

KRISHNAMURTI'S NOTEBOOK

FULL TEXT EDITION

SỔ TAY CỦA KRISHNAMURTI

KRISHNAMURTI'S NOTEBOOK

J. KRISHNAMURTI

Lời tựa: MARY LUTYENS

Lời dịch: ÔNG KHÔNG

[Bản dịch 2005 – Sửa 3-2013]

Thực hiện ebook: Khiem Tran

–Tháng 3-2013 –

KRISHNAMURTI'S NOTEBOOK

by

J. KRISHNAMURTI

With a foreword by

MARY LUTYENS

HARPER & ROW, PUBLISHERS, SANFRANCISCO

Cambridge, Hagerstown, New York. Philadelphia London, Mexico City São Paulo, Singapore, Sydney

Lời tựa

Vào tháng 6-1961 Krishnamurti bắt đầu thực hiện ghi chép hàng ngày về những nhận biết và những trạng thái ý thức của ông. Ngoại trừ mười bốn ngày viết liên tục, ông tiếp tục quyển này trong bảy tháng. Ông viết rõ ràng bằng bút chì, và hầu như không tẩy xóa. Bảy mươi bảy trang đầu của tập viết tay này được viết trong một quyển sổ nhỏ; từ đó đến khi chấm dứt (trang 323 của tập viết tay) một quyển sổ trang rời lớn hơn được sử dụng. Tập viết này khởi đầu đột ngột và kết thúc đột ngột. Chính Krishnamurti không thể nói được điều gì đã thúc giục ông bắt đầu viết. Ông chưa bao giờ ghi chép hàng ngày như thế trước kia cũng như sau này.

Bản viết tay này được lược bỏ rất ít. Lỗi chính tả của Krishnamurti đã được sửa lại, một ít dấu chấm câu được thêm vào để làm rõ ràng câu văn; một vài chữ viết tắt, như ký hiệu & ông luôn dùng, đã được viết ra đầy đủ; vài chú thích và một ít từ ngữ trong ngoặc [] được thêm vào cho rõ nghĩa. Trong mọi chi tiết khác bản viết tay này được trình bày ở đây chính xác như khi ông viết.

Một chú thích được thêm vào để giải thích một trong những từ ngữ đã sử dụng trong tập viết tay – “cái tiến trình”. Vào năm 1922, lúc 28 tuổi Krishnamurti trải qua một cảm nghiệm tinh thần đã thay đổi sống của ông và được tiếp tục bởi nhiều năm bị đau buốt lạnh và hầu như liên tục ở trong đau cũng như xương sống. Sổ tay chỉ rõ “cái tiến trình”, từ ngữ ông dùng để chỉ đau buốt bí mật này, vẫn tiếp diễn liên tục gần bốn mươi lăm năm sau, mặc dù trong một tình trạng êm dịu hơn.

“Cái tiến trình” là một hiện tượng thuộc cơ thể, không nên nhầm lẫn với trạng thái tinh thần mà Krishnamurti viết trong quyển này bằng nhiều từ khác biệt như là “phước lành”, “cái khác lạ”, “cái bao la”. Không khi nào ông dùng thuốc giảm đau để điều trị “cái tiến trình”. Ông không bao giờ uống rượu hoặc bất cứ loại thuốc nào. Ông không bao giờ hút thuốc lá và trong khoảng ba mươi năm cuối đời ông không uống nhiều trà hoặc cà phê. Mặc dù là người ăn chay suốt đời, ông luôn quan tâm đặc biệt để bảo đảm một chế độ ăn uống ổn định và đầy đủ dinh dưỡng. Theo suy nghĩ của ông, khổ hạnh cũng phá hủy sống tôn giáo giống như sự buông thả quá trớn. Thật ra ông chăm sóc “cái cơ thể” (ông luôn phân biệt rõ cái cơ thể và cái tôi) giống như

một sĩ quan kỵ binh chăm sóc con ngựa của ông ấy. Ông không bao giờ bị động kinh hoặc bất kỳ căn bệnh về cơ thể nào khác mà mọi người nói là nguyên nhân dẫn đến những ảo tưởng và hiện tượng tinh thần khác lạ; ông cũng không thực hành bất kỳ “hệ thống” nào của thiền định. Chúng tôi phải trình bày tất cả điều này để độc giả không lầm tưởng rằng những trạng thái ý thức của Krishnamurti được kích thích, hoặc đã từng được kích thích, bởi thuốc men hoặc ăn chay.

Trong tập ghi chép hằng ngày duy nhất này, chúng ta hiểu rõ cái gì có lẽ được gọi là nguồn suối trào lời giảng của K. Toàn bộ tinh túy của lời giảng đều ở đây, nảy sinh từ nguồn suối tự nhiên của nó. Đúng như chính ông viết trong những trang giấy này rằng “mỗi lần đều có cái gì đó ‘mới mẻ’ trong phước lành này, một chất lượng ‘mới’, một hương thơm ‘mới’, nhưng vẫn vậy nó không thay đổi”, vì vậy lời giảng khởi nguồn từ đó không bao giờ hoàn toàn giống nhau đâu rằng được lặp lại thường xuyên. Trong cùng một cách, cây cối, núi non, sông ngòi, những đám mây, ánh mặt trời, chim chóc và những bông hoa mà ông diễn tả l ặp đi lặp lại mãi mãi “mới mẻ” vì chúng được nhìn ngắm mỗi lần bằng hai mắt không bao giờ quen thuộc với chúng; mỗi một ngày chúng là một cảm thấy hoàn toàn mới mẻ cho ông, và vì vậy chúng cũng như thế cho chúng ta.

Ngày 18 tháng 6 năm 1961, ngày Krishnamurti bắt đầu ghi chép, ông ở New York cùng những người bạn trên đường West 87th. Ông đã đi bằng máy bay đến NewYork vào ngày 14 tháng 6 từ London nơi ông đã ở lại khoảng sáu tuần lễ và có mười hai nói chuyện. Trước khi đến London ông đã ở Rome và Florence, và, trước đó, trong ba tháng đầu năm, ở Ấn Độ, nói chuyện tại New Delhi và Bombay.

M.L

LỘ TRÌNH

Ojai, California

20-6 / 8-7

London

10-7 / 22-7

Gstaad, Switzerland

12-7 / 3-9

Paris

3-9 / 25-9

Rome và Florence

25-9 / 18-10

Bombay và Rishi Valley

20-10 / 20-11

Madras

20-11 / 17-12

Rajghat, Benares

18-12 / 20-1

Delhi

20-1 / 23-1

18-6[1961 New York]

Vào buổi tối nó ở đó: đột nhiên nó ở đó, ngập tràn căn phòng, cảm thấy mãnh liệt của vẻ đẹp, quyền năng và dịu dàng. Những người khác nhận biết nó.

19.

Suốt đêm nó ở đó mỗi khi tôi thức giấc. Đầu nặng nề khi đang đi tới máy bay [để bay đến Los Angeles]. – Lọc sạch bộ não rất cần thiết. Bộ não là trung tâm của mọi giác quan; giác quan càng tinh táo và nhạy cảm bao nhiêu bộ não càng sắc bén bấy nhiêu, nó là trung tâm của ký ức, quá khứ; nó là kho lưu trữ của trải nghiệm và hiểu biết, truyền thống. Vì vậy nó bị giới hạn, bị quy định. Những hoạt động của nó được lên kế hoạch, được cân nhắc cẩn thận, được lý luận, nhưng nó vận hành trong giới hạn, trong thời gian-không gian. Vì thế nó không thể sáng chế hay hiểu rõ cái gọi là tổng thể, nguyên vẹn, toàn bộ. Cái tổng thể, cái nguyên vẹn là cái trí; nó trống không, hoàn toàn trống không và do bởi trống không này, bộ não hiện diện trong thời gian-không gian. Chỉ khi nào bộ não tự lau chùi sạch sẽ những quy định, ham muốn, ganh tị, tham vọng của nó; chỉ sau đó nó có thể hiểu rõ cái tổng thể. Tình yêu là tổng thể này.

20.

Trong xe hơi trên đường đến Ojai ¹, lại nữa nó bắt đầu, áp lực và cảm thấy của bao la vô hạn. Người ta không đang trải nghiệm bao la này; đơn giản là nó ở đó; không có trung tâm từ đó hoặc trong đó trải nghiệm đang xảy ra. Mọi sự vật, xe cộ, con người, những tấm bảng quảng cáo, rõ ràng thật kinh ngạc và màu sắc có cường độ mãnh liệt. Trên một tiếng đồng hồ nó tiếp diễn và bộ đầu rất nặng nề, đau buốt xuyên thủng bộ đầu.

Bộ não có thể và phải phát triển; sự phát triển của nó sẽ luôn luôn từ một nguyên nhân, từ một phản ứng, từ bạo lực đến không bạo lực và vân vân. Bộ não đã phát triển từ trạng thái sơ khai và dù được trau chuốt, khôn khéo, kỹ thuật như thế nào chăng nữa, nó sẽ vẫn còn trong ngục tù của thời gian-không gian.

Vô danh là khiêm tốn; nó không hiện diện trong sự thay đổi danh tánh, quần áo hoặc đồng hóa cùng cái mà có lẽ là vô danh, một lý tưởng, một hành động anh hùng, quốc gia và vân vân. Vô danh là một hành động của bộ não, vô danh có ý thức; có một vô danh hiện diện cùng nhận biết cái tổng thể. Cái tổng thể không bao giờ trong lãnh vực của bộ não hay ý tưởng.

21.

Thức giấc khoảng hai giờ khuya và có một áp lực kỳ lạ cùng đau buốt khắc nghiệt hơn, càng khắc nghiệt hơn trong trung tâm bộ đầu. Nó kéo dài trên một tiếng đồng hồ và người ta thức giấc nhiều lần bởi sự mãnh liệt của áp lực. Mỗi lần đều có trạng thái ngây ngất đang lan rộng; hân hoan này tiếp tục. – Lại nữa, ngồi trong ghế tại phòng khám nha sĩ, đang chờ đợi, đột nhiên áp lực bắt đầu. Bộ não trở nên bất tằm; rung động và đầy sinh động; mọi giác quan tỉnh táo; hai mắt đang thấy con ong trên cửa sổ, con nhện, những con chim, những hòn núi xanh biếc xa xa. Chúng đang thấy nhưng bộ não không đang ghi lại cảnh thấy. Người ta có thể cảm thấy bộ não đang run rẩy, việc gì đó sinh động khác thường, rung động và vẫn thế hoàn toàn không đang ghi lại. Áp lực và đau buốt thật mạnh mẽ và cơ thể đúng là không còn hoạt động, thiếp đi trong thanh thần.

Nhận biết tự phê bình rất cần thiết. Tưởng tượng và ảo tưởng gây biến dạng sự quan sát rõ ràng. Ảo tưởng sẽ luôn hiện diện, chừng nào khao khát cho sự tiếp tục của vui thú và sự chấm dứt của đau khổ vẫn còn hiện diện; sự đòi hỏi có những trải nghiệm vui thú tiếp tục hay được nhớ lại; sự lẩn tránh của đau khổ, phiền muộn. Cả hai thứ này nuôi dưỡng ảo tưởng. Muốn xóa sạch hoàn toàn ảo tưởng, vui thú và đau khổ phải được hiểu rõ, không phải bằng kiểm chế hay thăng hoa, đồng hóa hay phủ nhận.

Chỉ khi nào bộ não yên lặng mới có thể có sự quan sát đúng đắn. Liệu bộ não có thể yên lặng? Nó có thể khi bộ não, đang nhạy cảm cao độ, mà không có khả năng gây biến dạng, nhận biết một cách thụ động.

Suốt buổi chiều áp lực vẫn liên tục.

22.

Thức giấc nửa đêm và có đang trải nghiệm một trạng thái đang trải rộng

vô hạn của cái trí; chính cái trí là trạng thái đó. “Đang cảm thấy” trạng thái này được lột bỏ mọi cảm tính, mọi cảm xúc, nhưng rất thực tế, rất thực sự. Trạng thái này tiếp tục trong một khoảng thời gian đáng kể. – Suốt cả sáng nay, áp lực và đau buốt thật khắc nghiệt.

Hủy diệt là cốt lõi. Không phải hủy diệt nhà cửa và những sự vật nhưng hủy diệt những mưu kế và những phòng vệ thuộc tâm lý, thần thánh, những niềm tin, sự lệ thuộc vào những giáo sĩ, những trải nghiệm, những hiểu biết và vân vân. Nếu không hủy diệt tất cả những thứ này không thể có sáng tạo. Chỉ trong tự do sáng tạo đó mới hiện diện. Một người khác không thể hủy diệt những phòng vệ này cho bạn; bạn phải phủ nhận nhờ vào nhận biết đang hiểu rõ về chính mình riêng của bạn.

Cách mạng , thuộc xã hội, thuộc kinh tế, chỉ có thể thay đổi những sự vật và những quy định phía bên ngoài, trong những vòng tròn đang thu hẹp hoặc đang lan rộng, nhưng nó sẽ luôn luôn ở trong lãnh vực bị giới hạn của sự suy nghĩ. Để có được sự cách mạng tổng thể, bộ não phải từ bỏ tất cả cơ chế bí mật, phía bên trong của uy quyền, ganh tị, sợ hãi và vân vân của nó.

Sức mạnh và vẻ đẹp của một lá non là tánh mong manh của nó đối với sự hủy diệt. Giống như một lá cỏ nhú lên vỉa hè, nó có sức sống chống cự lại cái chết bất ngờ.

23.

Sáng tạo không bao giờ trong bàn tay của cá thể. Nó hoàn toàn kết thúc khi tánh cá thể, với những khả năng, những năng khiếu, những kỹ thuật và vân vân của nó, thống trị. Sáng tạo là chuyển động của bản thể không biết được của cái tổng thể; nó không bao giờ là sự diễn tả của một mảnh.

Ngay khi người ta đang đến giường, có trạng thái phong phú tràn ngập giống như tại ngôi nhà *il L.*² Nó không những ở trong phòng mà dường như bao phủ quả đất từ chân trời sang chân trời. Nó là một phước lành.

Áp lực, cùng đau buốt kỳ lạ, có mặt ở đó suốt buổi sáng. Và nó tiếp tục trong buổi chiều.

Ngồi trong ghế của phòng khám nha sĩ, người ta đang nhìn ra ngoài cửa sổ, nhìn qua hàng giậu, cần ăn -ten TV, cột điện báo, vào những hòn núi xanh

biếc. Người ta đang nhìn không chỉ bằng hai mắt nhưng còn bằng toàn bộ đầu của người ta, như thể từ phía sau bộ đầu, bằng đang hiện diện toàn bộ của người ta. Nó là một trải nghiệm lạ thường. Không có trung tâm từ đó quan sát đang xảy ra. Những màu sắc và vẻ đẹp và những đường viền của núi non cực kỳ mãnh liệt.

Mọi máy động của suy nghĩ phải được hiểu rõ; vì mọi suy nghĩ là phản ứng và bất kỳ hành động nào từ phản ứng chỉ có thể gia tăng rối loạn và xung đột.

24.

Áp lực và đau buốt ở đó suốt ngày hôm qua; tất cả nó đang trở nên khá rầy rà. Khoảnh khắc người ta có một mình, nó bắt đầu. Và ham muốn cho sự tiếp tục của nó, bất kỳ thất vọng nào nếu nó không tiếp tục đều không hiện diện. Đơn giản nó chỉ ở đó dù người ta mong muốn hay không. Nó vượt khỏi mọi lý luận và suy nghĩ.

Làm một việc gì đó vì lợi ích của chính nó có vẻ quá khó khăn và hầu như không được hoan nghênh. Những giá trị xã hội được đặt nền tảng trên sự làm việc vì lợi ích của một việc khác. Điều này dẫn đến sự hiện diện căn cỗi, một sống không bao giờ trọn vẹn, tổng thể. Đây là một trong những lý do của sự bất mãn gây ra không hiệp thông.

Được thỏa mãn thật xấu xa nhưng không thỏa mãn lại nuôi dưỡng oán hận. Sống đạo đức vì mục đích lên được thiên đàng hay đạt được sự công nhận của những tiêu chuẩn kính trọng, của xã hội, khiến cho sống thành một cánh đồng căn cỗi chỉ được cày xới lặp đi lặp lại mà không bao giờ được gieo hạt. Trong bản thể của nó, hoạt động làm việc gì đó vì lợi ích của một việc khác này là một loạt phức tạp của những tẩu thoát, những tẩu thoát khỏi chính mình, khỏi cái gì là.

Nếu không đang trải nghiệm bản thể đó, không có vẻ đẹp. Vẻ đẹp không chỉ trong những sự vật bên ngoài hay trong những ý tưởng, những cảm thấy và những suy nghĩ bên trong; có vẻ đẹp vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy này. Chính bản thể này là vẻ đẹp. Nhưng vẻ đẹp này không có đối nghịch.

Áp lực tiếp tục và sự căng thẳng ở phần đáy của bộ đầu và nó gây đau buốt.

25.

Thức giấc nửa đêm và phát giác cơ thể hoàn toàn cứng ngắt, nằm ngửa duỗi người thật thẳng, không cựa quậy; tư thế này đúng là đã được duy trì trong một thời gian. Áp lực và đau buốt có ở đó. Bộ não và cái trí cực tĩnh. Không có phân chia giữa chúng. Có một cường độ mãnh liệt của sự yên tĩnh lạ thường, giống như hai máy phát điện lớn đang chuyển động hết công suất; có một độ căng kỳ lạ nhưng không có sự căng thẳng trong đó. Có một cảm thấy bao la về toàn sự vật và một quyền năng không có phương hướng lẫn nguyên nhân và vì vậy không có tàn bạo và nhẫn tâm. Và nó tiếp tục suốt buổi sáng.

Trong suốt năm qua hoặc như thế, người ta thường thức giấc, để trải nghiệm, trong trạng thái thức giấc, việc gì đó đã xảy ra trong khi ngủ, những trạng thái nào đó của thân tâm. Nó như thể người ta thức giấc chỉ để cho bộ não ghi lại việc gì đang xảy ra. Nhưng lạ lùng thay trải nghiệm đặc biệt này sẽ phai lạt rất mau. Bộ não không đang cất nó trong những cuốn băng ký ức của nó.

Chỉ có hủy diệt và không có thay đổi. Vì tất cả thay đổi là một tiếp tục được bổ sung của cái đã là. Tất cả những cách mạng kinh tế, xã hội đều là những phản ứng, một tiếp tục được bổ sung của cái đã là. Trong mọi cách, sự thay đổi này không hủy diệt được gốc rễ của những hoạt động thuộc cái tôi ích kỷ.

Hủy diệt, theo nghĩa chúng ta đang dùng từ ngữ đó, không có động cơ; nó không có mục đích mà hàm ý hành động vì lợi ích của kết quả.

Hủy diệt tánh đồ kỵ là tổng thể và trọn vẹn; nó hàm ý sự tự do khỏi kiểm chế, kiểm soát, và không có bất kỳ động cơ nào.

Hủy diệt tổng thể này có thể thực hiện được; nó ở trong đang thấy toàn bộ cấu trúc của đồ kỵ. Đang thấy này không nằm trong thời gian-không gian nhưng ngay tức khắc.

26.

Áp lực và căng thẳng của nó ở đó, rất mạnh mẽ, chiều hôm qua và sáng nay. Chỉ có một thay đổi nhận biết được; áp lực và căng thẳng ở phía sau của

bộ đầu, qua vòm miệng đến đỉnh đầu. Một cường độ mãnh liệt lạ thường tiếp tục. Người ta phải yên lặng chỉ để cho nó bắt đầu.

Kiểm soát trong mọi hình thức gây tai hại cho đang hiểu rõ tổng thể. Một hiện diện bị kỷ luật là một sống của quy phục; trong quy phục không có tự do khỏi sợ hãi. Thói quen hủy diệt tự do; thói quen của suy nghĩ, thói quen của nhậ nhệ và vân vân dẫn đến một sống nhàm chán và giả tạo. Tôn giáo có tổ chức cùng những niềm tin, những giáo điều và những lễ nghi của nó khước từ cơ hội mở toang vào vô hạn của cái trí. Chính cơ hội này lau sạch bộ não của thời gian-không gian. Sau khi được lau sạch, bộ não có thể sử dụng không gian-thời gian.

27.

Sự hiện diện kia xảy ra tại ngôi nhà *il L.* có ở đó, đang chờ đợi kiên nhẫn, thật dịu dàng, cùng bao dung vô hạn. Nó giống như ánh sét vào một đêm tối trời nhưng nó ở đó, xuyên thấu, đầy hân hoan.

Cái gì đó lạ thường đang xảy ra cho các cơ quan của cơ thể. Người ta không thể đặt chính xác ngón tay của người ta trên nó nhưng có một thôi thúc, khẳng khẳng “kỳ lạ”; không cách nào, nó được tự sáng chế, được sinh ra từ sự tưởng tượng. Nó rõ ràng khi người ta yên lặng, một mình, dưới một cái cây hay trong một căn phòng; nó ở đó thật khẩn thiết khi người ta sắp sửa chìm vào giấc ngủ. Nó ở đó khi câu này đang được viết ra, áp lực và căng thẳng, cùng đau buốt thân thuộc.

Sự trình bày theo hệ thống và những từ ngữ về tất cả sự kiện này dường như thật vô dụng; những từ ngữ dù chính xác bao nhiêu, sự diễn tả dù rõ ràng bao nhiêu, không chuyển tải sự kiện thực sự.

Có một vẻ đẹp tuyệt vời và không thể diễn tả được trong tất cả sự kiện này.

Chỉ có một chuyển động trong sự sống, cả bên ngoài và bên trong; chuyển động này không thể phân chia, mặc dù nó bị phân chia. Bị phân chia rồi, hầu hết mọi người tuân theo chuyển động bên ngoài của hiểu biết, những ý tưởng, những niềm tin, uy quyền, an toàn, thành công và vân vân. Phản ứng lại việc này, người ta theo đuổi một sống tạm gọi là bên trong, cùng những ảo tưởng, những hy vọng, những khát vọng, những huyền bí, những xung đột, những thất vọng của nó. Vì chuyển động này là một phản ứng, nó xung đột với cái

bên ngoài. Thế là có mâu thuẫn, cùng những đau khổ, những lo âu và những tẩu thoát của nó.

Chỉ có một chuyển động duy nhất, cả bên ngoài lẫn bên trong. Cùng đang hiểu rõ cái bên ngoài, ngay đó chuyển động bên trong bắt đầu, không trong đối nghịch hay trong mâu thuẫn. Vì xung đột bị loại bỏ, bộ não, mặc dù thật nhạy cảm và tỉnh táo, trở nên yên lặng. Sau đó chỉ chuyển động bên trong là có giá trị và ý nghĩa.

Từ chuyển động này có một quảng đại và từ bi mà không là kết quả của lý luận và tự phủ nhận có mục đích.

Bông hoa mạnh mẽ trong vẻ đẹp của nó vì nó có thể bị bỏ quên, bị gạt đi, hoặc bị dập nát.

Người tham vọng không biết vẻ đẹp. Đang cảm thấy của bản thể là vẻ đẹp.

28.

Thức giấc nửa đêm la hét và rên rỉ; áp lực và căng thẳng, cùng đau buốt lạ lùng của nó, thật dữ dội. Đúng là nó đã diễn tiến trong một khoảng thời gian và nó tiếp tục trong một khoảng thời gian sau khi thức giấc. Tiếng la hét và rên rỉ xảy ra khá thường xuyên. Những tiếng này không thoát ra do sự ăn uống khó tiêu. Đang ngồi trong ghế phòng khám nha sĩ, trong khi chờ đợi, toàn sự việc đó lại bắt đầu và đang xảy ra, trong buổi chiều, khi trang này đang được viết. Sự việc đó dễ nhận biết hơn nhiều khi người ta ở một mình hoặc trong một nơi đẹp đẽ nào đó hoặc thậm chí trong một đường phố ồn ào, bẩn thỉu.

Cái được gọi là thiêng liêng không có chất lượng riêng biệt. Một viên đá trong một ngôi đền, một hình ảnh trong một nhà thờ, một biểu tượng không là thiêng liêng. Con người gọi chúng là thiêng liêng, cái gì đó linh thiêng phải được thờ phụng do bởi những thôi thúc, những sợ hãi và những ước mong phức tạp. “Thiên liêng” này vẫn còn trong lãnh vực của suy nghĩ; nó được sáng chế bởi suy nghĩ và trong suy nghĩ không có gì mới mẻ hay thiêng liêng. Suy nghĩ có thể sắp xếp vào chung những phức tạp của những hệ thống, những tín điều, những niềm tin, và những hình ảnh, những biểu tượng, những kế hoạch của nó không thiêng liêng gì hơn những bản sơ đồ của một ngôi nhà hay mẫu thiết kế của một máy bay mới. Mọi kế hoạch này vẫn còn trong những ranh giới của suy nghĩ và không có gì thiêng liêng hay huyền bí về nó.

Suy nghĩ là vật chất và nó có thể bị biến thành bất kỳ thứ gì, xấu xí – đẹp đẽ.

Nhưng có một thiêng liêng không thuộc suy nghĩ, cũng không thuộc một cảm thấy được làm sống lại bởi suy nghĩ. Nó không thể bị công nhận bởi suy nghĩ cũng như nó không thể bị sử dụng bởi suy nghĩ cho một mục đích nào đó. Suy nghĩ không thể diễn tả nó. Nhưng có một thiêng liêng, dừng dừng với bất kỳ biểu tượng hoặc từ ngữ nào. Nó không thể truyền đạt được. Nó là một sự kiện.

Một sự kiện phải được thấy và đang thấy đó không qua từ ngữ. Khi một sự kiện được diễn giải, nó không còn là một sự kiện; nó trở thành cái gì đó hoàn toàn khác biệt. Đang thấy có tầm quan trọng nhất. Đang thấy này vượt khỏi không gian-thời gian; nó xảy ra ngay lúc này, tức khắc. Và cái gì đã được thấy không bao giờ được thấy lại giống như thế. Không có lặp lại hoặc đang chờ đợi xảy ra.

Thiêng liêng này không có người sùng bái, người quan sát suy gẫm về nó. Nó không ở ngoài chợ để được mua bán. Giống như vẻ đẹp, nó không thể được thấy qua đối nghịch của nó bởi vì nó không có đối nghịch.

Sự hiện diện đó có mặt ở đây, đang ngập tràn căn phòng, đang đổ đầy những quả đồi, vượt qua sông biển, đang bao bọc quả đất.

Đêm qua, như nó đã xảy ra một lần hoặc hai lần trước kia, cơ thể chính xác là một cơ quan và không còn gì nữa, đang vận hành, trống không và bất động.

29.

Áp lực và căng thẳng của đau buốt ở đó; nó như thể là, sâu thẳm bên trong, một giải phẫu đang xảy ra. Nó *không* được khai triển qua ý muốn riêng của người ta, dù là một ý muốn nhỏ nhoi đến chừng nào. Người ta đã cố ý và trong một khoảng thời gian đi vào nó, thật sâu. Người ta đã cố gắng thúc giục nó; cố gắng gây ra nhiều điều kiện khác nhau phía bên ngoài, ở một mình và vân vân. Vậy mà không có gì xảy ra. Tất cả việc này không phải là việc gì đó mới xảy ra.

Tình yêu không là quyến luyến. Tình yêu không nhượng bộ đau khổ. Tình yêu không có thất vọng hay hy vọng. Tình yêu không thể được làm cho kính trọng, một phần của cái khung xã hội. Khi tình yêu không hiện diện, mọi hình

thức của tổn thương tâm lý bắt đầu.

Sở hữu và bị sở hữu được nghĩ là một hình thức của tình yêu. Sự thôi thúc muốn sở hữu này, một con người hay một tài sản, không chỉ do những đòi hỏi của xã hội và những hoàn cảnh nhưng còn phát sinh từ một nguồn sâu xa hơn nhiều. Nó bắt đầu từ những chiều sâu của cô độc. Mỗi người cố gắng che đậy cô độc này theo nhiều cách khác nhau, nhậu nhẹt, tôn giáo có tổ chức, niềm tin, một dạng hoạt động nào đó và vân vân. Tất cả việc này là những tẩu thoát nhưng cô độc vẫn còn ở đó.

Giao phó bản thân cho một tổ chức nào đó, cho một niềm tin hoặc hành động nào đó là để bị sở hữu bởi chúng, một cách tiêu cực; và một cách tích cực là để sở hữu. Sở hữu tích cực và tiêu cực đang gây lợi lộc, đang thay đổi thế giới và cái tạm gọi là tình yêu. Kiểm soát một người khác, định hình một người khác nhân danh tình yêu là sự thôi thúc muốn sở hữu; sự thôi thúc muốn tìm được bảo đảm, an toàn trong một người khác và sự thanh thản. Quên bản mình qua một người khác, qua một hoạt động nào đó dẫn đến sự quyến luyến. Từ quyến luyến này, có đau khổ và thất vọng và từ tâm trạng này có một phản ứng, muốn được tách rời. Và từ xung đột của quyến luyến và tách rời này nảy sinh mâu thuẫn và thất vọng.

Không có tẩu thoát khỏi cô độc: nó là một sự kiện và tẩu thoát khỏi những sự kiện nuôi dưỡng hoang mang và đau khổ.

Nhưng không sở hữu bất cứ thứ gì là một lạ thường, không sở hữu thậm chí một ý tưởng, huống chi là một con người hay một đồ vật. Khi ý tưởng, suy nghĩ, bén rễ, nó đã trở thành một sở hữu rồi và thế là sự đấu tranh tìm kiếm tự do bắt đầu. Và tự do này không là tự do gì cả; nó chỉ là một phản ứng. Những phản ứng bén rễ và sống của chúng ta là mảnh đất trong đó các rễ tăng trưởng. Chặt đứt tất cả những rễ, từ cái này đến cái khác, là một dốt nát thuộc tâm lý. Nó không thể thực hiện được. Chỉ sự kiện, cô độc, phải được thấy và thế là mọi thứ khác tan biến.

30.

Chiều hôm qua nó khá nặng nề, hầu như không thể chịu nổi; nó tiếp tục nhiều tiếng đồng hồ.

Đang dạo bộ, được bao quanh bởi những hòn núi đá, trơ trụi, tím biếc này, đột nhiên có cô đơn. Cô đơn hoàn toàn. Mọi nơi, có cô đơn; nó có sự phong

phú thừa thãi vô hạn; nó có vẻ đẹp đó vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy. Nó không đứng yên, nó đang sống, đang chuyển động, đang len lỏi mọi xó xỉnh và ngõ ngách kín đáo. Đỉnh núi đá cao sáng lên màu sắc ảm áp ngà ngà bởi hoàng hôn và cái ánh sáng nhẹ nhàng và màu sắc đó tỏa đầy bầu trời cùng cô đơn.

Nó là cô đơn lạ thường, không phải cô lập nhưng một mình, giống như một giọt mưa ôm trọn tất cả nước của quả đất. Nó không là vui vẻ hay buồn bã nhưng cô đơn. Nó không có chất lượng, hình dạng hay màu sắc; những thứ này sẽ khiến cho nó thành một cái gì đó được công nhận, được đo lường. Nó đến giống như một tia chớp và kết hạt. Nó không nẩy mầm nhưng nó ở đó trong nguyên vẹn của nó. Không có thời gian để trưởng thành; thời gian có gốc rễ trong quá khứ. Đây là một tình trạng không nguyên nhân, không gốc rễ. Vì thế nó hoàn toàn “mới mẻ”, một tình trạng không đã là và không bao giờ sẽ là, vì nó đang sống.

Cô lập đã được biết và cô độc cũng vậy; chúng dễ nhận ra bởi vì chúng thường được trải nghiệm, thực sự hay tưởng tượng. Quá quen thuộc với hai trạng thái này nuôi dưỡng sự khinh miệt tự mãn và sự sợ hãi nào đó mà từ đó sinh ra yếm thế và những thần thánh. Nhưng tự cô lập và cô độc không dẫn đến cô đơn; chúng phải được kết thúc, không phải để kiếm được cái gì đó, nhưng chúng phải chết đi tự nhiên như sự héo tàn của một bông hoa mỏng manh. Kháng cự nuôi dưỡng sợ hãi và cả chấp nhận. Bộ não phải rửa sạch tất cả những mưu kế tinh ranh này.

Không liên quan đến tất cả những biến dạng của ý thức tự làm ô uế, khác biệt hoàn toàn là cô đơn vô hạn này. Trong nó tất cả sáng tạo diễn ra. Sáng tạo hủy diệt và vì vậy nó luôn luôn là cái không thể biết được.

Suốt cả buổi chiều ngày hôm qua, cô đơn này đã và vẫn còn ở đó và khi thức giấc nửa đêm nó vẫn tự duy trì.

Áp lực và căng thẳng tiếp tục, gia tăng và giảm sút trong những cơn sóng liên tục. Nó khá nặng nề ngày hôm nay, suốt buổi chiều.

1 tháng 7.

Như thế mọi thứ đều đứng yên. Không có chuyển động, không có máy động, trống không hoàn toàn của tất cả suy nghĩ, của tất cả đang thấy. Không có người diễn giải để giải thích, để quan sát, để thêm bớt. Một mệnh mang

không thể đo lường được nhưng hoàn toàn bất động và yên lặng. Không có không gian, cũng không có thời gian để bao phủ không gian đó. Khởi đầu và kết thúc đều ở đây, của tất cả những sự vật. Thực sự không có gì có thể được nói về nó.

Áp lực và căng thẳng đang xảy ra lặng lẽ suốt ngày; chỉ lúc này chúng đã gia tăng.

2.

Sự việc đã xảy ra ngày hôm qua, mệnh mang bất động không thể đo lường được đó, tiếp tục suốt chiều tối, dù có mọi người và nói chuyện thông thường. Nó tiếp tục suốt đêm; nó ở đó trong buổi sáng. Mặc dù có nói chuyện gây kích động cảm xúc, khá quá đáng, đột nhiên giữa nói chuyện, nó ở đó. Và nó ở đây, có một vẻ đẹp và một vinh quang và có một cảm thấy của ngày ngắt không diễn đạt được bằng từ ngữ.

Áp lực và căng thẳng bắt đầu khá sớm.

3.

Ra ngoài suốt ngày. Tất cả đều giống hệt, ở một thị trấn đông đúc vào buổi chiều, trong hai hay ba tiếng đồng hồ áp lực và căng thẳng của nó vẫn tiếp tục.

4.

Bận rộn, nhưng bất kể công việc, áp lực và căng thẳng của nó ở đó vào buổi chiều.

Bất kể mọi hành động nào người ta phải làm trong sống hàng ngày, những vấn đề gây xúc động và nhiều biến cố khác nhau phải không để lại dấu vết. Những dấu vết này trở thành cái tôi, cái ngã, và khi người ta sống, nó củng cố mạnh mẽ và những bức tường của nó hầu như không thể xuyên phá được.

5.

Quá bận rộn nhưng mỗi lần có một chút yên tĩnh, áp lực và căng thẳng lại tiếp tục.

6.

Đêm qua, thức giấc cùng cảm thấy của bất động và tĩnh lặng hoàn toàn; bộ

não tỉnh táo hoàn toàn và đang sống mãnh liệt; cơ thể rất tỉnh. Trạng thái này kéo dài khoảng nửa tiếng đồng hồ. Nó xảy ra bất kể một ngày một nhồi.

Cực điểm của cường độ và nhạy cảm là đang trải nghiệm bản thể. Chính điều này là vẻ đẹp vượt khỏi từ ngữ và cảm thấy. Cân đối và chiều sâu, nhạt và đậm bị giới hạn vào không gian-thời gian, bị trói buộc trong xấu xí-đẹp đẽ. Nhưng cái mà vượt khỏi đường nét và hình thể, vượt khỏi học hành và hiểu biết, là vẻ đẹp của bản thể.

7.

Thức giấc nhiều lần la hét. Lại nữa có bất động mãnh liệt đó của bộ não và một cảm thấy của mệnh mang. Đã có áp lực và căng thẳng.

Thành công là tàn bạo. Thành công là mọi hình thức, chính trị và tôn giáo, nghệ thuật và kinh doanh. Để thành công hàm ý sự nhẫn tâm.

8.

Trước khi đi ngủ hoặc vừa chìm vào giấc ngủ, nhiều lần có tiếng rên rỉ và la hét. Cơ thể quá bị quấy nhiễu bởi lý do di chuyển, vì đêm nay người ta rời đây để đến London (quá cảnh Los Angeles). Có một lượng nào đó của áp lực và căng thẳng.

9.

Khi người ta ngồi trong máy bay giữa tất cả sự ồn ào, khói thuốc lá và nói chuyện lớn tiếng, hoàn toàn không mong đợi, ý thức của bao la và phước lành lạ thường đó mà đã được cảm thấy tại *il L.*, cảm thấy kề cận cùng thiêng liêng đó, bắt đầu xảy ra. Cơ thể căng thẳng bức bối vì đám đông, ồn ào vùn vùn, nhưng bất kể tất cả việc này, nó ở đó. Áp lực và căng thẳng thật mãnh liệt và có đau buốt phía sau bộ đầu. Chỉ có trạng thái này và không có người quan sát. Toàn cơ thể nằm toàn bộ trong nó và cảm thấy của thiêng liêng cực kỳ mãnh liệt đến độ một rên rỉ thoát ra khỏi cơ thể và những hành khách đang ngồi trong những cái ghế bên cạnh. Nó tiếp tục trong nhiều tiếng đồng hồ, mãi tận đến đêm khuya. Nó như thể người ta đang nhìn, không chỉ bằng hai mắt nhưng còn bằng một ngàn thế kỷ; nó là một việc xảy ra hoàn toàn lạ lùng. Bộ não hoàn toàn trống không, trước đó mọi phản ứng đã không còn; trong suốt tất cả những tiếng đồng hồ đó, người ta không nhận biết trống không này nhưng chỉ trong khi đang viết nó là một sự việc được biết đến,

nhưng hiểu biết này chỉ là diễn tả và không là sự kiện thực sự. Điều mà bộ não có thể tự làm trống không chính nó là một hiện tượng kỳ lạ. Khi hai mắt nhắm lại, cơ thể, bộ não dường như chìm vào những chiều sâu không đáy, vào những trạng thái của nhạy cảm và vẻ đẹp không thể tin được. Hành khách ngồi ghế kế bên bắt đầu hỏi cái gì đó và đã trả lời, mãnh liệt này ở đó; không có liên tục nhưng chỉ có đang là. Và bình minh đang thông thả đến và bầu trời quang đãng ngập tràn ánh sáng. – Khi bài này đang được viết muộn trong ngày, với tình trạng mệt mỏi do mất ngủ, thiêng liêng ở đó. Áp lực và căng thẳng cũng ở đó.

10.

Không ngủ bao nhiêu nhưng thức giấc để nhận biết rằng có một cảm thấy vô cùng của một năng lượng đang sục sạo mọi nơi được tập trung trong bộ đầu. Cơ thể đang rên rỉ và vẫn vậy nó cực tĩnh, duỗi dài thật ngay thẳng và rất thanh thản.

Căn phòng dường như ngập tràn và đã khuya lắm rồi và cửa trước của nhà kế bên đóng mạnh. – Không một ý tưởng, không một cảm thấy và tuy vậy bộ não lại tỉnh táo và nhạy cảm. Áp lực và căng thẳng có ở đó đang gây đau buốt. Điều lạ lùng về đau buốt này là nó không làm kiệt sức cơ thể. Dường như có thật nhiều việc đang xảy ra bên trong bộ não nhưng vẫn vậy nó không thể diễn tả qua từ ngữ chính xác việc gì đang xảy ra. Có một cảm thấy của lan rộng không bờ bến.

11.

Áp lực và căng thẳng khá nặng nề và có đau buốt. Điều kỳ lạ của tất cả sự kiện này là cơ thể không một chút phản kháng hoặc dựng lên sự chống đối bằng bất kỳ phương cách nào. Có một năng lượng không biết được dấn dáp trong tất cả việc này. Quá bận rộn nên không viết nhiều được.

12.

Đêm qua thật nặng nề, la hét và rên rỉ. Bộ đầu đau buốt. Dù ngủ ít, thức giấc hai lần và mỗi lần có một nhận biết của mãnh liệt đang lan rộng và chú ý cực độ bên trong và bộ não đã tự làm trống không chính nó khỏi mọi cảm thấy và suy nghĩ.

Sự hủy diệt, đang làm trống không hoàn toàn bộ não, phản ứng và ký ức

phải tiêu tan mà không cần bất kỳ nỗ lực nào; đang tiêu tan hàm ý thời gian nhưng chính thời gian không còn và không phải đang kết thúc kỳ ức.

Đang lan rộng không thời gian mà đang xảy ra này và chất lượng cùng mức độ của mãnh liệt hoàn toàn khác biệt đam mê và cảm thấy. Chính mãnh liệt này hoàn toàn không liên quan đến bất kỳ ham muốn, ao ước hoặc trải nghiệm, như hồi tưởng, đang đổ xô khắp bộ não. Bộ não chỉ là một công cụ và chính cái trí là mãnh liệt đang nổ tung, đang lan rộng không thời gian của sáng tạo. Và sáng tạo là hủy diệt.

Trong máy bay nó đang xảy ra³

13.

Tôi nghĩ chính nhờ sự yên tĩnh của nơi ở, của những triền núi xanh, vẻ đẹp của cây cối và sự sạch sẽ, những sự việc đó và những sự việc khác, đã khiến cho áp lực và căng thẳng mạnh mẽ hơn nhiều; bộ đầu đã nặng nề suốt ngày; nó càng trở nên tồi tệ hơn khi người ta ở một mình. Suốt đêm qua dường như nó đang xảy ra và thức giấc nhiều lần la hét cùng rên rỉ; ngay cả suốt thời gian nghỉ ngơi, vào buổi chiều, nó nặng nề, được phụ họa cùng la hét. Cơ thể hoàn toàn thư giãn và nghỉ ngơi ở đây. Đêm qua, sau một chuyến đi xe hơi dài và vui vẻ qua vùng quê có núi non, khi vào phòng, phước lành thiêng liêng lạ thường ở đó. Người khác cũng cảm thấy nó.⁴ Người khác cũng cảm thấy sự tĩnh lặng, bầu không khí thâm nhập đó. Có một cảm thấy của tình yêu vô hạn cùng vẻ đẹp tuyệt vời và của sự phong phú dư thừa.

Uy quyền sinh ra từ khổ hạnh, từ hành động, từ chức vụ, từ đạo đức, từ thống trị và vân vân. Tất cả những hình thức uy quyền như thế đều xấu xa. Nó làm hư hỏng và gây lăm lặc. Sử dụng tiền bạc, tài năng, khôn ngoan để kiếm được uy quyền hoặc uy quyền kiếm được do sử dụng những việc này đều xấu xa.

Nhưng có một uy quyền không liên quan đến uy quyền xấu xa đó. Uy quyền này chắc chắn không mua được bởi hy sinh, đạo đức, những công việc tốt và những niềm tin, chắc chắn nó cũng không mua được bởi thờ phụng, cầu nguyện và những phương pháp thiền định tự hủy hoại và tự phủ nhận. Mọi nỗ lực để trở thành hay để là phải ngừng lại hoàn toàn, và tự nhiên. Chỉ đến lúc đó uy quyền không xấu xa, có thể hiện diện.

14.

Toàn tiến trình đang xảy ra suốt ngày – áp lực, căng thẳng và đau buốt ở phía sau của bộ đầu; thức giấc la hét nhiều lần, thậm chí trong suốt ngày có rên rỉ và la hét tự bột phát. Đêm qua, cảm thấy thiêng liêng đó ngập tràn căn phòng và người khác cũng cảm thấy nó.

Thật dễ dàng khi lừa dối chính mình về hầu hết mọi việc, đặc biệt về những ước muốn và đòi hỏi nhỏ nhiệm sâu thẳm hơn. Để hoàn toàn được tự do khỏi tất cả những ước muốn và đòi hỏi như thế gian khổ lắm. Nhưng vẫn vậy rất cần thiết phải được tự do khỏi chúng nếu không bộ não sẽ nuôi dưỡng mọi dạng ảo tưởng. Thôi thúc muốn lặp lại một trải nghiệm dù rằng dễ chịu, đẹp đẽ, phong phú bao nhiêu, là mảnh đất trong đó đau khổ phát triển. Đam mê về đau khổ cũng giới hạn như đam mê về uy quyền. Bộ não phải ngừng tạo ra những phương cách riêng của nó và hoàn toàn thụ động.

15.

Toàn tiến trình nặng nề đêm qua; nó làm cho người ta khá mệt mỏi và không ngủ được.

Thức giấc nửa đêm, cùng một nhận biết của sức mạnh vô biên và không đo lường được. Nó không là sức mạnh do ý muốn và ham muốn hợp thành nhưng sức mạnh mà ở đó trong một con sông, trong một hòn núi, trong một cái cây. Nó ở trong con người khi mọi hình thức của ham muốn và ý muốn hoàn toàn kết thúc. Nó không có giá trị, không có lợi lộc cho một con người, nhưng nếu không có nó con người không hiện diện, cái cây cũng không.

Hành động của con người là chọn lựa cùng ý muốn và trong hành động đó có mâu thuẫn cùng xung đột và thế là đau khổ. Mọi hành động như thế có một nguyên nhân, một động cơ và vì vậy nó là phản ứng. Hành động của sức mạnh này không nguyên nhân, không động cơ và vì vậy không thể đo lường được và là bản thể.

16.

Toàn tiến trình tiếp tục hầu hết đêm đó; nó khá mãnh liệt. Cơ thể liệu có thể chịu đựng bao nhiêu nữa đây! Toàn cơ thể đang run rẩy và, sáng nay, thức giấc cùng bộ đầu đang lắc lư.

Sáng nay, có thiêng liêng lạ thường đó, đang ngập tràn căn phòng. Nó có

quyền năng xuyên thấu mãnh liệt, đang len lỏi mọi ngõ ngách trong thân tâm người ta, đang ngập tràn, đang súc sạch, đang sáng tạo mọi thứ của chính nó. Người khác cũng cảm thấy nó. Nó là một thứ mà mọi người khao khát và vì họ khao khát nó, nó lẩn tránh họ. Vị thầy tu, vị giáo sĩ, vị khất sĩ hành hạ thân xác và tính cách của họ để mong mỗi trạng thái này nhưng nó lẩn tránh họ. Vì nó không thể mua được; cũng không phải hy sinh, đạo đức hay cầu nguyện có thể mang lại tình yêu này. Sự sống này, tình yêu này không thể hiện diện nếu cái chết là phương tiện. Mọi tìm kiếm, mọi đòi hỏi phải kết thúc hoàn toàn.

Sự thật không thể là chính xác. Cái gì có thể đo lường được không thể là sự thật. Cái mà không đang sống có thể đo lường được và cực điểm của nó có thể tìm được.

17.

Chúng tôi đang đi lên con đường mòn của một triền núi dốc có cây bao phủ và lúc này ngồi trên một cái ghế dài. Đột nhiên, hầu như không mong đợi, phước lành thiêng liêng đó ập xuống chúng tôi, người khác cũng cảm thấy nó, chúng tôi không nói lời nào cả. Vì nó đã nhiều lần ngập tràn căn phòng, lần này dường như nó bao phủ triền núi bằng qua thung lũng rộng dài và vượt qua núi non. Nó hiện diện khắp mọi nơi. Tất cả không gian dường như biến mất; cái gì ở thật xa, khoảng trống rộng lớn đó, những đỉnh núi phủ tuyết xa xa và con người đang ngồi trên cái ghế này tan biến. Không phải một hay hai hay nhiều nhưng duy nhất mệnh mang này. Bộ não đã mất đi tất cả những phản hồi của nó; nó chỉ là một dụng cụ dùng quan sát, nó đang thấy, không phải như bộ não của một người riêng biệt, nhưng như bộ não không bị quy định bởi không gian-thời gian, như bản thể của tất cả những bộ não.

Một đêm yên tĩnh và toàn tiến trình không mạnh mẽ. Khi thức dậy sáng nay, có một trải nghiệm mà thời lượng có lẽ một phút, một tiếng đồng hồ hoặc không thời lượng. Một đang trải nghiệm mà bị dính dáng trong thời gian kết thúc đang trải nghiệm; cái gì có sự tiếp tục không là đang trải nghiệm. Khi thức giấc, trong những chiều sâu thăm thẳm, trong chiều sâu không thể đo lường được của cái trí tổng thể, có một ngọn lửa mãnh liệt sống động và đang bùng cháy hừng hực, của chú ý, của nhận biết, của sáng tạo. Từ ngữ không là sự kiện; biểu tượng không là sự thật. Những lửa mà cháy trên bề mặt của sống qua đi, tắt ngúm, để lại đau khổ cùng tro bụi và ký ức. Những lửa này được gọi là sống nhưng nó không là sống. Nó tắt ngúm. Lửa của sáng

tạo mà hủy diệt là sống. Trong nó không có khởi đầu, không có kết thúc, cũng không có ngày mai hay hôm qua. Nó ở đó và không một hoạt động bề mặt nào đã từng khám phá được nó. Bộ não phải chết đi cho sự sống này hiện diện.

18.

Tiến trình rất khắc nghiệt, ngăn cản giấc ngủ; thậm chí trong buổi sáng và buổi chiều la hét cùng rên rỉ. Đau buốt khá nặng.

Thức giấc sáng nay với nhiều đau đớn nhưng cùng lúc có một lóe sáng của một đang thấy đang biểu lộ. Hai mắt và bộ não của chúng ta ghi lại những sự vật phía bên ngoài, cây cối, núi non, những con suối chảy xiết; tích lũy hiểu biết, kỹ thuật và vân vân. Cùng hai mắt và bộ não đó, được đào tạo để quan sát, để chọn lựa, để chỉ trích và bênh vực, chúng ta quay vào bên trong, nhìn vào bên trong, công nhận những vật thể, thiết lập những ý tưởng, mà được tổ chức thành lý luận. Nhìn bên trong này không thâm nhập thăm thăm lăm, vì nó vẫn còn ở trong giới hạn của sự quan sát và lý luận riêng của nó. Nhìn bên trong này vẫn còn là nhìn bên ngoài và vì thế không có sự khác biệt giữa hai cái nhìn. Cái gì có vẻ khác biệt có lẽ lại giống nhau.

Nhưng có một quan sát bên trong mà không là quan sát bên ngoài được quay vào bên trong. Bộ não và mắt mà chỉ quan sát một mảnh không hiểu rõ đang thấy tổng thể. Chúng phải hoàn toàn đang sống nhưng bất động; chúng phải không còn chọn lựa và đánh giá nhưng nhận biết một cách thụ động. Vậy là đang thấy bên trong không có biên giới của không gian-thời gian. Trong lóe sáng này một nhận biết mới mẻ được sinh ra.

19.

Khá nặng nề suốt chiều hôm qua và dường như nó đau buốt hơn. Vào chiều tối thiêng liêng đó đến và ngập tràn căn phòng và người còn lại cũng cảm thấy nó. Suốt đêm nó khá yên tĩnh, dù áp lực và căng thẳng ở đó, giống như mặt trời đằng sau những đám mây; sáng sớm nay tiến trình bắt đầu lại.

Có vẻ như người ta được đánh thức chỉ để ghi lại một trải nghiệm nào đó; việc này đã xảy ra khá thường xuyên, suốt năm qua. Người ta được đánh thức sáng nay bởi một cảm thấy đang sống của hân hoan; nó đang xảy ra khi người ta thức dậy; nó không phải một việc trong quá khứ. Nó thực sự đang xảy ra. Nó đang đến, ngay ngất này, từ “phía bên ngoài”, không phải tự kích thích;

nó đang được đẩy qua cơ thể, đang chảy qua mọi cơ quan, bằng năng lượng và dung tích vô hạn. Bộ não không đang tham gia trong nó nhưng chỉ đang ghi lại nó, không phải như một hồi tưởng nhưng như một sự kiện thực sự đang xảy ra. Đường như, có sức mạnh và sức sống vô biên đằng sau ngáy ngất này; nó không là cảm tính hay một cảm giác, một cảm xúc nhưng là một khối vững chắc và thực sự giống như con suối đó đang đâm vào sườn núi hoặc cây thông cô đơn đó trên triền núi xanh rì. Mọi cảm thấy và cảm xúc đều liên quan đến bộ não và bởi vì tình yêu không liên quan, ngáy ngất này cũng vậy. Bằng khó khăn vô cùng, bộ não mới có thể nhớ lại nó.

Sáng sớm nay có một phước lành dường như bao phủ quả đất và ngập tràn căn phòng. Cùng nó xuất hiện một tĩnh lặng hủy diệt mọi nỗ lực, một bất động dường như có trong nó mọi chuyển động.

20.

Tiến trình mãnh liệt một cách đặc biệt chiều hôm qua. Trong xe hơi, đang chờ đợi, người ta hầu như quên bằng mọi chuyện đang xảy ra chung quanh người ta. Cường độ mãnh liệt đã gia tăng và nó hầu như không chịu nổi đến nỗi người ta bắt buộc phải nằm xuống. May mắn thay có một người nào đó trong phòng.

Căn phòng ngập tràn phước lành đó. Lúc này cái gì tiếp theo hầu như không thể diễn đạt bằng từ ngữ; từ ngữ là những vật chết, với nghĩa lý được sắp đặt chính xác và cái gì đã xảy ra vượt ngoài tất cả từ ngữ và sự diễn tả. Nó là trung tâm của mọi sáng tạo; nó là nghiêm túc đang làm tinh khiết mà tẩy sạch bộ não khỏi mọi suy nghĩ và cảm thấy; nghiêm túc của nó giống như ánh sét hủy diệt và thiêu rụi; thăm thẳm của nó không thể đo lường được, nó ở đó không thể xê dịch, không thể xuyên thấu, một khối vững chắc nhưng lại nhẹ như bầu trời. Nó ở trong hai mắt, trong hơi thở. Nó ở trong hai mắt và hai mắt có thể thấy nó. Hai mắt mà thấy, mà nhìn khác biệt hoàn toàn hai mắt của cơ thể và tuy nhiên chúng lại là hai mắt đó. Chỉ có đang thấy, hai mắt mà thấy vượt khỏi không gian-thời gian. Có trang nghiêm không thể thâm nhập và một an lành mà là bản thể của tất cả mọi chuyển động, hành động. Không có đức hạnh nào tiếp xúc được nó vì nó vượt khỏi mọi đạo đức và luân lý của con người. Có tình yêu mà hủy diệt toàn bộ và vì vậy nó có sự thanh thoát của mọi sự việc mới mẻ, mong manh, dễ bị tổn thương, dễ bị phá hủy và tuy nhiên nó vượt khỏi tất cả việc này. Nó ở đó bất diệt, không tên, cái không biết. Không suy nghĩ nào có thể thâm nhập vào nó; không hành động nào có

thể tiếp xúc được nó. Nó “tinh khiết”, trinh nguyên và vì thế đẹp đẽ lạ thường nhưng luôn luôn đang chết.

Tất cả việc này dường như gây ảnh hưởng bộ não; nó không còn giống như nó đã là trước kia. (Suy nghĩ là một vật thật tầm thường, cần thiết nhưng tầm thường). Bởi vì cái khác lạ, sự liên hệ dường như đã thay đổi. Giống như một cơn bão tàn phá, một trận động đất hủy diệt tách sông ngòi thành những nguồn mới, thay đổi phong cảnh, khoét sâu xuống lòng đất, cũng vậy nó đã san bằng những lệch lạc của suy nghĩ, đã thay đổi hình thể của quả tim.

21.

Toàn tiến trình đang xảy ra như thường lệ, bất kể tình trạng sốt cao và lạnh cóng. Nó đã trở nên đau buốt hơn và khăng khăng hơn. Người ta không hiểu liệu cơ thể này có thể chịu đựng bao lâu nữa.

Hôm qua, khi chúng tôi đang dạo bộ thẳng lên một thung lũng nhỏ và đẹp, hai bên triền dốc của nó sẫm tối bởi những cây thông và những cánh đồng xanh đầy hoa dại, đột nhiên, hầu như không mong đợi, vì chúng tôi đang nói chuyện về những sự việc khác, một phước lành tỏa xuống chúng tôi, giống như cơn mưa nhẹ. Chúng tôi trở thành trung tâm của nó. Nó dịu dàng, khẩn thiết, mong manh và an lành vô cùng, đang bao bọc chúng tôi trong một uy lực vượt khỏi tất cả lỗi lầm và lý luận.

Sáng sớm nay, khi thức dậy, đang thay quần áo, tình trạng nghiêm túc khăng khăng đang làm tinh khiết và một ngây ngất không nguyên nhân. Đơn giản nó chỉ ở đó. Và suốt ngày, dù người ta làm bất kỳ việc gì nó ở đó trong bối cảnh và nó hiện ra không cần mời mọc và ngay tức khắc mỗi khi người ta yên tĩnh. Có một khẩn thiết và vẻ đẹp trong nó.

Không tưởng tượng hay khao khát nào có thể tạo ra nghiêm túc hoàn toàn như thế.

22.

Đang chờ đợi trong phòng khám ngột ngạt, tối tăm của bác sĩ, phước lành đó, mà không một khao khát nào có thể tạo ra, hiện diện và ngập tràn căn phòng nhỏ. Nó ở đó cho đến khi chúng tôi rời đi. Nếu nó được cảm thấy bởi người bác sĩ, ông ấy cũng không thể giải thích nó.

Tại sao lại có thoái hóa? Bên trong cũng như bên ngoài. Tại sao ? Thời

gian đem hủy diệt đến mọi hệ thống máy móc; nó bào mòn mọi cơ quan cơ thể bởi việc sử dụng và bệnh tật. Tại sao lại phải có thoái hóa ở bên trong, thuộc tâm lý? Vượt ngoài tất cả những giải thích được đưa ra bởi một bộ não đúng đắn, tại sao chúng ta lại chọn lựa cái xấu xa hơn và không là cái tốt lành hơn, tại sao lại hận thù thay vì tình yêu, tại sao lại tham lam chứ không là rộng lượng, tại sao hoạt động tự cho mình là trung tâm và không là hành động tổng thể khoáng đạt? Tại sao lại bủn xỉn trong khi có những hòn núi vút cao và những con suối chảy xiết? Tại sao lại ghen tuông thay vì thương yêu? Tại sao? Đang thấy sự kiện dẫn đến một việc, và những ý kiến, những giải thích, dẫn đến một việc khác. Điều quan trọng nhất là đang thấy sự kiện rằng chúng ta tách rời, thoái hóa chứ không phải những lý do, những giải thích về nó. Giải thích chẳng có ý nghĩa bao nhiêu trong đối diện một sự kiện, nhưng được thỏa mãn bởi những giải thích, bởi những từ ngữ là một trong những nhân tố chính của thoái hóa. Tại sao lại chọn chiến tranh thay vì hòa bình? Sự kiện là chúng ta bạo lực; xung đột, bên trong và bên ngoài cơ thể, là một phần trong sống hàng ngày của chúng ta – tham vọng và thành công. Đang thấy sự kiện này và không phải sự giải thích ranh mãnh và từ ngữ khôn khéo, kết thúc thoái hóa. Chọn lựa, một trong những nguyên nhân chính của thoái hóa, phải ngừng hoàn toàn nếu muốn kết thúc thoái hóa. Ham muốn được thành tựu và cả thỏa mãn lẫn đau khổ ẩn trong cái bóng của nó, cũng là một trong những nhân tố của thoái hóa.

Thức dậy sớm sáng nay, để trải nghiệm phước lành đó. Người ta bị “bắt buộc” ngồi dậy để ở trong rõ ràng và vẻ đẹp đó. Trẻ hơn trong buổi sáng đang ngồi trên một cái ghế dài bên đường dưới một cái cây người ta cảm thấy bao la của nó. Nó trao tặng chỗ ẩn náu, sự bảo vệ giống như cái cây trên đầu mà lá của nó cho nơi nương tựa thoát khỏi mặt trời núi hừng hực nhưng vẫn cho phép ánh sáng đi qua. Mọi liên hệ là sự bảo vệ đó mà trong nó có tự do, và bởi vì có tự do, có chỗ ẩn náu.

23.

Thức dậy sớm sáng nay cùng một nhận biết vô cùng của quyền năng, vẻ đẹp và bất hoại. Nó không là cái gì đó mà đã xảy ra, một trải nghiệm thuộc quá khứ và người ta thức dậy để nhớ lại nó như trong một giấc mộng, nhưng cái gì đó đang thực sự xảy ra. Người ta nhận biết cái gì đó bất hoại, mà trong đó mọi thứ nếu hiện diện đều không thể bị phân rã, thoái hóa. Nó bao la quá đến nỗi bộ não không thể nắm bắt, không thể nhớ lại; bộ não chỉ có thể diễn

tả, một cách máy móc, rằng có một “tình trạng” của bất hoại. Đang trải nghiệm “tình trạng” như thế rất quan trọng; nó ở đó, không giới hạn, không thể tiếp xúc, không thể thâm nhập.

Bởi vì bất hoại của nó, có vẻ đẹp trong nó. Không phải vẻ đẹp bị phai tàn đi, cũng không phải cái gì đó được tạo thành bởi bàn tay con người, cũng không phải cái xấu xa kèm theo vẻ đẹp của nó. Người ta cảm thấy rằng trong hiện diện của nó tất cả bản thể hiện diện và vì thế nó thiêng liêng. Nó là một sống mà trong đó mọi thứ không thể bị hủy diệt. Chết là bất hoại nhưng con người khiến cho nó trở thành một băng hoại bởi vì, đối với anh ấy, sống là bất hoại.

Cùng nó, có một cảm thấy của quyền năng, sức mạnh của một khối vững chắc như hòn núi kia mà không một thứ gì có thể phá nát, mà không có hy sinh, cầu nguyện, đức hạnh nào có thể tiếp xúc được.

Nó ở đó, mệnh mang, mà không có một gợn sóng của suy nghĩ nào có thể làm vỡ vụn, một sự kiện được nhớ lại. Nó ở đó và hai mắt, hơi thở thuộc về nó.

Thời gian, lười biếng, gây băng hoại. Đúng là nó đã xảy ra trong một thời gian nào đó. Bình minh vừa đang đến và có những giọt sương trên chiếc xe hơi bên ngoài và trên cỏ. Mặt trời vẫn chưa lên nhưng đỉnh núi tuyết sắc nét thật rõ ràng trong bầu trời xanh xám; một buổi sáng thú vị, không một đám mây. Nhưng nó sẽ không kéo dài, nó quá dễ thương.

Tại sao tất cả việc này có thể xảy đến cho chúng ta? Không giải thích nào chính xác cả, dẫu rằng người ta có thể sáng chế ra hàng tá. Nhưng một số việc khá rõ ràng. 1. Người ta phải hoàn toàn “dừng dừng” khi nó đến và đi. 2. Phải không có ham muốn để tiếp tục trải nghiệm đó hoặc lưu trữ nó trong ký ức. 3. Phải có một nhạy cảm nào đó của cơ thể, một dừng dừng nào đó đối với sự thanh thản. 4. Phải có một tiếp cận vui nhộn nhưng tự phê bình. Nhưng thậm chí nếu người ta có tất cả những thứ này, đột nhiên nó đến, không phải qua tu dưỡng và khiêm tốn cố ý, thậm chí như thế, từng đó sự việc cũng không đủ. Cái gì đó hoàn toàn khác biệt phải cần thiết hoặc không có gì cần thiết cả. Nó phải đến và bạn không bao giờ có thể tìm kiếm nó, dù làm bất kỳ việc gì bạn muốn. Bạn cũng có thể thêm vào danh sách đó chữ tình yêu nhưng nó vượt khỏi tình yêu. Một điều chắc chắn, bộ não không bao giờ có thể hiểu rõ nó và cũng không thể giam cầm nó. Phước lành cho anh ấy

khi nó được trao tặng. Và bạn cũng có thể thêm vào một bộ não tĩnh lặng, bất động.

24.

Tiến trình không mạnh mẽ; vì cơ thể trong vài ngày không khỏe, nhưng mặc dầu nó yếu ớt, thỉnh thoảng người ta có thể cảm thấy mãnh liệt của nó. Điều lạ lùng là cách cái tiến trình này tự điều chỉnh đến hoàn cảnh.

Ngày hôm qua, khi đang lái xe qua thung lũng hẹp, một con suối núi đang ồn ào vạch lối đi bên cạnh con đường ướt át, có phước lành này. Nó rất mạnh và mọi sự vật đều tắm trong nó. Tiếng ồn của con suối là thành phần của nó và cái thác nước cao đã trở thành con suối cũng ở trong nó. Nó giống như một cơn mưa hiền lành đang rơi xuống và người ta trở nên hoàn toàn mong manh; cơ thể dường như nhẹ nhàng như một chiếc lá, phơi bày và run rẩy. Việc này tiếp diễn qua suốt chuyến đi xe mát mẻ, lâu; nói chuyện biến thành từng vắn một; vẻ đẹp của nó dường như không thể tin được. Suốt buổi chiều nó vẫn còn và mặc dù có cười đùa, đồng nhất đó, sự nghiêm túc không thể thâm nhập được vẫn còn hiện diện.

Thức giấc sáng nay, còn sớm khi mặt trời vẫn còn ở dưới chân trời, có ngây ngất của nghiêm túc này. Nó ngập tràn quả tim và bộ não và có một cảm thấy của bất động.

Nhìn quan trọng lắm. Chúng ta quan tâm đến những sự việc ngay lập tức và từ những cần thiết ngay lập tức dẫn đến tương lai, được tô điểm màu sắc bởi quá khứ. Nhìn của chúng ta rất giới hạn và hai mắt của chúng ta quen thuộc với những sự vật ở gần. Nhìn của chúng ta cũng bị giới hạn bởi không gian-thời gian như bộ não của chúng ta. Chúng ta không bao giờ nhìn, chúng ta không bao giờ thấy vượt khỏi giới hạn này, chúng ta không biết làm thế nào để nhìn xuyên thấu và vượt khỏi những ranh giới phân chia này. Nhưng hai mắt phải thấy vượt khỏi chúng, xuyên thấu thật thắm thắm và rộng rãi, không chọn lựa, không ẩn núp; chúng phải lang thang vượt khỏi những ranh giới của những ý tưởng và giá trị do con người tạo ra và phải cảm thấy vượt khỏi tình yêu.

Rồi thì có một phước lành mà không thượng đế nào có thể trao tặng.

25.

Bất kể một gặp gỡ,⁵ tiến trình đang xảy ra, khá êm dịu nhưng đang xảy ra.

Thức dậy sáng nay, khá sớm, cùng một nhận biết của một cái trí đã thâm nhập vào những chiều sâu không biết được. Nó như thể chính cái trí đang đi vào chính nó, thật thăm thẳm và rộng khắp và chuyển hành trình dường như bất động. Và có trải nghiệm của bao la thừa thãi và một phong phú không thể hao tổn này.

Lạ lùng rằng mặc dù mỗi trải nghiệm, trạng thái, hoàn toàn khác biệt, nó vẫn là cùng một chuyển động; dù nó dường như thay đổi, nó vẫn là cái không thay đổi.

26.

Suốt buổi chiều hôm qua tiến trình tiếp tục và khá nặng nề. Đang dạo bộ trong bóng râm mát mẻ của hòn núi, bên cạnh một dòng suối liên thoảng, trong mãnh liệt của tiến trình, người ta cảm thấy hoàn toàn mong manh, trống không và rất khoáng đạt; người ta hầu như không hiện diện. Và vẻ đẹp của hòn núi phủ tuyết, bị nhốt trong cái tách tạo bởi hai triền dốc trông thông sẫm màu của những quả đồi uốn lượn, đang chuyển động dồn dập.

Vào sáng sớm khi mặt trời vẫn chưa lên và những giọt sương còn đọng trên cỏ, vẫn còn trong giường, đang nằm yên lặng, không có bất kỳ suy nghĩ hoặc chuyển động, có một đang thấy, không phải đang thấy hơi hột của hai mắt nhưng đang thấy qua hai mắt từ phía sau bộ đầu. Hai mắt và từ phía sau bộ đầu chỉ là một công cụ nhờ đó cái quá khứ vô hạn đang nhìn vào không gian vô hạn mà không có thời gian. Và muộn hớn, vẫn còn trên giường, có một đang thấy mà trong nó dường như chứa đựng tất cả sự sống.

Rất dễ dàng khi tự lừa dối mình, khi diễn đạt những trạng thái ham muốn đã được trải nghiệm thực sự, đặc biệt khi chúng là vui thú. Không có ảo tưởng, không có lừa dối, khi không có ham muốn, nhận biết được hay không nhận biết được, cho bất kỳ trải nghiệm của bất kỳ loại nào, khi người ta dừng đứng hoàn toàn với mọi trải nghiệm lúc nó đến và đi, khi người ta không đang cầu xin bất kỳ việc gì.

27.

Một chuyến đi xe vui vẻ qua hai thung lũng khác nhau, thẳng lên một cái đèo; những tảng đá núi rộng lớn, những hình thể và những uốn lượn diễm ảo,

cô đơn và hùng vĩ của chúng, và xa xa hòn núi dốc đứng xanh rì, tạo một ấn tượng vào bộ não đang yên lặng. Khi chúng tôi đang đi xe, mãnh liệt lạ thường và vẻ đẹp của nhiều ngày này đến càng lúc càng đang dồn ép vào người ta. Và người khác cũng cảm thấy nó.

Thức dậy rất sớm vào buổi sáng; cái đó mà là phước lành và cái đó mà là mãnh liệt ở đó và bộ não nhận biết chúng như nó nhận biết một hương thơm nhưng nó không là một cảm xúc, một cảm giác; đơn giản chúng chỉ ở đó. Dù làm bất kỳ việc gì người ta muốn, chúng sẽ luôn luôn ở đó; không có gì người ta có thể làm về nó.

Có một nói chuyện sáng nay và trong suốt nói chuyện, bộ não mà biết phản ứng, suy nghĩ, tạo tác không còn nữa. Bộ não không đang làm việc, ngoại trừ, có thể, cho ký ức của những từ ngữ.

28.

Ngày hôm qua chúng tôi đang dạo bộ trên con đường ưa thích bên cạnh con suối ồn ào, trong thung lũng hẹp của những cây thông sẫm màu, những cánh đồng hoa và xa xa hòn núi phủ tuyết hùng vĩ và một thác nước. Thật dễ chịu, an lành và mát mẻ. Đó kia, đang dạo bộ, phước lành thiêng liêng đó đến, một sự vật mà gần như người ta có thể tiếp xúc được, và thăm thăm bên trong người ta có những chuyển động của thay đổi. Một buổi chiều của mê mẩn và của vẻ đẹp không thuộc thế giới này. Cái vô hạn ở đó và vì vậy có tĩnh lặng.

Sáng nay thức dậy sớm để ghi nhận rằng tiến trình thật mãnh liệt, và qua phần sau của bộ đầu, đang lao về phía trước như một mũi tên có một âm thanh xé gió đặc trưng khi nó bay qua không gian, là một sức mạnh, một chuyển động không từ đâu đến và cũng không đi đâu cả. Và có một nhận biết của yên ổn vô cùng và một “cao quý” không thể tiếp cận. Và một mớ mớ mà không suy nghĩ nào có thể tạo tác nhưng kèm theo nó có một tinh khiết của sự hiền lành vô hạn. Tất cả những lời này chỉ là những từ ngữ và vì vậy chúng không bao giờ đại diện cho sự thật; biểu tượng không bao giờ là sự thật và biểu tượng không có giá trị.

Suốt buổi sáng tiến trình tiếp tục và là dung tích của một cái tách không có chiều cao lẫn chiều sâu nhưng dường như đầy quá luôn luôn trào ra.

29.

Đã gặp gỡ mọi người và sau khi họ về, người ta cảm thấy như thể người ta bị treo lơ lửng giữa hai thế giới. Và lúc này thế giới của tiến trình và mãnh liệt không dập tắt được đó quay trở lại. Tại sao lại có ngăn cách này? Những người mà người ta đã gặp không nghiêm túc, ít nhất họ cũng nghĩ là họ nghiêm túc nhưng họ chỉ nghiêm túc giả tạo. Người ta không thể hiện dâng hoàn toàn bản thân và vì lý do đó đang cảm thấy của không ở nhà này lại xuất hiện, nhưng luôn luôn giống nhau, nó là một trải nghiệm lạ thường.

Chúng tôi đang nói chuyện và một mảng tuổi nhỏ giữa những hàng cây lôi kéo sự chú ý của chúng tôi. Nó là một cảnh thông thường, một sự việc hàng ngày, nhưng khi người ta nhìn, nhiều sự việc xảy ra, không chỉ những biến cố bên ngoài nhưng còn cả sự nhận biết rõ ràng. Để đạt được chín chắn, tuyệt đối cần thiết phải có – 1. Đơn giản hoàn toàn kèm theo khiêm tốn, không những trong những đồ vật và những sở hữu, nhưng còn trong chất lượng của con người. 2.Đam mê cùng mãnh liệt đó mà không là vật chất. 3. Vẻ đẹp; không chỉ nhạy cảm với thực tế bên ngoài nhưng còn nhạy cảm với vẻ đẹp đó mà vượt khỏi và ở trên suy nghĩ lẫn cảm thấy. 4. Tình yêu; tánh tổng thể của nó, không phải cái mà biết ghen tuông, quyến luyến, lệ thuộc; không phải cái như bị phân chia thành dục vọng hay thánh thiện. Sự bao la tổng thể của nó. 5. Và cái trí mà có thể theo đuổi, mà có thể thâm nhập không cần động cơ, không cần mục đích, vào những chiều sâu vô hạn riêng của nó; mà không có rào cản, mà tự do để lang thang không không gian-thời gian.

Bỗng nhiên người ta nhận biết tất cả việc này và tất cả những hàm ý được bao gồm trong đó; chính xác như là cảnh tượng đơn giản của một con suối nằm giữa những cái cành và những lá cây mục nát vào một ngày mưa u ám.

Khi chúng tôi đang nói chuyện, không có lý do nào cả, vì vấn đề mà chúng tôi đang nói không quá nghiêm túc, từ những chiều sâu không thể tiếp cận được nào đó đột nhiên người ta cảm thấy ngọn lửa bao la của quyền năng này, hủy diệt trong sáng tạo của nó. Nó là quyền năng hiện diện trước khi tất cả mọi sự vật hiện diện; nó không thể nào tiếp cận được và do bởi sức mạnh vô biên của nó người ta không thể đến gần nó. Không có gì hiện diện ngoại trừ cái đó. Mệnh mang và kinh hoàng.

Một phần của trải nghiệm này đúng là đã “tiếp tục” trong khi ngủ vì khi thức giấc sớm sáng nay nó ở đó và mãnh liệt của tiến trình đã đánh thức người ta. Nó vượt khỏi tất cả suy nghĩ và những từ ngữ khi muốn diễn tả sự việc đang xảy ra, tình trạng lạ thường của nó và tình yêu, vẻ đẹp của nó.

Không tưởng tượng nào có thể hình thành tất cả việc này và nó cũng không là ảo tưởng; sức mạnh cùng tinh khiết của nó không dành cho bộ não-cái trí giả tạo. Nó vượt khỏi và ở trên tất cả những năng lực của con người.

30.

Một ngày có mây, âm đạm bởi những đám mây đen; đã có mưa vào buổi sáng và thời tiết trở lạnh. Sau chuyến dạo bộ chúng tôi đang nói chuyện nhưng thật ra chúng tôi đang nhìn ngắm vẻ đẹp của trái đất, nhà cửa và cây cối sẫm màu.

Bỗng nhiên, có một lóe sáng của quyền năng và sức mạnh không thể tiếp cận được đó đang xé tan cơ thể. Cơ thể đông cứng vào bất động và người ta phải nhắm nghiền hai mắt lại vì sợ sẽ phải ngất xỉu. Nó đang xé tan hoàn toàn và mọi thứ mà *đã là* dường như không hiện diện. Và bất động của sức mạnh đó và năng lượng hủy diệt theo cùng nó, đốt cháy mọi giới hạn của thị lực và âm thanh. Nó là một cái gì đó vô cùng vĩ đại không thể diễn tả được và chiều cao lẫn chiều sâu của nó không thể biết được.

Sáng sớm nay, ngay rạng đông, không một đám mây trên bầu trời và những hòn núi phủ tuyết vừa trông thấy được, thức giấc cùng cảm thấy của sức mạnh không thể xuyên thấu được trong hai mắt và cổ họng người ta; nó có vẻ là một tình trạng rành rành, một cái gì đó không bao giờ không thể ở đó. Trong gần một tiếng đồng hồ nó ở đó và bộ não vẫn trống không. Nó không là một sự việc có thể được nắm bắt bởi suy nghĩ và được lưu giữ trong ký ức để nhớ lại. Nó ở đó và mọi suy nghĩ bật tắt. Suy nghĩ thuộc vận hành, chỉ hữu dụng trong lãnh vực đó; suy nghĩ không thể nghĩ về nó vì suy nghĩ là thời gian và nó vượt khỏi tất cả thời gian và đo lường. Suy nghĩ, ham muốn không thể tìm kiếm sự tiếp tục của nó hoặc sự lặp lại của nó, vì suy nghĩ, ham muốn hoàn toàn vắng mặt. Vậy thì cái gì ghi nhớ để viết ra sự việc này? Chỉ là một ghi lại máy móc nhưng điều ghi lại, từ ngữ không là sự việc.

Tiến trình xảy ra, êm dịu hơn, có thể do bởi những nói chuyện và cũng có một giới hạn vì vượt quá nó cơ thể sẽ nứt rạn. Nhưng nó ở đó, kiên trì và kéo dài.

31.

Dạo bộ trên con đường nhỏ theo sau một con suối chảy nhanh, mát mẻ và dễ chịu, cùng nhiều người vây quanh, có phước lành đó, dịu dàng như những

chiếc lá và trong nó có một niềm vui rộn ràng. Nhưng vượt khỏi và qua nó có một quyền năng và sức mạnh đồng nhất vô biên không thể tiếp cận được. Người ta cảm thấy rằng có một chiều sâu không đo lường được trong nó, không đáy. Nó ở đó, theo cùng mỗi bước chân, cùng một khẩn thiết và vẫn vậy cùng một “lãnh đạm” vô cùng. Giống như một cái đập cao, lớn chặn đứng một con sông, hình thành một cái hồ rộng nhiều dặm, bao la này cũng vậy.

Nhưng mỗi khoảnh khắc có hủy diệt; không phải hủy diệt để tạo ra một thay đổi mới – thay đổi không bao giờ mới – nhưng hủy diệt toàn bộ của cái gì đã là đến độ nó không bao giờ có thể là. Không có bạo lực trong hủy diệt này; có bạo lực trong thay đổi, trong cách mạng, trong tuân phục, trong kỷ luật, trong kiểm soát và thống trị nhưng ở đây tất cả bạo lực, trong bất kỳ hình thức nào với một cái tên khác biệt, đã hoàn toàn kết thúc. Chính hủy diệt này là sáng tạo.

Nhưng sáng tạo không là hòa bình. Hòa bình và xung đột thuộc về thế giới của thay đổi và thời gian, thuộc về chuyển động bên trong và bên ngoài của sự hiện diện, nhưng cái này không thuộc thời gian và cũng không thuộc bất kỳ chuyển động nào trong không gian. Nó là hủy diệt tuyệt đối và tinh khiết và chỉ như thế “mới mẻ” đó có thể hiện diện.

Sáng nay khi thức dậy bản thể này ở đó; đúng là nó đã ở đó suốt đêm, và khi thức dậy dường như nó ngập tràn khắp cơ thể và bộ đầu. Và tiến trình đang xảy ra êm ả. Người ta phải ở một mình và yên tĩnh, rồi thì nó ở đó.

Khi người ta đang viết phước lành ở đó, như cơn gió nhẹ len lỏi giữa những chiếc lá.

1 tháng tám

Một ngày thú vị và đi xe hơi trong thung lũng xinh đẹp có cái đó mà sẽ không bị khước từ; nó ở đó như không khí, bầu trời và những hòn núi kia.

Thức dậy sớm, la hét, vì tiến trình thật mạnh mẽ nhưng trong suốt ngày, bất kể nói chuyện, ⁶ nó đang xảy ra hiền lành.

2.

Thức dậy sớm sáng nay; không rửa ráy người ta bị bắt buộc ngồi dậy và người ta đã thường ngồi dậy trên giường một khoảng thời gian trước khi ra

khỏi giường. Nhưng sáng nay nó không còn là thủ tục thường lệ, nó là sự cần thiết bắt buộc và cấp bách. Khi người ta ngồi dậy, trong chốc lát phước lành bao la đó lại đến và ngay sau đó người ta cảm thấy toàn bộ quyền năng này, toàn bộ sức mạnh đầy uy lực không thể xuyên thấu này ở trong người ta, quanh người ta và trong bộ đầu, và ngay chính giữa tất cả bao la này, có bất động tuyệt đối. Nó là một bất động mà không cái trí nào có thể tưởng tượng, hình thành; không một bạo lực nào có thể sản sinh bất động này; nó không có nguyên nhân; nó không là một kết quả; nó là bất động ngay tại trung tâm của một cơn bão gió khủng khiếp. Nó là bất động của mọi chuyển động, bản thể của mọi hành động; nó là nổ tung của sáng tạo và chỉ trong bất động như thế sáng tạo mới có thể xảy ra.

Lại nữa bộ não không thể nắm bắt nó; bộ não không thể ghi lại nó trong những kỷ niệm, trong quá khứ, vì sự việc này vượt khỏi thời gian; nó không có tương lai, nó không có quá khứ hoặc hiện tại. Nếu nó thuộc thời gian, bộ não có thể nắm bắt nó và định hình nó tùy theo tình trạng bị quy định của bộ não. Vì bất động này là tổng thể của tất cả chuyển động, bản thể của mọi hành động, một đang sống không có bóng, sự việc của bóng, bằng bất kỳ phương tiện nào, không thể đo lường nó. Nó bao la quá đến độ thời gian không thể giam cầm và không gian không thể kèm kẹp nó.

Tất cả việc này có lẽ đã kéo dài một phút hay một tiếng đồng hồ.

Trước khi ngủ tiến trình thật đau buốt và nó đã tiếp tục êm dịu suốt ngày.

3.

Thức dậy sớm cùng cảm thấy mạnh mẽ của cái khác lạ, của một thế giới khác vượt khỏi mọi suy nghĩ, nó rất mãnh liệt và rõ ràng tinh khiết như buổi sáng sớm, bầu trời không mây. Tưởng tượng và ảo ảnh được tẩy sạch khỏi cái trí vì không có sự tiếp tục. Mọi thứ là và nó không bao giờ đã là trước kia. Nơi nào có một khả năng xảy ra của sự tiếp tục, nơi đó có ảo tưởng.

Một buổi sáng thoáng đang mặc dù chốc lát nữa những đám mây sẽ tụ họp lại. Khi người ta nhìn ra ngoài cửa sổ, những cái cây, những cánh đồng rất rõ ràng. Một việc lạ thường đang xảy ra; có một cực độ thêm của nhạy cảm. Nhạy cảm, không những với vẻ đẹp nhưng còn cả với tất cả những sự vật khác. Lá cỏ xanh kinh ngạc; một lá cỏ đó chứa đựng toàn quang phổ của màu sắc; nó cực mạnh, làm lóa mắt và là một vật thật nhỏ bé, quá dễ dàng để bị hủy diệt. Những cái cây kia là ất cả sự sống, chiều cao của chúng và chiều

sâu của chúng; những đường nét của những quả đồi cuộn cuộn kia và những cái cây cô đơn là sự diễn tả của tất cả thời gian và không gian; và những hòn núi tương phản bầu trời lợt lạt vượt khỏi mọi thần thánh của con người. Không thể tin được khi trông thấy, cảm thấy, tất cả việc này bằng cách chỉ nhìn ra ngoài cửa sổ. Hai mắt của người ta đã được tẩy sạch.

Thật lạ lùng là làm thế nào mà sức mạnh đó, quyền năng đó ngập tràn căn phòng trong thời gian xảy ra một hoặc hai phông vắn. Dường như nó ở trong hai mắt và hơi thở của người ta. Nó hiện diện, đột ngột và không mong đợi nhất, bằng một sức mạnh và cường độ đầy uy lực và vào những lần khác nó ở đó, yên lặng và bình thản. Nhưng nó ở đó, dù người ta muốn nó hay không. Không thể thân thuộc với nó vì nó không bao giờ đã là và nó không bao giờ sẽ là. Nhưng nó ở đó.

Tiến trình êm dịu, những nói chuyện và đang thấy mọi người này có thể khiến cho nó như vậy.

4.

Sáng nay thức dậy rất sớm; vẫn còn tối lắm nhưng bình minh sẽ đến nhanh; về hướng đông xa xa có ánh sáng nhạt. Bầu trời rất quang đãng và hình thể của núi non và những quả đồi vừa trông thấy được. Rất tĩnh lặng.

Từ tĩnh lặng mệnh mang này bỗng nhiên, khi người ta ngồi dậy trong giường, khi suy nghĩ bật tắt và xa thật xa, khi thậm chí không có cả một rung động của một cảm thấy, đó kìa cái đó đến mà lúc này là một hiện diện không cạn kiệt và đồng nhất. Nó là một khối, không trọng lượng, không kích thước; nó ở đó và ngoài nó ra, không còn thứ gì hiện diện. Nó ở đó không có thêm một sự vật nào khác. Những từ ngữ như khối, bất động, bất diệt, trong bất kỳ cách nào không thể chuyển tải cái chất lượng vĩnh cửu không thời gian đó. Không một từ ngữ nào trong những từ ngữ này hoặc bất kỳ từ ngữ nào khác có thể diễn đạt cái ở đó. Nó đã toàn bộ trong chính nó và không có gì thêm nữa; nó là tổng thể của mọi sự vật, bản thể.

Tinh khiết của nó vẫn còn nguyên, khiến cho người ta không còn suy nghĩ nà o, không còn hành động nào. Không thể là một cùng nó; không thể là một cùng con sông đang chảy xiết. Bạn không bao giờ có thể là một cùng cái không hình dạng, không kích thước, không chất lượng. Nó là; đó là tất cả.

Mọi thứ đã trở nên rất chín chắn và mong manh và kỳ lạ thay tất cả sự

sống đều ở trong nó; giống như một chiếc lá non, hoàn toàn không phòng vệ.

5.

Khi người ta thức dậy sớm sáng nay, có một lóe sáng của “đang thấy”, “đang nhìn”, việc đó dường như đang diễn tiến liên tục và liên tục và vĩnh viễn. Nó bắt đầu từ không nơi nào và đi không nơi nào nhưng trong đang thấy đó đều bao gồm tất cả cảnh tượng và tất cả sự vật. Nó là một sức nhìn vượt khỏi những con suối, những quả đồi, những hòn núi, qua quả đất và chân trời và những con người. Trong đang thấy này, có ánh sáng xuyên thủng và chuyển động vùn vụt không thể tin được. Bộ não không thể đuổi theo nó và cái trí cũng không thể kèm hãm nó. Nó là ánh sáng tinh khiết và một vùn vụt không biết đến chống cự.

Trong dạo bộ ngày hôm qua, vẻ đẹp của ánh sáng ẩn hiện giữa cây cối và bãi cỏ cực mạnh, đến nỗi nó làm người ta sững sốt không thở được và cơ thể bủn rủn.

Muộn hơn sáng nay, khi người ta vừa sắp sửa dùng bữa điểm tâm, giống như một con dao đâm vào một đất mềm mại, có phước lành đó, cùng quyền năng và sức mạnh của nó. Nó đến như ánh sét và cũng đi mau lẹ như thế.

Tiến trình khá mạnh chiều hôm qua và hơi giảm sáng nay. Có một yếu ớt của cơ thể.

6.

Mặc dù người ta đã ngủ, không ngon giấc lắm, khi thức giấc người ta nhận thấy rằng suốt đêm tiến trình này đang xảy ra nhưng, còn quan trọng hơn nhiều, đã có một đang nở rộ của phước lành đó. Người ta cảm thấy như thể nó đang vận hành ập vào người ta.

Khi thức dậy, có một đang tuôn trào, một đang chảy tràn ra của quyền năng và sức mạnh này. Nó giống như một con suối đang ào ào chảy ra từ những tảng đá, đang phun lên khỏi mặt đất. Có một phước lành lạ thường và không thể tin được trong sự kiện này, một ngây ngất không liên quan gì đến suy nghĩ và cảm thấy.

Có một cây dương lá rụng và những chiếc lá của nó đang run rẩy trong cơn gió hiu hiu và nếu không có vũ điệu đó sự sống không hiện diện.

7.

Người ta mệt nhoài sau nói chuyện⁷ và gặp gỡ mọi người và gần đến chiều tối chúng tôi dạo bộ chốc lát. Sau một ngày rực rỡ, những đám mây đang gom tụ lại và sẽ có mưa suốt đêm. Mây đang quần quanh trên những hòn núi và con suối đang gây nhiều ồn ào. Con đường bụi bặm do xe cộ và vắt qua con suối là một cây cầu gỗ, chật hẹp. Chúng tôi băng qua nó và đi thẳng lên một con đường mòn phủ cỏ và triền dốc xanh rì đầy những bông hoa dư thừa màu sắc.

Con đường lên thẳng êm ả qua một chuồng bò nhưng không có con nào; gia súc đã được dắt lên những cánh đồng cỏ cao hơn rất nhiều. Yên lặng ở trên cao đó, không có con người nhưng có sự ồn ào của con suối đang chảy xiết. Lặng lẽ, nó đến, êm ả đến độ người ta không nhận thấy nó, thật gần sát mặt đất, lẫn trong những bông hoa. Nó đang lan rộng, đang bao phủ quả đất và người ta ở trong nó, không phải như một người quan sát nhưng thuộc về nó. Không có suy nghĩ hoặc cảm thấy, bộ não hoàn toàn tĩnh. Bỗng nhiên, có vô nhiễm thật đơn giản, thật trong sáng và mong manh. Nó là một cánh đồng vô nhiễm không biết đến vui thú và đau khổ, vượt khỏi tất cả sự hành hạ của hy vọng và thất vọng. Nó ở đó và nó khiến cho cái trí, toàn thân tâm của người ta vô nhiễm; người ta thuộc về nó, qua đo lường, qua từ ngữ, cái trí trong suốt và bộ não tươi trẻ không thời gian.

Nó tiếp tục một lúc và đã trở rồi nên chúng tôi phải quay về.

Sáng nay, khi thức dậy, phải mất chút ít thời gian cho bao la đó đến nhưng nó ở đó và suy nghĩ lẫn cảm thấy bị làm cho bật tắt. Khi người ta đang đánh răng, cường độ của nó thật căng và tinh tường. Nó đến cũng đột ngột như nó rời đi, không có gì kèm kẹp được nó và cũng chẳng có gì có thể mời mọc được nó.

Tiến trình khá mạnh và đau buốt nhói nhói.

8.

Khi thức dậy, mọi thứ yên tĩnh vì ngày hôm qua mệt nhoài. Yên lặng lạ lùng và người ta ngồi dậy để tiếp tục thiền định thường lệ. Không mong đợi, khi người ta nghe một âm thanh xa xa, nó bắt đầu, yên lặng, dịu dàng, và bỗng nhiên, nó ở đó trong toàn bộ sức mạnh. Đúng là nó đã kéo dài trong vài phút. Nó đi rồi nhưng nó để lại hương thơm của nó thăm thẳm trong ý thức

người ta và đang thấy nó trong hai mắt người ta.

Suốt nói chuyện sáng nay bao la cùng phước lành của nó ở đó.⁸ Mỗi người có mặt đúng là đã diễn tả nó theo cách riêng của họ và vì thế đang hủy diệt bản chất không thể diễn tả của nó. Mọi diễn tả đều biến dạng.

Tiến trình thật nhức nhối và cơ thể khá yếu ớt. Nhưng vượt khỏi tất cả việc này, có tinh khiết của vẻ đẹp không thể tin được, vẻ đẹp không phải của những sự vật, mà suy nghĩ hay cảm thấy sắp xếp vào chung, hoặc tài năng của một người thợ thủ công nào đó; nhưng như một con sông thơ thần, nuôi dưỡng và dừng dừng, bị ô nhiễm và bị tận dụng; nó ở đó, no đủ và phong phú trong chính nó. Và một sức mạnh mà không có giá trị trong cách cư xử và cấu trúc xã hội của con người. Nhưng nó ở đó, dừng dừng, bao la, không thể tiếp cận. Bởi vì cái này, mọi sự vật hiện diện.

9.

Lại nữa sáng nay, khi thức dậy người ta cảm thấy nó là một đêm trống không; nó đã quá nhiều, bởi vì cơ thể, với buổi nói chuyện [ngày hôm qua] và gặp gỡ mọi người, bị mệt mỏi. Ngồi dậy trong giường như thường lệ, thật yên lặng; vùng quê đang ngủ, không một âm thanh và buổi sáng nặng trĩu những đám mây. Bất kỳ nơi nào có sự hiện diện của nó, nó đến bất ngờ và phong phú, phước lành này cùng quyền năng và sức mạnh của nó. Nó vẫn còn ngập tràn căn phòng và ngoài xa, và lúc này nó đi rồi, để lại phía sau một cảm thấy của mệnh mang, cực điểm của nó vượt khỏi mọi từ ngữ.

Ngày hôm qua, đang dạo bộ giữa những quả đồi, những cánh đồng cỏ và những con suối, trong yên tĩnh dễ chịu và vẻ đẹp người ta lại nhận biết vô nhiễm đang chuyển động thăm thăm và lạ thường đó. Không có bất kỳ kháng cự nào, nó đang lặng lẽ thâm nhập, đang đi vào mọi ngõ ngách và mọi vụn vụn của cái trí, đang tẩy sạch cái trí khỏi mọi suy nghĩ và cảm thấy. Nó để lại cho người ta trống không và no đủ. Bỗng nhiên tất cả thời gian kết thúc. Mỗi người đều nhận biết sự trôi qua của nó.⁹

Tiến trình đang tiếp tục nhưng êm dịu và thăm thăm hơn.

10.

Mưa bất thành linh và nặng hạt, đang rửa sạch bụi trắng trên những chiếc lá tròn to do bởi con đường không tráng nhựa đi sâu vào những hòn núi.

Không khí thoang thoảng và nhẹ nhàng và tại cao độ đó không nặng nề lắm; không khí sạch sẽ và dễ chịu và có mùi đất vừa được rửa sạch bởi nước mưa. Đang đi thẳng con đường, người ta nhận biết vẻ đẹp của quả đất và đường nét tinh tế của những quả đồi dốc đứng tương phản bầu trời hoàng hôn; của hòn núi đá hùng vĩ phủ băng và cánh đồng tuyết rộng lớn; của nhiều loại hoa trên cánh đồng cỏ. Một buổi chiều của vẻ đẹp tuyệt vời và tĩnh lặng thăm thẳm. Con suối thật náo nhiệt, bị biến thành đục ngầu do cơn mưa lớn mới đây; nó đã mất đi sự trong sạch tinh khiết đặc trưng của loại nước núi nhưng chỉ trong vài tiếng đồng hồ nữa nó sẽ được lọc sạch lại.

Khi người ta nhìn ngắm những tảng đá đồ sộ, cùng những đường cong và hình thể của chúng và lớp tuyết lấp lánh, hơi mơ màng nhưng không có suy nghĩ nào trong trí, bỗng nhiên có một cao quý đồng nhất bao la của sức mạnh và phước lành. Nó ngập tràn thung lũng ngay tức khắc và cái trí không còn đo lường; nó thăm thẳm vượt khỏi từ ngữ. Lại nữa có vô nhiễm.

Khi thức dậy sớm sáng nay, nó ở đó và thiên định chỉ là một việc nhỏ nhoi và mọi suy nghĩ chết hẳn và mọi cảm thấy đã ngừng trước đó; bộ não hoàn toàn yên lặng. Sự ghi lại về nó không là sự thật. Nó ở đó, không thể sờ chạm được và không thể biết được. Nó sẽ không bao giờ là cái đã là: nó thuộc về vẻ đẹp vĩnh cửu.

Một buổi sáng lạ thường. Việc này đã xảy ra liên tục trong bốn tháng liền, dù ở bất kỳ môi trường nào, dù cơ thể ở trong bất kỳ điều kiện nào. Nó không bao giờ giống nhau tuy nhiên lại giống nhau; nó là hủy diệt và sáng tạo không bao giờ kết thúc. Quyền năng và sức mạnh của nó vượt khỏi mọi so sánh và từ ngữ. Và nó không bao giờ tiếp tục; nó là chết và sống.

Tiến trình khá mạnh và tất cả việc đó có vẻ không quan trọng lắm.

11 tháng 8, 1961¹⁰

Đang ngồi trong xe hơi, bên cạnh một con suối núi náo nhiệt và giữa những cánh đồng màu mỡ, xanh tươi và một bầu trời u ám, vô nhiễm bất hoại ở đó, mộc mạc của nó là vẻ đẹp. Bộ não hoàn toàn yên lặng và được nó tiếp xúc.

Bộ não được nuôi dưỡng bởi phản ứng và trải nghiệm; nó sống nhờ vào trải nghiệm. Nhưng trải nghiệm luôn luôn đang bị giới hạn và đang bị quy định; ký ức là bộ máy của hành động. Nếu không có trải nghiệm, hiểu biết và

ký ức, hành động không thể thực hiện được nhưng hành động như thế là tách rời, giới hạn. Lý luận, suy nghĩ có tổ chức, luôn luôn không tổng thể; ý tưởng, phản ứng của suy nghĩ, là căn cỗi và niềm tin là chỗ ẩn náu của suy nghĩ. Tất cả trải nghiệm chỉ củng cố suy nghĩ một cách tiêu cực hay tích cực.

Đang trải nghiệm bị quy định bởi trải nghiệm, quá khứ. Tự do là đang làm trống không cái trí khỏi mọi trải nghiệm. Khi bộ não không còn tự nuôi dưỡng chính nó qua trải nghiệm, ký ức và suy nghĩ, khi nó kết thúc đang trải nghiệm, lúc đó hoạt động của nó không còn tự cho mình là trung tâm. Rồi thì nó nhận được chất nuôi dưỡng từ một nơi khác. Chính chất nuôi dưỡng này khiến cho cái trí trở thành cái trí tôn giáo.

Khi thức dậy sáng nay, vượt khỏi tất cả thiên định và suy nghĩ và những ảo tưởng mà những cảm thấy tạo tác, có một ánh sáng rực rỡ cực mạnh ngay trung tâm của bộ não và vượt khỏi bộ não ngay trung tâm của ý thức, của đang hiện diện của người ta. Nó là một ánh sáng không có bóng và cũng không bắt đầu trong bất kỳ kích thước nào. Nó ở đó bất động. Cùng ánh sáng đó có sự hiện diện của sức mạnh vô song và vẻ đẹp vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy.

Tiến trình khá mạnh mẽ trong buổi chiều.

12.

Hôm qua, đang dạo bộ thẳng lên thung lũng, những hòn núi phủ mây và con suối có vẻ ồn ào hơn trước nhiều, có một cảm thấy của vẻ đẹp kinh ngạc, không phải bởi vì những cánh đồng cỏ và những quả đồi và những cây thông sẫm màu đã thay đổi. Chỉ có ánh sáng là khác biệt, dịu dịu hơn, cùng rõ ràng dường như xuyên thấu mọi thứ, không để lại bóng. Khi con đường dẫn lên cao, chúng tôi có thể nhìn xuống nông trại, vây quanh nó là đất đai đầy cỏ. Nó là một cánh đồng cỏ xanh tươi, một màu xanh phong phú không thấy được ở bất kỳ nơi nào, nhưng ngôi nhà nông trại nhỏ xíu đó và cánh đồng cỏ xanh tươi đó chứa đựng tất cả quả đất và tất cả nhân loại. Có một kết thúc tuyệt đối về nó; nó là kết thúc của vẻ đẹp không bị hành hạ bởi suy nghĩ và cảm thấy. Vẻ đẹp của một bức tranh, một bài hát, một tòa nhà được sáng chế bởi con người, để được so sánh, để được phê bình, để được thêm vào cùng nhau nhưng vẻ đẹp này không là công trình của nhân loại. Mọi công trình của nhân loại phải dứt khoát bị phủ nhận trước khi vẻ đẹp này có thể hiện diện. Vì nó cần vô nhiễm hoàn toàn, mộc mạc hoàn toàn; không phải vô nhiễm mà

suy nghĩ đã nghĩ ra hay mộc mạc của hy sinh. Chỉ khi nào bộ não được tự do khỏi thời gian, và những phản hồi của nó tuyệt đối yên lặng, lúc đó vô nhiễm mộc mạc mới hiện diện.

Thức dậy sớm trước bình minh khi không khí rất lạnh và quả đất đang đợi chờ mặt trời. Thức dậy cùng một rõ ràng lạ thường và một khẩn khiết đòi hỏi sự chú ý hoàn toàn. Cơ thể hoàn toàn không chuyển động, một bất động không bị căng thẳng, không có độ căng. Và bên trong bộ đầu một hiện tượng kỳ lạ đang xảy ra. Một con sông rộng mênh mông đang chảy cùng áp lực khổng lồ của dòng nước, đang chảy giữa tảng đá gra nít vút cao và láng bóng. Ở hai bờ của con sông rộng mênh mông này là đá gra nít lấp lánh và láng bóng, không có vật gì mọc trên nó, không cả một ngọn cỏ; không có gì ngoại trừ bức tường đá hoàn toàn láng bóng, vút cao vượt khỏi tầm nhìn có thể diễn tả được. Con sông đang thực hiện dòng chảy, lặng lẽ, không một xì xào, lãnh đạm, uy nghi. Nó thực sự đang xảy ra, nó không là một giấc mộng, một cảnh tượng do bộ não tạo ra hoặc một biểu tượng để được diễn tả. Nó đang xảy ra ở đó, vượt khỏi mọi ngờ vực; nó không là cảnh tượng của sự tưởng tượng. Không suy nghĩ nào có thể hư cấu nó; nó quá bao la và thực sự đến nỗi suy nghĩ không thể hình thành được.

Bất động của cơ thể và con sông rộng mênh mông đang chảy giữa hai bức tường bằng đá gra nít láng bóng của bộ não, xảy ra một tiếng rười theo đồng hồ. Qua cửa sổ mở hai mắt có thể thấy bình minh đang đến. Thực tế của việc gì đang xảy ra không thể lầm lẫn được. Trong một tiếng rười đồng hồ toàn thân tâm chú ý, không nỗ lực, không lang thang khỏi hiện tượng. Và đột nhiên nó kết thúc và ngày bắt đầu.

Sáng nay, phước lành đó ngập tràn căn phòng. Đang mưa lớn lắm nhưng sẽ có bầu trời trong xanh sau đó.

Tiến trình, cùng áp lực và đau buốt của nó, tiếp tục êm dịu.

13.

Giống như con đường dẫn thẳng lên hòn núi không bao giờ có thể chứa đựng tất cả hòn núi, cũng vậy bao la này không là từ ngữ. Và lúc này khi đang dạo bộ thẳng lên sườn núi, cùng dòng suối nhỏ đang chảy ngay chân của con dốc, bao la không thể gọi tên được, không thể tin được này ở đó; cái trí và quả tim ngập tràn nó và mỗi giọt nước trên chiếc lá và trên ngọn cỏ đang lấp lánh cùng nó.

Đã mưa liên tục suốt đêm và suốt buổi sáng và bầu trời bị trĩu nặng bởi những đám mây, và lúc này mặt trời đang ló dạng trên những quả đồi cao và có những cái bóng trên những cánh đồng đầy cỏ xanh rì trải đầy những bông hoa. Cỏ vẫn còn ướt và mặt trời đang lên trên những hòn núi. Đi cao lên con đường mòn có trải nghiệm mê hoặc và chuyện trò từng lúc một dường như không có cách nào để [từ bị tẩy xoá đi] vẻ đẹp của ánh sáng đó cũng không phải an lành mộc mạc nằm trong cánh đồng. Phước lành của bao la ở đó và có hân hoan.

Khi thức dậy sáng nay, lại nữa có sức mạnh không thể xuyên thấu đó mà quyền năng của nó là phước lành. Người ta bị nó đánh thức và bộ não nhận thấy nó mà không còn những đáp trả nào. Nó làm cho bầu trời quang đãng và chòm sao Thất tinh đẹp tuyệt vời. Và mặt trời sớm trên hòn núi, cùng tuyết của nó, là ánh sáng của thế giới.

Trong suốt nói chuyện¹¹ nó ở đó, không tiếp xúc được và tinh khiết, và vào buổi chiều ở trong phòng nó đến nhanh như sét đánh và biến mất. Nhưng nó luôn ở đây trong mức độ nào đó, cùng vô nhiễm lạ thường mà tâm điểm của nó không bao giờ tiếp xúc được.

Tiến trình khá mạnh đêm qua và khi đang viết trang này.

14.

Mặc dù cơ thể sáng nay kiệt sức sau nói chuyện [của ngày hôm qua] và gặp gỡ mọi người, đang ngồi trong xe hơi dưới một cái cây có tán rộng có một hoạt động lạ thường thăm thăm đang xảy ra. Nó không là một hoạt động mà bộ não, với những đáp trả thường lệ của nó, có thể thấu hiểu và hình thành; nó vượt khỏi khả năng suy nghĩ của bộ não. Nhưng có một hoạt động, thăm thăm bên trong, đang san bằng mọi ngáng trở. Nhưng bản chất của hoạt động đó không thể nói ra được. Giống như những dòng nước ngầm sâu đang tìm đường ngoi lên mặt đất, cũng vậy có một hoạt động sâu thật sâu vượt khỏi mọi ý thức.

Người ta nhận biết sự gia tăng về nhạy cảm của bộ não; màu sắc, hình thể, đường nét, toàn thể hình dạng của những sự vật đã trở nên thật sắc sảo và sinh động lạ thường. Những cái bóng dường như có một sống của riêng chúng, của chiều sâu và tinh khiết lớn lao hơn. Một buổi chiều yên tĩnh và đẹp; có một làn gió nhẹ đang ve vuốt những chiếc lá và những chiếc lá dương

đang run rẩy nhảy múa. Một cái thân thẳng và cao của cây dương, trên chóp có những bông hoa trắng, được phớt nhẹ bởi màu hồng nhạt, đứng như một người quan sát bên cạnh con suối núi. Con suối ửng vàng trong ánh mặt trời hoàng hôn và cánh rừng chìm sâu trong tĩnh lặng; ngay cả những chiếc xe đang chạy qua đường như không gây bức dọc cho chúng. Những hòn núi tuyết phủ bị nuốt trọn bởi những đám mây sẫm, nặng nề và những cánh đồng cỏ biết được vô nhiễm.

Toàn cái trí vượt khỏi tất cả những trải nghiệm. Và người thiên định bật tằm.

15.

Đang dạo bộ bên cạnh dòng suối và cùng núi non ẩn trong những đám mây, có những khoảnh khắc yên tĩnh cực độ, giống như mảng trời xanh rực rỡ nằm giữa những cụm mây tách rời i. Một buổi chiều buốt lạnh, theo cùng một cơn gió nhẹ đang đến từ phương bắc. Sáng tạo không dành cho những thiên tài, cho những kẻ tài ba; họ chỉ biết được trạng thái tạo tác, nhưng không bao giờ sáng tạo. Sáng tạo vượt khỏi suy nghĩ và hình ảnh, vượt khỏi từ ngữ và diễn đạt. Nó không thể được truyền đạt bởi vì nó không thể được trình bày rõ ràng, nó không thể bị giam cầm trong từ ngữ. Nó có thể được cảm thấy trong nhận biết tổng thể. Nó không thể bị sử dụng và đem ra chợ, để bị trả giá và bán buôn.

Nó không thể được hiểu rõ bởi bộ não, với vô vàn những phản hồi phức tạp. Bộ não không có phương tiện nào để thâm nhập nó; bộ não hoàn toàn không có khả năng. Hiểu biết là vật cản trở và nếu không có đang hiểu rõ về chính mình, sáng tạo không thể hiện diện. Trí năng, công cụ sắc bén của bộ não, không có cách nào đến gần nó. Toàn bộ não, cùng những theo đuổi và đòi hỏi lén lút được che giấu của nó và muôn vẻ đức hạnh tinh ranh, phải hoàn toàn yên lặng, bật tằm nhưng tuy vậy tỉnh táo và yên lặng. Sáng tạo không là đang làm bánh mì hay viết một bài thơ. Mọi hoạt động của bộ não phải ngừng lại, tự nguyện và dễ dàng, mà không có xung đột hay đau khổ. Phải không có cái bóng của xung đột và bắt chước.

Sau đó sẽ có sự chuyển động kinh ngạc được gọi là sáng tạo. Nó chỉ hi ện diện trong sự phủ nhận toàn bộ; nó không thể hiện diện trong đường đi của thời gian, và không gian cũng không thể bao bọc nó. Phải có chết hoàn toàn, hủy diệt tổng thể, để cho nó hiện diện.

Khi thức dậy sáng nay, có tĩnh lặng hoàn toàn cả bên ngoài lẫn bên trong. Cơ thể cùng bộ não đo lường và cân nhắc vẫn yên lặng, trong một trạng thái bất động, mặc dù cả hai đều đang sống và nhạy cảm cực độ. Và lặng lẽ, khi hừng đông có mặt, nó đến từ một nơi nào đó thăm thẳm bên trong, sức mạnh đó cùng năng lượng và tinh khiết của nó. Dường như nó không gốc rễ, không nguyên nhân nhưng tuy vậy nó ở đó, mãnh liệt và đồng nhất, cùng một chiều sâu và một chiều cao không thể đo lường. Nó ở lại một thời gian theo đồng hồ và đi khỏi, như đám mây trôi sau một hòn núi.

Mỗi một lần đều có cái gì đó “mới mẻ” trong phước lành này, một chất lượng “mới”, một hương thơm “mới”, nhưng tuy vậy nó không thay đổi. Nó hoàn toàn không thể biết được.

Tiến trình khá đau buốt trong một khoảng thời gian nhưng nó ở đó êm ả. Tất cả việc này lạ lùng lắm và không thể tiên đoán.

16.

Có một mảng trời xanh giữa hai đám mây mênh mông vô tận; một mảng xanh tách biệt gây kinh ngạc, rất mịn màng và trong suốt. Nó sẽ bị nuốt chửng trong ít phút nữa và nó sẽ biến mất vĩnh viễn. Không bầu trời nào của màu xanh đó sẽ được trông thấy lại. Đã mưa liên tục gần hết đêm và buổi sáng và đã có những lớp tuyết mới trên những hòn núi và trên những quả đồi cao hơn. Và những cánh đồng cỏ xanh tươi hơn và rậm rạp hơn bao giờ hết nhưng cái mảng trời xanh trong sáng bé tí đó sẽ không bao giờ được trông thấy lại.

Trong cái mảng bé tí đó là ánh sáng của tất cả thiên đàng và màu xanh của tất cả những bầu trời. Khi người ta nhìn ngắm nó, hình dạng của nó bắt đầu thay đổi và những đám mây đang hồi hả đổ xô vào để che giấu nó vì sợ rằng người ta sẽ trông thấy nó quá nhiều. Nó đã đi rồi và không bao giờ xuất hiện lại. Nhưng nó đã được thấy và điều lạ thường của nó vẫn còn hiện diện.

Ngay khoảnh khắc đó, đang nằm nghỉ trên ghế bành, khi những đám mây đang chinh phục mảng trời xanh đó, kia kìa nó đến, hoàn toàn không mong đợi, phước lành đó, cùng tinh khiết và vô nhiễm của nó. Nó đến dư thừa và ngập tràn căn phòng cho đến khi căn phòng và quả tim không đủ sức chứa; cường độ của nó quá mãnh liệt và xuyên thấu và vẻ đẹp của nó lan tỏa đất đai. Mặt trời đang chiếu sáng trên một cánh đồng cỏ xanh rục rờ và những cây thông sẫm màu yên lặng, đứng đưng.

Sáng nay, vẫn còn sớm lắm, bình minh sẽ không đến trong vài tiếng đồng hồ nữa, khi thức dậy, mắt hoàn toàn tỉnh táo, người ta nhận biết một hân hoan vô hạn; không có nguyên nhân gây ra nó, không có sự đa cảm hay sự ngông cuồng của cảm xúc, không có sự nhiệt tình, đằng sau nó; nó trong sáng, đơn giản, tươi vui, không ô uế nhưng lại thừa thãi, không tiếp xúc được và tinh khiết. Không có suy nghĩ hoặc lý luận đằng sau nó và người ta cũng không thể hiểu được nó vì không có nguyên nhân gây ra nó. Hân hoan này đang tràn ra từ toàn thân tâm của người ta và thân tâm hoàn toàn trống không. Giống như một dòng suối tuôn ra từ triền núi, tự nhiên và cấp bách, hân hoan này đang tràn ra thừa thãi, không từ đâu đến cũng không đi đâu cả, nhưng quả tim và cái trí sẽ không bao giờ giống như cũ nữa.

Người ta không nhận biết chất lượng của hân hoan này khi nó đang trào ra; nó đang xảy ra và bản chất của nó sẽ tự thể hiện, có thể, đến thời gian và thời gian sẽ không đủ tiêu chuẩn để đo lường nó. Thời gian là tầm thường và nó không thể đo lường được phong phú.

Cơ thể khá yếu ớt và trống không nhưng đêm qua và sáng nay tiến trình mạnh mẽ, không kéo dài lâu.

17.

Ngày hôm nay có mưa và mây kèm theo gió tây bắc, khô khan và lạnh lẽo. Thăng con đường dẫn đến thác nước đã trở thành con suối ồn ào, chúng tôi đang dạo bộ; chẳng có bao nhiêu người trên đường và rất ít xe cộ chạy qua và con suối lao đi, nhanh hơn bao giờ hết. Chúng tôi đi thẳng con đường có cơn gió đuổi theo sau đến thung lũng hẹp được mở rộng ra và có những đốm nắng trên cánh đồng cỏ xanh tươi, đang lấp lánh. Họ đang mở rộng con đường và khi chúng tôi đi ngang qua họ chào hỏi chúng tôi, bằng những nụ cười thân thiện và một vài từ tiếng Ý. Họ đã lao động cực nhọc suốt ngày để đào đất và vác đá đến nỗi khó tin rằng họ lại có thể mỉm cười được. Nhưng họ đã cười và xa hơn chút nữa dưới một cái lán rộng, máy móc hiện đại đang xẻ gỗ, khoan lỗ và tạo ra những khuôn mẫu trên những miếng gỗ xẻ to lớn. Và thung lũng mỗi lúc một rộng thêm và có một cái làng xa hơn và vẫn xa hơn nữa lại là một thác nước khởi nguồn từ tảng băng hà cao thật cao trong hòn núi đá.

Người ta cảm thấy còn nhiều hơn người ta trông thấy vẻ đẹp của đất đai và những con người rải rời, con suối chảy xiết và những cánh đồng cỏ yên lặng.

Trên đường về, gần chalet bằng gỗ, cả bầu trời phủ đầy những đám mây nặng trĩu và bỗng nhiên mặt trời hoàng hôn đã ở trên vài tầng đá, cao cao trong hòn núi. Mảng ánh sáng mặt trời đó trên bề mặt những tảng đá kia bộc lộ một chiều sâu của vẻ đẹp và cảm thấy mà không hình ảnh trang nghiêm nào có thể thể hiện được. Như thế chúng ngồi ngồi sáng từ bên trong, một ánh sáng riêng của chúng, thanh thoát và chẳng bao giờ phai lạt. Nó là kết thúc của ngày đó.

Chỉ khi thức dậy sớm sáng hôm sau, người ta mới nhận biết được sự trống lẹ và tình yêu qua rồi của buổi chiều hôm trước. Ý thức không thể kèm hãm bao la đó của vô nhiễm; nó có thể tiếp nhận bao la, nhưng nó không thể theo đuổi hoặc vun quén nó. Toàn ý thức phải yên lặng, không đang mong muốn, không đang tìm kiếm và không bao giờ đang theo đuổi. Tổng thể của ý thức phải yên lặng và chỉ đến lúc đó, cái không khởi đầu và không kết thúc mới có thể hiện diện. Thiền định là đang làm trống không ý thức, không phải vì mục đích thâm nhận, nhưng vì mục đích xóa sạch tất cả nỗ lực. Phải có không gian cho tĩnh lặng, không phải không gian được tạo tác bởi suy nghĩ và những hoạt động của nó nhưng không gian đó mà hiện diện qua phủ nhận và hủy diệt, khi không còn sót lại bất cứ thứ gì của suy nghĩ và chiếu rọi của nó. Trong trống không, một mình, có thể có sáng tạo.

Khi thức dậy sớm sáng nay vẻ đẹp của sức mạnh đó, cùng vô nhiễm của nó, ở đó, thăm thăm bên trong và đang hiện diện trên bề mặt của cái trí. Nó có chất lượng của mềm dẻo vô hạn nhưng không cái gì có thể tạo cho nó một hình thể; nó không thể bị sắp xếp để điều chỉnh, để qui phục vào khuôn mẫu của con người. Nó không thể bị trói buộc trong những biểu tượng hoặc những từ ngữ. Nhưng nó ở đó, bao la và không thể tiếp xúc được. Mọi thiền định dường như tầm thường và xuân ngốc. Nó chỉ ở lại và cái trí bất động.

Nhiều lần trong suốt ngày, tại những khoảnh khắc bất thường, phước lành đó sẽ đến và đi. Ham muốn và đòi hỏi chẳng quan trọng gì cả.

Tiến trình xảy ra êm dịu.

18.

Đã mưa liên tục gần hết đêm và thời tiết trở nên khá lạnh; có khá nhiều lớp tuyết mới trên những quả đồi cao hơn và những hòn núi. Và cũng có cơn gió lạnh buốt. Những cánh đồng cỏ xanh rực rỡ lả lùng và màu xanh gây kinh ngạc. Và cũng có mưa hầu như suốt ngày và chỉ gần đến chiều tối mới bắt

đầu quang đăng và mặt trời lặn trong những hòn núi. Chúng tôi đang dạo bộ trên con đường mòn dẫn từ ngôi làng này qua ngôi làng khác, một con đường uốn quanh những ngôi nhà nông trại, chen qua những cánh đồng cỏ màu mỡ xanh tươi. Những cột đèn cao thể mang những sợi dây cáp điện nặng nề, đứng nổi bật tương phản bầu trời buổi chiều; đang ngược nhìn những cấu trúc bằng thép vượt cao tương phản những đám mây lướt nhanh êm ả, có vẻ đẹp và quyền năng. Băng qua một cây cầu bằng gỗ, con suối đầy nước, căng phồng bởi cơn mưa này; nó đang chảy thật nhanh, bằng một uy lực và sức mạnh mà chỉ những con suối núi mới có. Nhìn lên xuống con suối, bị kẹp chặt bởi hai bờ được nhồi nhét chắc chắn bởi những tảng đá và cây cối, người ta đang hiểu rõ được chuyển động của thời gian, quá khứ, hiện tại và tương lai; cây cầu là hiện tại và tất cả sự sống chuyển động và sống qua hiện tại.

Nhưng còn hơn tất cả sự việc này, dọc theo con đường làng lầy lội được rửa bởi cơn mưa, có cái khác lạ, một thế giới không bao giờ có thể tiếp xúc được bởi suy nghĩ của con người, những hoạt động của nó và những đau khổ vô tận của nó. Thế giới này không là sản phẩm của hy vọng hoặc của tin tưởng. Người ta không hoàn toàn nhận biết nó tại khoảnh khắc đó, có quá nhiều việc để quan sát, cảm thấy và nghĩ; những đám mây, bầu trời xanh lạt xa khỏi những hòn núi có mặt trời lọt thỏm trong chúng và ánh hoàng hôn trên những cánh đồng cỏ lấp lánh; mùi của những chuồng bò và những bông hoa màu đỏ quanh những ngôi nhà nông trại. Cái khác lạ này ở đó đang bao phủ tất cả phong cảnh, không bao giờ bỏ sót một sự vật nhỏ nhoi nào, và khi người ta nằm tỉnh giấc trên giường, nó đổ dồn vào, ngập tràn cái trí và quả tim. Ngay lúc đó người ta nhận biết vẻ đẹp tinh tế của nó, đam mê và tình yêu của nó. Nó không là tình yêu được thờ phụng trong những hình ảnh, được gọi lên bởi những biểu tượng, những tranh ảnh và những từ ngữ, cũng không là tình yêu được giấu giếm trong ghen tuông và đố kỵ, nhưng tình yêu ở đó đã được giải thoát khỏi suy nghĩ và cảm thấy, một chuyển động quanh co, muôn đời. Vẻ đẹp của nó có ở đó cùng tánh tự từ bỏ về chính mình của đam mê. Không có đam mê của vẻ đẹp đó nếu không có mộc mạc. Mộc mạc không là một sự việc của cái trí, đã được thâm lượm cẩn thận qua hy sinh, đè nén và kỷ luật. Tất cả những việc này phải ngừng lại, tự nhiên, vì chúng vô nghĩa cho cái khác lạ đó. Nó đang tràn vào bằng phong phú vô hạn. Tình yêu này không có trung tâm và chu vi và nó quá trọn vẹn, quá mong manh đến độ không có một cái bóng trong nó và vì thế luôn luôn có thể bị hủy diệt.

Chúng ta luôn luôn nhìn từ ngoài vào trong; từ hiểu biết chúng ta tiếp tục

tăng thêm hiểu biết, luôn luôn thêm vào và lúc bớt đi lại là một thêm vào khác. Và ý thức của chúng ta được tạo thành bởi hàng ngàn sự việc được ghi nhớ và được công nhận, nhận biết một chiếc lá đang run rẩy, bông hoa, người đàn ông đi qua, đứa bé đó đang chạy qua cánh đồng; nhận biết tảng đá, con suối, bông hoa đỏ rực rỡ và mùi hôi thối của một cái chuồng lợn. Từ đang ghi nhớ và đang công nhận này, từ những phản ứng bên ngoài, chúng ta cố gắng nhận biết những sâu kín bên trong, những động cơ và những khao khát mãnh liệt sâu thẳm hơn; chúng ta dò dẫm mỗi lúc một sâu hơn vào những chiều sâu vô hạn của cái trí. Toàn qui trình này của những thách thức và phản hồi, của sự chuyển động của đang trải nghiệm và đang công nhận những hoạt động bề mặt và những hoạt động kín đáo, toàn qui trình này là ý thức bị giới hạn trong thời gian.

Cái tách không chỉ là hình dạng, màu sắc, thiết kế mà còn là khoảng trống không đó phía trong của cái tách. Cái tách là khoảng trống không được bao bọc trong một hình dạng; nếu không có khoảng trống không đó sẽ không có cái tách cũng như hình dạng. Chúng ta biết được ý thức do những biểu hiện bên ngoài, do những giới hạn về chiều cao và chiều sâu, về suy nghĩ và cảm thấy. Nhưng tất cả việc này là hình thức bên ngoài của ý thức; từ cái bên ngoài chúng ta cố gắng khám phá cái bên trong. Liệu việc này có thể được? Những lý thuyết và những suy đoán không có ý nghĩa lắm; chúng thực sự ngăn cản mọi khám phá. Từ cái bên ngoài chúng ta cố gắng khám phá cái bên trong, từ cái đã được biết chúng ta mò mẫm hy vọng khám phá cái không biết được. Liệu có thể thăm dò từ bên trong ra bên ngoài? Dụng cụ thăm dò từ bên ngoài, chúng ta biết rồi nhưng liệu có một dụng cụ thăm dò từ cái không biết được đến cái đã được biết hay không? Có không? Và làm thế nào có thể có được? Không thể có được. Nếu có một dụng cụ, nó được công nhận và nếu nó được công nhận, nó ở trong lãnh vực của cái đã được biết.

Phước lành lạ lùng đó đến khi nó muốn, nhưng cùng mỗi chuyển viếng thăm, thăm thăm phía bên trong, có một thay đổi; nó không bao giờ giống nhau.

Tiến trình tiếp tục, thỉnh thoảng êm dịu và thỉnh thoảng khắc nghiệt.

19.

Một ngày đẹp, một ngày không mây, một ngày của những cái bóng và ánh sáng; sau những trận mưa lớn mặt trời chiếu sáng trong bầu trời xanh trong

suốt và rõ ràng. Những hòn núi, cùng tuyết của chúng, rất gần, hầu như người ta có thể sờ chạm được chúng; chúng đứng tương phản rõ nét với bầu trời. Những cánh đồng sáng rực rỡ đang lấp lánh trong nắng, mỗi ngọn cỏ tự thực hiện một vũ điệu và những chiếc lá đang chuyển động nặng nề hơn. Thung lũng rạng rỡ và có reo hò vui vẻ; một ngày trắng lệt và có hàng ngàn cái bóng.

Những cái bóng đang sống hơn sự thật; những cái bóng dài hơn, sâu hơn, sẫm màu hơn; dường như chúng có một sống của riêng chúng, độc lập và che chở; có một thỏa mãn đặc biệt trong môi mọc của chúng. Biểu tượng trở nên quan trọng hơn sự thật. Biểu tượng trao tặng một chỗ ẩn náu; thật dễ dàng để tìm được thanh thân trong chỗ ẩn náu của nó. Bạn có thể làm mọi việc bạn muốn cùng nó, nó sẽ không bao giờ chống đối, nó sẽ không bao giờ thay đổi; nó có thể được bao bọc bằng những vòng hoa hoặc tro tàn. Có một thỏa mãn lạ lùng trong một vật chết, trong một bức ảnh, trong một kết luận, trong một từ ngữ. Chúng không còn sinh khí, tất cả quá khứ đang nhắc nhở và có vui thú trong nhiều hơi hướng của ngày hôm qua. Bộ não luôn luôn là ngày hôm qua, và hôm nay là cái bóng của ngày hôm qua, và ngày mai là tiếp tục của cái bóng đó, được thay đổi trong một chừng mực nào đó nhưng nó vẫn còn là hơi hướng của ngày hôm qua. Vì vậy bộ não sống và có đang hiện diện của nó trong những cái bóng; nó an toàn hơn, thanh thân hơn.

Ý thức luôn luôn đang thu nhận, đang tích lũy, và từ những gì nó đã lượm lặt, đang diễn giải; thu nhận qua tất cả mọi cơ hội có được; đang lưu trữ, đang trải nghiệm từ cái gì nó đã lượm lặt, đang đánh giá, đang diễn giải, đang sửa đổi. Nó nhìn, không chỉ bằng hai mắt, bằng bộ não nhưng còn bằng cái nền quá khứ này. Ý thức đi ra ngoài để thu nhận và trong đang thu nhận, nó hiện diện. Trong những chiều sâu kín đáo của nó, nó đã lưu trữ những gì nó đã thu nhận qua nhiều thế kỷ, những bản năng, những ký ức, giữ gìn, đang thêm vào, đang thêm vào, khi xóa địa lí là thêm vào. Khi ý thức này nhìn ra ngoài, nó sẽ cân nhắc, cân bằng và thu nhận. Và khi nó nhìn bên trong, cái nhìn của nó vẫn còn là cái nhìn bên ngoài, để cân nhắc, để cân bằng và để thu nhận; tẩy xóa bên trong là một hình thức khác của đang thêm vào. Qui trình giới hạn bởi thời gian này tiếp tục và tiếp tục với một đau đớn, với hạnh phúc qua nhanh và đau khổ.

Nhưng nhìn, thấy, nghe, không có ý thức này – một chuyển động ra ngoài mà không đang thu nhận, là chuyển động hoàn toàn của tự do. Chuyển động ra ngoài này không có trung tâm, một điểm, nhỏ hoặc bao quát, mà từ đó nó chuyển động; vì vậy nó chuyển động trong mọi phương hướng, không có sự

cản trở của không gian-thời gian. Đang lắng nghe của nó là tổng thể, nhìn của nó là tổng thể. Chuyển động ra ngoài này là bản thể của chú ý. Trong chú ý, tất cả những xao nhãng hiện diện, vì không có những xao nhãng. Chỉ có tập trung biết xung đột của những xao nhãng. Tất cả ý thức là suy nghĩ, được diễn tả hoặc không được diễn tả, bằng từ ngữ hoặc đang tìm kiếm từ ngữ; suy nghĩ như cảm thấy, cảm thấy như suy nghĩ. Suy nghĩ không bao giờ đứng yên; phản hồi đang tự diễn tả chính nó là suy nghĩ và suy nghĩ thêm nữa lại gia tăng những phản hồi. Vẻ đẹp là cảm thấy mà suy nghĩ diễn tả. Tình yêu vẫn còn trong lãnh vực của suy nghĩ. Có tình yêu và vẻ đẹp trong thành lũy của suy nghĩ không? Có vẻ đẹp khi suy nghĩ hiện diện không? Vẻ đẹp, tình yêu mà suy nghĩ biết là sự đối nghịch của xấu xí và hận thù. Vẻ đẹp không có đối nghịch và tình yêu cũng vậy.

Đang thấy, không có suy nghĩ, không có từ ngữ, không có phản hồi của ký ức hoàn toàn khác biệt đang thấy có suy nghĩ và cảm thấy. Cái gì bạn thấy mà có suy nghĩ là giả tạo; lúc đó đang thấy chỉ là từng phần; đây không là đang thấy. Đang thấy không có suy nghĩ là đang thấy tổng thể. Đang thấy một đám mây trên một hòn núi, không có suy nghĩ và những phản hồi, là điều kỳ diệu của cái mới mẻ; nó không là “đẹp”, nó là nổ tung trong bao la của nó; nó là cái gì đó mà không bao giờ đã là và không bao giờ sẽ là. Muốn thấy, muốn nghe, toàn bộ ý thức phải yên lặng cho sáng tạo hủy diệt được hiện diện. Nó là tổng thể của sự sống và không là mảnh của tất cả suy nghĩ. Không có vẻ đẹp nhưng chỉ một đám mây trên hòn núi; nó là sáng tạo.

Mặt trời lặn đã chạm những đỉnh núi, rực rỡ và làm sững sờ và đất đai đứng yên. Chỉ có màu sắc và không những màu sắc khác biệt; chỉ có đang lắng nghe và không nhiều âm thanh.

Sáng nay, thức dậy muộn, khi mặt trời đang choàng lên những quả đồi, giống như một ánh sáng chói lọi phước lành đó hiện diện; dường như nó có một sức mạnh và quyền năng riêng của nó. Giống như tiếng âm âm xa xôi của biển cả, có một hoạt động đang xảy ra, không phải của bộ não với những ý muốn và những đối gạt của nó, nhưng một hoạt động của mãnh liệt.

Tiến trình tiếp tục bằng cường độ khác nhau; thỉnh thoảng khá mạnh.

20.

Một ngày hoàn hảo; bầu trời thật xanh và mọi thứ đang lấp lánh trong mặt trời buổi sáng. Có một ít đám mây đang bành bồng, thông dong, không nơi

nào để đi. Mặt trời lốm đốm trên những lá cây dương run rẩy là những hột nữ trang sáng chói tương phản những quả đồi dốc xanh. Qua một đêm những cánh đồng cỏ đã thay đổi, mạnh mẽ hơn, mềm mại hơn, một màu xanh hoàn toàn không thể tưởng tượng được. Có ba con bò xa xa trên đồi cao, đang thư thả gặm cỏ và tiếng chuông của chúng có thể được nghe thấy trong không khí sáng sớm trong lành; chúng di chuyển bèn bĩ theo hàng vừa đi vừa gặm cỏ từ một phía của cánh đồng đến phía bên kia. Và cái thang treo đưa người đi trượt tuyết vượt qua đầu chúng và thậm chí chẳng bao giờ chúng lo lắng ngược lên hoặc bị bức bối. Một buổi sáng đẹp và những hòn núi tuyết thật sắc nét tương phản bầu trời, rõ ràng đến nỗi người ta có thể thấy được nhiều thác nước nhỏ. Nó là một buổi sáng của những cái bóng dài và vẻ đẹp vô hạn. Là lòng thay, làm thế nào tình yêu có đang hiện diện của nó trong vẻ đẹp này, có tình trạng hòa nhã đến nỗi tất cả sự vật gần như bất động, vì sợ rằng bất kỳ chuyển động nào sẽ đánh thức một cái bóng ẩn nấp. Và có một ít đám mây nữa.

Một chuyến đi xe tuyết vời, trong một chiếc xe mà đường như để tận hưởng mọi chức năng được thiết kế cho nó; nó vượt qua nhẹ nhàng mọi khúc quanh, dù bề cua ngặt như thế nào chẳng nữa, rất dễ dàng và hăm hở và nó leo thẳng lên con đường dốc nghiêng dài không bao giờ tạo ra một tiếng gầm gừ nhưng vẫn còn thừa công suất để vươn lên bất kỳ chỗ nào con đường dẫn đến. Nó giống như một con thú biết rõ sức mạnh riêng của nó. Con đường uốn khúc vào trong và ra ngoài, xuyên qua một cánh rừng tối có ít ánh mặt trời, và mỗi đốm sáng thật sinh động đang nhảy múa cùng những chiếc lá; mỗi khúc quanh của con đường lại phơi bày nhiều ánh sáng hơn, nhiều vũ điệu hơn, nhiều thích thú hơn. Mỗi một cái cây mỗi một chiếc lá đứng cô đơn, mạnh mẽ và yên lặng. Qua khoảng hở nhỏ xíu của cây cối, bạn thấy một mảng xanh kinh ngạc của một cánh đồng cỏ sẵn sàng nghênh đón mặt trời. Nó kinh ngạc đến độ người ta quên rằng người ta đang đi trên con đường núi hiểm nghèo. Nhưng con đường đã trở nên hiền lành và thư thả uốn quanh một thung lũng khác. Lúc này những đám mây đang tụ họp cùng nhau và thật dễ chịu vì không còn một mặt trời chói chang. Con đường hầu như đã bằng phẳng, như một con đường núi có thể bằng phẳng được; nó tiếp tục đi qua một quả đồi tối mọc đầy thông và kia kìa ngay trước mặt có những hòn núi to lớn uy nghi, những tảng đá và tuyết, những cánh đồng xanh tươi và những thác nước, những ngôi nhà bằng gỗ nhỏ xíu và những đường nét uốn lượn trải dài của những hòn núi. Người ta hầu như không thể tin được những gì mà hai

mắt trông thấy, sự oai vệ đầy uy lực của những tảng đá có hình thù kia, những hòn núi trơ trụi phủ đầy tuyết và những tảng đá đứng cheo leo lởm chởm vô tận, và trải thẳng đến chúng là những cánh đồng cỏ xanh tươi, tất cả đều được ôm trọn vào nhau nhờ vào vòng tay bao la của một hòn núi. Thực sự không thể nào tin được; có vẻ đẹp, tình yêu, hủy diệt và vô hạn của sáng tạo, không phải những tảng đá kia, không phải những cánh đồng kia, không phải những ngôi nhà nhỏ xíu kia; nó không ở trong chúng hoặc bộ phận của chúng. Nó xa thật xa vượt khỏi và trên chúng. Nó ở đó cùng uy nghi, cùng tiếng gầm rú mà không hai mắt hoặc đôi tai nào có thể thấy hoặc nghe; nó ở đó bằng tổng thể và tĩnh lặng đến độ bộ não và suy nghĩ không còn chút giá trị nào cả giống như những chiếc lá chết trong cánh rừng. Nó ở đó cùng phong phú, cùng sức mạnh đến độ thế giới, cây cối và quả đất phải đứng yên. Nó là tình yêu, sáng tạo và hủy diệt. Và không còn gì thêm nữa.

Có bản thể của chiều sâu. Bản thể của suy nghĩ là trạng thái đó khi suy nghĩ không còn. Dù suy nghĩ được theo đuổi sâu thẳm và bao quát như thế nào chẳng nữa, mãi mãi suy nghĩ sẽ vẫn còn nông cạn, hời hợt. Kết thúc của suy nghĩ là khởi đầu của bản thể đó. Kết thúc của suy nghĩ là phủ nhận và cái gì phủ nhận không có tánh khẳng định; không có phương pháp, không có hệ thống để kết thúc suy nghĩ.

Phương pháp, hệ thống là một tiếp cận khẳng định đến phủ nhận và vì vậy suy nghĩ không bao giờ có thể tìm ra bản thể của chính nó. Nó phải ngừng lại để cho bản thể hiện diện. Bản thể của hiện diện là không hiện diện, và muốn “thấy” chiều sâu của không hiện diện, phải có tự do khỏi trở thành. Không có tự do nếu có tiếp tục và cái mà có tiếp tục bị trói buộc vào thời gian. Mỗi trải nghiệm đang trói buộc suy nghĩ vào thời gian và một cái trí ở trong trạng thái của không đang trải nghiệm nhận biết tất cả bản thể. Trạng thái mà tất cả trải nghiệm kết thúc không là sự tê liệt của cái trí; trái lại, chính cái trí thêm vào, cái trí đang tích lũy, cái trí đó đang tê liệt.

Vì sự tích lũy là má y móc, một lặp lại; cả phủ nhận để đạt được lần điều đạt được chỉ là lặp lại và bắt chước. Cái trí hủy diệt hoàn toàn cơ cấu phòng vệ và tích lũy này được tự do và thế là đang trải nghiệm mất đi ý nghĩa của nó.

Sau đó chỉ có sự kiện và không còn đang trải nghiệm sự kiện; quan điểm về sự kiện, đánh giá về nó, vẻ đẹp và không vẻ đẹp về nó là đang trải nghiệm sự kiện. Đang trải nghiệm sự kiện là khước từ nó, tẩu thoát nó. Đang trải

nghiệm một sự kiện mà không có suy nghĩ hay cảm thấy là một sự việc thâm thúy.

Khi thức dậy sáng nay, có bất động kỳ lạ của cơ thể và bộ não; cùng nó là một chuyển động thâm nhập vào những chiều sâu không đáy của mãnh liệt và của phước lành vô biên và có cái khác lạ đó.

Tiến trình xảy ra êm dịu.

21.

Lại nữa, hôm nay là một ngày có nắng, trong xanh, cùng những cái bóng dài và những chiếc lá lấp lánh; những hòn núi thanh thản, khối đồng nhất và gần gũi. Bầu trời có một màu xanh kỳ diệu, không vấy bẩn và dịu dàng. Những cái bóng phủ đầy quả đất; một buổi sáng dành cho những cái bóng, những cái nhỏ và những cái lớn, những cái nghiêng ngả, dài và những cái mẫn nguyện, dày, những cái thô kệch, u ám và những cái nhỏ nhắn, vui tươi. Những nóc nhà của những ngôi nhà nhỏ và những nông trại rực sáng giống như đá cẩm thạch láng bóng, những cái mới và những cái cũ. Đường như có hân hoan từng bừng và reo hò trong cây cối và những cánh đồng cỏ; chúng hiện diện vì nhau và trên chúng là thiên đàng, không phải thiên đàng do con người tạo ra, bằng những hành hạ và hy vọng. Và có sự sống, bao la, tráng lệ, đang rộn ràng và đang trải dài mọi phương hướng. Nó là sự sống, luôn luôn tươi trẻ và luôn luôn nguy hiểm; sự sống không bao giờ ở lại, lang thang khắp quả đất, dừng dừng, không bao giờ để lại một dấu vết, không bao giờ đòi hỏi hay cầu xin bất cứ việc gì. Nó ở đó thật phong phú, không có bóng và không chết chóc; nó không bận tâm nó đến từ đâu hoặc nó đang đi đâu. Chỗ nào nó có mặt là sự sống, vượt khỏi thời gian và suy nghĩ. Nó là một sự việc tuyệt diệu, tự do, thanh thoát và không xuyên thấu được. Nó không phải để bị kềm kẹp; nơi nào họ giam cầm nó, trong những nơi thờ phụng, trong chợ búa, trong nhà cửa, có phân rã và thoái hóa và sự đổi mới không ngừng của họ. Nó ở đó đơn giản, oai nghi và hủy diệt và vẻ đẹp của nó vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy. Nó thật bao la và không thể so sánh đến nỗi nó ngập tràn quả đất và bầu trời và ngọn cỏ héo tàn mau. Nó ở đó cùng tình yêu và chết.

Thời tiết mát mẻ trong cánh rừng, cùng con suối đang la hét ở phía dưới gần một mét; những cây thông thẳng đứng vút cao lên bầu trời, không một lần thềm cúi xuống nhìn lại quả đất. Quang cảnh ở đó thật tráng lệ với những con sóc đen tuyền đang gặm nhấm nấm cây và rượt đuổi nhau lên xuống

những cái cây theo hình xoắn ốc chặt hẹp; có một con chim cổ đỏ nhấp nhô lên xuống, hoặc con vật nào đó trông giống như nó. Ở đó thật mát mẻ và yên tĩnh, ngoại trừ con suối có những dòng nước núi lạnh ngắt. Và nó đó kìa, tình yêu, sáng tạo, và hủy diệt, không phải như một biểu tượng, không phải trong suy nghĩ và cảm thấy nhưng là một sự kiện thực sự. Bạn không thể thấy nó, cảm thấy nó, nhưng nó ở đó, bao la và hủy diệt, sức mạnh vô song và có sức sống của cái mong manh nhất. Nó ở đó và mọi sự việc trở nên tĩnh lặng, bộ não và cơ thể; nó là một phước lành và cái trí thuộc về nó.

Không có kết thúc của chiều sâu; bản thể của nó là không thời gian và không không gian. Nó không thể bị trải nghiệm; trải nghiệm là một việc hào nhoáng bên ngoài, dễ dàng có được và cũng dễ dàng mất đi; suy nghĩ không thể nào diễn tả được nó và cảm thấy cũng không thể tìm được lối vào. Đây là những sự việc không chín chắn và xuân ngốc. Chín chắn không thuộc thời gian, một vấn đề của tuổi tác, chín chắn cũng không đến nhờ vào ảnh hưởng và môi trường sống. Nó không thể được mua, và cũng không có những quyển sách, những vị thầy hay những đấng cứu rỗi, một người hay nhiều người, đã từng tạo ra ý nghĩa đúng đắn cho chín chắn này. Chín chắn không là một kết thúc trong chính nó; nó hiện diện mà không cần suy nghĩ vun quén, tối tăm, mà không cần thiên định, vô tri. Phải có chín chắn, hoàn hảo đó trong sống; không phải hoàn hảo được vun quén từ bệnh tật và rối loạn, đau khổ và hy vọng. Tuyệt vọng và nỗ lực cực nhọc không thể mang lại chín chắn tổng thể này nhưng nó phải ở đó, không bị tìm kiếm.

Vì trong chín chắn tổng thể này có một mạc. Không là một mạc của ai oán và sám hối nhưng là của sự dừng dừng tự nhiên và không suy tính đối với những sự việc của thế giới, những đạo đức của nó, những thần thánh của nó, những kính trọng của nó, những giá trị và những hy vọng của nó. Tất cả những sự việc này phải được phủ nhận hoàn toàn cho một mạc hiện diện cùng cô đơn. Không có một ảnh hưởng nào của xã hội hay của văn hóa có thể tiếp cận cô đơn này. Nhưng nó phải ở đó, không bị gợi nhớ bởi bộ não, mà là đứa trẻ của thời gian và ảnh hưởng. Nó phải đến âm âm như sấm không từ nơi nào cả. Và nếu không có nó, không có chín chắn tổng thể. Cô độc – bản thể của tự thương xót và tự phòng vệ và sống trong tách rời, trong hoang đường, trong hiểu biết và ý tưởng – khác hẳn cô đơn; trong cô độc có sự nỗ lực không ngừng nghỉ để hiệp thông nhưng luôn luôn tách rời. Cô đơn là một sống trong đó mọi ảnh hưởng đã kết thúc. Chính cô đơn này là bản thể của một mạc.

Nhưng mộc mạc này hiện diện khi bộ não vẫn còn trong sáng, không bị tổn hại bởi mọi vết thương tâm lý bị gây ra qua sợ hãi; xung đột trong mọi hình thức phá hủy nhạy cảm của bộ não; tham vọng cùng tàn bạo của nó, cùng nỗ lực không ngừng để trở thành, bào mòn những khả năng tinh tế của bộ não; tham lam và đố kỵ làm bộ não trĩu nặng khi mãn nguyện và rã rời khi không được hài lòng. Phải có nhận biết, không chọn lựa, một nhận biết trong đó mọi thân nhận và điều chỉnh kết thúc. Ăn uống quá mức và buông thả dưới mọi hình thức làm cơ thể trì trệ và làm bộ não đờ đẫn.

Có một bông hoa bên lối đi, một bông hoa rực rỡ trong suốt và khoáng đạt với bầu trời; mặt trời, những cơn mưa, sự tối tăm của ban đêm, những cơn gió và sấm sét và đất đai đã hiệp thông để sáng tạo bông hoa đó. Nhưng bông hoa lại không là một trong những sự việc này. Nó là bản thể của tất cả những bông hoa. Tự do khỏi quyền lực, khỏi đố kỵ, khỏi sợ hãi, khỏi cô độc sẽ không tạo ra được cô đơn này cùng mộc mạc lạ thường của nó. Nó hiện diện khi bộ não không đang tìm kiếm nó; nó hiện diện khi bạn từ bỏ nó. Rồi thì không thứ gì có thể được thêm vào nó hay bị lấy đi khỏi nó. Rồi thì nó có một sống của riêng nó, một chuyển động là bản thể của tất cả sống, không thời gian và không gian.

Phước lành ở đó cùng bình an vô hạn.

Tiến trình xảy ra êm dịu.

22.

Mặt trăng trong những đám mây nhưng những hòn núi và những quả đồi tối trông rõ ràng và có tình lặng vô cùng quanh chúng. Có một ngôi sao lớn vừa lơ lửng trên một quả đồi đầy cây cối và sự ồn ào duy nhất vang vọng từ thung lũng là con suối núi khi nó đổ xuống trên những tảng đá. Mọi vật đang yên giấc ngoại trừ ngôi làng xa xa nhưng âm thanh của nó không vọng lên cao được như tiếng ồn của con suối. Sự ồn ào của con suối chẳng mấy chốc đã yếu dần; nó còn đó nhưng nó không vang rền toàn thung lũng. Không một cơn gió nhẹ và cây cối đứng yên; có ánh trăng yếu ớt trên những mái nhà nằm rải rác và mọi vật bất động, ngay cả những cái bóng nhạt.

Trong không gian có cảm thấy của bao la quá sức chịu đựng đó, mãnh liệt và khẳng khẳng. Nó không là một tường tượng hảo huyền; tường tượng không còn khi có sự kiện; tường tượng rất nguy hiểm; nó không có giá trị, chỉ sự kiện có giá trị. Tường tượng và ảo tưởng gây thích thú và dối gạt và chúng

phải được hoàn toàn xóa sạch. Mọi hình thức của hoang đường, hão huyền và tưởng tượng phải được hiểu rõ và chính đang hiểu rõ này khiến cho chúng mất đi ý nghĩa của chúng. Nó ở đó, và cái gì đã được bắt đầu như thiên định, kết thúc. Thiên định còn có ý nghĩa gì nữa khi sự kiện ở đó! Không phải thiên định mang được sự kiện ra, không gì có thể khiến cho sự kiện hiện diện; nó ở đó không cần thiên định nhưng cần một bộ não tỉnh thức, nhạy cảm mà đã kết thúc hoàn toàn, tự nguyện và dễ dàng, sự huyền thuyên của lý luận và không lý luận của nó. Bộ não đã trở nên rất yên lặng, đang thấy và đang nghe mà không đang diễn dịch, mà không đang phân loại; nó yên lặng và không có một thực thể hoặc một cần thiết để bắt buộc nó yên lặng. Bộ não rất tỉnh và rất tỉnh. Bao la đó ngập tràn suốt đêm và có phước lành.

Nó không liên quan đến bất kỳ thứ gì; nó không đang cố gắng để định hình, để thay đổi, để khẳng định; nó không có ảnh hưởng và vì vậy không thể bị lay chuyển. Nó không đang làm điều tốt lành, không đang đổi mới; nó không đang trở thành được kính trọng và vì thế rất hủy diệt. Nhưng nó là tình yêu, không phải tình yêu mà xã hội vun quén, một hành hạ. Nó là bản thể của chuyển động của sự sống. Nó ở đó, không thể lay chuyển, hủy diệt, cùng một mong manh mà chỉ cái mới mẻ, một mình, biết được, như một chiếc lá non của mùa xuân, và nó sẽ tác động bạn. Và có sức mạnh vượt khỏi đo lường và có quyền năng mà chỉ sáng tạo mới có. Và tất cả sự vật yên lặng. Một vì sao duy nhất đó đang đi qua quả đồi và lúc này đang ở thật cao và rực sáng trong cô đơn của nó.

Vào buổi sáng, đang dạo bộ trong cánh rừng bên trên con suối, cùng mặt trời trên mỗi cái cây, lại nữa nó ở đó, bao la đó thật bất ngờ, thật bất động đến độ người ta đi xuyên qua nó, tuyệt vời. Một chiếc lá đơn côi đang nhảy múa nhịp nhàng và số còn lại của những chiếc lá dày lại đứng yên. Nó

ở đó, tình yêu đó không nằm trong phạm vi ao ước và đo lường của con người. Nó ở đó và suy nghĩ có thể thổi bay nó và một cảm thấy có thể xua đuổi nó. Nó ở đó, không bao giờ bị chinh phục, không bao giờ bị giam cầm.

Từ ngữ cảm thấy đang giải thích sai lầm; nó còn hơn cảm xúc, hơn một cảm tính, hơn một trải nghiệm, hơn sờ chạm hay người hít. Mặc dù từ ngữ đó có xu hướng đang giải thích sai lầm, nó phải được sử dụng để diễn đạt và đặc biệt khi chúng ta đang nói về bản thể. Cảm thấy bản thể đó không qua bộ não và cũng không qua tưởng tượng nào đó; nó không thể được trải nghiệm như một chấn động; trên tất cả nó không là từ ngữ. Bạn không thể trải nghiệm nó;

muốn trải nghiệm phải có một người trải nghiệm, người quan sát. Đang trải nghiệm, mà không có người trải nghiệm, là một sự việc hoàn toàn khác hẳn. Chính trong “trạng thái” này, trong đó không người trải nghiệm, không người quan sát, mới có “đang cảm thấy” đó. Nó *không* là một linh cảm, mà người quan sát diễn giải hoặc tuân theo, một cách mù quáng hoặc có lý do; nó không là ham muốn, khao khát, được chuyển đổi thành linh cảm hoặc “tiếng nói của Thượng đế” được gọi lại bởi các người chính trị và các vị đổi mới xã hội tôn giáo. Xa lánh tất cả việc này là điều rất cần thiết, xa lánh để hiểu rõ đang cảm thấy này, đang thấy này, đang nghe này. Muốn “cảm thấy” cần đến một mạc của rõ ràng, mà trong đó không có hoang mang và xung đột. “Đang cảm thấy” bản thể hiện diện khi có đơn giản để theo đuổi đến tận cùng, mà không có bất kỳ biến dạng, đau khổ, ganh tị, sợ hãi, tham vọng và vân vân. Đơn giản này vượt khỏi khả năng của mảnh trí năng; trí năng có tánh phân chia. Theo đuổi này là hình thức tột đỉnh của đơn giản, không là cái ảo choàng hoặc một bữa một ngày của người sống khát thực. “Đang cảm thấy” bản thể là phủ nhận suy nghĩ và những khả năng máy móc, hiểu biết cùng lý luận của nó. Lý luận và hiểu biết rất cần thiết trong sự vận hành của những vấn đề máy móc, và tất cả những vấn đề của suy nghĩ và cảm thấy đều là máy móc. Chính là sự tiêu cực của bộ máy ký ức này, mà phản ứng của nó là suy nghĩ, phải bị phủ nhận trong theo đuổi bản thể. Hủy diệt [với mục đích] để đi đến tận cùng; hủy diệt không phải những sự vật bên ngoài nhưng những ẩn náu và những kháng cự thuộc tâm lý, những thần thánh và những trú ẩn bí mật của chúng. Nếu không có hủy diệt này, không có chuyển hành trình thâm nhập vào chiều sâu đó mà bản thể của nó là tình yêu, sáng tạo và chết.

Khi thức dậy sớm sáng nay, cơ thể và bộ não bất động vì có quyền năng và sức mạnh đó mà là một phước lành.

Tiến trình êm dịu.

23.

Có một ít mây đang lang thang trong bầu trời rất nhạt của sáng sớm, lặng lẽ và không thời gian. Mặt trời đang chờ đợi sự hoàn hảo của buổi sáng chấm dứt. Những giọt sương trên những cánh đồng cỏ và không có những cái bóng và cây cối cô đơn, đang chờ đợi những cái bóng. Lúc này vẫn còn rất sớm và ngay cả con suối cũng ngần ngại khi muốn tạo ra dòng chảy huyền ảo. Thật yên tĩnh và cơn gió nhẹ vẫn chưa tỉnh giấc và những chiếc lá không lay động. Vẫn chưa có khói từ bất kỳ ngôi nhà nông trại nào nhưng những mái nhà bắt

đầu rực lên bởi ánh sáng đang đến. Những vì sao đang miễn cưỡng nhượng bộ bình minh và có sự mong đợi yên lặng lạ thường trong lúc mặt trời sắp sửa lộ dạng; những quả đồi đang mong đợi và cũng vậy cây cối và những cánh đồng cỏ khoáng đãng trong hân hoan của chúng. Rồi thì mặt trời chạm vào những đỉnh núi, một hiệp thông bình thản êm ả và tuyết trở nên rực rỡ do ánh sáng ban mai; những chiếc lá bắt đầu lay động sau một đêm dài và khói đang bốc lên thẳng vút từ một trong những ngôi nhà và con suối đang liên thoảng chảy, không còn kèm hãm. Và chậm chậm, ngập ngừng cùng sự e ấp thùy mị những cái bóng dài lan tràn đất đai; những hòn núi tỏa bóng của chúng trên những quả đồi và những quả đồi trên những cánh đồng và cây cối cũng đang chờ đợi những cái bóng của chúng nhưng thật mau lẹ chúng đã ở đó, những cái bóng sáng và những cái bóng sẫm, những cái thanh thoát và những cái kèn càng. Và những cây dương đang nhảy múa, ngày đã bắt đầu.

Thiên định là chú ý này mà trong đó có một nhận biết, không chọn lựa, về chuyển động của tất cả mọi sự vật, tiếng khàn khàn của những con quạ, cái cửa điện đang cắt khúc cây, sự run rẩy của những lá cây, con suối ồn ào, một cậu bé đang gọi, những cảm thấy, những động cơ, những suy nghĩ đang đuổi bắt nhau và thâm nhập thăm thẳm hơn, sự nhận biết đó của ý thức tổng thể. Và trong chú ý này, thời gian như hôm qua đang tiếp tục vào không gian của ngày mai và đang biến dạng và đang thay đổi của ý thức đã trở nên bất tâm và lặng. Trong tĩnh lặng này có một chuyển động không thể so sánh và không thể đo lường được; một chuyển động không có đang hiện diện, đó là bản thể của phước lành và chết và sống. Một chuyển động không thể theo đuổi được vì nó không để lại đường đi và vì nó tĩnh, không vận động; nó là bản thể của tất cả vận động.

Con đường dẫn về phía tây, uốn quanh những cánh đồng thấm đầy nước mưa, qua những ngôi làng nhỏ nằm trên triền dốc của những quả đồi, băng qua những con suối núi có những dòng nước tuyết trong trẻo, qua những nhà thờ với những tháp chuông bằng đồng; nó tiếp tục đi, đi vào những đám mây không lồ đen kịt và mưa, cùng những hòn núi bao bọc lại. Bắt đầu mưa phún, và tình cờ nhìn lại qua cửa sau của xe hơi chạy chậm, về nơi chúng tôi đã đến trước đó, có những đám mây bừng sáng do mặt trời, bầu trời xanh và những hòn núi rõ ràng, rực rỡ. Không nói một lời, theo bản năng, xe hơi ngừng, lùi rồi quẹo và chúng tôi tiếp tục hướng về phía ánh sáng và những hòn núi. Đẹp không thể tin được và khi con đường quẹo vào một thung lũng trải rộng, quả tim ngừng đập; nó ngừng đập và cũng khoáng đạt như thung lũng trải rộng,

nó đang vỡ nát hoàn toàn. Chúng tôi đã đi qua thung lũng đó nhiều lần rồi; hình thể của những quả đồi khá thân thuộc; những cánh đồng cỏ và những ngôi nhà đã được thừa nhận và tiếng ồn thân thiết của con suối ở đó. Mọi thứ đều ở đó ngoại trừ bộ não, mặc dù nó đang lái xe. Mọi thứ đã trở nên quá mãnh liệt, có chết. Không phải bởi vì bộ não bật tắt, không phải bởi vì vẻ đẹp của đất đai, hay của ánh sáng trên những đám mây hoặc uy nghi bất động của những hòn núi; nó không là một trong những sự việc này, mặc dù tất cả những sự việc này có lẽ đã thêm vào một cái gì đó cho nó. Chính xác nó là chết; mọi thứ đột nhiên kết thúc; không có tiếp tục, bộ não đang điều khiển cơ thể lái chiếc xe và đó là tất cả. Chính xác đó là tất cả. Xe hơi tiếp tục chạy một khoảng thời gian và ngừng. Có sống và chết, thật gần gũi, thật thân thiết, không tách rời nhau và cũng không quan trọng. Một cái gì đó vỡ vụn đã xảy ra.

Không có lừa dối hay tưởng tượng; nó quá nghiêm túc không thể dành cho hành vi xuân ngốc đó; nó không là cái gì đó để đùa giỡn. Chết không là một sự kiện thất thường và nó sẽ không rời đi, không có một tranh cãi nào với nó. Bạn có thể có một bàn luận suốt đời về sống nhưng không thể được về chết. Nó kết thúc và tuyệt đối. Nó không là cái chết của cơ thể; việc đó chỉ là một biến cố dứt khoát và khá đơn giản. Đang sống cùng chết là một sự việc hoàn toàn khác hẳn. Có sống và có chết, chúng ở đó được kết hợp vững chắc. Nó không là một chết thuộc tâm lý; nó không là một choáng váng mà đuổi đi tất cả suy nghĩ, tất cả cảm thấy; nó không là hành vi bất thường đột xuất của bộ não hoặc bệnh tật tinh thần. Nó không là một trong những sự việc này và cũng không là một quyết định kỳ lạ của một bộ não bị kiệt sức hoặc tuyệt vọng. Nó không là một ước muốn mơ hồ về chết. Nó không là một trong những sự việc này; những sự việc này chỉ là không chín chắn và thật dễ dàng bị đồng lõa. Nó là cái gì đó trong một kích thích khác hẳn; nó là cái gì đó mà thách thức sự miêu tả thuộc không gian-thời gian.

Nó ở đó, chính bản thể của chết. Bản thể của cái tôi là chết nhưng chết này cũng chính là bản thể của sống. Thật vậy chúng không tách rời, sống và chết. Đây không là cái gì đó được hình dung bởi bộ não cho sự thanh thản và an toàn thuộc ý tưởng của nó. Chính đang sống là đang chết và đang chết là đang sống. Trong chiếc xe hơi đó, cùng tất cả vẻ đẹp và màu sắc đó, cùng “đang cảm thấy” của hạnh phúc ngất ngây, chết là bộ phận của tình yêu, bộ phận của mọi thứ. Chết không là một biểu tượng, một ý tưởng, một sự việc mà người ta biết. Nó ở đó, trong thực tế, trong sự kiện, mãnh liệt và khẳng

khăng như tiếng còi của một chiếc xe hơi khi muốn qua mặt. Cũng như sống sẽ không bao giờ rời đi hoặc có thể bị gạt bỏ, thế là lúc này chết sẽ không bao giờ rời đi hoặc có thể bị gạt bỏ. Nó ở đó cùng một mãnh liệt lạ thường và cùng một kết thúc.

Suốt đêm người ta sống cùng nó; dường như nó đã sở hữu bộ não và những hoạt động thông thường; không có quá nhiều những chuyển động của bộ não xảy ra nhưng có một dừng dừng bất ngờ trong chúng. Trước đây có dừng dừng nhưng lúc này nó qua rồi và vượt khỏi tất cả sự giải thích rõ ràng. Mọi sự việc đã trở nên mãnh liệt hơn nhiều, cả sống lẫn chết.

Chết ở đó khi thức dậy, không cùng đau khổ, nhưng cùng sống. Một buổi sáng rất tuyệt vời. Có phước lành đó mà là hân hoan của núi non và cây cối.

24.

Một ngày ấm áp và có nhiều bóng; những tảng đá chiếu sáng bằng sự rực rỡ đồng nhất. Dường như những cây thông sẫm màu không bao giờ chuyển động, không giống những cây dương lá rụng lại sẵn sàng lay động khi có tiếng thì thầm nhẹ nhất. Có một cơn gió mạnh từ phía tây, đang quét qua thung lũng. Những tảng đá sinh động đến nỗi chúng dường như chạy theo những đám mây và những đám mây ôm trọn chúng, chụp lấy hình thể và đường cong của những tảng đá; chúng vờn quanh những tảng đá và quá khó khăn khi muốn tách rời những tảng đá khỏi những đám mây. Và cây cối đang dạo chơi cùng những đám mây. Toàn thung lũng dường như đang chuyển động và những con đường mòn chật hẹp, nhỏ xíu dẫn thẳng lên cánh rừng rồi ra xa; dường như uyển chuyển và trở nên sinh động. Và những cánh đồng cỏ lấp lánh là nơi lai vãng của những bông hoa thẹn thùng. Những sáng nay những tảng đá cai quản thung lũng; chúng thuộc nhiều màu sắc đến nỗi chỉ có một màu; những tảng đá này trông dịu dàng sáng nay và chúng có quá nhiều hình thể lẫn kích cỡ. Và chúng rất dừng dừng với mọi thứ, với gió, những cơn mưa và với những tiếng nổ cho những nhu cầu của con người. Chúng đã ở đó và chúng luôn luôn sắp sửa là quá khứ.

Một buổi sáng tuyệt vời và mặt trời ở khắp mọi nơi và mỗi chiếc lá đang lay động; một buổi sáng đẹp cho chuyến đi xe, không lâu lắm nhưng dư thừa thời gian nhìn ngắm vẻ đẹp của đất đai. Một buổi sáng được làm cho mới mẻ bởi chết, không phải chết của thói rửa, bệnh tật hoặc tai nạn nhưng là chết mà hủy diệt cho sáng tạo hiện diện. Không có sáng tạo nếu chết không quét sạch

mọi thứ mà bộ não đã tập hợp để bảo vệ sự hiện diện tự cho mình là trung tâm. Chết, trước kia, là một hình thức mới của tiếp tục; chết gắn liền với tiếp tục. Cùng chết xuất hiện một hiện diện mới, một trải nghiệm mới, một hơi thở mới và một sống mới. Cái cũ kỹ chấm dứt và cái mới mẻ được sinh ra và tiếp theo cái mới mẻ lại nhường chỗ cho một cái mới mẻ khác. Chết là phương tiện cho một tình trạng mới, sáng chế mới, cho một cách sống mới, cho một suy nghĩ mới. Nó là một thay đổi kinh hoàng nhưng chính thay đổi đó đã mang lại một hy vọng mới mẻ.

Nhưng lúc này chết không mang lại bất kỳ cái gì mới mẻ, một chân trời mới, một hơi thở mới. Nó là chết, tuyệt đối và kết thúc. Và sau đó không có gì cả, không có quá khứ lẫn tương lai. Không gì cả. Không có sinh ra bất kỳ cái gì. Nhưng không có tuyệt vọng, không có đang tìm kiếm; chết trọn vẹn không thời gian; nhìn ra ngoài từ những chiều sâu thăm thẳm mà không ở đó. Chết ở đó không cái cũ kỹ cũng như cái mới mẻ. Nó là chết không nụ cười và nước mắt. Nó không là cái mặt nạ đang bao bọc, đang che giấu sự thật nào đó. Sự thật là chết và không cần vỏ bọc. Chết đã xóa sạch mọi thứ và không còn thứ gì sót lại. Không thứ gì này là vũ điệu của một chiếc lá, nó là tiếng gọi của đứa trẻ đó. Nó không là gì cả và phải không gì cả. Cái gì tiếp tục phải phân rã, bộ máy, thói quen, tham vọng. Có phân rã nhưng không có trong chết. Chết là trống không tuyệt đối. Nó phải ở đó vì từ nó, sống hiện diện, tình yêu hiện diện. Vì trong trống không này sáng tạo hiện diện. Nếu không có chết tuyệt đối, không có sáng tạo.

Chúng tôi đang đọc một cái gì đó, tình cờ và đang nhận xét về tình hình thế giới thì bỗng nhiên và không mong đợi căn phòng ngập tràn phước lành đó, bây giờ đã đến khá thường xuyên. Cửa ra vào đang mở trong căn phòng nhỏ xíu và chúng tôi sắp sửa ăn thì đột nhiên qua cái cửa mở đó nó đến. Người ta có thể rõ ràng, qua cơ thể, cảm thấy nó, giống như một con sóng đang ập vào căn phòng. Nó trở nên mỗi lúc một “tăng thêm” cường độ, tăng thêm này không được sử dụng với ý nghĩa so sánh; nó là một cái gì đó mãnh liệt không thể tin được và bất động, cùng một quyền lực đang phá nát mọi thứ. Từ ngữ không là sự vật và sự vật thực sự không bao giờ có thể diễn đạt qua từ ngữ được; nó phải được thấy, được nghe và được sống; vậy thì nó có một ý nghĩa hoàn toàn khác hẳn.

Tiến trình thật mạnh vài ngày qua, và người ta không cần viết về nó mỗi ngày.¹²

25.

Vẫn còn rất sớm vào buổi sáng; sẽ chưa có bình minh trong vài tiếng đồng hồ hay hơn nữa. Chòm sao Orion đang vừa ló lên trên ngọn của đỉnh núi kia xa khỏi những quả đồi uốn lượn đầy cây. Không một đám mây trên bầu trời nhưng từ cảm giác nơi không khí, sẽ có thể có sương mù. Sự yên tĩnh đã kéo dài một tiếng đồng hồ và thậm chí con suối cũng đang ngủ; có ánh trăng đang nhạt dần và những quả đồi đen kịt, hình thể rõ ràng, tương phản bầu trời lạt. Không có gió và cây cối đứng yên và các vì sao sáng rực.

Thiên định không là một tìm kiếm; nó không là một đang theo đuổi, một đang thăm dò, một khảo sát. Nó là một nổ tung và khám phá. Nó không là đang thuần thực bộ não để qui phục một khuôn mẫu và nó cũng không là một phân tích tự tra xét suy nghĩ, cảm thấy, động cơ; chắc chắn nó không là đào tạo trong sự tập trung mà bao gồm, chọn lựa và phủ nhận. Nó là cái gì đó mà tự nhiên hiện diện, khi tất cả những thành tựu và những khẳng định tích cực lần tiêu cực đã được hiểu rõ và được buông rơi dễ dàng. Nó là trống không tổng thể của bộ não. Chính trống không là cốt lõi chứ không phải cái gì trong trống không; có đang thấy chỉ từ trống không; tất cả đạo đức, không phải những luân lý và kính trọng của xã hội, đều tuôn ra từ trống không. Chính từ trống không này

tình yêu hiện diện, ngược lại nó không là tình yêu. Nền tảng của đúng đắn ở trong trống không này. Nó là kết thúc lẫn khởi đầu của mọi sự vật.

Đang nhìn ra ngoài cửa sổ, khi chòm sao Orion đang lên cao hơn và cao hơn, bộ não thật sinh động và nhạy cảm và thiên định trở thành cái gì đó hoàn toàn khác hẳn, cái gì đó mà bộ não không thể giao du và thế là tự rơi lại trong chính nó và trở nên bất tâm. Nhiều tiếng đồng hồ cho đến bình minh và tiếp theo dường như đã không có khởi đầu và khi mặt trời lên cao khỏi đỉnh núi và những đám mây bắt được những tia sáng đầu tiên của nó và có kinh ngạc trong sự hoành tráng của phong cảnh. Và ngày bắt đầu. Lạ thường thay thiên định vẫn tiếp tục.

26.

Sáng hôm nay đẹp quá, đầy ánh nắng mặt trời và những cái bóng; ngôi vườn trong khách sạn gần bên đây màu sắc, tất cả màu sắc và chúng thật rực rỡ và cỏ xanh rì đến nỗi chúng làm lóa mắt và đau nhói quả tim. Và những hòn núi xa xa đang lấp lánh cùng một tinh khiết và một tinh tường, được rửa

sạch bởi sương mai. Một buổi sáng mê hoặc và có vẻ đẹp mọi nơi; trên cái cầu chật hẹp, băng qua con suối, thẳng một con đường mòn vào cánh rừng, nơi ánh nắng đang đùa giỡn cùng những chiếc lá; chúng đang run rẩy và những cái bóng của chúng chuyển động; chúng là những cái cây thông thường nhưng chúng đã vượt trội trong màu xanh và tươi mát hơn tất cả những cái cây vút cao đến tận bầu trời xanh. Bạn chỉ còn có thể kinh ngạc bởi tất cả dễ chịu này, bởi thái quá này, bởi run rẩy này; bạn không thể làm gì ngoại trừ sửng sốt bởi trang nghiêm tĩnh lặng của mỗi cái cây và thảo mộc và bởi hân hoan vô tận của những con sóc đen kia, có những cái đuôi rậm lông và dài. Những dòng nước suối trong trẻo và lấp lánh dưới ánh nắng mặt trời đang đến qua những chiếc lá. Thời tiết ẩm ướt trong cánh rừng và dễ chịu. Đang đứng đó nhìn ngắm những chiếc lá tung tăng liên tục bỗng nhiên có cái khác lạ, một sự kiện đang xảy ra không thời gian và có bất động. Nó là một bất động mà trong đó mọi sự vật vận động, nhảy múa và reo hò; nó không là một bất động có được khi một cái máy ngừng chạy; bất động thuộc máy móc là một việc và bất động trong trống không lại là một việc khác. Một cái thì lặp lại, thói quen, thoái hóa mà bộ não đã rời và xung đột tìm kiếm như một chỗ ẩn náu; cái khác thì đang bùng nổ, không bao giờ giống như trước, nó không thể được tìm kiếm, không bao giờ lặp lại và vì thế nó không trao tặng bất kỳ chỗ ẩn náu nào. Một tĩnh lặng như thế hiện diện và ở lại khi chúng tôi đang tản bộ dọc theo con đường, và vẻ đẹp của cánh rừng đã tăng thêm và những sắc màu bùng nổ để được chụp bắt trên những chiếc lá và những bông hoa.

Nó không là ngôi nhà thờ cũ lắm, khoảng đầu thế kỷ mười bảy, ít nhất nó cũng thể hiện như thế khi nhìn vào cái vòm cung; nó đã được phục hồi và gỗ là loại cây thông có màu lát và những cái đỉnh thép trông sáng rực nhờ được đánh bóng, mà không thể được, tất nhiên; người ta gần như chắc chắn rằng những người đã tụ họp ở đó để lắng nghe loại nhạc nào đó không bao giờ nhìn vào những cái đỉnh kia ở khắp trần nhà. Nó không là nhà thờ chính thống giáo, không có mùi hương trầm, đèn cầy hoặc hình ảnh. Nó ở đó và mặt trời len lỏi vào qua những cửa sổ. Có thật nhiều trẻ em, được bảo không nói chuyện hoặc đùa giỡn dẫu vậy vẫn không ngăn chặn được chúng khỏi liên tục khuấy động, trông rất nghiêm chỉnh nhưng hai mắt của chúng sẵn sàng giỡn cợt. Người ta muốn chơi đùa, đến gần hơn nhưng quá nhút nhát không dám tiến sát hơn nữa. Họ đang tập dượt cho buổi hòa nhạc tối hôm đó và mọi người nghiêm chỉnh làm theo bốn phần và có sự thích thú. Phía bên ngoài cỏ

sáng rực, bầu trời trong xanh và những cái bóng nhiều quá không đếm xuể.

Tại sao có đấu tranh liên tục này để được hoàn hảo, để đạt được sự hoàn chỉnh, như máy móc? Ý tưởng, biểu tượng, mẫu mực của sự hoàn hảo là một cái gì đó tuyệt vời, đang làm cao quý, nhưng có phải thế không? Dĩ nhiên có nỗ lực để bắt chước cái hoàn hảo, một khuôn mẫu hoàn hảo. Liệu sự bắt chước là sự hoàn hảo? Liệu có sự hoàn hảo hay nó chỉ là một ý tưởng, được trao cho con người bởi vị giảng đạo để khiến cho ông ấy được kính trọng? Trong ý tưởng của hoàn hảo có nhiều an ủi và an toàn và luôn luôn nó trao tặng lợi lộc cho cả vị giáo sĩ lẫn người đang cố gắng trở nên hoàn hảo. Một thói quen máy móc, được lặp đi lặp lại cuối cùng có thể được hoàn hảo; chỉ thói quen có thể được hoàn hảo. Đang suy nghĩ, đang tin tưởng cùng một sự việc lặp đi lặp lại, mà không chệch hướng, trở thành một thói quen máy móc và có lẽ đây là loại hoàn hảo mà mọi người muốn đạt được. Hành động này nuôi dưỡng một bức tường hoàn hảo của sự kháng cự, mà sẽ ngăn cản mọi quấy rầy, mọi bức dọc. Ngoài ra, sự hoàn hảo là một hình thức được tôn vinh của thành công, và tham vọng được ca ngợi thêm bởi sự kính trọng và những người mẫu mực cùng những vị anh hùng của thành công. Không có sự hoàn hảo, nó là một sự việc xấu xa, ngoại trừ trong một bộ máy. Thật ra, nỗ lực để hoàn hảo chỉ để phá vỡ một kỷ lục, như trong môn golf; sự ganh đua là thánh thiện. Ganh đua với người láng giềng và với Thượng đế để có sự hoàn hảo được gọi là tình huynh đệ và tình yêu. Nhưng mỗi nỗ lực hướng về hoàn hảo chỉ dẫn đến nhiều sai lầm và đau khổ hơn và nó chỉ tạo ra sự kích thích mạnh mẽ hơn để hoàn hảo thêm nữa.

Thật lạ lùng, chúng ta luôn luôn muốn được hoàn hảo trong hoặc với một sự việc nào đó; điều này tạo ra phương tiện cho thành tựu, và vui thú của thành tựu, dĩ nhiên, là hão huyền. Tự hào trong mọi hình thức là hung bạo và dẫn đến thảm họa. Ham muốn để có được sự hoàn hảo cả bên ngoài lẫn bên trong khước từ tình yêu và nếu không có tình yêu, dù bạn làm bất cứ việc gì, luôn luôn có thất vọng và đau khổ. Tình yêu không là hoàn hảo và cũng không là không hoàn hảo; chỉ khi không có tình yêu thì hoàn hảo và không hoàn hảo mới xuất hiện. Tình yêu không bao giờ nỗ lực để đạt được một cái gì đó; tình yêu không bao giờ cần thay đổi chính nó để hoàn hảo. Tình yêu là một ngọn lửa bùng cháy mà không có khói; trong nỗ lực để được hoàn hảo, chỉ có những cột khói lớn hơn; vậy thì sự hoàn hảo chỉ nằm trong nỗ lực, mà có tính máy móc, mỗi lúc lại hoàn hảo nhiều hơn trong thói quen, trong mô phỏng, trong đang tạo ra nhiều sợ hãi thêm. Mỗi một người được giáo dục để

ganh đua, để được thành công; do đó kết quả cuối cùng trở nên quan trọng nhất. Tình yêu cho chính sự việc đó biến mất. Do đó nhạc cụ được sử dụng không phải vì tình yêu âm thanh nhưng vì cái gì mà nhạc cụ sẽ mang lại, sự nổi tiếng, tiền bạc, thanh danh và vân vân.

Đang là quan trọng vô vàn so với đang trở thành. Đang là không là đối nghịch của đang trở thành; nếu nó là đối nghịch hoặc chống đối, lúc đó không có đang là. Khi đang trở thành hoàn toàn kết thúc, vậy thì có đang là. Nhưng đang là này không cố định; nó không là chấp nhận và cũng không thuần túy phủ nhận; đang trở thành liên quan đến thời gian và không gian. Tất cả nỗ lực phải kết thúc; lúc đó chỉ có đang là. Đang là không nằm trong lãnh vực của luân lý và đạo đức xã hội. Nó phá tan những công thức xã hội của sống. Đang là này là sự sống, không là cái khuôn mẫu của sống. Nơi nào sự sống có mặt nơi đó không có sự hoàn hảo; hoàn hảo là một ý tưởng, một từ ngữ; sự sống, đang là, vượt khỏi mọi công thức của suy nghĩ. Nó ở đó khi cái từ ngữ, cái tiêu biểu và cái khuôn mẫu bị hủy diệt.

Nó ở đó, phước lành này, trong nhiều tiếng đồng hồ và trong những lóe sáng. Khi thức dậy sáng nay, nhiều tiếng đồng hồ trước khi mặt trời mọc, vào lúc có nguyệt thực, nó ở đó cùng sức mạnh và quyền năng, giấc ngủ vài tiếng đồng hồ không thể được. Có tinh khiết lạ lùng và vô nhiễm trong nó.

27.

Con suối, được nhập vào bởi những con suối nhỏ khác, uốn lượn qua thung lũng, tiếng ồn ào và róc rách không bao giờ giống nhau. Nó có những tâm trạng riêng của nó nhưng không bao giờ khó chịu, không bao giờ có một tâm trạng bi thảm. Những con suối nhỏ có âm điệu thanh hơn, có nhiều đá cuội và đá lớn; chúng có những cái vũng đứng yên dưới bóng râm, nông cùng những cái bóng đang nhảy múa và vào ban đêm chúng có một âm điệu hoàn toàn khác hẳn, êm ả, hòa nhã và ngập ngừng. Chúng chảy xuống qua những thung lũng khác nhau từ những nguồn khác nhau, một con suối xa hơn một con khác; một con suối từ một sông băng và từ thác nước cong queo và một con suối khác phải xuất phát từ một nguồn xa quá không đi bộ đến được. Cả hai con suối nhập thành con suối lớn hơn có âm điệu yên lặng và sâu lắng, uy nghi hơn, rộng lớn hơn và chảy xiết hơn. Ba con suối đều có những hàng cây mọc theo dòng chảy và những hàng cây dài uốn lượn đó chỉ rõ nơi chúng đến và nơi chúng đi; những con suối là những kẻ thống lĩnh thung lũng và mọi thứ khác chỉ là người khách lạ, kể cả cây cối. Người ta có thể nhìn ngắm

chúng hàng giờ và lắng nghe trò chuyện vô tận của chúng; chúng rất hớn hờ và vui vẻ lắm, ngay cả con suối lớn hơn mặc dù nó phải giữ gìn vẻ nghiêm nghị nào đó. Chúng thuộc về những hòn núi, từ những độ cao chóng mặt gần sát bầu trời và vì thế tinh khiết hơn và cao quý hơn; chúng không kênh kiêu nhưng chúng vẫn giữ phong thái riêng và chúng khá xa cách và lạnh lùng. Trong bóng tối của ban đêm chúng có một bài ca riêng, khi chỉ còn một ít sự vật đang lắng nghe. Nó là một bài ca của nhiều bài ca.

Đang băng qua cây cầu, thẳng lên trong cánh rừng lổm đổm nắng, thiên định là một sự kiện hoàn toàn khác biệt. Không có mọi ao ước hay tìm kiếm, không có bất kỳ mọi phản nản của bộ não, có tĩnh lặng không ép buộc; những con chim bé tí đang kêu chíp chíp xa xa, những con sóc đang rượt đuổi nhau lên những cái cây, cơn gió nhẹ đang đùa giỡn cùng những chiếc lá và có tĩnh lặng. Con suối nhỏ, con suối đến từ khoảng cách xa, vui tươi hơn mọi khi và vẫn vậy có tĩnh lặng, không phải ở bên ngoài nhưng thăm thăm, thật xa xôi bên trong. Nó là tĩnh lặng tuyệt đối trong tổng thể của cái trí, mà không có những biên giới. Nó không là tĩnh lặng trong một rào chắn, trong một khu vực, trong những giới hạn của suy nghĩ và vì vậy được công nhận là tĩnh lặng. Không có những biên giới, không có những kích thước và vì thế tĩnh lặng đó không bị kềm kẹp trong trải nghiệm, để bị công nhận và bị lưu trữ. Nó không bao giờ có thể xảy ra lại và nếu nó có xảy ra, nó sẽ khác biệt hoàn toàn. Tĩnh lặng không thể tự lặp lại; chỉ có bộ não qua ký ức và hồi tưởng có thể lặp lại cái gì đã là, nhưng cái gì đã là không là sự kiện. Thiên định là sự vắng mặt hoàn toàn của ý thức được gom góp qua thời gian và không gian này. Suy nghĩ, bản thể của ý thức, không thể, dù làm điều gì nó muốn, sáng chế tĩnh lặng này; bộ não cùng tất cả những hoạt động phức tạp và tinh tế của nó phải yên lặng tự nguyện, mà không có sự hứa hẹn của mọi phần thưởng hay an toàn. Chỉ đến lúc đó nó mới có thể nhạy cảm, đang sống và tĩnh lặng. Bộ não đang hiểu rõ những hoạt động riêng của nó, kín đáo hay lộ liễu, là bộ phận của thiên định; nó là nền tảng trong thiên định, nếu không có nó thiên định chỉ là tự dối gạt, tự thôi miên, mà không có ý nghĩa gì cả. Phải có tĩnh lặng cho nổ tung của sáng tạo.

Chín chắn không thuộc thời gian và tuổi tác. Không có khoảng ngừng giữa lúc này và chín chắn; không bao giờ có “trong khi chờ đợi”. Chín chắn là tình trạng đó khi tất cả chọn lựa kết thúc; chỉ những người không chín chắn cần chọn lựa và biết xung đột của chọn lựa. Trong chín chắn không có phương hướng nhưng có một phương hướng mà không là một phương hướng của

chọn lựa. Xung đột tại bất kỳ mức độ nào, tại bất kỳ chiều sâu nào, thể hiện không chín chắn. Không có một sự việc như đang trở thành chín chắn, ngoại trừ thuộc hữu cơ, điều chắc chắn xảy ra thuộc máy móc của những sự vật nào đó khi muốn chín muồi. Đang hiểu rõ, mà vượt khỏi giới hạn của xung đột, trong vô vàn phức tạp của nó, là chín chắn. Dù nó phức tạp và tinh tế bao nhiêu, chiều sâu của xung đột, bên trong và bên ngoài, có thể hiểu rõ được. Xung đột, bất mãn, thành tựu là một chuyển động duy nhất, cả bên trong lẫn bên ngoài. Thủy triều rút ra ngoài phải vào trong bờ, và cùng chính chuyển động đó, được gọi là thủy triều, không có ra và vào. Xung đột trong mọi hình thức của nó phải được hiểu rõ, không theo trí năng, nhưng thực sự, thực sự đầy xúc động đang bước vào sự hiệp thông cùng xung đột. Hiệp thông xúc động, cú chấn động, không thể xảy ra nếu nó, thuộc trí năng, thuộc từ ngữ, bị chấp nhận như cần thiết hoặc bị phủ nhận theo cảm tính. Chấp nhận hay phủ nhận không thay đổi một sự kiện và lý luận cũng sẽ không tạo ra một tác động cần thiết. Cái gì tạo ra là “đang thấy” sự kiện. Không có “đang thấy” nếu có chỉ trích hay bênh vực hay đồng hóa cùng sự kiện. “Đang thấy” chỉ có thể được khi đầy hăng hái bộ não không đang tham gia, nhưng đang nhìn ngắm, đang tránh xa phân loại, phán đoán và đánh giá. Phải có xung đột khi có sự thôi thúc để thành tựu, cùng những thất vọng không tránh khỏi của nó; có xung đột khi có tham vọng, cùng những ganh đua tàn nhẫn và khôn khéo của nó; ganh tị là bộ phận của xung đột không ngừng nghỉ này, để trở thành, để đạt được, để thành công.

Không có đang hiểu rõ trong thời gian. Đang hiểu rõ không đến vào ngày mai; nó sẽ không bao giờ đến vào ngày mai; nó là ngay lúc này hoặc không bao giờ; chỉ có ngay lúc này và không có không bao giờ. “Đang thấy” là ngay tức khắc; khi từ bộ não ý nghĩa biểu thị của “đang thấy”, đang hiểu rõ, hoàn toàn được xóa sạch, vậy là đang thấy là ngay tức khắc. “Đang thấy” là nổ tung, không bị lý luận, không bị toan tính. Do bởi sợ hãi mới thường xuyên ngăn cản “đang thấy”, đang hiểu rõ. Sợ hãi, cùng những phòng vệ của nó và sự kiên quyết của nó, là nguồn gốc của xung đột. “Đang thấy” không những bằng bộ não nhưng còn vượt khỏi nó. Đang thấy sự kiện mang lại hành động riêng của nó, hoàn toàn khác biệt hành động của ý tưởng, suy nghĩ; hành động từ ý tưởng, suy nghĩ, nuôi dưỡng xung đột; hành động lúc đó là một phỏng đoán, so sánh với những công thức, với ý tưởng, và việc này tạo ra xung đột. Không có kết thúc đối với xung đột, nhỏ nhoi hay to tát, trong lãnh vực của suy nghĩ; bản thể của xung đột là không xung đột mà là chín chắn.

Khi thức dậy rất sớm sáng nay, phước lành lạ lùng đó là thiên định và thiên định là phước lành đó. Nó ở đó cùng mãnh liệt vô cùng, khi đang dạo bộ trong một cánh rừng thanh bình.

28.

Một ngày khá nắng và nóng, nóng thậm chí tại độ cao này; tuyết trên những đỉnh núi trắng xóa và lấp lánh. Thời tiết đã có nắng nóng trong nhiều ngày và những con suối trong trẻo và bầu trời xanh lạt nhưng phẳng phất quanh nó vẫn còn màu xanh mãnh liệt của hòn núi đó. Những bông hoa ngang lối đi rực rỡ và tươi vui lạ thường và những cánh đồng cỏ thật mát mẻ; những cái bóng sẫm màu và có nhiều lắm. Có một con đường nhỏ qua những cánh đồng cỏ dẫn thẳng lên cao luồn lách qua những quả đồi nhấp nhô, lang thang qua những ngôi nhà nông trại; không có ai trên con đường ngoại trừ một cụ già đang mang một bình sữa và một cái rổ nhỏ đựng rau; đúng là bà ấy đã đi lên xuống con đường đó suốt cuộc đời, chạy thẳng lên những quả đồi khi còn trẻ và lúc này, lưng đã còng và khập khiễng, bà ấy đang leo lên, chậm chạp, đau đớn, hiểm khi ngược nhìn khỏi mặt đất. Bà ấy sẽ chết và những hòn núi sẽ vẫn còn tiếp tục. Có hai con dê màu trắng ở trên cao hơn, với hai mắt kỳ lạ; chúng xuất hiện và chờ đợi vỗ về, giữ một khoảng cách an toàn với hàng rào lưới điện dựng lên để ngăn cản chúng không đi ra ngoài. Có một con mèo đen trắng của cùng nông trại với những con dê; nó muốn nô đùa; cũng có một con mèo khác ở trên cao bất động, trong một cánh đồng cỏ, hoàn toàn không چرا quây đang rình bắt một con chuột đồng.

Thăng lên cao trong bóng mát, khí hậu mát mẻ trong lành và đẹp dễ, những hòn núi và những quả đồi, những thung lũng và những cái bóng. Trong những khu đặc biệt, đất là những vũng lầy và ở đó lau sậy mọc lên, rất thấp và có màu vàng, và lẫn trong màu vàng này là những bông hoa trắng. Nhưng đây không là tất cả. Đang đi lên cao và đang đi xuống, suốt nguyên một tiếng rưỡi đồng hồ có sức mạnh đó mà là một phước lành. Nó có chất lượng của một khối đồng nhất khổng lồ và không xuyên thủng được; có lẽ, không có một vật chất nào có thể có khối đồng nhất đó. Vật chất có thể xuyên thủng được, có thể bị vỡ nát, bị hoà tan, bị bốc hơi; suy nghĩ và cảm thấy có một trọng lượng nào đó; chúng có thể bị cân đo và chúng cũng có thể bị thay đổi, bị phá hủy và không còn sót lại bất kỳ thứ gì. Nhưng sức mạnh này, mà không thứ gì có thể xuyên thủng, cũng không hòa tan, không là chiều rơi của suy nghĩ và chắc chắn không là vật chất. Sức mạnh này không là một ảo

tưởng, một tạo tác của một bộ não đang bí mật tìm kiếm uy quyền hoặc sức mạnh mà uy quyền trao tặng. Không bộ não nào có thể hình thành sức mạnh đó, cùng mãnh liệt và khối đồng nhất lạ thường của nó. Nó ở đó và không một suy nghĩ nào có thể hư cấu nó hoặc xua đuổi nó. Đó là mãnh liệt hiện diện khi không có đòi hỏi về bất kỳ việc gì. Thực phẩm, quần áo, chỗ ở là những nhu cầu thiết yếu và chúng không là những đòi hỏi. Đòi hỏi là sự khao khát được che giấu, mà dẫn đến quyến luyến. Đòi hỏi về dục tình, về nhục nhệ, về nổi danh, về tôn thờ, cùng những nguyên nhân phức tạp của chúng; đòi hỏi để được tự mãn nguyện cùng những tham vọng và những thất vọng của nó; đòi hỏi về Thượng đế, về bất tử. Rõ ràng, tất cả những hình thức đòi hỏi này đang nuôi dưỡng quyến luyến mà gây ra đau khổ, sợ hãi và sự đau đớn của cô độc. Đòi hỏi để bày tỏ bản thân qua âm nhạc, qua viết lách hoặc qua vẽ tranh và qua những phương tiện khác, gây ra sự quyến luyến mê đắm vào phương tiện đó. Một nhạc sĩ mà sử dụng nhạc cụ của anh ấy để đạt được sự nổi tiếng, để trở thành người giỏi nhất, không còn là một nhạc sĩ; anh ấy không thương yêu âm nhạc nhưng đang thâu lợi từ âm nhạc. Chúng ta lợi dụng lẫn nhau trong những đòi hỏi của chúng ta và gọi nó bằng những cái tên ngọt ngào; từ việc này sinh ra thất vọng và đau khổ vô tận. Chúng ta sử dụng Thượng đế như một nơi ẩn náu, như một người bảo vệ, giống như một loại thuốc nào đó và vì thế nhà thờ, đền chùa, cùng các vị giáo sĩ trở thành rất quan trọng, trong khi chúng lại chẳng là gì cả. Chúng ta lợi dụng mọi thứ, máy móc, những kỹ thuật để thỏa mãn những đòi hỏi tâm lý của chúng ta và không còn tình yêu cho chính sự vật đó nữa.

Chỉ có tình yêu khi không có đòi hỏi. Bản thể của cái tôi là đòi hỏi này và sự thay đổi liên tục của những đòi hỏi và sự tìm kiếm không ngừng nghỉ, từ một quyến luyến này đến một quyến luyến khác, từ một đền chùa này qua một đền chùa khác, từ một cam kết này sang một cam kết khác. Cam kết cái tôi vào một ý tưởng, vào một công thức, lệ thuộc vào một thứ gì đó, vào một giáo phái, vào một tín điều, là một thôi thúc của đòi hỏi, bản thể của cái tôi, mà mượn hình dạng của những hoạt động vị tha nhất. Nó là một bao bọc, một mặt nạ. Tự do khỏi đòi hỏi là chín chắn. Cùng tự do này hiện diện mãnh liệt, mà không có nguyên nhân và không có lợi lộc.

29.

Phía ngoài một vài ngôi nhà nông trại và những nhà gỗ nằm rải rác có một con đường mòn đi qua những cánh đồng cỏ và những hàng rào kẽm gai; trước

khi con đường đó đi xuống, có phong cảnh hoành tráng của những hòn núi phủ tuyết và băng hà, của thung lũng và thị trấn nhỏ, cùng rất nhiều cửa hàng. Từ đó người ta có thể trông thấy nguồn của một con suối và những quả đồi phủ thông, sẫm tối; đường viền của những quả đồi tương phản bầu trời buổi chiều thật sắc nét và chúng dường như nói lên thật nhiều thứ. Một buổi chiều dễ thương; suốt ngày đã không có một đám mây trong bầu trời và lúc này sự tinh khiết của bầu trời và của những cái bóng đang gây lóa mắt, và ánh sáng chiều tối thật dễ chịu. Mặt trời đang thấp dần sau những quả đồi, và chúng đang rải những cái bóng thật lớn qua những quả đồi khác và những cánh đồng. Băng qua một cánh đồng đầy cỏ khác, con đường mòn dẫn xuống khá dốc và nhập vào một con đường rộng và lớn hơn, đi qua những cánh rừng. Không có người nào trên con đường đó, vắng vẻ, và thật yên lặng trong cánh rừng ngoại trừ con suối dường như ồn ào hơn trước khi nó yên lặng trong đêm. Có những cây thông cao ở đó và một hương thơm trong không gian. Bỗng nhiên khi con đường quẹo, qua một rừng cây cối dày đặc tối om giống như một đường hầm, là một mảng cỏ xanh và một khoảng rừng thông vừa chặt xuống cùng mặt trời hoàng hôn trên nó. Mãnh liệt và hân hoan của nó gây kinh ngạc. Người ta thấy nó, và tất cả không gian và thời gian biến mất; chỉ còn lại mảng ánh sáng đó và không gì thêm nữa. Không phải là người ta trở thành ánh sáng đó hoặc người ta đồng nhất cùng ánh sáng đó; những hoạt động tinh ranh của bộ não đã ngừng lại và toàn thân tâm của người ta ở đó cùng ánh sáng đó. Cây ổi, con đường, sự ồn ào của con suối đã biến mất hoàn toàn và khoảng cách năm trăm yard hay nhiều hơn giữa ánh sáng và người quan sát cũng không còn. Người quan sát đã biến mất và mãnh liệt của mảng mặt trời hoàng hôn là ánh sáng của tất cả những thế giới. Ánh sáng đó là tất cả thiên đàng và ánh sáng đó là cái trí.

Hầu hết mọi người phủ nhận những sự việc hời hợt và giả tạo nào đó; có những người khác tiến sâu trong sự phủ nhận của họ và có những người phủ nhận hoàn toàn. Tương đối dễ dàng khi phủ nhận những sự việc hời hợt, nhà thờ và những thần thánh của nó, uy quyền và quyền lực của những người có nó, người chính trị và những ranh mãnh của ông ấy và vân vân. Người ta có thể thâm nhập khá sâu trong phủ nhận những sự việc chắc chắn mang lại phiền muộn, những liên hệ, những phi lý của xã hội, ý tưởng của vẻ đẹp được thiết lập bởi những người phê bình và ý tưởng của những người mà nói rằng họ biết. Người ta có thể gạt đi tất cả những việc này và ở cùng cô đơn, cô đơn không phải trong ý nghĩa của tách rời và tuyệt vọng nhưng cô đơn vì người ta

đã hiểu rõ ý nghĩa của tất cả việc này và đã đi khỏi chúng tự nhiên mà không có ý tưởng vượt trội hơn. Chúng đã kết thúc, chết rồi và không quay lại chúng. Nhưng đi đến tận cùng của sự phủ nhận lại là một vấn đề khác hẳn; bản thể của phủ nhận là sự tự do trong cô đơn. Nhưng chẳng mấy người thâm nhập thăm thẳm như thế, phá nát mọi ẩn náu, mọi công thức, mọi ý tưởng, mọi biểu tượng và hoàn toàn trống không, bất diệt và vô nhiễm.

Nhưng rất cần thiết phải phủ nhận; phủ nhận mà không thể hiện sự quan tâm, phủ nhận mà không có sự cay đắng của trải nghiệm và sự hy vọng của hiểu biết. Phủ nhận và cô đơn, không ngày mai, không một tương lai. Cơn bão của phủ nhận là trống không. Cô đơn, không gắn kết với bất kỳ nguồn hành động nào, với bất kỳ điều khiển nào, với bất kỳ hiểu biết nào, là cốt lõi, vì cô đơn này giải thoát ý thức khỏi ngục tù của thời gian. Mọi hình thức của ảnh hưởng phải được hiểu rõ và được phủ nhận, không tạo ra con đường trong thời gian cho sự suy nghĩ. Đang phủ nhận thời gian là bản thể của không thời gian.

Phủ nhận hiểu biết, trải nghiệm, cái đã được biết là mời mọc cái không biết được. Phủ nhận là bùng nổ; nó không là sự việc do ý tưởng và trí năng, cái gì đó mà bộ não có thể đùa giỡn. Trong ngay hành động của phủ nhận có năng lượng, năng lượng của đang hiểu rõ và năng lượng này không thể kèm kẹp được, để bị thuần thực bởi sợ hãi và tiện lợi. Phủ nhận là hủy diệt; nó không nhận biết những kết quả; nó không là một phản ứng và vì vậy nó không là đối nghịch của khẳng định. Khẳng định rằng có hoặc không có, là tiếp tục trong phản ứng, và phản ứng không là phủ nhận. Phủ nhận không có sự chọn lựa và vì vậy không là kết quả của xung đột. Chọn lựa là xung đột và xung đột là không chín chắn. Đang thấy cái sự thật như sự thật, cái giả dối như giả dối và cái sự thật trong cái giả dối là hành động của phủ nhận. Nó là một hành động và không là một ý tưởng. Phủ nhận hoàn toàn suy nghĩ, ý tưởng và từ ngữ mang lại tự do khỏi cái đã được biết; cùng phủ nhận hoàn toàn cảm thấy, cảm xúc và cảm tính có tình yêu. Tình yêu vượt khỏi và ở trên suy nghĩ và cảm thấy.

Phủ nhận hoàn toàn cái đã được biết là bản thể của tự do.

Thức dậy sớm sáng nay, còn nhiều tiếng đồng hồ nữa mặt trời mới mọc, thiên định vượt khỏi những phản hồi của suy nghĩ, nó là một mũi tên đâm vào cái không biết được và suy nghĩ không thể theo đuổi nó. Và bình minh đến để làm sáng rực bầu trời và ngay khi mặt trời đang chạm vào những đỉnh núi cao

nhất, có bao la đó mà tinh khiết của nó vượt khỏi mặt trời và những hòn núi.

30.

Một ngày không mây, nóng, và quả đất cùng cây cối đang gom tụ sức mạnh chuẩn bị cho mùa đông sắp tới; mùa thu đang chuyển ít lá cây thành màu vàng; chúng có màu vàng rực tương phản cánh đồng cỏ xanh sẫm. Họ đang cắt những cánh đồng cỏ hoang và những cánh đồng cỏ rậm rạp trồng riêng của họ cho những con bò trong suốt mùa đông dài; mọi người đều đang làm việc, cả người lớn lẫn trẻ em. Đó là một công việc cần thiết và không có nhiều nói chuyện hay cười đùa. Máy móc đang thay thế những cái liềm và đó đây những cái liềm đang cắt cánh đồng cỏ. Và dọc theo con suối có một con đường mòn, qua những cánh đồng; ở đó thật mát mẻ vì mặt trời nóng bức đã ở phía sau những quả đồi. Con đường đi qua những ngôi nhà nông trại và một xưởng cửa; trong những cánh đồng cỏ mới cắt, có hàng ngàn cây nghệ, thật mỏng manh, cùng mùi hương đặc trưng của riêng nó. Một chiều tối yên lặng, rõ ràng và những hòn núi gần gũi hơn bao giờ hết. Con suối yên tĩnh, không có quá nhiều đá và nước chảy nhanh lắm. Bạn phải chạy nếu muốn đuổi kịp nó. Trong không khí, có mùi cỏ vừa được cắt, trong một vùng đất đai quá dư thừa và mẫn nguyện. Mọi nông trại đều có điện và dường như có thanh bình và trù phú.

Chẳng bao nhiêu người nhìn ngắm núi non hoặc một đám mây. Họ trông thấy, đưa ra vài lời bình phẩm và tiếp tục đi qua. Những từ ngữ, những cử chỉ, những cảm xúc cản trở đang thấy. Một cái cây, một bông hoa được cho một cái tên, viết vào bảng phân loại và nó là cái tên được phân loại. Bạn thấy một phong cảnh qua một lối đi có mái vòm hoặc từ một cửa sổ, và nếu bạn tình cờ là một họa sĩ hoặc biết nghệ thuật, hầu như ngay lập tức bạn sẽ nói rằng, nó giống như những bức tranh thời trung cổ hoặc đề cập đến một họa sĩ nào đó mới đây. Hoặc nếu bạn là một người viết văn, bạn thấy với mục đích để miêu tả; nếu bạn là một nhạc sĩ, có thể bạn không bao giờ thấy được đường cong của một quả đồi hoặc những bông hoa ngay dưới chân bạn; bạn bị trôi buộc vào những luyện tập hàng ngày của bạn, hoặc bạn bị phủ ngập bởi những tham vọng. Nếu bạn là một người chuyên nghiệp thuộc loại nào đó, có thể bạn không bao giờ thấy. Nhưng muốn thấy phải có khiêm tốn mà bản thể của nó là vô nhiễm. Kìa hòn núi đó cùng mặt trời hoàng hôn trên nó; thấy nó lần đầu tiên, thấy nó, như thể từ trước đến nay chưa thấy, thấy nó bằng vô nhiễm, thấy nó bằng hai mắt đã được tắm trong trống không, đã

không bị tổn thương bởi hiểu biết – ngay lúc đó thấy là một trải nghiệm lạ thường. Từ ngữ trải nghiệm đó xấu xa lắm, cùng nó là cảm xúc, hiểu biết, công nhận và một tiếp tục; thấy không liên quan đến bất kỳ những thứ này. Nó là cái gì đó hoàn toàn mới mẻ. Muốn thấy mới mẻ này phải có khiêm tốn, khiêm tốn đó chưa bao giờ bị vấy bẩn bởi kiêu hãnh, bởi tự cao. Cùng cái đang xảy ra rõ ràng này, buổi sáng đó, có “đang thấy” này, như thể cùng đỉnh núi, cùng mặt trời hoàng hôn. Tổng thể của đang hiện diện toàn bộ của người ta

ở đó, mà không ở trong một trạng thái của đòi hỏi, xung đột và chọn lựa, đang hiện diện toàn bộ thụ động, mà thụ động của nó là năng động. Có hai loại chú ý, một là năng động và cái còn lại bất động. Cái gì đang xảy ra mới mẻ thực sự, một sự việc chưa từng xảy ra trước kia. “Thấy” nó đang xảy ra là sự kỳ diệu của khiêm tốn, bộ não hoàn toàn tĩnh, không có mọi phản ứng mặc dù nó hoàn toàn nhận biết. “Thấy” đỉnh núi đó, thật trắng lệt cùng mặt trời hoàng hôn, mặc dù người ta đã thấy nó một ngàn lần, thấy bằng hai mắt không có hiểu biết, là thấy sự khai sinh của cái mới mẻ. Đây không là lãng mạn và ủy mị xuân ngốc cùng những tâm trạng và hung tợn

của nó, hoặc cảm xúc cùng những cơn sóng nhiệt tình và âu sầu của nó. Nó là một cái gì đó hoàn toàn mới mẻ, cái đó trong chú ý tổng thể này là tĩnh lặng. Từ trống không này cái mới mẻ hiện diện.

Khiêm tốn không là một đức hạnh; nó không thể được tu dưỡng; nó không nằm trong luân lý của những sự việc được kính trọng. Các vị thánh không biết nó, vì họ được công nhận do sự thánh thiện của họ; người sùng tín không biết nó vì anh ấy đang van xin, đang tìm kiếm; cũng không phải người sùng đạo và môn đệ vì anh ấy đang theo sau. Tích lũy phủ nhận khiêm tốn, dù nó là tài sản, trải nghiệm hoặc khả năng. Đang học hành không là qui trình thêm vào; hiểu biết lại thêm vào. Hiểu biết là máy móc; đang học hành không bao giờ như vậy. Có thể có mỗi lúc một nhiều hiểu biết thêm nhưng không bao giờ có nhiều hơn trong đang học hành. Nơi nào có so sánh đang học hành không còn. Đang học hành là thấy tức khắc mà không ở trong thời gian. Tất cả tích lũy và hiểu biết đều có thể đo lường được. Khiêm tốn không thể so sánh được; không có nhiều hơn hoặc ít hơn của khiêm tốn; vì thế nó không thể được tu dưỡng. Luân lý và kỹ thuật có thể được vun quén; có thể có nhiều hơn hoặc ít hơn của chúng. Khiêm tốn không ở trong khả năng của bộ não, tình yêu cũng không. Khiêm tốn luôn luôn là động thái của chết.

Rất sớm sáng nay, nhiều tiếng đồng hồ trước bình minh, khi thức dậy có mãnh liệt xuyên thấu của sức mạnh cùng trang nghiêm của nó. Có trong trang nghiêm này, phước lành. Theo đồng hồ nó “đã kéo dài” bốn mươi lăm phút bằng một cường độ gia tăng. Con suối và đêm yên lặng, cùng những ngôi sao sáng rực của chúng, cùng ở trong nó.

31.

Thiền định không một công thức được sắp đặt trước, không một nguyên nhân và lý do, không kết thúc và không mục đích, là một sự kiện không thể tin được. Nó không chỉ là một nổ tung mãnh liệt để làm tinh khiết nhưng nó cũng còn là chết, mà không có ngày mai. Tinh khiết của nó tàn phá; không để lại một ngõ ngách ẩn nấp nào cho suy nghĩ có thể mai phục trong những cái bóng mát tối tăm riêng của nó. Tinh khiết của nó mong manh; nó không là một đức hạnh kiểm được do kiểm chế. Nó tinh khiết vì nó không có kiểm chế, giống như tình yêu. Không có ngày mai trong thiền định, không có tranh cãi với chết. Chết của ngày hôm qua và của ngày mai không để lại sự hiện diện tâm thường của thời gian, và thời gian luôn luôn tâm thường, nhưng một hủy diệt mà là cái mới mẻ. Thiền định là cái này, không là những toan tính xuẩn ngốc của bộ não đang tìm kiếm sự an toàn. Thiền định là hủy diệt sự an toàn và có vẻ đẹp lạ thường trong thiền định, không là vẻ đẹp của những sự vật được xếp đặt bởi con người hoặc bởi thiên nhiên nhưng của tĩnh lặng. Tĩnh lặng này là trống không mà trong đó và từ đó tất cả mọi sự vật trôi chảy và có đang hiện diện của chúng. Nó không thể biết được, cũng không phải trí năng hay cảm thấy có thể vạch lối vào nó; không có lối vào nó và một phương pháp vào nó là sự sáng chế của một bộ não tham lam. Tất cả những phương cách và phương tiện của cái tôi toan tính phải bị hủy diệt hoàn toàn; tất cả đang tiến tới hoặc đang lùi lại, phương cách của thời gian, phải kết thúc, mà không có ngày mai. Thiền định là hủy diệt; nó là một hiểm họa cho những người ước ao sống một sống giả tạo và một sống của tưởng tượng và hoang đường.

Các vì sao sáng quá, rực rỡ thật sớm trong buổi sáng. Bình minh còn lâu lắm; tĩnh lặng đáng ngạc nhiên, ngay cả con suối náo nhiệt cũng im tiếng và những quả đồi cũng lặng yên. Nguyên một tiếng đồng hồ đã trôi qua trong trạng thái đó khi bộ não không ngủ nhưng thức, nhạy cảm và chỉ đang nhìn ngắm; trong suốt trạng thái đó tổng thể của cái trí có thể tự vượt khỏi chính nó, không có những phương hướng vì không có người định hướng. Thiền

đỉnh là một cơn bão, đang hủy diệt và đang xóa sạch. Rồi thì, xa xa, bình minh đã đến.

Ở phía đông, có một ánh sáng đang lan tràn, thật non nớt và yếu ớt, thanh thoát và e thẹn; nó đến và lướt qua những quả đồi xa xôi và nó sờ vào những hòn núi hùng vĩ và những đỉnh cao. Trong từng nhóm hoặc đơn chiếc, cây cối đứng yên, cây dương lá rụng bắt đầu thức giấc và con suối reo hò vui vẻ. Bức tường trắng đỏ của một ngôi nhà nông trại, hướng về phía tây, trở nên trắng xóa. Chầm chậm, thanh bình, hầu như đang van xin nó đến và ngập tràn đất đai. Sau đó những đỉnh núi tuyết bắt đầu bừng sáng, màu hoa hồng rực rỡ và những tiếng ồn của buổi sáng sớm bắt đầu. Ba con quạ bay qua bầu trời, yên lặng, tất cả cùng một hướng bay; từ xa vọng lại âm thanh của một cái chuông trên cổ một con bò và vẫn vậy có tĩnh lặng. Tiếp theo một chiếc xe hơi đang chạy thẳng lên quả đồi và ngày bắt đầu.

Trên con đường đó trong cánh rừng, một chiếc lá vàng rơi; vì đối với một số cây mùa thu đây rồi. Nó là một chiếc lá cô đơn, không một tí vết trên nó, không đốm, sạch sẽ. Nó là màu vàng của mùa thu, nó vẫn còn dễ thương trong chết của nó, không bệnh tật nào đã tác động đến nó. Nó còn y nguyên sự no đủ của mùa xuân và mùa hạ và mặc dù vậy tất cả những chiếc lá của cây đó vẫn còn xanh tươi. Nó là chết trong vinh quang. Chết ở đó, không phải trong chiếc lá vàng úa, nhưng thực sự ở đó, không phải một chết thông thường không tránh khỏi nhưng chết đó mà luôn luôn hiện diện. Nó không là một tưởng tượng nhưng là một thực tế không thể bị che đậy. Nó luôn luôn ở đó quanh mọi khúc quẹo của một con đường, trong mọi ngôi nhà, với mọi thần thánh. Chết ở đó cùng tất cả sức mạnh và vẻ đẹp của nó.

Bạn không thể lẫn tránh chết; bạn có lẽ quên bằng nó, bạn có lẽ lý luận nó hoặc tin tưởng rằng bạn sẽ đầu thai hoặc sống lại. Dù làm việc gì bạn muốn, nương dựa bất kỳ đền chùa nào hoặc nhờ vả bất kỳ quyền sách nào nó luôn luôn ở đó, trong hân hoan và trong tràn trề. Bạn phải sống cùng nó để biết nó; bạn không thể biết nó nếu bạn sợ hãi nó; sợ hãi chỉ làm u ám nó. Để biết nó bạn phải thương yêu nó. Để sống cùng nó bạn phải thương yêu nó. Hiểu biết về nó không là kết thúc nó. Nó là kết thúc hiểu biết nhưng không phải kết thúc chết. Để thương yêu nó không là quen thuộc nó; bạn không thể quen thuộc sự hủy diệt. Bạn không thể thương yêu cái gì đó mà bạn không biết nhưng bạn không biết bất kỳ thứ gì cả, ngay cả người vợ của bạn hay ông chủ của bạn, huống chi là một người khách lạ hoàn toàn. Nhưng tuy vậy bạn phải thương yêu nó, cái khác lạ, cái không biết được. Bạn chỉ thương yêu cái mà

bạn chắc chắn, cái mà cho thanh thản, an toàn. Bạn không thương yêu cái không chắc chắn, cái không biết được; bạn có lẽ thương yêu sự hiểm nguy, dâng hiến sống của bạn cho một người khác hoặc giết chết một người khác vì quốc gia của bạn, nhưng đây không là tình yêu; những sự việc này có phần thưởng và lợi lộc riêng của nó; bạn thương yêu lợi lộc và thành công mặc dù có đau khổ trong chúng. Không có lợi lộc nào khi biết chết nhưng lạ lùng thay chết và tình yêu luôn luôn theo cùng nhau; chúng không bao giờ tách rời. Bạn không thể thương yêu mà không có chết; bạn không thể ôm ấp mà không có chết hiện diện ở đó. Nơi nào tình yêu hiện diện nơi đó cũng có chết, chúng không thể tách rời.

Nhưng liệu chúng ta biết tình yêu là gì? Bạn biết cảm xúc, cảm động, ham muốn, cảm tình và cơ cấu của suy nghĩ nhưng tất cả những sự việc này không là tình yêu. Bạn thương yêu người chồng của bạn, con cái của bạn; bạn thù ghét chiến tranh nhưng bạn lại thực hiện chiến tranh. Tình yêu của bạn biết hận thù, ganh tị, tham vọng, sợ hãi; khối của những việc này không là tình yêu. Quyền lực và thanh danh bạn yêu quý nhưng quyền lực và thanh danh là tội lỗi, thoái hóa. Liệu chúng ta biết tình yêu là gì? Không bao giờ biết nó là điều kỳ diệu của nó, vẻ đẹp của nó. Không bao giờ biết, mà không có nghĩa vẫn còn nghi ngờ cũng không có nghĩa tuyệt vọng; nó là chết của ngày hôm qua và vậy là không chắc chắn hoàn toàn của ngày mai. Tình yêu không tiếp tục, chết cũng không tiếp tục. Chỉ có ký ức và hình ảnh trong khung có sự tiếp tục nhưng những thứ này là máy móc và thậm chí máy móc cũng hao mòn, cũng nhường chỗ cho những hình ảnh mới, những kỷ niệm mới. Cái gì có sự tiếp tục luôn luôn đang thoái hóa và cái gì thoái hóa không là chết. Tình yêu và chết không thể tách rời và nơi nào có chúng luôn luôn có sự hủy diệt.

1 tháng 9.

Tuyết đang tan nhanh nơi những hòn núi vì đã có nhiều ngày không mây và mặt trời nắng gắt; con suối đã đục ngầu, có nhiều nước hơn và nó đã ồn ào lẫn hung hăng hơn. Đang băng qua cây cầu gỗ nhỏ xíu và nhìn lên từ con suối, có hòn núi, đẹp lạ thường, cách biệt, cùng một mảnh liệt cuốn hút; tuyết của nó đang lấp lánh trong mặt trời hoàng hôn. Nó thật xinh xắn, kẹp giữa cây cối trên hai bờ con suối và dòng nước chảy nhanh. Nó rộng lớn lạ thường, vút cao vào bầu trời, lơ lửng trong không gian. Không chỉ hòn núi đẹp nhưng còn cả ánh hoàng hôn, những quả đồi, những cánh đồng, cây cối

và con suối đó. Bỗng nhiên toàn vùng đất cùng những cái bóng và thanh bình của nó trở nên thật mãnh liệt, thật sinh động và đang thâm nhập. Nó ào ào qua bộ não như một ngọn lửa đang thiêu rụi tánh vô cảm của suy nghĩ. Bầu trời, đất đai và người quan sát, tất cả đều bị bao bọc trong mãnh liệt này và chỉ có ngọn lửa và không còn gì khác nữa. Thiền định trong suốt chuyến dạo bộ đó, bên cạnh con suối trên con đường mòn ngoằn ngoèo êm ả qua nhiều cánh đồng xanh tươi, nó ở đó, không phải vì sự yên lặng hay vì vẻ đẹp của chiều tối cuốn hút tất cả suy nghĩ; nó tiếp tục bất kể vài trò chuyện. Không gì có thể ngăn cản được nó; thiền định tiếp tục, không phải nơi nào đó không nhận biết được trong những hóc hẻm của bộ não và ký ức, nhưng nó ở đó, đang xảy ra, giống như ánh hoàng hôn đang lặn trong cây cối. Thiền định không là một theo đuổi có mục đích mà nuôi dưỡng xao nhãng và xung đột; nó không là mê mải một món đồ chơi mà sẽ cuốn hút tất cả suy nghĩ, như một đứa trẻ bị cuốn hút bởi một món đồ chơi; nó không là lặp lại một từ ngữ để làm yên lặng bộ não. Nó bắt đầu bằng đang hiểu rõ về chính mình và vượt khỏi đang hiểu rõ. Khi dạo bộ, nó đang hiểu rõ, đang khuấy động thăm thăm và đang chuyển động trong không phương hướng. Thiền định đang tiếp tục vượt khỏi suy nghĩ, nhận biết được hoặc không nhận biết được, và một đang thấy vượt khỏi khả năng của suy nghĩ.

Nhìn ra xa khỏi hòn núi; trong nhìn đó là những ngôi nhà gần bên, những cánh đồng cỏ, những quả đồi cân đối và chính những hòn núi; khi bạn lái một chiếc xe hơi, bạn nhìn toàn bộ về phía trước, ba trăm yard hay nhiều hơn; cái nhìn đó nhận vào hai phía đường, chiếc xe hơi đang đậu, cậu bé đang băng qua và chiếc xe tải đang đi ngược chiều, nhưng nếu bạn chỉ nhìn chiếc xe hơi phía trước, bạn sẽ gặp một tai nạn. Nhìn xa xôi gồm cả những thứ gần bên nhưng nhìn gần bên không thể gồm cả những thứ xa xôi. Sống của chúng ta bị trải qua trong những ngay lập tức, trong những giả tạo. Sống trong tổng thể cho sự chú ý đến những mảnh, nhưng mảnh không bao giờ có thể hiểu rõ cái tổng thể. Tuy vậy đây là việc gì chúng ta luôn luôn đang gắng sức thực hiện; bám chặt vào những mảnh nhỏ xíu và lại cố gắng tóm thâu cái tổng thể. Cái đã được biết luôn luôn là cái nhỏ xíu, cái mảnh, và với cái nhỏ xíu chúng ta lại tìm kiếm cái không biết được. Chúng ta không bao giờ buông bỏ cái nhỏ xíu; cùng cái nhỏ xíu chúng ta chắc chắn, trong nó chúng ta cảm thấy an toàn, ít nhất chúng ta nghĩ như vậy. Nhưng thật ra chúng ta không bao giờ có thể chắc chắn về mọi thứ, ngoại trừ có thể, về những đồ vật máy móc và giả tạo và thậm chí chúng cũng không chắc chắn. Ở một chừng mực nào đó,

chúng ta có thể dựa vào những sự vật bên ngoài, như những chiếc xe lửa, để vận hành và để chắc chắn về chúng. Ở phía bên trong, tâm lý, dù chúng ta khao khát nó bao nhiêu chăng nữa, không có sự chắc chắn, không có sự vĩnh cửu; không có trong những liên hệ của chúng ta, trong những niềm tin của chúng ta, trong những thần thánh của bộ não chúng ta. Khao khát mãnh liệt để tìm được sự chắc chắn, kiếm được một loại vĩnh cửu nào đó và sự kiện rằng không có gì vĩnh cửu là bản thể của xung đột, ảo tưởng và sự thật. Quan trọng nhất là phải hiểu rõ cái sức mạnh dùng để tạo ra ảo tưởng chứ không phải hiểu rõ sự thật. Cái sức mạnh dùng để nuôi dưỡng ảo tưởng phải kết thúc hoàn toàn, không phải để đạt được sự thật; không có đang mặc cả với sự thật. Sự thật không là một phần thưởng; cái giả dối phải buông đi, không phải để đạt được cái gì là sự thật nhưng chỉ bởi vì nó giả dối.

Cũng không có từ bỏ.

2.

Một buổi chiều đẹp trong thung lũng, dọc theo con suối, những cánh đồng cỏ xanh tươi, cỏ quá thừa thãi cho thú vật ăn, những ngôi nhà nông trại sạch sẽ và những đám mây tuyệt đẹp, đầy màu sắc và rõ ràng. Có một đám mây lơ lửng trên hòn núi cùng những màu sắc rực rỡ mà dường như là đám mây yêu quý nhất của mặt trời. Thung lũng mát mẻ, dễ chịu và thật sinh động. Quanh nó có sự yên tĩnh và một thanh bình. Những máy móc nông trại hiện đại đã ở đó nhưng nông dân vẫn còn sử dụng cái liềm và áp lực cùng sự hung bạo của nền văn minh vẫn chưa đến đây. Những sợi dây cáp điện trĩu nặng trên những cột điện dẫn qua thung lũng và chúng dường như cũng là thành phần của thế giới đơn sơ này. Khi chúng tôi dạo bộ trên con đường mòn chật hẹp đầy cỏ qua những cánh đồng, những hòn núi, có tuyết và màu sắc của nó, dường như thật gần gũi nhưng lại phảng phất, mơ mơ màng màng. Những con dê đang nài nỉ được vắt sữa. Không một chút mong đợi, tất cả vẻ đẹp lạ thường này, màu sắc, những quả đồi, quả đất màu mỡ này, thung lũng mạnh mẽ này, tất cả cái này ở trong một. Nó không ở trong một, quả tim và bộ não riêng của người ta hoàn toàn khoáng đãng, không có rào chắn của thời gian và không gian, hoàn toàn không có suy nghĩ và cảm thấy đến độ chỉ còn vẻ đẹp này, không còn âm thanh và hình dạng. Nó ở đó và mọi thứ khác ngừng hiện diện. Bao la của tình yêu này, cùng vẻ đẹp và chết, ở đó ngập tràn thung lũng và toàn thân tâm của người ta là thung lũng đó. Một buổi sáng lạ thường.

Không có từ bỏ. Cái gì bị từ bỏ luôn luôn ở đó và từ bỏ, hiến dâng, hy sinh

không hiện diện nơi nào có đang hiểu rõ. Đang hiểu rõ là chính bản thể của không xung đột; từ bỏ là xung đột. Từ bỏ là hành động của ý muốn, được sinh ra từ chọn lựa và xung đột. Từ bỏ là đổi chác và trong đổi chác không có tự do nhưng chỉ có nhiều hoang mang và đau khổ.

4.

Đi xuống từ những thung lũng và những hòn núi cao để chun vào một thị trấn rộng lớn, ồn ào và bấn thủ gây ảnh hưởng cho cơ thể.¹³ Một ngày dễ thương khi chúng tôi rời đi, qua những thung lũng sâu, những thác nước và những cánh rừng dày đặc đến một cái hồ xanh sẫm và những con đường rộng. Một thay đổi kinh khiếp từ một nơi cách biệt và thanh bình để đến một thị trấn ồn ào cả ngày lẫn đêm, để đến một không khí nóng nực, ẩm ướt và khó chịu. Ngồi yên lặng vào buổi chiều, nhìn qua những mái nhà, đang ngắm nhìn hình thể của những mái nhà và ống khói của chúng, hầu như không mong đợi, cái phước lành, cái sức mạnh, cái khác lạ đã đến rõ ràng và hiền lành; nó ngập tràn căn phòng và ở nguyên. Nó ở đây khi câu này đang được viết ra.

5.¹⁴

Từ trên cao của cửa sổ tầng lầu thứ tám, cây cối dọc theo đại lộ đang chuyển sang màu vàng, nâu sẫm và đỏ giữa một hàng dài màu xanh đậm. Từ chiều cao này những ngọn cây có màu sắc rực rỡ và tiếng gầm thét của xe cộ vọng lên qua chúng, đã hơi dịu bớt tiếng ồn. Chỉ có màu sắc, không phải những màu sắc khác nhau; chỉ có tình yêu và không phải những diễn tả khác nhau về nó; những phân loại khác nhau về tình yêu không là tình yêu. Khi tình yêu bị phá tan thành từng mảnh, như thiêng liêng và dục vọng, nó không còn là tình yêu.

Ganh tị là khói che đầy ngọn lửa, và đam mê biến thành dốt nát nếu không có mộc mạc, nhưng không có mộc mạc nếu không có tự từ bỏ, mà là khiêm tốn trong đơn giản tuyệt đối. Nhìn xuống khối màu sắc đó, cùng những màu sắc khác nhau, chỉ có tinh khiết, dù nó có lẽ bị phá tan như thế nào; nhưng không tinh khiết dù nó có lẽ được thay đổi, được che đậy, được kháng cự nhiều bao nhiêu, sẽ luôn luôn vẫn còn không tinh khiết, giống như bạo lực. Tinh khiết không xung đột với không tinh khiết. Không tinh khiết không bao giờ trở thành tinh khiết, giống như bạo lực không thể trở thành không bạo lực. Đơn giản là bạo lực phải kết thúc.

Có hai con chim bồ câu làm tổ dưới mái ngói đá bên kia sân nhà. Con cái vào trước và sau đó từ từ, với dáng vẻ oai vệ, con đực theo sau và suốt đêm chúng ở đó; sáng sớm nay chúng chun ra, con đực trước và con cái theo sau. Chúng vươn cánh, rĩa lông và nằm duỗi dài trên mái ngói đá lạnh. Chẳng mấy chốc không biết từ đâu, những con chim bồ câu

khác đến, một tá; chúng đáp xuống quanh hai con này, rĩa lông, kêu gù gù, thân thiện cạ vào nhau. Sau đó, bỗng nhiên, tất cả chúng đều bay đi, ngoại trừ hai con đầu tiên. Bầu trời u ám, có những đám mây nặng nề, đầy ánh sáng ở đường chân trời và một vệt bầu trời xanh dài.

Thiền định không có khởi đầu và không có kết thúc; trong nó không có thành công và không có thất bại, không có tích lũy và không có từ bỏ; nó là một chuyển động không kết thúc và vì thế ở trên và vượt khỏi thời gian và không gian. Đang trải nghiệm nó là đang phủ nhận nó, vì người trải nghiệm bị trói buộc vào thời gian và không gian, ký ức và công nhận. Nền tảng cho thiền định thực sự là nhận biết thụ động mà hoàn toàn tự do khỏi uy quyền và tham vọng, đồ kỵ và sợ hãi. Thiền định không có ý nghĩa, không có quan trọng gì cả nếu không có tự do này, nếu không có đang hiểu rõ về chính mình; chừng nào còn có chọn lựa sẽ không có đang hiểu rõ về chính mình. Chọn lựa hàm ý xung đột mà ngăn cản đang hiểu rõ cái gì là. Lang thang vào một tưởng tượng nào đó, vào những niềm tin lằng mằng nào đó, không là thiền định; bộ não phải tự cởi bỏ chính nó khỏi mọi hoang đường, ảo tưởng, an toàn và đối diện với sự thật của sự giả tạo của chúng. Không có xao nhãng, mọi thứ đều ở trong chuyển động của thiền định. Bông hoa là hình dạng, mùi hương, màu sắc và vẻ đẹp mà là tổng thể của nó. Xé nó ra từng mảnh bằng từ ngữ hay thực tế, vậy thì không còn bông hoa nữa, chỉ là một hồi tưởng về cái gì đã là, mà không bao giờ là bông hoa. Thiền định là tổng thể bông hoa trong vẻ đẹp của nó, đang tàn và đang sống.

6.

Mặt trời vừa đang bắt đầu ló dạng qua những đám mây, còn sớm vào buổi sáng và tiếng gầm rú hàng ngày của xe cộ vẫn chưa bắt đầu; đang có mưa và bầu trời xám xịt. Trên mái hiên nhỏ mưa đang rơi lộp bộp và gió thật mát mẻ. Đang đứng trong chỗ núp, nhìn ngắm con sông trải rộng và những chiếc lá mùa thu, kìa cái khác lạ đến, giống một lóe sáng và ở lại một khoảng thời gian rồi biến mất. Thật lạ lùng là nó đã trở nên quá mãnh liệt và thực sự. Nó thực sự như những nóc nhà này với hàng trăm ống khói. Trong nó có một sức

mạnh thôi thúc kỳ lạ; bởi vì tinh khiết của nó, nó thật mãnh liệt, sức mạnh của vô nhiễm mà không gì có thể hủy diệt được. Và nó là một phước lành.

Hiếu biết triệt tiêu tánh khám phá. Hiếu biết luôn luôn trong thời gian, trong quá khứ; nó không bao giờ có thể mang lại tự do. Nhưng hiếu biết rất cần thiết, để hành động, để suy nghĩ, và nếu không có hành động sự hiện diện không thể được. Nhưng hành động dù khôn ngoan, ngay thẳng và cao quý đến chừng nào sẽ không mở cánh cửa đến sự thật. Không có con đường dẫn đến sự thật; nó không thể mua được qua bất kỳ hành động nào và cũng không qua bất kỳ tinh lọc nào của suy nghĩ. Đạo đức là trật tự duy nhất trong một thế giới vô trật tự và phải có đạo đức, mà là một chuyển động của không xung đột. Nhưng tất cả những điều trên sẽ không thể mở cánh cửa dẫn đến bao la đó. Tổng thể của ý thức phải tự làm trống không chính nó khỏi tất cả hiếu biết, hành động và đạo đức của nó; không phải làm trống không nó vì một mục đích, để kiểm được, để thấu triệt, để trở thành. Nó phải luôn luôn trống không mặc dù đang vận hành trong thế giới hàng ngày của suy nghĩ và hành động. Từ trống không này, suy nghĩ và hành động phải hiện diện. Nhưng trống không này sẽ không mở cánh cửa. Phải không có cửa cũng không có bất kỳ nỗ lực nào để vươn tới. Phải không có trung tâm trong trống không này, vì trống không này không có đo lường, chính trung tâm mới biết đo lường, cân nhắc, toan tính. Trống không này vượt khỏi thời gian và không gian; nó vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy. Nó đến lặng lẽ, kín đáo, giống như tình yêu; nó không khởi đầu và không kết thúc. Nó ở đó không thể thay đổi được và không thể đo lường được.

7.

Rất quan trọng cho cơ thể được ở yên một nơi trong một kho ảng thời gian dài; sự đi lại liên tục này, sự thay đổi của khí hậu, sự thay đổi chỗ ở có gây ảnh hưởng nhiều cho cơ thể; cơ thể phải tự điều chỉnh để thích ứng và suốt thời gian điều chỉnh này không việc gì rất “ngghiêm túc” có thể xảy ra được. Và sau đó người ta lại phải rời đi. Tất cả việc này là một thử thách trên cơ thể. Nhưng sáng nay, khi thức dậy, còn sớm trước khi mặt trời lên cao, khi bình minh đã đến rồi, bất kể sự mệt mỏi của cơ thể, có sức mạnh đó cùng mãnh liệt của nó. Thật kỳ lạ qua cái cách mà cơ thể phản ứng với nó; cơ thể không bao giờ lười biếng, mặc dù thường mệt mỏi, nhưng sáng nay, mặc dù không khí lạnh lẽo, nó trở nên hoặc hơi hơi muốn được hoạt động. Chỉ khi bộ não tĩnh lặng, không mê muội hoặc lơ đãng nhưng nhạy cảm và tỉnh táo, “cái

khác lạ” mới có thể hiện diện. Sáng nay cái khác lạ hiện diện thật bất ngờ vì cơ thể vẫn còn đang tự điều chỉnh đến môi trường mới.

Mặt trời xuất hiện, trong một bầu trời trong xanh; bạn không thể thấy nó vì có nhiều ống khói chắn đường nhưng sự bức xạ của nó lan đầy bầu trời; và những bông hoa trên hàng hiên chật hẹp dường như sống lại và màu sắc của chúng rực rỡ và mạnh mẽ hơn nhiều. Sáng nay thật đẹp, ánh sáng dư thừa và bầu trời trở thành màu xanh tuyệt vời. Thiên định gồm cả màu xanh đó và những bông hoa kia; chúng là bộ phận trong thiên định; chúng lượn lờ qua nó; chúng không là một sao nhãng. Thực sự không có sao nhãng, vì thiên định không là tập trung, mà là loại trừ, một ngăn chặn, một chống cự và vì vậy một xung đột. Một cái trí thiên định có thể tập trung và lúc đó không là một loại trừ, một chống cự nhưng một cái trí tập trung không thể thiên định. Thật kỳ lạ vì thiên định đã trở thành quan trọng vô cùng; không có kết thúc cho nó cũng không có một khởi đầu cho nó. Nó giống một giọt mưa; trong giọt mưa đó là tất cả những con suối, những con sông lớn, biển cả và những thác nước; giọt nước mưa đó nuôi dưỡng quả đất và con người; không có nó, quả đất này sẽ là một sa mạc. Nếu không có thiên định quả tim trở thành một sa mạc, một mảnh đất hoang. Thiên định có chuyển động riêng của nó; bạn không thể điều khiển nó, định hình nó hoặc cưỡng bách nó, nếu bạn làm như vậy nó không còn là thiên định. Chuyển động này kết thúc nếu bạn là một người quan sát, nếu bạn là người trải nghiệm đó. Thiên định là chuyển động triệt tiêu người quan sát, người trải nghiệm; nó là một chuyển động vượt khỏi tất cả biểu tượng, suy nghĩ và cảm thấy. Vùn vụt của nó không thể đo lường được.

Nhưng những đám mây đang che phủ bầu trời và có một trận đánh đang diễn ra giữa chúng và gió, và gió đang thắng thế. Có một dải rộng lớn của màu xanh, thật xanh và những đám mây quá dư thừa, đầy ánh sáng và bóng tối và những đám mây ở phía Bắc dường như đã quên thời gian, nhưng không gian thuộc về chúng. Trong công viên [the Champ de Mars] mặt đất phủ đầy những chiếc lá mùa thu và vỉa hè cũng dày đặc chúng. Sáng hôm nay quá rực rỡ, trong lành và những bông hoa trắng lệ do những màu sắc mùa hè của chúng. Ở xa xa ra khỏi cái tháp to lớn, thật cao và thoáng đặng [tháp Eiffel], nơi thu hút khách du lịch chính, đang đi qua nó một đám tang, quan tài và xe tang phủ đầy hoa, theo sau nhiều xe cộ. Thậm chí trong chết, chúng ta cũng muốn được quan trọng, không có kết thúc cho sự phù phiếm và phô trương giả tạo của chúng ta. Mọi người đều muốn là một người nào đó hoặc gắn kết

vào một người mà là một người nào đó. Uy quyền và sự thành công, nhỏ bé hoặc to tát, và được công nhận. Nếu không được công nhận họ không còn ý nghĩa, được công nhận bởi nhiều người hoặc bởi một người mà bị chi phối. Uy quyền luôn luôn được kính trọng và vì thế người ta trọng nề nó. Uy quyền luôn luôn tội lỗi, bị điều khiển bởi người chính trị hoặc bởi vị thánh hoặc bởi người vợ với người chồng. Dù nó có tội lỗi nhiều, mọi người đều ham muốn nó, và những người có nó rồi lại ao ước nó tăng thêm nữa. Và chiếc xe tang đó cùng những bông hoa rực rỡ kia dưới ánh mặt trời có vẻ đã xa khỏi thế giới này và thậm chí như vậy chết vẫn chưa chấm dứt uy quyền vì nó tiếp tục trong một người khác. Chính bố đước đó của tội lỗi đã tiếp tục từ thế hệ này qua thế hệ khác. Chẳng mấy người có thể gạt bỏ nó đi, hoàn toàn và tự do, mà không cần nhìn lại; họ không có phần thưởng. Phần thưởng là sự thành công, hào quang của sự công nhận. Không được công nhận, thất bại đã được quên từ lâu, không là một người nào cả khi tất cả mọi nỗ lực và xung đột đã kết thúc, kia kìa có một phước lành không thuộc về nhà thờ và những thần thánh của con người.

Đám trẻ đang gọi nhau và đang chơi đùa khi xe tang đi qua, thậm chí chẳng thèm nhìn nó, mãi mê trong trò chơi và vui vẻ của chúng.

8.

Ngay cả các vì sao cũng có thể trông thấy được trong thị trấn đèn đuốc sáng trưng này và có những âm thanh khác ngoài tiếng gầm rú của xe cộ – tiếng gù gù của những con chim bồ câu và tiếng chíp chíp của những con chim sẻ; có những mùi khác ngoài mùi khí monoxide – mùi của những chiếc lá mùa thu và hương thơm của những bông hoa. Sáng sớm hôm nay có vài vì sao trên bầu trời và những đám mây tối xộp mà theo cùng chúng là sự xuyên thấu mãnh liệt đó vào chiều sâu của cái không biết được. Bộ não bật tắt, tỉnh lặng đến nỗi nó có thể nghe được những âm thanh yếu ớt nhất và bởi vì bất động nên không còn khả năng ngăn cản, có một chuyển động không từ nơi nào đến và tiếp tục, qua bộ não, vào chiều sâu không biết được nơi từ ngữ mất hết ý nghĩa của nó. Nó quét sạch bộ não và tiếp tục vượt khỏi thời gian và không gian. Người ta không đang miêu tả một tưởng tượng, một giấc mộng, một ảo ảnh nhưng một sự kiện thực sự đã xảy ra, nhưng cái gì đã xảy ra không là từ ngữ hay sự miêu tả. Có một năng lượng đang bốc cháy, một sức sống tức khắc và bùng nổ và cùng nó hiện diện chuyển động đang xuyên thấu này. Nó giống như một cơn gió khủng khiếp, đang tập hợp sức mạnh và

sự cuồng nộ khi nó quét ngang, đang hủy diệt, đang tinh lọc, đang để lại một trống không vô hạn. Có một nhận biết trọn vẹn về toàn bộ sự vật và có vẻ đẹp và sức mạnh vô cùng; không là vẻ đẹp và sức mạnh được xếp đặt vào chung nhưng của cái gì đó hoàn toàn tinh khiết và không thể hủy diệt được. Theo đồng hồ nó kéo dài mười phút nhưng nó là cái gì đó không thể tính toán bằng thời gian.

Mặt trời mọc giữa vẻ lộng lẫy của những đám mây, sinh động lạ thường và màu sắc đậm đà. Tiếng gầm rú của thị trấn vẫn chưa bắt đầu và những con chim bồ câu và chim sẻ đã ra khỏi tổ. Bộ não nông cạn lạ lùng làm sao; suy nghĩ dù sâu sắc và tinh tế bao nhiêu, dầu vậy nó cũng được sinh ra từ nông cạn này. Suy nghĩ bị giới hạn bởi thời gian và thời gian lại tầm thường; chính tầm thường này biến dạng “đang thấy”. Đang thấy luôn luôn tức khắc, giống như đang hiểu rõ, và bộ não được xếp đặt vào chung bởi thời gian, ngăn cản và cũng biến dạng đang thấy. Thời gian và suy nghĩ không thể tách rời; kết thúc cái này, bạn kết thúc cái kia. Suy nghĩ không thể bị hủy diệt bởi ý muốn vì ý muốn là suy nghĩ trong hành động. Suy nghĩ là một việc và trung tâm từ đó suy nghĩ nảy sinh là một việc khác. Suy nghĩ là từ ngữ và từ ngữ là sự tích lũy của ký ức, của trải nghiệm. Nếu không có từ ngữ liệu có suy nghĩ? Có một chuyển động không là từ ngữ và nó không thuộc suy nghĩ. Chuyển động này có thể được diễn tả bởi suy nghĩ nhưng nó không thuộc suy nghĩ. Chuyển động này hiện diện khi bộ não tĩnh nhưng tỉnh, và suy nghĩ không bao giờ có thể tìm ra chuyển động này.

Suy nghĩ là ký ức và ký ức là những phản hồi được tích lũy và vì thế suy nghĩ luôn luôn bị quy định dù nó có thể tưởng tượng nó được tự do nhiều đến chừng nào chẳng nữa. Suy nghĩ thuộc máy móc, bị trói chặt vào trung tâm của hiểu biết riêng của nó. Khoảng cách suy nghĩ bao phủ phụ thuộc vào hiểu biết và hiểu biết lại luôn luôn là cái còn lại của ngày hôm qua, của chuyển động đã qua rồi. Suy nghĩ có thể chiếu rọi hình ảnh của chính nó vào tương lai nhưng nó lại bị trói chặt vào ngày hôm qua. Suy nghĩ dựng lên nhà tù riêng của nó và sống trong nó, dù nó ở trong tương lai hay trong quá khứ, hào nhoáng hay đơn giản. Suy nghĩ không bao giờ có thể bất động, vì bản chất của nó là khuấy động, luôn luôn đang đẩy tới và đang lùi lại. Bộ máy của suy nghĩ luôn luôn đang vận động, ồn ào hoặc yên lặng, lộ liễu hoặc kín đáo. Nó không thể tự làm kiệt lực. Suy nghĩ có thể tự lọc sạch, kiểm soát những lang thang của nó; có thể chọn lựa phương hướng riêng cho nó và tuân phục vào môi trường nó đang sống.

Suy nghĩ không thể vượt khỏi nó; nó có thể vận hành trong những lãnh vực chật hẹp hoặc bao quát nhưng nó sẽ vẫn luôn luôn ở trong những giới hạn của ký ức và ký ức lại luôn luôn bị giới hạn. Ký ức phải chết một cách tâm lý, phía bên trong, nhưng chỉ vận hành phía bên ngoài. Phía bên trong, phải có chết và phía bên ngoài nhạy cảm với mọi thách thức và đáp trả. Quan tâm phía bên trong của suy nghĩ ngăn cản hành động.

9.

Muốn có một ngày đẹp như thế này trong thị trấn dường như chẳng khi nào tìm được; không một đám mây trên bầu trời, mặt trời ấm áp và những con chim bồ câu đang sưởi ấm trên mái nhà nhưng tiếng âm ỉ của thị trấn liên tục không thêm xót thương. Cây cối cảm giác không khí mùa thu và những chiếc lá đang chuyển màu, chầm chậm và yếu ớt, không một chút ưu tư. Đường phố đông nghẹt người, luôn luôn đang chăm chú vào những cửa hàng, rất ít người nhìn ngẩng đầu; họ trông thấy nhau khi họ đi qua nhưng họ chỉ quan tâm đến chính bản thân mình, họ trông như thế nào, họ tạo ấn tượng gì; đồ kỳ và sợ hãi luôn luôn hiện diện bất kể tính cách của họ, bất kể hình dáng chải chuốt của họ. Những người lao công quá mệt mỏi, nặng nề và lầm bầm. Và những cái cây um tùm dựa vào bức tường của một viện bảo tàng dường như hoàn toàn đầy đủ trong chính chúng; con sông bị chặn lại bởi

xi măng và đá có vẻ hoàn toàn dừng dừng. Những con chim bồ câu no đủ, khệnh khạng oai vệ theo phong cách riêng của chúng. Và thế là một ngày đã trôi qua ngoài đường phố, trong văn phòng. Nó là một thế giới của sự đơn điệu và tuyệt vọng,

kèm theo những tiếng cười qua mau. Vào buổi tối, dài kỷ niệm, đường phố, đều lên đèn nhưng có một trống rỗng vô bờ bến và đau khổ không thể chịu đựng được.

Có một chiếc lá vàng trên vỉa hè, vừa rơi xuống; nó vẫn còn mang đầy hơi hướng mùa hè và mặc dù trong chết nó vẫn còn rất đẹp; không một phần nào bị úa tàn, toàn thân vẫn còn nguyên vẹn hình thể và duyên dáng của mùa xuân nhưng nó có màu vàng và sẽ khô héo vào buổi chiều. Vào sáng sớm, khi mặt trời vừa ló dạng trong bầu trời quang đãng, có một lóe sáng của cái khác lạ, cùng phước lành và vẻ đẹp của nó còn ở lại. Không phải suy nghĩ đã nắm bắt được nó và giam cầm nó nhưng bởi vì nó đã để lại ảnh hưởng thăm thẳm trong

ý thức. Suy nghĩ luôn luôn phân chia và cái gì nó giam cầm luôn luôn là một phần, như ký ức. Nó không thể quan sát tổng thể; từng phần không thể thấy tổng thể và ảnh hưởng của phước lành không từ ngữ và không thể truyền đạt qua những từ ngữ, qua bất kỳ biểu tượng nào. Suy nghĩ sẽ luôn luôn thất bại trong nỗ lực muốn khám phá, muốn trải nghiệm cái đó vượt khỏi thời gian và không gian. Bộ não, bộ máy của suy nghĩ có thể yên lặng; bộ não rất năng động có thể yên lặng; bộ máy của nó có thể chạy rất chậm. Sự yên lặng của bộ não, dù vẫn cực kỳ nhạy cảm, là cốt lõi; chỉ sau đó suy nghĩ mới có thể tự gờ rỗi và bật tắt. Kết thúc của suy nghĩ không là chết; vì chỉ vậy mới có thể có được vô nhiễm, trong sáng; một chất lượng mới mẻ cho suy nghĩ. Chính chất lượng này kết thúc đau khổ và tuyệt vọng.

10.

Sáng hôm nay bầu trời không một đám mây; mặt trời rực sáng dường như đã xua đuổi mọi đám mây ra khỏi tầm nhìn. Thật thanh bình ngoại trừ tiếng gầm thét của xe cộ, mặc dù hôm nay là ngày chủ nhật. Chim bồ câu đang sưởi ấm trên những mái tôn và hầu như cùng một màu của mái tôn. Không một hơi thở của không khí, mặc dù mát mẻ và trong lành.

Có hòa bình vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy. Nó không là hòa bình của các người chính trị hay của vị giáo sĩ hay của người tìm kiếm nó. Nó không thể được tìm kiếm. Cái gì được tìm kiếm phải đã được biết và cái gì đã được biết không bao giờ là sự thật. Hòa bình không dành chỗ cho người có niềm tin, cho một triết gia giỏi học thuyết. Nó không là một phản hồi, một phản ứng đối nghịch với bạo lực. Nó không có đối nghịch; tất cả đối nghịch phải kết thúc, xung đột của có hai. Luôn luôn có trạng thái có hai, ánh sáng và bóng tối, đàn ông và phụ nữ và vân vân nhưng xung đột giữa những đối nghịch không cần thiết. Xung đột giữa những đối nghịch nảy sinh chỉ khi nào có nhu cầu, thôi thúc để thành tựu, thèm khát dục vọng, đòi hỏi thuộc tâm lý để có an toàn. Do vậy chỉ có xung đột giữa những đối nghịch; tẩu thoát khỏi những đối nghịch, quyến luyến và xa lìa, là tìm kiếm hòa bình qua nhà thờ và luật pháp. Luật pháp có thể và cho trật tự giả tạo; hòa bình mà nhà thờ và đền chùa trao tặng là tưởng tượng, một hoang đường dựa vào đó một trí óc hoang mang có thể tẩu thoát. Nhưng đây không là hòa bình. Biểu tượng, từ ngữ phải được xóa sạch, không phải được xóa sạch để có hòa bình nhưng chúng phải được xóa sạch vì chúng là một cản trở cho đang hiểu rõ. Hòa bình không phải bị bày bán, một món hàng đối chác. Xung đột, trong mọi hình thức, phải kết thúc và rồi thì có lẽ nó ở đó. Phải có phủ nhận toàn bộ, kết thúc

đòi hỏi và khao khát; chỉ sau đó xung đột mới kết thúc. Trong trống không có khởi đầu, sinh ra. Tất cả cấu trúc bên trong của kháng cự và an toàn phải chết đi; chỉ sau đó mới có trống không. Chỉ trong trống không này mới có hòa bình mà đạo đức của nó không có giá trị và không có lợi lộc nào cả.

Nó ở đó thật sớm vào buổi sáng, nó hiện diện cùng mặt trời trong một bầu trời mờ đục nhưng quang đãng; nó là một sự việc tuyệt vời đầy vẻ đẹp, một phước lành không xin xỏ gì cả, không hy sinh, không đệ tử, không đạo đức, không có khởi đầu của thời gian. Nó ở đó thật phong phú và chỉ một cái trí và quả tim thừa thãi có thể thấu nhận nó. Nó vượt khỏi mọi đo lường.

11.

Người ta đông nghẹt ở công viên; mọi nơi đều có người, trẻ em, những phụ nữ theo chăm sóc, thuộc mọi chủng tộc khác nhau, họ đang nói chuyện, la hét, chơi đùa và những vòi nước đang phun. Người quản lý công viên phải có khiếu thẩm mỹ rất khá; có thật nhiều hoa và thật nhiều màu sắc, tất cả được hiệp thông cùng nhau. Nhìn thật ngoạn mục và chúng tạo ra một bầu không khí lễ hội vui vẻ. Một buổi chiều thật dễ chịu và mọi người dường như đều đổ ra đường, trong những bộ quần áo đẹp nhất. Đi qua công viên, băng qua một con đường chính, có một con đường yên tĩnh cùng cây cối và những ngôi nhà cổ, được chăm sóc cẩn thận; mặt trời đang lặn, làm rực sáng những đám mây và con sông. Nó hứa hẹn lại có một ngày đẹp trời vào ngày mai, và sáng nay, mặt trời mới ló đã rơi vào một vài đám mây, biến chúng thành màu hồng và đỏ rực. Nó là một tiếng đồng hồ an lành dành cho tĩnh lặng, cho thiền định. Lờ dờ và tĩnh lặng không thể theo cùng nhau; muốn tĩnh lặng, phải có mãnh liệt và thiền định, lúc đó nó không là một đang lang thang không mục đích nhưng rất năng động và khẳng khẳng. Thiền định không là một theo đuổi của suy nghĩ hay ý tưởng; nó là bản thể của tất cả suy nghĩ, mà vượt khỏi mọi suy nghĩ và cảm thấy. Lúc đó nó là một chuyển động vào cái không biết được.

Thông minh không chỉ là khả năng của dự kiến, ghi nhớ và truyền đạt; nó còn có khả năng nhiều hơn nữa. Một người có thể rất có hiểu biết và thông minh ở một mức độ của sự hiện diện và hoàn toàn dốt nát ở một mức độ khác. Ở đó hiểu biết, dù sâu sắc và rộng rãi, không nhất thiết là dấu hiệu của thông minh. Khả năng tiếp thu hiểu biết không là thông minh. Thông minh là nhận biết nhạy cảm được tổng thể của sống; sống với những vấn đề, những mâu thuẫn, những đau khổ, những vui vẻ của nó. Nhận biết tất cả việc này,

không chọn lựa và không bị trói buộc bởi bất kỳ tranh cãi nào về nó và trôi theo tổng thể của sự sống là thông minh. Thông minh này không là kết quả của ảnh hưởng và môi trường sống; nó không là tù nhân của hai thứ này và vì thế có thể hiểu rõ chúng và thế là được tự do khỏi chúng. Ý thức bị giới hạn, lộ liễu hay kín đáo, và hoạt động của nó, dù thật nhạy bén, bị trói buộc trong những biên giới của thời gian; thông minh lại không. Nhận biết nhạy cảm, không chọn lựa, được tổng thể của sống là thông minh. Thông minh này không thể bị sử dụng cho mục đích kiếm được và lợi lộc, cá thể hay tập thể. Thông minh này là hủy diệt và vì thế hình thức không có ý nghĩa và đổi mới sau đó trở thành thoái hóa. Nếu không có hủy diệt tất cả thay đổi là sự tiếp tục được bổ sung. Hủy diệt thuộc tâm lý của tất cả cái đã là, không phải sự thay đổi thuần túy phía bên ngoài, đó là bản thể của thông minh. Nếu không có thông minh này mọi hành động đều dẫn đến đau khổ và hoang mang. Đau khổ là phủ nhận thông minh này.

Dốt nát không là sự thiếu thốn của hiểu biết nhưng của đang hiểu rõ về chính mình; nếu không có đang hiểu rõ không có thông minh. Đang hiểu rõ không tích lũy như hiểu biết; đang học hành là từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc. Nó không là một qui trình thêm vào; trong qui trình của thấu lượm, thêm vào, một trung tâm được thành lập, một trung tâm của hiểu biết, của trải nghiệm. Trong qui trình này, tích cực hay tiêu cực, không có đang hiểu rõ, vì chừng nào còn có một ý định của thấu lượm hay phản kháng, chuyển động của suy nghĩ và cảm thấy không được hiểu rõ, không có đang hiểu rõ về chính mình. Nếu không đang hiểu rõ về chính mình không có thông minh. Đang hiểu rõ về chính mình là hiện tại đang sống, không phải một nhận xét; tất cả tự nhận xét về chính mình hàm ý một tích lũy, một đánh giá từ một trung tâm của trải nghiệm và hiểu biết. Chính quá khứ này ngăn cản đang hiểu rõ về hiện tại đang sống. Trong theo đuổi đang hiểu rõ về chính mình có thông minh.

12.

Một thị trấn không là một nơi dễ chịu, dù thị trấn đó xinh đẹp đến chừng nào và thị trấn này là như vậy. Con sông sạch sẽ, những khoảng không gian thoáng đãng, những bông hoa, sự ồn ào, sự bắn thiu và cái tháp cao nổi bật, những con chim bồ câu và con người, tất cả những thứ này và bầu trời góp phần cho một thị trấn dễ chịu nhưng nó không là một vùng quê, những cánh đồng, những cánh rừng và không khí trong lành; vùng quê luôn luôn đẹp đẽ,

thật xa khỏi tất cả khói bụi và tiếng ồn ã của thị trấn, thật xa khỏi và có quả đất, quá trù phú, màu mỡ. Dạo bộ dọc theo con sông, cùng tiếng ồn ã liên tục của xe cộ, con sông dường như chứa đựng tất cả quả đất; mặc dù nó bị chặn lại bởi đất đá và xi măng, nó quá rộng lớn, nó là những dòng nước của mọi con sông từ những hòn núi đến những cánh đồng. Nó trở thành màu sắc của hoàng hôn, mọi màu sắc mà mắt đã từng thấy, thật trắng lợt và lướt qua nhanh. Cơn gió buổi chiều đang đùa giỡn mọi thứ và mùa thu đang sờ chạm mỗi chiếc lá. Bầu trời thật gần gũi, ôm trọn quả đất và có thanh bình không thể tin được. Và đêm đến chậm chậm.

Khi thức dậy sớm sáng nay, khi mặt trời ở dưới đường chân trời và hừng đông đã bắt đầu, thiên định nhường lại cái khác lạ mà phước lành của nó là rõ ràng và sức mạnh. Nó ở đó đêm qua khi người ta đang vào giường, thật bất ngờ, thật rõ ràng. Người ta đã không ở cùng nó trong vài ngày, cơ thể đang tự điều chỉnh đến những cách sống của thị trấn, và vì thế khi nó hiện diện, có mãnh liệt lớn lao và vẻ đẹp và mọi thứ trở nên yên lặng; nó đang ngập tràn căn phòng và xa xa khỏi căn phòng. Có một cứng đờ nào đó, không, một bất động nào đó của cơ thể, mặc dù thư giãn. Suốt đêm đúng là nó đã xảy ra, vì khi thức dậy nó ở đó hiện diện đang sống, đang ngập tràn căn phòng và xa xa. Mọi diễn tả về nó đều không quan trọng vì từ ngữ không bao giờ có thể diễn tả được bao la hoặc vẻ đẹp của nó. Mọi thứ ngừng hẳn khi nó ở đó, và kỳ lạ thay bộ não cùng tất cả những phản ứng và những hoạt động của nó, bỗng nhiên và tự nguyện yên lặng, không có một phản ứng, không có một nhớ lại và cũng không đang ghi lại sự việc gì đang xảy ra. Nó rất sinh động nhưng hoàn toàn tĩnh lặng. Nó bao la quá nên không dành cho bất kỳ sự tưởng tượng nào, mà dù thế nào chăng nữa đều không chín chắn và dốt nát. Cái gì là thực sự, có rất nhiều sức sống và ý nghĩa đến độ mọi tưởng tượng và ảo tưởng đã mất mọi ý nghĩa của nó.

Đang hiểu rõ về nhu cầu rất quan trọng. Có những nhu cầu bên ngoài, cần thiết và thiết yếu, thực phẩm, quần áo và chỗ ở; nhưng ngoài những việc đó còn nhu cầu nào nữa không? Mặc dù mỗi người đều bị vướng mắc vào sự hỗn loạn của những nhu cầu bên trong, liệu chúng cần thiết? Nhu cầu về dục vọng, đòi hỏi để thỏa mãn, sự thúc giục cấp bách của tham vọng, ganh tị, tham lam, liệu chúng là phương cách sống? Mỗi người đã khiến cho chúng trở thành phương cách sống suốt hàng ngàn năm; xã hội và giáo hội kính trọng và tôn vinh chúng rất nhiều. Mỗi người đã chấp nhận cách sống đó hoặc, vì bị quy định quá nặng nề vào cách sống đó, đồng lòng cùng nó, đang

yếu ớt chống lại dòng chảy đó, bị nản chí, đang tìm kiếm những tẩu thoát. Và những tẩu thoát lại trở nên có ý nghĩa hơn cái thực sự. Những nhu cầu tâm lý là bộ máy phòng vệ chống lại một cái gì đó có ý nghĩa và thực sự hơn nhiều. Nhu cầu để thành tựu, để được quan trọng nảy sinh từ sự sợ hãi cái gì đó mà đang hiện diện nhưng không trải nghiệm được, không biết được. Thành tựu và tự quan trọng, nhân danh quốc gia hay đảng phái của người ta hoặc vì một niềm tin gây hài lòng, là những tẩu thoát khỏi sự kiện của không là gì, của trống không, của cô độc riêng của người ta, của những hoạt động tự cô lập riêng của người ta. Những nhu cầu phía bên trong dường như vô tận, sinh sôi nhiều thêm, thay đổi và tiếp tục. Đây là cái nguồn của ham muốn hừng hực và mâu thuẫn.

Ham muốn luôn luôn ở đó; những mục tiêu của ham muốn thay đổi, giảm bớt hay tăng thêm, nhưng nó luôn luôn

ở đó. Dù bị kiểm soát, bị hành hạ, bị phủ nhận, được chấp nhận, được kiềm chế, được cho phép phóng dăng hay loại bỏ, nó luôn luôn ở đó, yếu ớt hay mạnh mẽ. Có chuyện gì sai trái khi ham muốn? Tại sao lại có sự chiến đấu liên tục để chống

lại nó? Nó gây bức dọc, đau khổ, dẫn đến hoang mang và phiền muộn nhưng vẫn vậy nó ở đó, luôn luôn ở đó, yếu ớt hay mạnh mẽ. Hiểu rõ nó hoàn toàn, không kiềm chế nó, không trừng phạt nó bởi tất cả những qui ước được xã hội công nhận là hiểu rõ nhu cầu. Nhu cầu theo cùng ham muốn, giống như thành tựu và thất vọng. Không có ham muốn cao quý hoặc thấp hèn nhưng chỉ có ham muốn, luôn luôn xung đột trong chính nó. Vị ẩn sĩ và ông chủ một đảng phái đang cháy bỏng ham muốn, gọi nó bằng những cái tên khác nhau nhưng nó ở đó, phá hủy dần dần tâm điểm của sự việc. Khi có đang hiểu rõ tổng thể về nhu cầu, bên ngoài và bên trong, vậy thì ham muốn không là một hành hạ. Và thì nó có một ý nghĩa hoàn toàn khác hẳn, một tầm quan trọng vượt khỏi nội dung của suy nghĩ và nó vượt khỏi cảm thấy, cùng những cảm xúc, những hoang đường và những ảo tưởng. Khi có đang hiểu rõ tổng thể về nhu cầu, không chỉ số lượng và chất lượng của nó, vậy thì ham muốn là một ngọn lửa và không là một hành hạ. Nếu không có ngọn lửa này sự sống chính nó không còn nữa. Chính ngọn lửa này sẽ đốt cháy những mục đích tầm thường của nó, những biên giới, những hàng rào đã được áp đặt vào nó. Sau đó gọi nó bằng bất kỳ cái tên nào bạn muốn, tình yêu, chết, vẻ đẹp. Rồi thì nó ở đó mà không có một kết thúc.

13.

Ngày hôm qua là một ngày lạ thường lắm. Cái khác lạ ở đó suốt ngày, khi đi dạo chút xíu, khi nghỉ ngơi và rất mạnh mẽ suốt nói chuyện.¹⁵ Nó kiên trì ở đó hầu như suốt đêm, và sáng nay, thức dậy sớm, sau giấc ngủ chút ít, nó tiếp tục. Cơ thể quá mệt mỏi và cần nghỉ ngơi. Lạ thay cơ thể trở nên rất yên lặng, rất tĩnh, bất động nhưng mỗi một inch của nó lại rất sinh động và nhạy cảm.

Đưa tầm mắt ra thật xa, có những ống khói nhỏ và ngắn, tất cả đều không có khói vì thời tiết rất nóng; đường chân trời ở thật xa, không bằng phẳng, gập khúc; thị trấn dường như vươn dài vô hạn. Dọc theo đại lộ có cây cối, đang chờ đợi mùa đông, vì mùa thu đang bắt đầu chậm chậm rồi. Bầu trời có màu bạc, láng bóng và sáng rực, và cơn gió nhẹ trang trí những mẫu thêu trên con sông. Những con chim bồ câu đã khuấy động từ sáng sớm và khi mặt trời hâm nóng những mái tôn chúng phơi nắng ở đó. Cái trí, trong đó là bộ não, suy nghĩ, cảm thấy và mọi cảm xúc tinh tế, hão huyền và tưởng tượng, là một vật lạ lùng. Tất cả những sự việc chứa đựng trong nó không tạo nên cái trí tuy vậy nếu không có chúng, cái trí không có; nó còn nhiều hơn cái gì nó chứa đựng. Nếu không có cái trí cũng không có mọi chứa đựng; chúng hiện diện vì cái trí. Trong trống không hoàn toàn của cái trí, trí năng, suy nghĩ, cảm thấy, tất cả ý thức có sự hiện diện của chúng. Một cái cây không là từ ngữ, cũng không là một chiếc lá, cành cây hay gốc rễ; toàn bộ chúng là cái cây và tuy nhiên nó không là một trong những vật này. Cái trí là trống không đó mà trong nó những sự việc của cái trí có thể hiện diện nhưng những sự việc không là cái trí. Vì trống không này thời gian và không gian hiện diện. Nhưng bộ não và những sự việc của bộ não khống chế toàn bộ lãnh vực của sự hiện diện; nó chứa đầy vô số những vấn đề của nó. Nó không thể nắm bắt bản chất của cái trí, bởi vì nó chỉ vận hành từng phần và nhiều phần không thể tạo thành tổng thể. Và tuy nhiên nó lại mãi mê xếp đặt vào chung những phần mâu thuẫn để tạo nên tổng thể. Tổng thể không bao giờ có thể được tập hợp và được xếp đặt cùng nhau.

Hoạt động của ký ức, hiểu biết trong hành động, xung đột của ham muốn đối nghịch, sự tìm kiếm tự do vẫn còn trong những hạn chế của bộ não; bộ não có thể tinh lọc, phóng lớn, tích lũy những ham muốn của nó nhưng đau khổ sẽ tiếp tục. Không có kết thúc của đau khổ vì suy nghĩ chỉ là một phản hồi của ký ức, của trải nghiệm. Có một “đang suy nghĩ” được sinh ra từ trống không hoàn toàn của cái trí; trống không đó không có trung tâm và vì thế có

thể chuyển động vô hạn. Sáng tạo được sinh ra từ trống không này nhưng nó không là sáng chế của con người xếp đặt mọi sự vật và o chung. Sáng tạo của trống không đó là tình yêu và chết.

Lại nữa, hôm nay là một ngày lạ thường. Cái khác lạ đó hiện diện cùng người ta ở khắp mọi nơi, trong bất kỳ hoạt động hàng ngày nào. Nó giống như bộ não của người ta đang sống trong nó; bộ não đã rất yên lặng nhưng không hôn trầm, rất nhạy cảm và nhận biết. Có một nhận biết của đang quan sát từ chiều sâu vô tận. Mặc dù cơ thể mệt mỏi, có sự tỉnh táo kỳ lạ. Một ngọn lửa luôn luôn đang bùng bùng cháy.

14.

Suốt đêm đã có mưa liên tục và thật dễ chịu sau nhiều tuần thuộc về mặt trời lẫn bụi bặm. Quả đất rất cứng, khô nẻ vì thiếu nước và có những đường nứt rạn; những đám bụi dày đặc phủ đầy lá cây và những bãi cỏ đang được tưới nước. Trong một thành phố đông đúc và bẩn thỉu, có quá nhiều ngày dành cho mặt trời sẽ không dễ chịu lắm; bầu không khí thật nặng nề và lúc này trời đang mưa suốt nhiều tiếng đồng hồ. Chỉ những con chim bồ câu là không thích trời mưa; chúng chiếm mọi chỗ núp bất kỳ nơi nào có thể được, sâu thẳm và không còn kêu gù gù nữa. Những con chim sẻ thường nhúng mình trong nước cùng những con chim bồ câu và lúc này chúng đang ẩn nấp một nơi nào đó; chúng thường nhảy nhót trên hàng hiên, nhút nhát và háo hức nhưng cơn mưa đang tẩy sạch mọi thứ và quả đất thật ướt át.

Lại tiếp tục, hầu hết trong đêm, phước lành đó, cái khác lạ đó có mặt; mặc dù người ta ngủ, nó ở đó; người ta cảm thấy nó ngay khi thức dậy, mạnh mẽ, kiên trì, thôi thúc; nó ở đó, như thể nó đã tiếp tục suốt đêm. Cùng nó, luôn luôn có vẻ đẹp kỳ diệu, không thuộc những hình ảnh, cảm thấy hay suy nghĩ. Vẻ đẹp không thuộc suy nghĩ hay cảm thấy; nó không liên quan đến cảm xúc hay cảm tính.

Có sợ hãi. Sợ hãi không bao giờ là một thực sự; nó hoặc đến trước hoặc đến sau hiện tại đang sống. Khi có sợ hãi trong hiện tại đang sống đó, liệu nó là sợ hãi? Nó ở đó và không có lối thoát khỏi nó, không lẫn tránh nào có thể thực hiện được. Kia kìa, ngay khoảnh khắc thực sự đó, có chú ý tổng thể ngay tích tắc gặp hiểm nguy, thuộc cơ thể hay tâm lý. Khi có chú ý tổng thể sẽ không có sợ hãi. Nhưng sự kiện thực sự của không chú ý nuôi dưỡng sợ hãi; sợ hãi nảy ra khi có lẫn tránh khỏi cái sự kiện, một tháo chạy; vậy thì

chính tẩu thoát đó là sợ hãi.

Sợ hãi và nhiều hình thức của nó, tội lỗi, lo âu, hy vọng, thất vọng, có mặt ở đó trong mọi chuyển động của sự liên hệ; nó ở đó trong mọi tìm kiếm an toàn; nó ở đó trong điều tạm gọi là tình yêu và tôn sùng; nó ở đó trong tham vọng và thành công; nó ở đó trong sống và trong chết; nó ở đó trong những sự vật thuộc vật chất và trong những yếu tố thuộc tâm lý. Có sợ hãi trong vô vàn hình thức và tại mọi mức độ của ý thức chúng ta. Phòng vệ, chống cự và phủ nhận nảy sinh từ sợ hãi. Sợ hãi bóng tối và sợ hãi ánh sáng; sợ hãi những sự việc rời đi và sợ hãi những sự việc sắp đến. Sợ hãi bắt đầu và chấm dứt cùng sự ham muốn được an toàn; an toàn cả bên trong lẫn bên ngoài, cùng ham muốn được chắc chắn, được vĩnh cửu. Sự tiếp tục của vĩnh cửu được tìm kiếm trong mọi phương hướng, trong đạo đức, trong liên hệ, trong trải nghiệm, trong hiểu biết, trong những sự việc bên ngoài và bên trong. Tìm kiếm và được an toàn là tiếng gào than vô tận. Chính đòi hỏi khăng khăng này nuôi dưỡng sợ hãi.

Nhưng liệu có sự vĩnh cửu, bên ngoài hoặc bên trong? Có lẽ trong một giải pháp, phía bên ngoài có thể có được, và thậm chí việc đó cũng chỉ nhất thời; những chiến tranh, những cách mạng, những phát triển, những tai nạn và những động đất. Bắt buộc phải có thực phẩm, quần áo, chỗ ở; đó là nhu cầu thiết yếu và cần thiết cho mọi người. Mặc dù nó được tìm kiếm, mù quáng và có lý do, liệu có khi nào có được sự chắc chắn bên trong, sự tiếp tục bên trong, sự vĩnh cửu? Không có. Lẩn tránh khỏi sự thật này là sợ hãi. Không thể đối diện sự thật này nuôi dưỡng mọi hình thức của hy vọng và thất vọng.

Chính suy nghĩ là cái nguồn của sợ hãi. Suy nghĩ là thời gian; suy nghĩ về ngày mai là vui thú hoặc đau khổ; nếu nó vui thú, suy nghĩ sẽ theo đuổi nó, sợ nó chấm dứt; nếu nó gây đau khổ, chính lẩn tránh nó là sợ hãi. Cả vui thú và đau khổ đều gây ra sợ hãi. Thời gian như suy nghĩ và thời gian như cảm thấy tạo ra sợ hãi. Chính đang hiểu rõ về suy nghĩ, bộ máy của ký ức và trải nghiệm, là đang kết thúc sợ hãi. Suy nghĩ là toàn qui trình của ý thức, hiển lộ hay che giấu; suy nghĩ không chỉ là cái sự việc được suy nghĩ về nó nhưng còn là nguồn gốc của chính nó. Suy nghĩ không chỉ là niềm tin, tín điều, ý tưởng và lý luận nhưng còn là cái trung tâm từ đó những thứ này sinh ra. Trung tâm này là nguồn gốc của tất cả sợ hãi. Nhưng liệu có đang trải nghiệm sợ hãi hay liệu có nhận biết nguyên nhân của sợ hãi mà từ đó suy nghĩ đang tháo chạy? Tự bảo vệ cơ thể là khôn ngoan, bình thường và lành mạnh nhưng

mọi hình thức khác của tự bảo vệ, phía bên trong, là sự kháng cự và nó luôn luôn củng cố, thiết lập cái sức mạnh được gọi là sợ hãi. Nhưng sợ hãi phía bên trong này khiến cho sự an toàn phía bên ngoài trở thành một vấn đề của giai cấp, danh tiếng, quyền lực, và vì thế sinh ra sự nhẫn tâm khi ganh đua.

Khi toàn bộ qui trình này của suy nghĩ, thời gian và sợ hãi được hiểu rõ, không phải như một ý tưởng, một công thức trí năng, ngay đó sẽ có kết thúc hoàn toàn sợ hãi, hiển lộ hay che giấu. Đang hiểu rõ về chính mình là đang thức dậy và đang kết thúc sợ hãi.

Và khi sợ hãi kết thúc, ngay đó cái uy quyền dùng nuôi dưỡng ảo tưởng, hoang đường, những tầm nhìn, cùng hy vọng và thất vọng của chúng cũng kết thúc, và chỉ đến lúc đó bắt đầu một chuyển động vượt khỏi ý thức, mà là suy nghĩ và cảm thấy. Chuyển động đó đang làm trống không mọi hóc hẻm trong thân tâm và những khao khát lẫn ham muốn bị che giấu sâu thẳm. Sau đó khi có trống không tổng thể này, khi tuyệt đối và chính xác không có gì cả, không ảnh hưởng, không giá trị, không biên giới, không từ ngữ, vậy là trong bất động tuyệt đối của không gian-thời gian đó, có cái không thể gọi tên.

15.

Một buổi tối đẹp, bầu trời trong và dù có ánh đèn thành phố, những vì sao vẫn sáng rõ; dầu rằng cái tháp ngập tràn ánh sáng từ mọi phía, người ta có thể thấy đường chân trời xa xa và ở phía dưới trên con sông là những mảng ánh sáng; dù luôn có những tiếng gầm thét của xe cộ, buổi tối này vẫn thật thanh bình. Thiền định rón rén vào người ta giống như một con sóng đang chồm lên bãi cát. Nó không là một thiền định mà bộ não có thể giam cầm trong mạng lưới ký ức của nó; nó là cái gì đó mà toàn bộ não phải nhượng bộ mà không có bất kỳ phản kháng nào. Nó là một thiền định vượt khỏi mọi công thức, phương pháp; phương pháp và công thức và lặp lại hủy diệt thiền định. Trong chuyển động của nó, nó thu nhận mọi thứ, các vì sao, tiếng động, yên lặng và dải sông. Nhưng không có người thiền định; người thiền định, người quan sát phải kết thúc cho thiền định hiện diện. Đang triệt tiêu người thiền định cũng là thiền định; nhưng khi người thiền định kết thúc ngay lúc đó có một thiền định hoàn toàn khác hẳn.

Vẫn còn rất sớm vào buổi sáng; chòm sao Orion vừa ló dạng trên đường chân trời và chòm sao Pleiades gần đỉnh đầu. Tiếng ồn ã của thành phố đã

mất hẳn và vào giờ đó không có ánh đèn trong mọi cửa sổ và có một cơn gió mát mẻ, dễ chịu. Trong chú ý tổng thể không có đang trải nghiệm. Trong không chú ý lại có; chính không chú ý này mới lợm lặt trải nghiệm, tăng thêm vô số ký ức, xây dựng những bức tường kháng cự; chính không chú ý này mới thiết lập những hoạt động tự cho mình là trung tâm. Không chú ý là tập trung, có nghĩa loại trừ, một đang cắt đứt; tập trung là xao nhãng và xung đột vô tận của kiểm soát lẫn kỷ luật. Trong trạng thái không chú ý, mọi phản ứng đến bất kỳ thách thức nào đều không trọn vẹn; không trọn vẹn này là trải nghiệm. Trải nghiệm dẫn đến không nhạy cảm; làm cùn lệt bộ máy suy nghĩ; làm dày đặc những bức tường ký ức, và thói quen, lề thói, trở thành những nguyên tắc. Trải nghiệm, không chú ý, không đang giải thoát. Không chú ý là thoái hóa dần dần.

Trong chú ý tổng thể không có đang trải nghiệm; không có trung tâm để trải nghiệm, cũng không có chu vi trong đó trải nghiệm có thể xảy ra. Chú ý không là tập trung mà đang làm chật hẹp, đang gây giới hạn. Chú ý tổng thể bao gồm, không bao giờ loại trừ. Bề mặt của chú ý là không chú ý; chú ý tổng thể gồm cả bề mặt lẫn che giấu, quá khứ và ảnh hưởng của nó vào hiện tại, di chuyển vào tương lai. Tất cả ý thức là từng phần, bị giới hạn, và chú ý tổng thể bao gồm ý thức, cùng những giới hạn của nó và vì thế có thể hủy diệt những biên giới, những giới hạn. Tất cả suy nghĩ đều bị quy định và suy nghĩ không có khả năng tự cởi bỏ chính nó. Suy nghĩ là thời gian và trải nghiệm; căn bản nó là kết quả của không chú ý.

Cái gì sáng tạo chú ý tổng thể? Không phải bất kỳ phương pháp hay hệ thống nào; chúng tạo ra một kết quả, được hứa hẹn bởi chúng. Nhưng chú ý tổng thể không là một kết quả, giống như tình yêu; nó không thể bị thúc đẩy, nó không thể bị kích động bởi bất kỳ hành động nào. Chú ý tổng thể là phủ nhận những kết quả của không chú ý nhưng phủ nhận này không là hành động của đang biết chú ý. Cái gì giả dối phải bị phủ nhận không phải vì bạn biết trước ngay từ đầu cái gì là sự thật; nếu bạn biết cái gì là sự thật cái giả dối sẽ không hiện diện. Sự thật không là đối nghịch của cái giả dối; tình yêu không là đối nghịch của hận thù. Bởi vì bạn biết hận thù, bạn không biết tình yêu. Phủ nhận cái giả dối, phủ nhận những sự việc của không chú ý không là kết quả của ham muốn đạt được chú ý tổng thể. Thấy cái giả dối như cái giả dối và sự thật như sự thật và sự thật trong cái giả dối không là kết quả của so sánh. Thấy cái giả dối như cái giả dối là chú ý tổng thể. Cái giả dối như cái giả dối không thể thấy được khi có quan điểm, cân nhắc, đánh giá, quyền

luyện và vân vân, mà là kết quả của không chú ý. Thấy tất cả kết cấu của không chú ý là chú ý tổng thể. Một cái trí chú ý là một cái trí trống không.

Tinh khiết của cái khác lạ là bao la và sức mạnh vô song của nó. Và sáng nay nó ở đó cùng tĩnh lặng lạ thường.

16.

Một chiều tối rực rỡ và rõ ràng; không một đám mây. Đẹp đến nỗi thật ngạc nhiên khi có một chiều tối như thế trong một thị trấn. Mặt trăng ở giữa những vòm cung của cái tháp và toàn cảnh có vẻ giả tạo và diễm ảo. Không khí thật dịu và dễ chịu làm người ta nghĩ đây có lẽ là một chiều tối mùa hè. Trên ban công rất yên tĩnh và mọi suy nghĩ đã lắng xuống và thiên định dường như là một chuyển động tình cờ, không có bất kỳ phương hướng nào. Nhưng dầu vậy, vẫn có nó. Nó không bắt đầu ở nơi nào và tiếp tục vào trống không vô hạn, không đầy nơi bản thể của mọi sự vật hiện diện. Trong trống không này có một chuyển động bùng nổ, lan rộng mà chính bùng nổ của nó là sáng tạo và hủy diệt. Tình yêu là bản thể của hủy diệt này.

Hoặc chúng ta tìm kiếm bởi sợ hãi hoặc tự do khỏi sợ hãi, chúng ta tìm kiếm mà không có bất kỳ động cơ nào. Tìm kiếm này không bắt nguồn từ bất mãn; không bị thỏa mãn bởi mọi hình thức của suy nghĩ và cảm thấy, đang thấy ý nghĩa của chúng, không là bất mãn. Bất mãn quá dễ dàng được thỏa mãn khi suy nghĩ và cảm thấy đã tìm được một hình thức nào đó của trú ẩn, thành công, một vị trí hài lòng, một niềm tin và vân vân, chỉ bị kích động lại khi trú ẩn đó bị tấn công, bị lung lay hoặc bị phá vỡ. Với qui trình này hầu hết chúng ta đều quen thuộc, hy vọng và thất vọng. Tìm kiếm, mà động cơ của nó là bất mãn, chỉ có thể dẫn đến hình thức nào đó của ảo tưởng, một ảo tưởng tập thể hay cá thể, một nhà tù của nhiều quyến rũ. Nhưng có một đang tìm kiếm mà không có bất kỳ động cơ nào cả; vậy thì liệu nó là một đang tìm kiếm? Đang tìm kiếm hàm ý, không phải vậy sao, một mục tiêu, một kết thúc đã được biết hoặc được cảm thấy hoặc được đưa vào một công thức. Nếu nó được đưa vào một công thức, nó là sự toan tính của suy nghĩ, tập hợp vào chung tất cả những sự việc nó đã biết hoặc đã trải nghiệm; để tìm được cái gì được tìm kiếm sau khi những phương pháp và hệ thống được sáng chế. Đây không là đang tìm kiếm gì cả; nó chỉ là một ham muốn có được một kết thúc hài lòng hoặc chỉ tẩu thoát vào ảo tưởng hay hứa hẹn nào đó của một học thuyết hay một niềm tin. Đây không là đang tìm kiếm. Khi sự sợ hãi, sự thỏa mãn, sự tẩu thoát mất đi ý nghĩa của chúng, vậy thì liệu có đang tìm kiếm?

Nếu động cơ của mọi tìm kiếm đã tan biến, bất mãn và thôi thúc để thành công đã kết thúc; liệu có đang tìm kiếm nữa không? Nếu không có đang tìm kiếm, liệu ý thức sẽ thoái hóa, bị trì trệ? Ngược lại, do bởi đang tìm kiếm này, đang đi từ một cam kết này sang một cam kết khác, từ một giáo phái này sang một giáo phái khác, đã làm suy yếu năng lượng cần thiết đó dành cho hiểu rõ cái gì là. “Cái gì là” luôn luôn mới mẻ; nó không bao giờ đã là và nó không bao giờ sẽ là. Giải phóng năng lượng này chỉ có thể được khi mọi hình thức của tìm kiếm kết thúc.

Sáng hôm nay trời không mây, còn sớm và thời gian dường như đã ngừng lại. Đã bốn giờ rưỡi nhưng thời gian có vẻ mất đi toàn bộ ý nghĩa của nó. Như thể không có ngày hôm qua hay ngày mai hay khoảnh khắc kế tiếp. Thời gian đứng yên và sự sống không có một cái bóng, tiếp tục; sự sống không có suy nghĩ và cảm thấy, tiếp tục. Cơ thể ở đó trên hàng hiên, cái tháp cao và ngọn đèn cảnh báo nhấp nháy ở đó và vô số những ống khói; bộ não thấy tất cả những thứ này nhưng nó không tiến xa thêm. Thời gian như đo lường, và thời gian như suy nghĩ lẫn cảm thấy đã ngừng lại. Không có thời gian; mọi chuyển động đã ngừng lại nhưng không thứ gì đứng yên. Ngược lại có một mãnh liệt và nhạy cảm lạ thường, một ngọn lửa đang bốc cháy, không có khí nóng và màu sắc. Trên đầu là chòm sao Pleiades và thấp hơn về phía đông là chòm sao Orion và sao mai trên đỉnh những mái nhà. Và cùng ngọn lửa này có hân hoan, phước lành. Không phải người ta hân hoan nhưng có ngây ngất. Không có đồng hóa cùng nó, không thể có được, vì thời gian đã ngừng lại. Ngọn lửa đó không thể đồng hóa cùng bất kỳ thứ gì và cũng không thể thân thiết với bất kỳ thứ gì. Nó ở đó vì thời gian đã kết thúc. Và bình minh đang đến và chòm sao Orion cùng chòm sao Pleiades đã nhạt dần và lát nữa sao mai cũng chuyển đi.

17.

Ngày hôm nay nóng nực, ngột ngạt và thậm chí những con chim bồ câu cũng đang ần núp và không khí oi bức nên ở trong một thành phố không dễ chịu chút nào cả. Một đêm mát mẻ và một ít ngôi sao nhìn thấy được thật sáng, thậm chí những ngọn đèn thành phố cũng không thể làm lu mờ chúng. Chúng ở đó cùng một mãnh liệt kinh ngạc.

Hôm nay là ngày của cái khác lạ; nó xảy ra lặng lẽ suốt ngày và có những khoảnh khắc lóe lên, trở nên rất mạnh và lặng lẽ lại, tiếp tục xảy ra lặng lẽ.¹⁶

Nó ở đó cùng mãnh liệt đến độ mọi cử động đều không thực hiện được; người ta bị bắt buộc phải ngồi xuống. Khi thức giấc lúc nửa đêm nó ở đó cùng sức mạnh và năng lượng vô biên. Trên hàng hiên, cùng những tiếng gầm rú của xe cộ không liên tục lắm, mọi hình thức của thiên định đều không trọn vẹn và không cần thiết vì nó ở đó bao la quá không còn đo lường được. Nó là một phước lành và mọi thứ có vẻ hơi ngô nghê và ấu trĩ. Vào những dịp này, bộ não luôn luôn rất tĩnh lặng nhưng không mê muội và toàn cơ thể bất động. Đó là một sự kiện lạ thường.

Con người chẳng thay đổi bao nhiêu. Qua hình thức nào đó của ép buộc, áp lực, bên ngoài và bên trong, con người thay đổi, mà thực sự chỉ là một điều chỉnh. Sự ảnh hưởng nào đó, một từ ngữ, một cử chỉ, làm con người thay đổi khuôn mẫu của thói quen nhưng không nhiều lắm. Sự tuyên truyền, một tờ báo, một biến cố, có thay đổi, trên một mức độ nào đó, dòng chảy của sống. Sợ hãi và phần thưởng phá vỡ thói quen của suy nghĩ nhưng chỉ để thay đổi vào một khuôn mẫu khác. Một sáng chế mới, một tham vọng mới, một niềm tin mới có tạo ra những thay đổi nào đó. Nhưng tất cả những thay đổi này chỉ xảy ra trên bề mặt, giống như cơn gió mạnh quét trên mặt nước; chúng không có căn bản, thăm thăm, hủy diệt. Tất cả thay đổi bị gây ra bởi một động cơ, không là thay đổi gì cả. Cách mạng xã hội, kinh tế là một phản ứng và bất kỳ thay đổi nào được tạo ra từ phản ứng

không là một thay đổi căn bản; nó chỉ là một thay đổi trong khuôn mẫu. Thay đổi như thế chỉ là điều chỉnh, một sự việc máy móc của ham muốn để có được thanh thản, an toàn, thuần túy chỉ là sinh tồn thuộc vật chất.

Vậy thì cái gì sáng tạo thay đổi căn bản ? Ý thức, những hiển lộ và những giấu giếm, nguyên bộ máy của suy nghĩ, cảm thấy, trải nghiệm, ở trong những biên giới của thời gian và không gian. Nó là một tổng thể không thể phân chia; sự phân chia, nhận biết được và không nhận biết được, có ở đó chỉ cho sự thuận tiện khi giao tiếp xã hội và truyền đạt nhưng sự phân chia không là sự thật. Tầng bên ngoài của ý thức có thể và có tự thay đổi chính nó, điều chỉnh chính nó, bổ sung chính nó, sửa đổi chính nó, thấu nhận hiểu biết, kỹ thuật mới; nó có thể tự thay đổi chính nó để phù hợp vào một khuôn mẫu kinh tế, xã hội mới nhưng những thay đổi như thế chỉ ở bên ngoài và mỏng manh. Qua những giấc mộng, tầng ý thức bên trong, ý thức giấu giếm, có thể và có tiết lộ hay gợi

ý một cách gián tiếp những thúc bách của nó, những đòi hỏi của nó, những

ham muốn được lưu trữ của nó. Những giấc mộng cần những diễn giải nhưng người diễn giải luôn luôn bị quy định. Không còn nhu cầu có những giấc mộng nếu suốt những tiếng đồng hồ thức giấc có một nhận biết không chọn lựa mà trong đó mọi suy nghĩ và cảm thấy máy động đều được hiểu rõ; rồi thì giấc ngủ sẽ hoàn toàn có một ý nghĩa khác hẳn. Phân tích tầng ý thức bên trong hàm ý người phân tích và vật được phân tích, người kiểm duyệt và vật được kiểm duyệt. Trong hành động này không những có xung đột nhưng chính người phân tích bị quy định nên sự đánh giá, sự diễn giải của anh ấy, không bao giờ có thể trung thực; nó sẽ bị biến dạng, bị xuyên tạc. Vì thế tự phân tích về chính mình hoặc một phân tích bởi người khác, dù chuyên nghiệp bao

hiệu, có lẽ tạo ra vài thay đổi hời hợt, một điều chỉnh trong liên hệ tương quan và vân vân nhưng sự phân tích sẽ không sáng tạo một thay đổi căn bản cho ý thức. Phân tích không thay đổi ý thức.

18.

Mặt trời muộn buổi chiều đang ở trên sông và lặn trong những chiếc lá ửng đỏ của cây cối mùa thu dọc theo một đại lộ dài; những màu sắc đang chói lóa cực mạnh và có đủ mọi màu khác biệt; con sông chật hẹp cũng bùng bùng. Một hàng người thật dài đang chờ đợi dọc theo bến phà để đón con thuyền dạo chơi và những chiếc xe hơi đang tạo ra sự ồn ào kinh khiếp. Hầu như không thể chịu đựng được trong một thị trấn lớn vào một ngày nóng nực; bầu trời quang đãng và mặt trời không biểu lộ một chút nhân từ. Nhưng sáng nay khi còn rất sớm và chòm sao Orion vẫn còn lơ lửng trên đầu và chỉ có một hoặc hai chiếc xe hơi đang chạy qua dọc theo dòng sông. Trên hàng hiên có tĩnh lặng và thiên định cùng cái trí và quả tim mở toang, đang tiến sát vào chết. Mở toang hoàn toàn, mong manh hoàn toàn là chết. Vậy là chết không còn ngõ ngách nào để có thể tìm được chỗ ẩn náu; chỉ trong bóng tối, trong những hóc hẻm bí mật của suy nghĩ và ham muốn mới có chết. Nhưng chết luôn luôn ở đó đón chờ một quả tim đã bị tàn tạ trong sợ hãi và hy vọng; nó luôn luôn ở đó nơi suy nghĩ đang rình rập và theo dõi. Trong công viên, một con cú đang hú lên và nó là một âm thanh dễ chịu, thật rõ ràng và quá sớm; nó vang lên và bật tắt trong những khoảng ngừng không đều đặn và dường như nó ưa thích giọng điệu riêng của nó vì không có một con cú nào đáp lại.

Thiên định phá vỡ những biên giới của ý thức; nó phá tan cơ cấu của suy nghĩ và cảm thấy mà suy nghĩ khuấy động. Thiên định bị trói buộc trong một

phương pháp, trong một hệ thống của những phần thưởng và những hứa hẹn, làm què quặt và kiềm chế năng lượng. Thiền định là đang giải phóng cho năng lượng dư thừa, và kiểm soát, kỷ luật và đè nén phá hỏng tinh khiết của năng lượng đó. Thiền định là ngọn lửa đang đốt cháy mãnh liệt mà không để lại bất kỳ tro bụi nào. Từ ngữ, cảm thấy, suy nghĩ luôn luôn để lại tro bụi và sống dựa vào tro bụi là phương cách của thế giới. Thiền định là hiểm họa vì nó hủy diệt mọi thứ, không cái gì còn sót lại, thậm chí không còn một mảy may của ham muốn, và trong trống không không đáy, bao la này có sáng tạo và tình yêu.

Tiếp tục – sự phân tích, thuộc cá thể hoặc chuyên nghiệp, không sáng tạo sự thay đổi của ý thức. Không nỗ lực nào có thể thay đổi nó; nỗ lực là xung đột và xung đột chỉ củng cố những bức tường của ý thức. Không lý luận nào, dù hợp lý và khôn ngoan, có thể giải thoát được ý thức, vì lý luận là ý tưởng bị gây ra bởi ảnh hưởng, trải nghiệm và hiểu biết và tất cả những thứ này là những đứa trẻ của ý thức. Khi tất cả những thứ này được thấy như giả dối, một tiếp cận giả dối để có được thay đổi, phủ nhận những giả dối là đang làm trống không ý thức. Sự thật không có đối nghịch và tình yêu cũng vậy; theo đuổi đối nghịch không dẫn đến sự thật, chỉ cần phủ nhận đối nghịch. Không có phủ nhận nếu nó là kết quả của hy vọng hay của đang đạt được. Chỉ có phủ nhận khi không có phần thưởng hoặc trao đổi. Có từ bỏ chỉ khi nào không có kiếm được trong hành động của đang từ bỏ. Phủ nhận cái giả dối là tự do khỏi tích cực; tích cực cùng đối nghịch của nó. Tích cực là uy quyền cùng chấp nhận, tuân theo, mô phỏng của nó, và trải nghiệm cùng hiểu biết của nó.

Phủ nhận là cô đơn; cô đơn không còn tất cả ảnh hưởng, truyền thống và không còn khao khát, cùng lệ thuộc và quyến luyến của nó. Cô đơn là phủ nhận tình trạng bị quy định, nên quá khứ. Cái khung trong đó ý thức hiện diện và có đang hiện diện của nó là tình trạng bị quy định của nó; nhận biết không chọn lựa được tình trạng bị quy định này và phủ nhận toàn bộ nó là cô đơn. Cô đơn này không là cô lập, cô độc, sống trong tình trạng tự khép kín. Cô đơn không là rút lui khỏi sống; trái lại nó là tự do tổng thể khỏi xung đột và đau khổ, khỏi sợ hãi và chết. Cô đơn này là sự thay đổi của ý thức, sự thay đổi hoàn toàn của cái gì đã là. Cô đơn này là trống không, nó không là trạng thái tích cực của đang là, cũng không phải không đang là. Nó là trống không; trong ngọn lửa của trống không này cái trí được làm cho tươi trẻ, trong sạch và vô nhiễm. Chính là vô nhiễm, một mình nó, mới có thể thâm nhận cái

không thời gian, cái mới mẻ mà luôn luôn đang tự hủy diệt chính nó. Hủy diệt là sáng tạo. Nếu không có tình yêu, không có hủy diệt.

Ra khỏi thị trấn đang mở rộng lộn xộn là những cánh đồng, những cánh rừng và những quả đồi.

19.

Liệu có một tương lai? Có một ngày mai, đã được lên kế hoạch sẵn; những việc nào đó phải được làm; cũng có ngày mốt, với tất cả những việc phải được làm; tuần tới và năm tới. Những việc này không thể thay đổi được, có lẽ được bổ sung thêm hoặc được biến đổi hoàn toàn nhưng nhiều ngày mai vẫn ở đó; chúng không thể bị phủ nhận. Và có không gian, từ đây đến đó, gần và xa; khoảng cách tính bằng cây số; không gian giữa những thực thể; khoảng cách mà suy nghĩ bao phủ trong một ánh chớp; phía bên kia của con sông và mặt trăng xa xôi. Thời gian để bao phủ không gian, khoảng cách, và thời gian để băng qua con sông; từ đây đến đó, thời gian cần thiết để bao phủ không gian đó, nó có lẽ mất một phút, một ngày hay một năm. Thời gian này bởi mặt trời và bởi đồng hồ, thời gian là một phương tiện để đến. Điều này khá đơn giản và rõ ràng. Liệu có một tương lai ngoại trừ thời gian tuần tự, máy móc này? Liệu có một đang đến, liệu có một kết thúc mà thời gian là cần thiết?

Những con chim bồ câu đang ở trên mái nhà, thật sớm vào buổi sáng; chúng đang kêu gù gù, rửa lông và rượt đuổi nhau. Mặt trời vẫn chưa lên và có một ít đám mây bành bồng bay, rải rác khắp bầu trời; chúng vẫn chưa có màu sắc và tiếng âm ã của xe cộ vẫn chưa bắt đầu. Vẫn còn nhiều thời gian để những ồn ào thường lệ bắt đầu và xa khỏi những bức tường này là những cái vườn. Vào chiều tối hôm qua, bãi cỏ nơi không một ai được phép giẫm lên dĩ nhiên ngoại trừ những con chim bồ câu và một vài con chim sẻ, rất xanh tươi, xanh choáng ngợp và những bông hoa ánh lên rất rực rỡ. Mọi nơi khác là con người cùng những hoạt động và công việc vô tận của anh ấy. Có một cái tháp, kết cấu hoàn chỉnh và vững vàng, và lúc này nó ngập tràn ánh đèn sáng rực. Bãi cỏ dường như úa vàng và các bông hoa sẽ héo tàn, vì mùa thu đã ở khắp mọi nơi. Nhưng đã từ lâu trước khi những con chim bồ câu xuất hiện trên mái nhà, ở hàng hiên thiên đình là hân hoan. Không có lý do cho ngày ngất này – có một nguyên nhân cho hân hoan không còn là hân hoan nữa; đơn giản nó chỉ ở đó và suy nghĩ không thể giam cầm nó và biến nó thành một kỷ niệm để ghi nhớ. Nó quá mãnh liệt và đang sống đến độ suy nghĩ

không thể đùa giỡn với nó và suy nghĩ cùng cảm thấy trở nên rất tĩnh và tỉnh. Nó đến cuộn cuộn đợt sóng này sang đợt sóng khác, một vật đang sống không thứ gì có thể kèm hãm và cùng hân hoan này có phước lành. Toàn sự việc vượt khỏi tất cả suy nghĩ và đòi hỏi. Liệu có một đang đến? Đến chắc chắn là sống trong đau khổ và trong cái bóng của sợ hãi. Liệu có một đang đến phía bên trong, một mục đích phải vươn tới, một kết thúc phải đạt được? Suy nghĩ đã cố định một kết thúc, Thượng đế, hạnh phúc, thành công, đạo đức và vân vân. Nhưng suy nghĩ chỉ là một phản ứng, một phản hồi của ký ức và suy nghĩ nuôi dưỡng thời gian để bao phủ cái không gian giữa cái gì là và cái gì nên là.

Cái gì nên là, lý tưởng, thuộc về từ ngữ, thuộc về lý thuyết; nó không có sự thật. Cái sự kiện không có thời gian; nó không có một kết thúc phải thành tựu, không khoảng cách phải đi tới. Cái sự kiện là và mọi thứ khác không là. Không có sự kiện nếu không có chết đối với lý tưởng, đối với thành tựu, đối với kết thúc; lý tưởng, mục đích là một tẩu thoát khỏi cái sự kiện. Cái sự kiện không có thời gian và không có không gian. Và vậy thì liệu có chết? Có một đang tàn tạ; bộ máy của các cơ quan cơ thể thoái hóa từ từ, bị sụp đổ mà là chết. Nhưng điều đó không thể tránh khỏi, như chì của cây bút này sẽ mòn đi. Đó là sự việc gây sợ hãi à? Hay là chết của thế giới của đang trở thành, đang kiếm được, đang thành tựu? Thế giới đó không có giá trị; nó là thế giới của giả tạo, của tẩu thoát. Cái sự kiện, cái gì là, và cái gì nên là là hai sự việc hoàn toàn khác biệt. Cái gì nên là trói buộc vào thời gian và khoảng cách, đau khổ và sợ hãi. Chết của những chiếc lá này chỉ là cái sự kiện, cái gì là. Không có tương lai đối với cái gì là; suy nghĩ, mà nuôi dưỡng thời gian, không thể vận hành vào cái sự kiện; suy nghĩ không thể thay đổi cái sự kiện, nó chỉ có thể tẩu thoát khỏi cái sự kiện và khi tất cả mọi thôi thúc để tẩu thoát không còn nữa, lúc đó cái sự kiện trải qua một thay đổi lạ thường. Nhưng phải có chết đối với suy nghĩ mà là thời gian. Khi thời gian như suy nghĩ không còn, vậy thì liệu có cái sự kiện, cái gì là? Khi có hủy diệt thời gian, như suy nghĩ, không có chuyển động trong bất kỳ phương hướng nào, không có không gian để bao phủ, chỉ có bất động của trống không. Đây là hủy diệt tổng thể của thời gian như hôm qua, hôm nay và ngày mai, như ký ức của tiếp tục, của đang trở thành.

Ngay lúc đó đang hiện diện không có thời gian, chỉ còn hiện tại đang sống nhưng hiện tại đó không thuộc thời gian. Nó là chú ý không có những ranh giới của suy nghĩ và những biên giới của cảm thấy. Những từ ngữ được sử

dụng để truyền đạt và những từ ngữ, những biểu tượng, không có chút ý nghĩa nào trong chính chúng. Sống luôn luôn là hiện tại đang sống; thời gian luôn luôn thuộc về quá khứ và vì thế thuộc về tương lai. Và chết đi thời gian là sống trong hiện tại. Chính sống này là bất tử, không phải sống trong ý thức. Thời gian là suy nghĩ trong ý thức và ý thức bị kềm kẹp bên trong cái khung của nó. Luôn luôn có sợ hãi và đau khổ trong mạng lưới của suy nghĩ và cảm thấy. Kết thúc của đau khổ là kết thúc của thời gian.

20.

Ngày hôm nay rất oi ả và trong hội trường ¹⁷ nóng nực đó với một lượng khán giả rất đông, gây ngột ngạt. Nhưng bất kể tất cả sự việc này và tình trạng mệt mỏi, thức giấc vào nửa đêm, cùng cái khác lạ trong căn phòng. Nó ở đó cùng mãnh liệt cực độ, không chỉ đang ngập tràn căn phòng và ra ngoài nhưng nó còn ở đó sâu thẳm trong bộ não, thẳm thẳm đến độ nó dường như xuyên thấu và vượt khỏi mọi suy nghĩ, không gian và thời gian. Nó mãnh liệt không thể tin được, cùng một năng lượng khủng khiếp đến nỗi không thể nằm trên giường, và khi ra ngoài hàng hiên, cùng cơn gió trong lành, mát mẻ đang thổi, mãnh liệt của nó tiếp tục. Nó tiếp tục gần một tiếng đồng hồ, bằng một sức mạnh và thôi thúc lớn lao; suốt buổi sáng nó ở đó. Nó không là một giả vờ, nó không là ham muốn đang khoác vào trạng thái của cảm xúc, hưng phấn; suy nghĩ không tạo dựng nó từ những biến cố ở quá khứ; không tưởng tượng nào có thể hình thành cái khác lạ đó. Kỳ lạ là mỗi lần sự việc này xảy ra, nó là một cái gì đó hoàn toàn mới mẻ, đột ngột và không mong đợi. Suy nghĩ, đã thử làm, nhận ra rằng nó không thể nhớ lại sự kiện gì đã xảy ra vào những thời điểm khác nhau và nó cũng không thể đánh thức ký ức của sự việc gì đã xảy ra sáng nay. Sự kiện đó vượt khỏi suy nghĩ, ham muốn và tưởng tượng. Nó quá bao la và vì vậy suy nghĩ hay ham muốn không thể gọi nhớ được ; nó quá mê mẩn mang nên bộ não không thể tạo ra nó. Nó không là một ảo tưởng.

Điều kỳ lạ của tất cả sự việc này là rằng người ta thậm chí không quan tâm đến tất cả sự việc này; nếu nó đến, nó ở đó, không cần mời mọc, và nếu nó không đến, có một dừng dừng. Vẻ đẹp và sức mạnh của nó không thể tiếp xúc được; không có mời mọc hay từ chối nó. Nó đến và đi, khi nào nó muốn.

Sáng sớm nay, một khoảng thời gian trước khi mặt trời mọc, thiên định, trong đó mọi loại nỗ lực đã kết thúc từ lâu rồi, trở thành một tĩnh lặng, một

tĩnh lặng trong đó không có trung tâm và vì thế không có chu vi. Nó chỉ là tĩnh lặng. Nó không có chất lượng, không chuyển động, cũng không có độ sâu hay chiều cao. Nó hoàn toàn bất động. Chính bất động này có chuyển động đang lan rộng vô hạn và kích thước của nó không ở trong thời gian và không gian. Bất động này đang bùng nổ, luôn luôn đang chuyển động khỏi. Nhưng nó không có trung tâm; nếu nó có một trung tâm, nó sẽ không bất động, nó sẽ là sự phân rã tù túng; nó không có bất kỳ liên quan nào với những rối ren của bộ não. Chất lượng của bất động mà bộ não có thể tạo ra, hoàn toàn khác biệt, trong mọi phương cách, với bất động ở đó sáng nay. Nó là một bất động không sự việc gì có thể quấy rầy, vì nó không có kháng cự; mọi sự vật đều ở trong nó và nó vượt khỏi mọi sự vật. Dòng xe tải chở thực phẩm và những thứ khác tới thị trấn vào sáng sớm và những chùm sáng quay vòng trên cái tháp cao không thể khuấy động bất động đó. Nó ở đó, không thời gian.

Khi mặt trời mọc, một đám mây hoành tráng thấu được nó, phóng ra những tia sáng xanh ngang qua bầu trời. Nó là ánh sáng đang đùa giỡn cùng bóng tối và trò chơi tiếp tục cho đến khi đám mây tuyệt vời trôi xuống phía sau hàng ngàn ống khói. Bộ não tầm thường lạ lùng, dù được giáo dục và hiểu biết nhiều bao nhiêu chăng nữa. Nó sẽ luôn luôn còn tầm thường, dù làm bất kỳ việc gì nó muốn; nó có thể đi đến mặt trăng và xa hơn hoặc đi xuống vào những vùng sâu nhất của quả đất; nó có thể sáng chế, đặt vào cùng nhau những máy móc phức tạp nhất, những máy tính sẽ sáng chế những máy tính; nó có thể tự phá hủy và tự tái tạo nhưng dù làm bất kỳ việc gì nó muốn, nó sẽ luôn luôn còn tầm thường. Vì nó chỉ có thể vận hành trong thời gian và không gian; những triết lý của nó bị giới hạn bởi tình trạng bị quy định riêng của nó; những lý thuyết của nó, những suy đoán của nó, đều quay quanh sự xảo quyệt riêng của nó. Nó không thể thoát khỏi chính nó, dù nó làm bất kỳ việc gì nó muốn. Những thần thánh của nó, những đấng cứu rỗi của nó, các vị thầy và người lãnh đạo của nó cũng nhỏ nhoi và tầm thường như chính nó. Nếu nó dốt nát, nó cố gắng trở nên thông minh và thông minh của nó được đo lường dựa vào sự thành công. Nó luôn luôn đang theo đuổi hoặc đang bị rượt bắt. Bóng của nó là đau khổ riêng của nó. Dù nó làm gì chăng nữa, nó sẽ luôn luôn còn tầm thường.

Hành động của nó là không hành động của theo đuổi chính nó; đối mới của nó là hành động mà luôn luôn cần đổi mới thêm nữa. Nó bị giam cầm bởi hành động và không hành động riêng của nó. Nó không bao giờ ngủ, và

những giấc mộng của nó lại là đang thức dậy của suy nghĩ. Dù nó thật năng động, dù nó thật cao quý hay thấp hèn, nó vẫn còn tầm thường. Không có kết thúc cho sự tầm thường của nó. Nó không thể thoát khỏi chính nó; đạo đức của nó là hèn hạ và luân lý của nó cũng hèn hạ. Chỉ có một việc duy nhất nó có thể làm được – là hoàn toàn và tuyệt đối yên lặng. Yên lặng này không là mê muội hoặc dật dờ. Bộ não thật nhạy cảm và để giữ được nhạy cảm, mà không có những đáp trả tự phòng vệ quen thuộc của nó, mà không có những nhận xét thông thường của nó, chỉ trích và ưng thuận, điều duy nhất nó có thể làm là tuyệt đối yên lặng, có nghĩa là duy trì một trạng thái tiêu cực, tự phủ nhận hoàn toàn chính nó và những hoạt động của nó. Trong trạng thái tiêu cực này, nó không còn tầm thường nữa; lúc đó nó sẽ không còn lợm lặt để đạt được, để thành tựu, để trở nên. Lúc đó nó là nó là gì, máy móc, sáng chế, tự phòng vệ, tính toán. Một bộ máy hoàn hảo không bao giờ tầm thường và khi nó vận hành tại mức độ đó nó là một vật kỳ diệu. Giống như mọi máy móc, nó cạn kiệt và chết. Nó trở nên tầm thường khi nó tiến hành tìm hiểu cái không biết được, cái không thể đo lường được. Chức năng của nó trong cái đã được biết và nó không thể vận hành trong cái không biết được. Những tạo tác của nó nằm trong lĩnh vực của cái đã được biết nhưng nó không bao giờ có thể nắm bắt được sáng tạo của cái không biết được, dù khi vẽ hoặc viết ra từ ngữ; vẻ đẹp của nó bộ não không bao giờ có thể biết được. Chỉ khi nào bộ não tuyệt đối yên lặng, tĩnh lặng mà không có một từ ngữ và bất động mà không có một máy động, mà không chuyển động, có bao la đó.

21.

Ánh sáng chiều tối trên sông và xe cộ băng qua cầu rất nhanh và hung tợn. Vía hè đông nghẹt người đang quay về nhà sau một ngày làm việc trong những văn phòng. Con sông đang lấp lánh; sóng lẫn tẩn, những gợn sóng nhỏ đuổi bắt nhau, thật vui vẻ. Hầu như bạn có thể nghe rõ chúng nếu không có quá nhiều tiếng gầm rú của xe cộ. Xa hơn nữa phía dưới dòng sông ánh sáng trên mặt nước đang thay đổi, đang trở nên sẫm hơn và chẳng mấy chốc nữa sẽ đen kịt. Mặt trăng ở phía bên kia cái tháp khổng lồ, trông như thể nổi ra khỏi nền trời, thật giả tạo; mặt trăng không có thật nhưng cái tháp bằng thép cao kia là thực sự; có nhiều người trên tháp; nhà hàng cao trên đó đã bật đèn sáng trưng và bạn có thể trông thấy những đám đông người đang đi vào. Và khi bóng tối dày đặc thêm, những chùm sáng của những ngọn đèn quay vòng che lấp ánh trăng. Mọi thứ dường như thật xa xôi ngoại trừ cái tháp sừng sững. Chúng ta hiểu rõ về chính chúng ta quá ít ỏi. Chúng ta có vẻ hiểu biết nhiều

về những sự việc khác, khoảng cách đến mặt trăng, bầu khí quyển của sao Venus, phương cách lắp đặt những bộ não điện tử phức tạp và kỳ dị nhất, phá vỡ nguyên tử và những phân tử vật chất nhỏ nhất.

Nhưng chúng ta chẳng biết bao nhiêu về chính chúng ta. Du hành đến mặt trăng hứng thú nhiều hơn thám hiểm sâu thẳm trong chính chúng ta; có lẽ con người lười biếng hoặc bị kinh hãi, hoặc nó không có lợi lộc gì cả, theo quan niệm về tiền bạc hoặc thành công, để thâm nhập vào chính chúng ta. Nó là chuyến hành trình còn dài hơn đi đến mặt trăng nhiều; không thể sử dụng bất kỳ máy móc nào để thực hiện chuyến đi này và cũng không ai có thể giúp đỡ, không một quyển sách nào, không một học thuyết nào, không lời hướng dẫn nào có thể giúp được. Bạn phải tự mình làm nó. Bạn phải có nhiều năng lượng hơn việc sáng chế và lắp đặt vào chung những bộ phận của một cái máy to lớn. Bạn không thể có được năng lượng này qua các loại thuốc men, qua mọi loại ảnh hưởng của sự liên hệ, cũng không nhờ vào chế ngự, phủ nhận. Không thần thánh, lễ nghi, niềm tin, cầu nguyện có thể chuyển nó đến bạn. Trái lại, trong ngay hành động của buông bỏ tất cả việc này, trong khi đang nhận biết sự quan trọng của chúng, năng lượng đó hiện diện để xuyên thấu ý thức và vượt khỏi.

Bạn không thể mua năng lượng đó qua đang tích lũy hiểu biết về chính bạn. Mọi hình thức của tích lũy và quyển luyện vào nó, làm suy giảm và biến dạng năng lượng đó. Hiểu biết về chính bạn ngăn cản, ảnh hưởng và trói buộc bạn; không còn tự do để chuyển động, và bạn hành động cùng chuyển động trong những giới hạn của hiểu biết đó. Đang học hành về chính bạn không bao giờ giống như đang tích lũy hiểu biết về chính bạn. Đang học hành là hiện tại đang sống và hiểu biết là quá khứ; nếu bạn đang học hành với mục đích tích lũy, nó ngừng đang học hành; hiểu biết là cố định, nhiều điều có thể thêm vào nó hoặc lấy đi khỏi nó, nhưng đang học hành là đang sống, không gì có thể được thêm vào hoặc được lấy đi khỏi nó vì không có tích lũy vào bất kỳ thời điểm nào. Đang hiểu rõ, đang học hành về chính bạn không có khởi đầu và kết thúc, trái lại hiểu biết có. Hiểu biết giới hạn và đang hiểu rõ, đang học hành không giới hạn.

Bạn là kết quả được tích lũy của nhiều ngàn thế kỷ của con người, những hy vọng và những ham muốn của anh ấy, những tội lỗi và những lo âu của anh ấy, những niềm tin và những thần thánh của anh ấy, những thành công và những thất vọng của anh ấy; bạn là tất cả những sự kiện đó và nhiều sự kiện

được thêm vào nó trong những lần mới đây. Đang học hành về tất cả những sự kiện này, sâu thẳm bên trong và trên bề mặt, không là những phát biểu thuần túy thuộc trí năng hay từ ngữ về những sự kiện hiển nhiên, những kết luận. Đang học hành là đang trải nghiệm của những sự kiện này, một cách xúc động và trực tiếp; hiệp thông cùng chúng không bằng lý thuyết, từ ngữ, nhưng thực sự, giống như một người đang đói.

Đang học hành không thể được nếu có một người học hành; người học hành là những tích lũy, quá khứ, hiểu biết. Có một phân chia giữa người học hành và sự kiện anh ấy đang học hành và vì thế có xung đột giữa chúng. Xung đột này phá hủy, làm suy giảm năng lượng để học hành, để theo đuổi đến tận cùng sự giả tạo toàn bộ của ý thức. Chọn lựa là xung đột và chọn lựa ngăn cản đang thấy; chỉ trích, nhận xét cũng ngăn cản đang thấy. Khi sự thật này được thấy, được hiểu rõ, không bằng từ ngữ, lý thuyết nhưng được thấy thực sự như sự kiện, ngay đó đang học hành là một động thái từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc. Và không có kết thúc đối với đang học hành; đang học hành là quan trọng nhất, không phải những thất bại, những thành công và những lỗi lầm. Chỉ có đang thấy và không có người thấy và vật được thấy. Ý thức bị giới hạn; bản chất duy nhất của nó là giam cầm; nó vận hành trong cái khung của sự hiện diện riêng của nó, trải nghiệm, hiểu biết, ký ức. Đang học hành về tình trạng bị quy định này phá vỡ cái khung; thế là suy nghĩ và cảm thấy có chức năng bị giới hạn của chúng; thế là chúng không thể can thiệp vào những vấn đề bao quát hơn và thăm thẳm hơn của sống. Khi cái tôi kết thúc, cùng mọi mưu mô kín đáo và công khai của nó, những thôi thúc và những đòi hỏi khát khao của nó, những vui thú và những đau khổ của nó, ngay đó bắt đầu một chuyển động của sống vượt khỏi thời gian và ngục tù của nó.

22.

Có một cây cầu nhỏ vắt ngang dòng sông và chỉ được dùng cho con người; ở đó khá yên lặng. Con sông đầy ánh sáng và một cái xà lan lớn đang đi tới, chất đầy cát được mang từ những bãi biển; cát thật mịn màng và sạch sẽ. Có một gò cát trong công viên, được để ở đó cho trẻ em nô đùa. Trẻ em thật đông và chúng đang làm những đường hầm sâu, một lâu đài lớn và một đường hào vây quanh nó; chúng đang tận hưởng nhiều vui sướng. Hôm nay là một ngày dễ chịu, khá mát mẻ, mặt trời không quá gắt và có ẩm ướt trong không khí; thêm nhiều cây cối đang chuyển màu nâu vàng và có mùi của mùa

thu. Cây cối đang sẵn sàng cho mùa đông; nhiều cành đã trơ trụi, đen kịt tương phản bầu trời nhạt; mỗi cây đều có sự kết hợp màu sắc hài hòa riêng của nó, trong độ mạnh khác nhau, từ màu nâu óng đến màu vàng lạt. Thậm chí khi chết chúng cũng đẹp. Một buổi chiều dễ chịu đầy ánh sáng và thanh bình, bất kể tiếng ồn ã của xe cộ.

Có một ít bông hoa trên hàng hiên, và sáng nay, những bông hoa màu vàng rực rỡ và háo hức hơn bao giờ; dưới ánh sáng ban mai chúng có vẻ tỉnh táo và có nhiều màu sắc hơn, cường độ mạnh hơn những bông hoa gần bên chúng. Hướng đông đang bắt đầu sáng hơn và có cái khác lạ trong phòng; nó đã ở đó được vài tiếng đồng hồ. Khi thức giấc vào nửa đêm, nó ở đó, một cái gì đó hoàn toàn khách quan mà không suy nghĩ và tưởng tượng nào có thể sáng chế được. Lại nữa, khi thức giấc cơ thể bất động, không một chuyển động và bộ não cũng vậy. Bộ não không ngưng hoạt động nhưng rất tỉnh táo, đang quan sát mà không diễn giải. Nó là sức mạnh của tinh khiết không tiếp cận được, cùng một năng lượng gây kinh ngạc. Nó ở đó, luôn luôn mới mẻ, luôn luôn xuyên thấu. Nó không chỉ ở phía bên ngoài đó, trong căn phòng hay trên hàng hiên, nó còn ở cả bên trong lẫn bên ngoài cơ thể nhưng không có phân chia. Nó là cái gì đó mà toàn bộ cái trí và quả tim không thể dính dáng và cái trí và quả tim không còn hiện diện.

Không có đạo đức, chỉ có khiêm tốn; nơi nào nó hiện diện, có mọi đạo đức. Luân lý của xã hội không là đạo đức; nó chỉ là một điều chỉnh đến một khuôn mẫu và khuôn mẫu đó khác nhau hoặc thay đổi tùy theo thời gian và xu hướng chung. Nó được làm cho kính trọng bởi xã hội và tôn giáo có tổ chức, nhưng nó không là đạo đức. Luân lý, như được công nhận bởi giáo hội, xã hội, không là đạo đức; luân lý được xếp đặt vào chung, nó tuân phục; nó có thể được dạy dỗ và luyện tập; nó có thể được tạo ra qua phần thưởng và hình phạt, qua ép buộc. Ảnh hưởng định hình luân lý và tuyên truyền cũng vậy. Trong cấu trúc xã hội có những mức độ khác nhau của luân lý, của những sắc thái khác nhau. Nhưng nó không là đạo đức. Đạo đức không thuộc thời gian và ảnh hưởng; nó không thể được tu dưỡng; nó không là kết quả của kiểm soát và kỷ luật; nó không thể là một kết quả vì nó không có nguyên nhân. Nó không thể được làm cho kính trọng. Đạo đức không thể được phân chia như lòng tốt, nhân từ, huynh đệ và vân vân. Nó không là sản phẩm của một môi trường sống, của giàu có hay nghèo khổ trong xã hội và cũng không là sản phẩm của một tu viện hay của bất kỳ giáo điều nào. Nó không được sinh ra từ một bộ não ranh mãnh; nó không là kết quả của suy nghĩ và cảm

thấy; nó cũng không là một nổi loạn chống lại luân lý xã hội, cùng những kính trọng của nó; một nổi loạn là một phản ứng và một phản ứng là một tiếp tục được bổ sung của cái gì đã là.

Khiêm tốn không thể được tu dưỡng; khi nó được tu dưỡng, nó chỉ là sự kiêu hãnh đang khoác vào chiếc áo của khiêm tốn mà đã trở thành sự kính trọng. Kiêu hãnh không bao giờ có thể trở thành khiêm tốn, giống như tình yêu không thể trở thành hận thù. Bạo lực không thể trở thành không bạo lực; bạo lực phải kết thúc. Khiêm tốn không là một lý tưởng để được theo đuổi; những lý tưởng không có thực sự; chỉ cái gì là có thực sự. Khiêm tốn không là đối nghịch của kiêu hãnh; nó không có đối nghịch. Tất cả những đối nghịch có liên quan lẫn nhau và khiêm tốn không liên quan với kiêu hãnh. Kiêu hãnh phải kết thúc, không phải bởi bất kỳ quyết định hay kỷ luật hay lợi lộc nào đó; nó chỉ kết thúc trong ngọn lửa của chú ý, không phải trong mâu thuẫn và rối loạn của tập trung. Thấy kiêu hãnh, bên trong và bên ngoài, trong nhiều hình thức của nó, là kết thúc nó. Thấy nó là luôn luôn chú ý đến mọi động thái của kiêu hãnh; trong chú ý không có chọn lựa. Chỉ có chú ý trong hiện tại đang sống; nó không thể được luyện tập; nếu nó như vậy, vậy thì nó trở thành một khả năng ranh mãnh khác của bộ não và khiêm tốn không là sản phẩm của nó. Có chú ý khi bộ não hoàn toàn bất động, sinh động và nhạy cảm, nhưng bất động. Không có trung tâm từ đó chú ý trái lại tập trung có một trung tâm, cùng những loại trừ của nó. Chú ý, đang thấy tức khắc và tổng thể được toàn ý nghĩa của kiêu hãnh, kết thúc kiêu hãnh. “Trạng thái” được thức dậy này là khiêm tốn. Chú ý là đạo đức, vì trong nó nở hoa tốt lành và từ bi. Nếu không có khiêm tốn không có đạo đức.

23.

Thời tiết nóng nực và khá ngột ngạt, ngay cả trong những cái vườn; thời tiết đã quá nóng nực trong một thời gian dài là điều bất thường. Một cơn mưa lớn và thời tiết mát mẻ sẽ dễ chịu lắm. Trong những cái vườn họ đang tưới nước bãi cỏ và bất kể sức nóng lẫn không có mưa bãi cỏ vẫn sáng rực và lấp lánh cùng những bông hoa thật tuyệt vời; có vài cây đang nở hoa, trái mùa, vì mùa đông sẽ ở đây mau thôi. Những con chim bồ câu khắp mọi nơi, đang nhút nhát lẫn tránh đám trẻ và vài em đang vui vẻ đuổi bắt chúng và những con chim bồ câu biết việc đó. Mặt trời đỏ chói trong một bầu trời nặng nề và ảm đạm; không có màu sắc gì cả ngoại trừ trong những bông hoa và trong bãi cỏ. Con sông mờ đục và hờ hững chảy.

Thiền định vào giờ đó là tự do và nó giống như đang đi vào một thế giới không biết được của vẻ đẹp và tĩnh lặng; nó là một thế giới không hình ảnh, biểu tượng hay từ ngữ, không những đợt sóng của ký ức. Tình yêu là chết của mỗi một giây phút và mỗi một chết là đang làm mới mẻ của tình yêu. Nó không là quyến luyến, nó không có gốc rễ; nó nở hoa không cần nguyên nhân và nó là một ngọn lửa thiêu rụi những giới hạn, những hàng rào được xây dựng cẩn thận của

ý thức. Nó là vẻ đẹp vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy; nó không được xếp đặt vào nhau trên tranh vẽ, trong từ ngữ hoặc khắc chạm trên đá. Thiền định là hân hoan và cùng nó có một phước lành.

Thật kỳ lạ khi mỗi người đều khao khát uy quyền, uy quyền của tiền bạc, vị trí, khả năng, hiểu biết. Trong đang giành giật uy quyền, có xung đột, rối loạn và đau khổ. Người ẩn dật và người chính trị, người nội trợ và người khoa học đang tìm kiếm nó. Họ sẽ giết chóc và hủy diệt lẫn nhau để có được nó. Người khổ hạnh qua tự từ bỏ, kiểm soát, kiềm chế giành được uy quyền đó; người chính trị nhờ vào lời nói, khả năng, khôn khéo của ông ấy nhận được uy quyền đó, sự chi phối của người vợ vào người chồng và của ông ấy vào bà ấy cảm thấy được uy quyền này; người giáo sĩ mà đã chấp thuận và đảm nhận trách nhiệm của chúa của ông ấy, biết uy quyền này. Mọi người tìm kiếm uy quyền này hoặc muốn hợp nhất với thần thánh hay uy quyền vật chất. Uy quyền nuôi dưỡng quyền lực và cùng nó xuất hiện xung đột, rối loạn và đau khổ. Quyền lực làm hư hỏng người có nó và những người gần nó hay đang tìm kiếm nó. Uy quyền của người giáo sĩ và người nội trợ, của người lãnh đạo và người tổ chức có khả năng, của vị thánh và người chính trị địa phương là tội lỗi; uy quyền càng lớn lao bao nhiêu thì tội lỗi càng to tát bấy nhiêu. Nó là một căn bệnh mà mọi người đều bị nhiễm và ập ủ lẫn tôn sùng. Nhưng cùng nó luôn luôn hiện diện xung đột, rối loạn và đau khổ vô tận. Nhưng không một ai muốn khước từ nó, lơ là nó.

Cùng nó là tham vọng và thành công và nhần tâm đã được chuyển thành sự kính trọng và thế là được chấp nhận. Mọi xã hội, đền chùa và nhà thờ trao tặng nó phước lành và thế là tình yêu bị xuyên tạc và hủy diệt. Và đổ kỵ được tôn sùng và ganh đua là luân lý. Nhưng cùng tất cả nó có sợ hãi, chiến tranh và đau khổ, tuy nhiên không người nào muốn lơ là nó. Khước từ uy quyền, trong mọi hình thức, là khởi đầu của đạo đức; đạo đức là rõ ràng; nó xóa sạch xung đột và đau khổ. Năng lượng gây thoái hóa này, cùng những hoạt động xảo quyệt vô tận của nó, luôn luôn mang lại bất ổn và bất hạnh không thể

tránh khỏi của nó; không có kết thúc cho nó; dù nó được đổi mới và rào chắn bao nhiêu chăng nữa, bởi luật pháp hay bởi tập tục luân lý; nó sẽ tìm được lối ra, lén lút và tự động. Vì nó ở đó, được che giấu trong những ngõ ngách bí mật của những suy nghĩ và những ham muốn của người ta. Chính những sự việc này phải được thâm nhập và được hiểu rõ nếu muốn không còn xung đột, rối loạn và đau khổ. Mỗi người phải thực hiện công việc này, không qua người khác, không qua bất kỳ hệ thống của phần thưởng hay hình phạt. Mỗi người phải nhận biết kết cấu của bản chất giả tạo riêng của anh ấy. Thấy cái gì là, là sự kết thúc của cái gì là.

Với sự kết thúc hoàn toàn uy quyền này, cùng rối loạn, xung đột và đau khổ của nó, mỗi một người đối mặt cái gì anh ấy là, một gánh nặng của những ký ức và cô độc đang đào sâu thêm. Ham muốn có được uy quyền và thành công là một tẩu thoát khỏi cô độc này và những tro bụi mà là ký ức. Muốn vượt khỏi chúng, người ta phải thấy chúng, đối mặt chúng, không phải lẫn tránh chúng trong bất kỳ phương cách nào, bằng chỉ trích hoặc qua sợ hãi cái gì là. Sợ hãi chỉ nảy sinh trong ngay hành động chạy trốn khỏi sự kiện; cái gì là. Mỗi người phải tuyệt đối và hoàn toàn, tự nguyện và dễ dàng gạt bỏ uy quyền và thành công và ngay đó trong khi đang đối mặt, đang thấy, đang nhận biết một cách thụ động, không chọn lựa, những tro bụi và cô độc có một ý nghĩa hoàn toàn khác hẳn. Sống cùng cái gì đó là thương yêu nó, không phải quyến luyến. Sống cùng những tro bụi của cô độc phải có một năng lượng lớn lao và năng lượng này hiện diện khi không còn sợ hãi.

Khi bạn đã hiểu rõ cô độc này, giống như bạn đã đi qua một cái cửa ra vào thực sự, vậy là bạn sẽ nhận ra rằng bạn và cô độc đó là một, bạn không còn là người quan sát đang nhìn ngắm trạng thái đó mà vượt khỏi từ ngữ. Bạn là cái đó. Và bạn không thể thoát khỏi nó như bạn đã làm trước kia trong nhiều phương cách tinh tế. Bạn là cô độc đó; không cách nào lẫn tránh nó và không cái gì có thể bao bọc nó hoặc lấp đầy nó. Thế là chỉ có bạn đang sống cùng nó; nó là bộ phận của bạn, nó là tổng thể của bạn. Không thất vọng hay hy vọng nào xóa tan được nó và cũng không bi quan hay ặc xảo quyết nào của ý thức tẩy sạch được. Bạn là cô độc đó, những tro bụi mà lúc trước đã từng là ngọn lửa. Đây là cô độc hoàn toàn, không thể chữa trị, vượt khỏi mọi hành động. Bộ não không còn sáng chế những phương pháp và những phương tiện tẩu thoát; nó là cái tạo ra cô độc này, qua những hoạt động liên tục của tự tách rời, của phòng vệ và hung hăng của nó. Khi nó nhận biết điều này, thụ động, không chọn lựa, ngay lúc đó nó tự nguyện chết, tự nguyện bật tắt.

Vượt khỏi cô độc này, vượt khỏi những tro bụi này, một chuyển động mới mẻ được sinh ra. Nó là chuyển động của một mình. Nó là trạng thái khi tất cả ảnh hưởng, tất cả ép buộc, tất cả hình thức tìm kiếm và thành tựu đã tự nhiên và hoàn toàn kết thúc. Nó là chết của cái đã được biết. Vậy là chỉ còn chuyển hành trình vô tận của cái không biết được. Và có quyền năng mà tinh khiết của nó là sáng tạo.

24.¹⁸

Có một bãi cỏ được chăm sóc đẹp đẽ, không quá rộng và nó có màu xanh kinh ngạc; nó ở đằng sau hàng rào lưới mắt cáo bằng sắt, được tưới nước cẩn thận, chăm sóc tốt, được cắt bằng phẳng và sinh động lạ thường, lấp lánh trong vẻ đẹp của nó. Chắc chắn nó đã trên nhiều trăm năm; thậm chí không có cả một cái ghế trên nó, cách biệt và được bảo vệ bởi một hàng rào kín và cao. Ở cuối bãi cỏ, là một bụi hồng duy nhất; cùng một bông hồng đỏ duy nhất đang nở rộ. Nó là một kỳ diệu, bãi cỏ mềm mại và bông hồng cô đơn; chúng ở đó tách khỏi toàn thể giới của ồn ào, hỗn loạn và đau khổ; mặc dù con người đã đặt chúng ở đó, chúng là những vật đẹp đẽ nhất, quá đẹp đẽ khi so sánh với những viện bảo tàng, những tháp cao và đường nét của những cây cầu duyên dáng. Chúng trông tráng lệ trong thái độ cách biệt lạ thường của chúng. Chúng là cái gì chúng là, cỏ và hoa và không còn gì thêm nữa. Có một vẻ đẹp và tĩnh lặng đặc biệt quanh chúng và sự cao quý của tinh khiết. Một buổi chiều thật nóng nực, không một cơn gió thoảng và mùi khói xe cộ ở trong không khí nhưng ở đó cỏ có mùi riêng của nó và người ta hầu như có thể ngửi được hương thơm của đóa hồng cô đơn.

Khi thức dậy thật sớm, cùng trăng tròn đang chuyển vào trong phòng, chất lượng của bộ não quá khác biệt. Nó không ngủ cũng không nặng nề do giấc ngủ; nó hoàn toàn tỉnh táo, đang quan sát; nó không đang quan sát về chính nó nhưng cái gì đó ở ngoài nó. Nó tỉnh táo, nhận biết chính nó như một bộ phận của một chuyển động tổng thể của cái trí. Bộ não vận hành trong chấp vá; nó vận hành trong từng mảnh, trong phân chia. Nó chuyên biệt hóa. Nó không bao giờ là tổng thể; nó cố gắng chụp bắt tổng thể, hiểu rõ nó nhưng nó không thể. Do bởi chính bản chất của nó, suy nghĩ luôn luôn không trọn vẹn, cảm thấy cũng vậy; suy nghĩ, phản hồi của ký ức, chỉ có thể vận hành trong những sự việc đã được biết hoặc diễn giải từ cái gì nó đã biết, hiểu biết. Bộ não là sản phẩm của sự chuyên biệt hóa; nó không thể vượt khỏi chính nó. Nó phân chia và chuyên biệt hóa – người khoa học, họa sĩ, giáo sĩ, luật sư,

chuyên viên, nông dân. Trong khi đang vận hành, nó chiếu rọi giai cấp riêng của nó, những đặc quyền, quyền hành, danh giá. Chức năng và uy quyền theo cùng nhau vì bộ não là một cơ quan tự bảo vệ. Từ sự đòi hỏi có được giai cấp sinh ra những yếu tố mâu thuẫn và phản kháng trong xã hội. Cái chuyên biệt không thể thấy cái tổng thể.

25.

Thiền định là đang nở hoa của đang hiểu rõ. Đang hiểu rõ không ở trong những ranh giới của thời gian, thời gian không bao giờ mang lại đang hiểu rõ. Đang hiểu rõ không là một tiến hành từ từ để được thấu lượm từng chút một, bằng thận trọng và kiên nhẫn. Đang hiểu rõ là ngay lúc này hoặc không bao giờ; nó là một lóe sáng hủy diệt, không là một vật phục tùng; do bởi đang tàn phá này mà người ta sợ hãi nó và vì thế người ta lẩn tránh nó, vô tình hay cố ý. Đang hiểu rõ có lẽ thay đổi hướng sống của người ta, phương cách của suy nghĩ và hành động; nó có thể dễ chịu hay không nhưng đang hiểu rõ là một hiểm họa cho mọi liên hệ. Nhưng nếu không có đang hiểu rõ, đau khổ sẽ tiếp tục. Đau khổ kết thúc chỉ qua đang hiểu rõ về chính mình, nhận biết mọi suy nghĩ và cảm thấy, mọi chuyển động của cả tầng ý thức bên ngoài lẫn tầng

ý thức bên trong. Thiền định là đang hiểu rõ về ý thức, giấu giếm hoặc hiển lộ, và về chuyển động vượt khỏi tất cả suy nghĩ và cảm thấy.

Một người chuyên biệt không thể nhận biết tổng thể đó, thiên đàng của anh ấy là cái gì anh ấy chuyên biệt hóa nhưng thiên đàng của anh ấy là một vật tầm thường của bộ não, thiên đàng của tôn giáo hay của một người kỹ thuật. Khả năng, tài năng, rõ ràng là nguy hại vì nó củng cố tình trạng tự cho mình là trung tâm; nó phân chia và vì thế nuôi dưỡng xung đột. Khả năng có ý nghĩa chỉ trong nhận biết tổng thể về sự sống mà ở trong lãnh vực của cái trí và không phải của bộ não. Khả năng và vận hành của nó ở trong những ranh giới của bộ não và vì thế hóa thành nhần tâm, dừng dừng đến toàn tiến hành của sự sống. Khả năng nuôi dưỡng kiêu hãnh, đồ kỵ, và thành tựu của nó trở thành quan trọng nhất và vì thế nó tạo ra hỗn loạn, hận thù và đau khổ; nó có ý nghĩa của nó chỉ trong nhận biết tổng thể về sự sống. Sự sống không chỉ tại một mức độ tách rời, lương thực, ái ân, phát đạt, tham vọng; sự sống không tách rời; khi nó được tạo ra để là một sự việc gì, nó hoàn toàn trở thành một vấn đề của thất vọng và đau khổ vô tận. Bộ não vận hành trong chuyên biệt hóa của những mảnh, trong những hoạt động tự tách rời và trong lãnh vực giới hạn của thời gian. Nó không thể thấy tổng thể đó của sự sống,

bộ não là một phần, dù nó có được giáo dục nhiều bao nhiêu chăng nữa; nó không là tổng thể đó. Cái trí, một mình nó, thấy tổng thể đó và trong nền của cái trí là bộ não; bộ não không thể kèm kẹp cái trí, dù nó làm gì chăng nữa.

Muốn thấy tổng thể, bộ não phải ở trong một trạng thái của tiêu cực. Tiêu cực không là đối nghịch của tích cực; tất cả những đối nghịch đều liên quan trong sự bao bọc của lẫn nhau. Tiêu cực không có đối nghịch. Bộ não phải ở trong một trạng thái của tiêu cực để có được thấy tổng thể; nó không được can thiệp, bằng những đánh giá và những lý lẽ của nó, bằng những chỉ trích và những biện hộ của nó. Nó phải bất động, không phải được khiến cho bất động bởi sự ép buộc thuộc bất kỳ loại nào, vì nếu như thế nó là bộ não chết rồi, chỉ đang bắt chước và đang tuân theo khuôn mẫu. Khi nó

ở trong một trạng thái của tiêu cực, nó là bất động không chọn lựa. Chỉ lúc đó mới có đang thấy tổng thể. Trong đang thấy tổng thể này mà là chất lượng của cái trí, không có người thấy, người quan sát, người trải nghiệm, chỉ có đang

thấy. Lúc đó cái trí hoàn toàn nhận biết. Trong trạng thái hoàn toàn nhận biết này, không có người quan sát và vật được quan sát. Chỉ có ánh sáng, sự rõ ràng. Mâu thuẫn và xung đột giữa người suy nghĩ và suy nghĩ kết thúc.

27¹⁹.

Đang dạo bộ trên vỉa hè nhìn xuống một thánh đường lớn nhất và đi xuống những bậc thềm nổi tiếng dẫn đến một vòi nước và nhiều bông hoa đã hái thật nhiều màu sắc, băng qua một quảng trường đông đúc; chúng tôi đi dọc theo một con đường một chiều chật hẹp [qua Margutta], yên tĩnh, không có quá nhiều xe cộ; kia kìa dưới ngọn đèn đường mờ, cùng vài cửa hàng không hợp thời trang, bỗng nhiên và không mong đợi lắm, cái khác lạ hiện diện cùng sự nhạy cảm mãnh liệt và vẻ đẹp đến độ bộ não và cơ thể người ta trở nên bất động. Vào những ngày trước, sự hiện diện bao la của nó không được cảm thấy nhiều lắm; nó ở đó mơ hồ, xa xa, một tiếng thì thầm nhưng kia kìa cái vô hạn đang tự hiện diện rõ ràng, tinh tường và kiên trì chờ đợi. Suy nghĩ và từ ngữ không còn và có rõ ràng cùng hân hoan lạ thường. Nó theo xuống con đường dài, chật hẹp cho đến lúc tiếng gầm thét của xe cộ và vỉa hè đông nghẹt nuốt chửng tất cả chúng tôi. Nó là một phước lành vượt khỏi mọi hình ảnh và những suy nghĩ.

28.

Tại những khoảnh khắc rảnh rỗi và không mong đợi, cái khác lạ hiện diện, đột ngột và bất ngờ và trôi đi, không mời mọc và không đòi hỏi. Tất cả nhu cầu và đòi hỏi phải kết thúc cho nó hiện diện.

Thiền định, trong những tiếng đồng hồ tĩnh lặng của sáng sớm, khi không có xe cộ di chuyển, là đang bộc lộ của vẻ đẹp. Nó không là suy nghĩ đang tìm hiểu bằng khả năng giới hạn của nó và cũng không là nhạy bén của cảm thấy; nó không là bất kỳ thực thể bên trong hoặc bên ngoài nào đang tự diễn tả về chính nó; nó không là chuyển động của thời gian, vì bộ não đã bất động. Nó là phủ nhận toàn bộ mọi sự việc đã được biết, không phải một phản ứng nhưng một phủ nhận không nguyên nhân; nó là một chuyển động trong tự do hoàn toàn, một chuyển động không phương hướng và kích thước; trong chuyển động đó có năng lượng vô hạn mà chính bản thể của nó là bất động. Hành động của nó là không hành động tuyệt đối và bản thể của không hành động đó là tự do. Có hạnh phúc vô biên, một ngây ngất vô cùng mà hủy diệt mọi máy động của suy nghĩ.

30.

Mặt trời đang lặn trong những đám mây lớn đầy màu sắc phía sau những ngọn đồi Roman; chúng sáng rực, tung tóe qua bầu trời và toàn quả đất được biến thành tráng lệ, ngay cả những cột điện thoại và những dãy nhà cao ốc vô tận. Chẳng mấy chốc nữa sẽ tối và xe hơi đang chạy nhanh.²⁰ Những quả đồi nhạt dần và vùng quê trở nên bằng phẳng. Nhìn có suy nghĩ và nhìn không có suy nghĩ là hai sự việc khác biệt. Nhìn những cái cây đó cạnh lề đường và những khu nhà bên kia những cánh đồng khô cháy có suy nghĩ, khiến cho bộ não bị trói buộc vào những giới hạn riêng thuộc thời gian, trải nghiệm, ký ức của nó; bộ máy của suy nghĩ đang làm việc liên tục, không ngừng nghỉ, không trong sáng; bộ não bị làm cho mờ dần, vô cảm, mất khả năng hồi phục. Muôn đời nó đang đáp trả những thách thức và đáp trả của nó không thỏa đáng cũng không mới mẻ. Nhìn có suy nghĩ kèm kẹp bộ não trong khe rãnh của thói quen, và công nhận; nó trở nên trì trệ và lờ đờ; nó sống trong những giới hạn chật hẹp của sự tạo tác riêng của nó. Nó không bao giờ tự do. Tự do này xảy ra khi suy nghĩ không đang nhìn; nhìn không có suy nghĩ không có nghĩa là một quan sát ráo hoảnh, vắng mặt trong xao nhãng. Khi suy nghĩ không nhìn, lúc đó chỉ có quan sát, không còn qui trình máy móc của công nhận và so sánh, bênh vực và chỉ trích; nhìn này không làm lao lực bộ não vì tất cả qui trình máy móc của thời gian đã kết thúc. Nhờ sự nghỉ ngơi hoàn

toàn bộ não được lọc sạch tinh khiết, để đáp trả không còn phản ứng, để sống không còn thoái hóa, để chết không còn bị hành hạ bởi những vấn đề. Nhìn không suy nghĩ là thấy không còn sự ngăn trở của thời gian, hiểu biết và xung đột. Tự do để thấy này không là một phản ứng; tất cả những phản ứng đều có những nguyên nhân; nhìn không phản ứng không là dừng dừng, xa cách, một rút lui lạnh lùng. Thấy không có bộ máy của suy nghĩ là đang thấy tổng thể, không có phân chia và chuyên biệt hóa, mà không có nghĩa rằng không có sự tách rời và sự khác biệt. Cái cây không trở thành một ngôi nhà hoặc một ngôi nhà không trở thành cái cây. Thấy không suy nghĩ không dẫn dắt bộ não vào trạng thái hôn trầm, mê muội; trái lại, nó hoàn toàn tỉnh thức, chú ý, không có xung đột và đau khổ. Chú ý không có những giới hạn của thời gian là đang nở hoa của thiền định.

3 tháng 10.

Những đám mây thật hoành tráng; đường chân trời bị chúng phủ lấp, ngoại trừ phía tây nơi bầu trời vẫn quang đãng. Vài đám mây đen kịt, ảm đạm bởi sấm sét và mưa; những đám khác trắng tinh khiết, đầy ánh sáng và trắng lệt. Chúng có mọi hình dạng và kích cỡ, phảng phất, đe dọa, cuộn cuộn; chúng chồng chất lên nhau, cùng vẻ đẹp và quyền năng vô hạn. Chúng có vẻ bất động nhưng lại chuyển động cuồn cuộn bên trong và không thứ gì có thể chặn đứng được sức tàn phá vô song của chúng. Một cơn gió nhẹ đang thổi tới từ hướng tây, xô đẩy những đám mây núi rộng lớn vào những quả đồi; những quả đồi đang tạo hình thể cho những đám mây và chúng đang di chuyển cùng những đám mây ảm đạm và nhanh nhẹn này. Những quả đồi cùng những ngôi làng rải rác của chúng đang mong chờ những cơn mưa đã chưa đến lâu lắm rồi; chúng sẽ mau chóng xanh tươi lại và cây cối chẳng mấy chốc sẽ rụng lá khi mùa đông đang đến. Con đường thẳng băng với hai hàng cây cân đối ở hai bên và chiếc xe đang bám chặt con đường bằng tốc độ cao, ngay cả tại những khúc quanh; chiếc xe được thiết kế để chạy nhanh và bám đường và sáng nay nó đang thi hành chức năng đó rất tốt.²¹ Hình dáng của nó được dành cho tốc độ, thấp, ôm choàng con đường. Chúng tôi đang rời vùng quê quá nhanh và đang đi vào thành phố [Rome] nhưng những đám mây kia còn ở đó, bao la, cuồn cuộn và chờ đợi.

Vào nửa đêm [tại Circeo], khi hoàn toàn yên lặng, ngoại trừ thỉnh thoảng có tiếng kêu của một con cú đang gọi bạn nhưng không có tiếng trả lời, trong một ngôi nhà nhỏ trong cánh rừng,²² thiền định là sự hân hoan tinh khiết,

không một rung động của suy nghĩ, những tình tế vô tận của nó; nó là một chuyển động không kết thúc và mọi chuyển động của bộ não đứng yên, đang quan sát từ trống không. Nó là một trống không mà đã biết không biết; nó là trống không mà đã biết không không gian; nó trống không khỏi thời gian. Nó trống không, trôi qua tất cả đang thấy, đang biết và đang hiện diện. Trong trống không này có cuồng nộ; cuồng nộ của một cơn bão, cuồng nộ của vũ trụ đang nổ tung, cuồng nộ của sáng tạo không bao giờ có thể có bất kỳ diễn tả nào. Nó là cuồng nộ của tất cả sống, chết và tình yêu. Nhưng vẫn vậy nó trống không, một trống không bao la và vô tận mà không có gì có thể làm đầy, thay đổi hoặc phủ lấp. Thiên định là ngậy ngất của trống không này.

Sự liên quan tinh tế lẫn nhau của cái trí, bộ não và cơ thể là trò chơi phức tạp của sống. Có đau khổ khi bộ não chi phối cơ thể hoặc ngược lại, và cái trí không thể thống trị bộ não hoặc các cơ quan cơ thể; khi có sự hòa hợp giữa bộ não và cơ thể, lúc đó cái trí có thể đồng ý ở cùng chúng ; nó không là một món đồ chơi của bộ não hoặc cơ thể. Cái tổng thể có thể chứa đựng cái riêng biệt nhưng cái nhỏ xiu, cái bộ phận, không bao giờ có thể lập thành công thức cái tổng thể. Tinh tế vô cùng cho bộ não và cơ thể sống cùng nhau trong hòa hợp trọn vẹn, không có cái này hay cái kia đang ép buộc, đang chọn lựa, đang chi phối. Trí năng có thể và có hủy hoại cơ thể và cơ thể với tối tăm và không nhạy cảm của nó có thể biến dạng, gây ra sự thoái hóa của trí năng. Sự buông thả của cơ thể do nuông chiều và ham muốn vô độ, kèm theo ăn uống không chừng mực có thể làm cho cơ thể nặng nề và vô cảm và vì vậy làm cho suy nghĩ trì trệ. Và suy nghĩ đang trở nên tinh lọc hơn, thông minh hơn có thể và có thờ ơ với những đòi hỏi của cơ thể mà lúc đó khởi sự gây hư hỏng suy nghĩ. Một cơ thể béo phệ dĩ nhiên ngăn cản sự tinh tế của suy nghĩ, và suy nghĩ, đang tẩu thoát khỏi những xung đột và những vấn đề nó đã từng nuôi dưỡng, cũng ảnh hưởng cơ thể, một vật ngang ngạnh. Cơ thể và bộ não phải nhạy cảm và hòa hợp để sống cùng tinh tế lạ thường của cái trí luôn luôn bùng nổ và hủy diệt. Cái trí không là một món đồ chơi của bộ não, với chức năng máy móc của nó.

Khi sự cần thiết tuyệt đối của hòa hợp trọn vẹn giữa bộ não và cơ thể được thấy, lúc đó bộ não sẽ canh chừng cơ thể, không đang chi phối nó và chính đang canh chừng này mài bén bộ não và khiến cho cơ thể nhạy cảm. Đang thấy là sự kiện và với sự kiện không có thương lượng; nó có thể bị gạt đi, bị khước từ, bị lẩn tránh nhưng nó vẫn còn là một sự kiện. Đang hiểu rõ sự kiện là cốt lõi chứ không phải đánh giá về sự kiện. Khi sự kiện được thấy, lúc đó

bộ não sẽ cảnh giác được những thói quen, những yếu tố phóng dăng của cơ thể. Lúc đó suy nghĩ không áp đặt một kỷ luật vào cơ thể và cũng không kiềm chế nó; vì kỷ luật, kiềm chế dẫn đến vô cảm và bất kỳ hình thức vô cảm nào đều hủy hoại, một đang thoái hóa.

Lại nữa khi thức giấc, lúc không có một chiếc xe nào gầm rú vượt đồi và mùi của cánh rừng nhỏ gần bên trong không khí²³ và mưa đang đập vào cửa sổ, cái khác lạ lại đang tràn ngập căn phòng; nó thật mãnh liệt và có một cảm thấy của cuồng nộ; nó là cuồng nộ của một cơn bão, của một con sông căng phòng đang ào ào chảy, cuồng nộ của vô nhiễm. Nó ở đó quá dư thừa trong căn phòng đến nỗi mọi hình thức của thiền định kết thúc và bộ não đang nhìn, đang cảm thấy từ trống không riêng của nó. Nó kéo dài trong một thời gian đáng kể và chẳng thêm quan tâm đến cơn cuồng nộ mãnh liệt của nó hoặc bởi vì nó. Bộ não vẫn trống không, đầy ắp cái khác lạ. Nó xé tan mọi thứ mà người ta suy nghĩ, mà người ta cảm giác hay trông thấy; nó là trống không trong đó không có gì hiện diện. Nó là hủy diệt tuyệt đối.

4.

Xe lửa [đến Florence] đang chạy rất nhanh, trên chín mươi dặm một giờ; những thị trấn trên những quả đồi rất thân thuộc và cái hồ [Trasimeno] dường như là một người bạn. Một miền quê quen thuộc, cây ô liu và cây bách và con đường chạy dọc theo đường xe lửa. Đang có mưa và quả đất đang vui mừng cùng nó, vì nhiều tháng qua rồi không có mưa và lúc này có những chồi non xanh tươi và những con sông đang chảy đục ngầu, cuộn cuộn và căng phòng. Xe lửa đang chạy trong những thung lũng, hú còi tại những ngã tư, và công nhân đang lao động dọc theo đường sắt ngừng công việc để vẫy tay khi xe lửa giảm tốc độ. Sáng hôm nay mát mẻ, dễ chịu và mùa thu đang biến những chiếc lá thành màu nâu và vàng; họ đang cày bừa thật sâu để chờ mùa đông gieo hạt và những quả đồi thật thân thiện, không bao giờ cao quá, hiền lành và cổ xưa. Xe lửa lại chạy rất nhanh và những tài xế của chiếc xe lửa chạy bằng điện này đón chào chúng tôi và mời chúng tôi vào toa xe của họ vì chúng tôi đã gặp nhau nhiều lần trong nhiều năm; trước khi xe lửa khởi hành họ đã nói rằng chúng tôi phải đến thăm họ; họ cũng thân thiện như những con sông và những quả đồi. Từ cửa sổ toa xe của họ vùng quê mở rộng trước tầm mắt và những quả đồi cùng thị trấn của nó và con sông chúng tôi đang đi dọc theo có vẻ đang chờ đợi tiếng ầm ĩ rung chuyển thân thuộc của chiếc xe lửa. Mặt trời đang tiếp xúc một vài quả đồi và có một nụ cười trên

khuôn mặt của đất đai. Khi chúng tôi đi về phía bắc, bầu trời mỗi lúc một quang đãng và những cây bách và những cây ô liu tương phản bầu trời xanh thật mỏng manh trong vẻ trắng lợt của chúng. Quả đất, luôn luôn như vậy, thật đẹp.

Đêm đã khuya lắm khi thiên định đang ngập tràn những khoảng không gian của bộ não và vượt khỏi. Thiên định không là một xung đột, một đấu tranh giữa cái gì là và cái gì nên là; không có kiểm soát và vì vậy không xao nhãng. Không có mâu thuẫn giữa người suy nghĩ và suy nghĩ vì cả hai không hiện diện. Chỉ có đang thấy mà không có người quan sát, đang thấy này từ trống không và trống không đó không có nguyên nhân. Tất cả nguyên nhân nuôi dưỡng không hành động, mà được gọi là hành động.

Tình yêu lạ lùng làm sao và nó đã được kính trọng nhiều biết bao, tình yêu Thượng đế, tình yêu người láng giềng, tình yêu gia đình. Nó đã được phân chia thật ngăn nắp, dục vọng và thánh thiện; bốn phận và trách nhiệm; vâng lời và tự nguyện chết hoặc phân phát chết. Các giáo sĩ nói về nó và các vị tướng lãnh cũng vậy, khi đang lên kế hoạch những chiến tranh; các người chính trị và bà nội trợ muôn đời phàn nàn về nó. Ganh ghét và đồ kỵ nuôi dưỡng tình yêu, và liên hệ bị nhốt trong nhà tù của nó. Họ diễn tả nó trên màn ảnh, trong báo chí và mọi đài truyền thanh truyền hình om sòm về nó. Khi chết cướp đi tình yêu, có một bức ảnh trong cái khung hoặc hình ảnh mà ký ức tiếp tục nhớ lại hoặc nó được giữ vững trong niềm tin. Thế hệ này sang thế hệ khác được nuôi dưỡng dựa vào nó và đau khổ tiếp tục vô tận.

Tiếp tục của tình yêu là vui thú và cùng nó luôn luôn kèm theo đau khổ nhưng chúng ta cố gắng lẫn tránh cái này và bám chặt cái kia. Tiếp tục này là sự ổn định và an toàn trong liên hệ, và trong liên hệ phải không có thay đổi bởi vì liên hệ là thói quen và trong thói quen có an toàn và đau khổ. Chúng ta bám vào bộ máy vui thú và đau khổ vô tận này và cái việc này được gọi là tình yêu. Muốn chạy trốn khỏi sự buồn chán của nó, có tôn giáo và chủ nghĩa lãng mạn. Từ ngữ sáng chế sự thay đổi và sự trở thành được bổ sung lẫn nhau nhưng chủ nghĩa lãng mạn dâng tặng một tàu thoát tuyệt vời khỏi sự kiện của vui thú và đau khổ. Và, dĩ nhiên, chỗ lánh nạn và hy vọng cuối cùng là Thượng đế đã rất được tôn sùng và gây lợi lộc.

Nhưng tất cả việc này không là tình yêu. Tình yêu không có tiếp tục; nó không thể được chuyển sang ngày mai; nó không có tương lai. Cái gì có là ký ức, và những kỷ niệm là tro bụi của mọi sự việc đã chết và đã chôn cất. Tình

yêu không có ngày mai; nó không thể bị giam cầm trong thời gian và được tạo thành kính trọng. Nó ở đó khi thời gian không còn. Nó không hứa hẹn, không hy vọng; hy vọng nuôi dưỡng thất vọng. Nó không lệ thuộc vào vị thượng đế nào và cũng không lệ thuộc vào suy nghĩ lẫn cảm thấy. Nó không được nhắc nhở và gợi nhớ bởi bộ não. Nó sống và chết mỗi một giây phút. Là một sự việc khủng khiếp, bởi vì tình yêu là hủy diệt. Nó là hủy diệt mà không có ngày mai. Tình yêu là hủy diệt.

5.

Có một cái cây cao, to lớn ở trong vườn,²⁴ nó có một cái thân khổng lồ và suốt đêm những chiếc lá khô của nó xào xạc trong cơn gió mùa thu; mỗi cái cây trong vườn rất sinh động, xào xạc và mùa đông vẫn còn lâu mới đến; tất cả chúng đang thì thầm, đang hét la và gió luôn lay động. Nhưng cái cây đó thống trị ngôi vườn; nó vút cao qua khỏi ngôi nhà bốn tầng và con sông [the Mugnone] nuôi nấng nó. Nó không là một trong những con sông lớn kia, càn quét và nguy hiểm; sông của nó đã được khiến cho nổi tiếng và nó uốn lượn vào ra những thung lũng và chảy ra biển, khá xa nơi này. Luôn luôn có nước trong nó và có những người câu cá luẩn quẩn nơi những cây cầu và dọc theo hai bờ sông. Vào ban đêm cái thác nước nhỏ phàn nàn thật nhiều và sự ồn ào của nó vang đầy không gian; tiếng xào xạc của những chiếc lá, tiếng thác nước đổ và gió không ngừng nghỉ dường như đang nói chuyện dòn dã cùng nhau. Sáng nay thật tuyệt vời với bầu trời xanh màu nước biển và vài đám mây lằng đằng khắp mọi nơi; có hai cây bách tách khỏi những cây khác và đứng tương phản sắc nét với bầu trời.

Lại nữa, ngay sau nửa đêm, khi gió đang lao xao giữa cây cối, thiên định trở thành một bùng nổ dữ dội, đang hủy diệt mọi thứ của bộ não; mỗi suy nghĩ định hình mỗi đáp trả và giới hạn hành động. Hành động được sinh ra từ ý tưởng là không hành động; không hành động như thế nuôi dưỡng xung đột và đau khổ. Chỉ trong khoảnh khắc bất động của thiên định mới có sức mạnh. Sức mạnh không là nhiều liên kết của ý muốn; ý muốn là kháng cự và hành động của ý muốn nuôi dưỡng rối loạn và đau khổ, bên trong lẫn bên ngoài. Sức mạnh không là đối nghịch của yếu ớt; tất cả những đối nghịch chứa đựng mâu thuẫn riêng của chúng.

7.

Đã bắt đầu mưa và những đám mây khiến cho bầu trời ảm đạm; trước khi

bầu trời bị che phủ hoàn toàn những đám mây rộng lớn đầy ắp nơi chân trời và nhìn ngắm chúng là một việc tuyệt vời. Chúng thật mênh mông và thanh bình; thanh bình của quyền lực và sức mạnh vô song. Và những quả đồi Tuscan quá gần chúng, đang chờ đợi cơn cuồng nộ của chúng. Nó đến suốt đêm, sấm sét tàn phá biểu lộ sức mạnh vào mỗi chiếc lá bị run rẩy bởi gió và sự sống. Một đêm lạ thường đầy bão tố, sự sống và bao la. Suốt buổi chiều cái khác lạ đang đến, trong xe hơi và ngoài đường. Nó ở đó hầu hết mọi thời gian trong đêm và sáng sớm, từ lâu trước bình minh, khi thiên định đang vạch lối vào những chiều sâu và chiều cao thăm thẳm; nó ở đó bằng cuồng nộ kiên trì. Thiên định nhường cho cái khác lạ. Nó ở đó trong căn phòng, cùng cành lá của cái cây to lớn đó ngoài vườn; nó ở đó cùng quyền năng và sự sống lạ thường đến độ mỗi đốt xương đều cảm thấy nó; nó có vẻ dồn ép thẳng vào người ta và làm cho cơ thể cùng bộ não hoàn toàn bất động. Nó ở đó dịu dàng và hòa nhã suốt đêm và giấc ngủ trở thành một sự việc rất thanh thản, nhưng khi bình minh đang đến, nó biến thành một quyền lực xuyên thấu, nghiền nát. Cơ thể và bộ não rất tỉnh táo, đang lắng nghe tiếng lá cây xào xạc và đang thấy bình minh đang đến qua những cành sẫm màu của một cây thông thẳng đứng vút cao. Nó có sự mềm mại và vẻ đẹp tuyệt vời luôn luôn trôi chảy và vượt khỏi mọi suy nghĩ và cảm xúc. Nó ở đó và cùng nó là phước lành .

Sức mạnh không là đối nghịch của yếu ớt; tất cả những đối nghịch nuôi dưỡng những đối nghịch thêm nữa. Sức mạnh không là một sự việc của ý muốn và ý muốn là hành động trong mâu thuẫn. Có một sức mạnh không nguyên nhân, không được xếp đặt vào nhau qua vô số những quyết định. Chính sức mạnh đó hiện diện trong phủ nhận và tiêu cực; chính sức mạnh đó hiện diện từ cô đơn tổng thể. Chính sức mạnh đó đến khi mọi xung đột và nỗ lực hoàn toàn kết thúc. Nó ở đó khi tất cả suy nghĩ và cảm thấy đã kết thúc và chỉ có đang thấy. Nó ở đó khi tham vọng, tham lam, ganh tị kết thúc mà không cần ép buộc; chúng xóa sạch bởi đang hiểu rõ. Có sức mạnh đó khi tình yêu là chết và chết là sống. Bản thể của sức mạnh là khiêm tốn.

Một chiếc lá non trong mùa xuân mãnh liệt biết bao, thật mong manh, thật dễ dàng bị hủy diệt. Mong manh là bản thể của đạo đức. Đạo đức không bao giờ mạnh mẽ; nó không thể nào chịu nổi sự phô trương của kính trọng và sự hào huyền của trí năng. Đạo đức không là một tiếp tục máy móc của một ý tưởng, của suy nghĩ trong thói quen. Sức mạnh của đạo đức là rằng nó dễ dàng bị hủy diệt để được sinh lại hoàn toàn mới mẻ. Sức mạnh và đạo đức theo cùng nhau vì mỗi một cái không thể hiện diện nếu không có cái kia.

Chúng chỉ có thể sống được trong trống không.

8.

Đang có mưa suốt ngày; đường sá lầy lội và có thêm nhiều dòng nước đục ngầu trong con sông và những giọt mưa rơi nhẹ nhàng trên con sông đang tạo thêm nhiều tiếng ồn. Qua một đêm tĩnh mịch, một mời mọc cho những cơn mưa liên tục đến mãi tận sáng sớm nay. Rồi bỗng nhiên mặt trời ló dạng và về phía tây bầu trời thật xanh, mưa đã rửa sạch và trong sáng, cùng những đám mây to lớn trắng lệt và đầy ánh sáng kia. Sáng nay thật đẹp, và nhìn về phía tây, bầu trời xanh mãnh liệt, tất cả suy nghĩ và cảm xúc không còn nữa và đang thấy từ trống không.

Trước hừng đông, thiên định là đang mở rộng vô hạn vào cái không biết được. Không sự việc gì có thể mở cánh cửa ngoại trừ sự hủy diệt toàn bộ của cái đã được biết. Thiên định là nổ tung trong đang hiểu rõ. Không có đang hiểu rõ nếu không có đang hiểu rõ về chính mình; đang học hành về cái tôi không là đang tích lũy hiểu biết về nó; đang thu lượm hiểu biết ngăn cản đang học hành; đang học hành không là một qui trình thêm vào; đang học hành là từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc, giống như đang hiểu rõ. Toàn tiến hành của đang học hành là nổ tung trong thiên định.

9.

Sáng sớm nay; bầu trời không một đám mây; mặt trời đang lên cao sau những quả đồi Tuscan, xám xịt bởi cây ô liu, bởi cây bách sẫm màu. Không có những cái bóng trên con sông và lá cây dương đứng yên. Một vài con chim vẫn chưa di cư đang hót líu lo và con sông có vẻ bất động; khi mặt trời mọc sau con sông nó thả những cái bóng dài trên dòng nước lặng lẽ.²⁵ Nhưng một cơn gió nhẹ đang thổi qua những quả đồi và qua những thung lũng; nó lẫn trong những chiếc lá, làm chúng run rẩy và nhảy múa cùng ánh nắng ban mai trên chúng. Có những cái bóng dài và ngắn, những cái bóng to béo và những cái bóng khẳng khiu trên những dòng nước lấp lánh đục ngầu; một ống khói cô đơn bắt đầu nhả khói; những cột khói xám cuộn qua cây cối. Một buổi sáng đẹp, đầy mê hoặc và vẻ đẹp, có quá nhiều cái bóng và quá nhiều chiếc lá đang run rẩy. Có hương thơm trong không khí và mặc dù lúc này là mặt trời mùa thu nhưng vẫn có sẵn hơi thở của mùa xuân. Một chiếc xe hơi nhỏ đang leo thang lên đồi, tạo nên tiếng ồn khủng khiếp nhưng hàng ngàn cái bóng vẫn không động đậy. Một buổi sáng lạ thường.

Chiều hôm qua, nó bắt đầu đột ngột, trong một căn phòng nhìn ra một đường phố ồn ào ²⁶; sức mạnh và vẻ đẹp của cái khác lạ đang lan rộng từ căn phòng ra ngoài qua mọi xe cộ, đến những ngôi vườn và vượt khỏi những quả đồi. Nó ở đó không giới hạn và không thể xuyên thấu; nó ở đó chiều tối và ngay khi người ta đang đi vào giường nó ở đó bằng mãnh liệt cuồng nộ, một phước lành của thiêng liêng vô bờ bến. Không thể nào thân thuộc với nó vì nó luôn luôn khác hẳn, có một sự việc gì đó luôn luôn mới mẻ, một chất lượng mới, một ánh sáng mới, một quan trọng tinh tế, một sự việc gì đó mà không được thấy bao giờ trước kia. Nó không là một sự việc để được lưu giữ, được gọi nhớ và được tìm hiểu, khi nhàn rỗi; nó ở đó và không suy nghĩ nào tiếp cận được bởi vì bộ não bất động và không có thời gian, để trải nghiệm, để ghi nhớ. Nó ở đó và tất cả suy nghĩ bật tắt.

Năng lượng mãnh liệt của sự sống luôn luôn ở đó, đêm và ngày. Nó không xung đột, không phương hướng, không chọn lựa và không nỗ lực. Nó ở đó mãnh liệt đến độ suy nghĩ và cảm thấy không thể kèm kẹp để đúc khuôn nó tùy theo những tưởng tượng, những tin tưởng, những trải nghiệm và những đòi hỏi của chúng. Nó ở đó phong phú đến độ không sự việc gì có thể giảm bớt được. Nhưng chúng ta cố gắng sử dụng nó, cho nó phương hướng, giam cầm nó trong cái khuôn của sự hiện diện của chúng ta và vì vậy xuyên tạc nó để khiến cho nó phù hợp vào khuôn mẫu, trải nghiệm và hiểu biết của chúng ta. Do bởi tham vọng, ganh tị, tham lam đã thu hẹp năng lượng của nó và vì thế có xung đột và đau khổ; sự tàn nhẫn của tham vọng, cá thể hay tập thể, làm biến dạng năng lượng của nó, gây ra hận thù, phản kháng, xung đột. Mọi hành động ganh tị làm lệch lạc năng lượng này, tạo ra bất mãn, phiền muộn, sợ hãi; cùng sợ hãi sẽ có tội lỗi và lo âu kèm theo đau khổ miên tận của so sánh và mô phỏng.

Chính năng lượng bị lệch lạc này đã tạo ra các giáo sĩ và những vị tướng lãnh, các chính khách và những tên ăn trộm. Năng lượng vô hạn này đã bị biến thành không tổng thể bởi ham muốn có được sự vĩnh cửu của chúng ta, và an toàn là mảnh đất nuôi dưỡng những ý tưởng, ganh đua, bạo lực và chiến tranh vô giá trị của chúng ta; nó chính là nguyên nhân của xung đột vô tận giữa con người và con người.

Khi tất cả sự việc này bị gạt đi, dễ dàng và không nỗ lực, chỉ sau đó mới có năng lượng mãnh liệt mà chỉ hiện diện và nở hoa trong tự do. Chính trong tự do, nó không gây ra xung đột và đau khổ; vì vậy nó tự gia tăng và không

bao giờ cạn kiệt; nó là sự sống không khởi đầu và kết thúc; nó là sáng tạo, mà là tình yêu và hủy diệt.

Năng lượng bị sử dụng trong một phương hướng dẫn tới một sự việc, xung đột và đau khổ; năng lượng mà là sự biểu lộ của sự sống tổng thể là phước lành vượt khỏi đo lường.

12.

Bầu trời ửng vàng trong mặt trời hoàng hôn và cây bách sẫm màu cùng cây ô liu xám xịt xinh đẹp kinh ngạc và ở phía dưới là con sông ngoằn ngoèo có màu vàng rực rỡ. Một buổi sáng lạ thường, đầy ánh sáng và tĩnh lặng. Từ độ cao đó,²⁷ bạn có thể nhìn thấy thành phố trong thung lũng, cái vòm và tháp chuông đẹp và dòng sông uốn lượn qua thành phố. Đi xuống triền dốc và những bậc thềm phía dưới, người ta cảm được vẻ đẹp tuyệt vời của chiều tối; chỉ còn lại ít người và những du khách tình cờ, lúc nào cũng bồn chồn đã đi qua đó từ sớm, luôn luôn nói chuyện dòn dã, chụp ảnh và chẳng khi nào đang nhìn. Có hương thơm trong không khí và khi mặt trời lặn, tĩnh lặng trở nên mãnh liệt, phong phú và thăm thẳm. Từ tĩnh lặng này chỉ, có đang thấy, đang lắng nghe thực sự và từ đang này thiên định hiện diện, dù rằng chiếc xe nhỏ đang rất ồn ào thả dốc theo con đường ngoằn ngoèo, kèm theo bị nhồi lên nhồi xuống liên tục. Có hai cây thông Roman đứng tương phản bầu trời ửng vàng và mặc dù trước kia người ta đã thấy nó thường xuyên nó lại như thể rằng người ta chưa bao giờ thấy nó; quả đồi dốc xuôi êm ả có màu xám bạc do bởi những cây ô liu và những cây bách cô độc ủ rũ ở khắp mọi nơi.

Thiên định là nổ tung, không được lên kế hoạch cẩn thận, không được thiết kế và kết hợp cùng nhau bằng sự theo đuổi được khẳng định từ trước. Nó là một nổ tung không để lại dư âm của quá khứ. Nó nổ tung thời gian, và thời gian không bao giờ cần ngừng lại nữa. Trong nổ tung này mọi thứ không còn bóng và thấy không bóng là thấy vượt khỏi thời gian. Một buổi tối lạ thường đầy hân hoan và không gian. Thị trấn ồn ào với những ánh đèn của nó và chiếc xe lửa đang chạy êm ả trong tĩnh lặng bao la này và vẻ đẹp của nó ở khắp mọi nơi.

Chiếc xe lửa, chạy về hướng nam [quay trở lại Rome] đông nghẹt du khách và doanh nhân; họ hút thuốc liên tục, ăn uống thật nhiều khi bữa ăn được phục vụ. Vùng quê thật đẹp; mưa đã rửa sạch sẽ, trong lành và không một đám mây trên bầu trời. Có những thị trấn cổ xưa được xây tường bao

quanh trên những quả đồi và cái hồ của nhiều kỷ niệm có màu xanh, không một lần tắt; đất đai màu mỡ đã nhường chỗ cho đất đai cằn cỗi kém năng suất và những nông trại có vẻ ít phồn thịnh hơn, những con gà ốm yếu hơn, không có gia súc loanh quanh và chỉ có một ít con cừu. Xe lửa đang chạy rất nhanh để cố gắng bù vào thời gian nó đã mất. Ngày hôm nay thật đẹp và đó kia trong toa xe ngộp khói thuốc, cùng những hành khách hiếm khi nào nhìn ra cửa sổ, có cái khác lạ. Suốt đêm, nó ở đó bằng mãnh liệt đến độ bộ não cảm thấy áp lực của nó. Như thế nó có mặt tại ngay trung tâm của tất cả mọi hiện diện, nó đang vận hành trong tinh khiết và bao la của nó. Bộ não nhìn ngắm, như nó đang nhìn ngắm cảnh trí đang vùn vụt qua, và trong ngay động thái này, nó vượt khỏi những giới hạn riêng của nó. Và suốt đêm tại những khoảnh khắc không đều đặn, thiên định là một ngọn lửa của nổ tung.

13.

Bầu trời trong xanh, cánh rừng nhỏ ngang đường đi đầy ánh sáng và những cái bóng. Vào sáng sớm trước khi mặt trời mọc trên quả đồi, khi hừng đông vẫn còn trên đất đai và không có chiếc xe nào chạy thẳng lên đồi, thiên định không thể cạn kiệt. Suy nghĩ luôn luôn bị giới hạn, nó không thể thâm nhập sâu thẳm lắm vì nó bị bám rễ trong ký ức, và khi nó có thâm nhập, nó hoàn toàn trở thành phỏng đoán, tưởng tượng; không có giá trị nào cả. Suy nghĩ không thể tìm ra cái gì là và cái gì là không vượt khỏi những biên giới thời gian riêng của suy nghĩ; suy nghĩ bị trói buộc vào thời gian. Suy nghĩ tự làm sáng tỏ chính nó, tự gỡ rối chính nó khỏi mạng lưới tự tạo tác riêng của nó, không là chuyển động tổng thể của thiên định. Suy nghĩ trong xung đột với chính nó không là thiên định; kết thúc của suy nghĩ và khởi đầu của cái mới mẻ là thiên định. Mặt trời đang tạo những khuôn mẫu trên tường, những chiếc xe hơi đang leo đồi và lúc này công nhân đang huýt sáo và ca hát trên cao ốc mới xây ngang đường đi.

Bộ não luôn khuấy động, một dụng cụ nhạy cảm kinh ngạc. Nó luôn luôn đang thu nhận những ấn tượng, đang diễn giải chúng, đang lưu giữ chúng; nó không bao giờ yên lặng, cả khi thức lẫn khi ngủ. Quan tâm của nó là sinh tồn và an toàn, những đáp trả của tánh thú vật di truyền; dựa vào nền tảng của những việc này, những phương cách ranh mãnh của nó được thiết lập, cả bên trong lẫn bên ngoài; các vị chúa của nó, những đức hạnh của nó, những luân lý của nó là những phòng vệ của nó; những tham vọng, những ham muốn, những cường bách và những tuân phục của nó là những thôi thúc của sinh tồn

và an toàn. Vì rất nhạy cảm, bộ não cùng bộ máy suy nghĩ của nó, bắt đầu nuôi dưỡng thời gian, những ngày hôm qua, ngày hôm nay, và nhiều ngày mai; việc này cho nó một cơ hội trì hoãn và thành tựu; trì hoãn, lý tưởng và thành tựu là sự tiếp tục của chính nó. Nhưng trong việc này luôn luôn có đau khổ; từ đau khổ này có chạy trốn vào niềm tin, giáo điều, hành động và vô số hình thức giải trí, gồm cả những nghi lễ tôn giáo. Nhưng luôn luôn có chết và sợ hãi của nó; lúc đó suy nghĩ lại tìm kiếm thanh thản và tẩu thoát trong những tin tưởng, những hy vọng, những kết luận dựa trên lý trí và không lý trí của nó. Những từ ngữ và những lý thuyết trở thành quan trọng cực kỳ, đang sống dựa vào những sự việc này và đang xây dựng toàn bộ cấu trúc của hiện diện của nó trên những cảm thấy này được khơi gợi bởi những từ ngữ và những kết luận. Bộ não cùng suy nghĩ của nó vận hành tại mức độ rất hời hợt, dù suy nghĩ đã hy vọng chuyển hành trình của nó thật sâu thẳm. Bởi vì suy nghĩ, dù trải nghiệm đến chừng nào, dù khôn ngoan và uyên bác đến chừng nào, vẫn hời hợt. Bộ não và những hoạt động của nó là một mảnh trong toàn tổng thể của sự sống; mảnh đó đã trở nên hoàn toàn quan trọng đối với chính nó và sự liên hệ của nó với những mảnh khác. Sự phân chia này và sự mâu thuẫn mà nó nuôi dưỡng là sự hiện diện thực sự của nó; nó không thể hiểu rõ tổng thể và khi nó cố gắng lập công thức tổng thể của sự sống, nó chỉ có thể suy nghĩ trong quy định của những đối nghịch và những phản ứng mà chỉ nuôi dưỡng xung đột, rối loạn và đau khổ.

Suy nghĩ không bao giờ có thể hiểu rõ hoặc lập công thức tổng thể của sự sống. Chỉ khi nào bộ não và suy nghĩ của nó hoàn toàn bất động, không bị mê muội hoặc bị dẫn động bởi kỷ luật, ép buộc, hoặc bị mê hoặc, chỉ lúc đó mới có được sự nhận biết của tổng thể. Bộ não mà quá nhạy cảm có thể bất động, bất động trong nhạy cảm của nó, chú ý thăm thẳm và bao la nhưng hoàn toàn tĩnh lặng. Khi thời gian và đo lường của nó kết thúc lúc đó có tổng thể, cái không biết được.

14.

Trong những ngôi vườn [của Villa Borghese], ngay ở trung tâm của thị trấn bốc mùi và ồn ào, có những cây thông bằng phẳng và nhiều cây cối, đang chuyển màu vàng, nâu và mùi của đất đai ẩm ướt, đang dạo bộ cùng trạng thái nghiêm túc nào đó, là sự nhận biết cái khác lạ. Nó ở đó cùng vẻ đẹp và hiền hòa vô cùng; nó không là điều mà người ta đang suy nghĩ về nó – nó lẫn tránh tất cả suy nghĩ – nhưng nó ở đó thật phong phú đến nỗi nó sáng tạo sự

kinh ngạc và thanh thản vô cùng. Nghiêm túc của suy nghĩ quá vờ vụn và không chín chắn nhưng phải có nghiêm túc mà không là sản phẩm của ham muốn. Có một nghiêm túc mà có chất lượng của ánh sáng với đặc tính xuyên thấu, một ánh sáng không có bóng; nghiêm túc này lượn lờ vô tận vì vậy hân hoan. Nó ở đó và mọi cây cối và những chiếc lá, mọi cọng cỏ và những bông hoa trở nên rất sinh động và rực rỡ; màu sắc cực mạnh và bầu trời bao la. Quả đất, ẩm ướt và những chiếc lá rơi rải rác, là sự sống.

15.

Mặt trời sáng sớm trên cánh rừng nhỏ phía bên kia con đường; một buổi sáng yên lặng, thanh bình và dịu dàng, mặt trời không nóng quá và không khí trong lành mát mẻ. Mỗi cái cây thật sinh động làm say đắm, cùng thật nhiều màu sắc và có quá nhiều bóng; tất cả chúng đang gọi nhau và đang chờ đợi. Từ lâu trước khi mặt trời lên, khi còn yên lặng vì không có chiếc xe nào đang leo lên đồi, thiên định là một chuyển động trong phước lành. Chuyển động này trôi vào cái khác lạ, vì nó ở đó trong căn phòng, đang đỡ đẩy nó và tràn qua nó, ra ngoài và vượt khỏi, không có kết thúc. Trong nó có một chiều sâu không đáy, của bao la vô hạn và có an bình. An bình này không bao giờ biết đến xung đột, không bị ô uế bởi suy nghĩ và thời gian. Nó không là an bình của kết thúc cuối cùng; nó là cái gì đó sinh động và nguy hiểm cực kỳ. Và nó ở đó không phòng vệ. Mọi hình thức của kháng cự là bạo lực, và nhượng bộ cũng vậy. Nó không là an bình mà xung đột sinh ra; nó vượt khỏi mọi xung đột và những đối nghịch của nó. Nó không là kết quả của thỏa mãn và bất mãn, mà trong đó chứa đựng những mầm mống của thoái hóa.

16.

Trước bình minh, khi không có những tiếng ồn và thành phố vẫn còn ngủ yên, bộ não được thức giấc trở nên yên lặng vì cái khác lạ ở đó. Nó đi vào thật lặng lẽ và bằng thận trọng e dè vì hai mắt vẫn còn ngái ngủ nhưng có thanh thản vô cùng, thanh thản của đơn giản và tinh khiết vô hạn.

18.

Trên máy bay.²⁸ Có sấm và mưa như trút nước; nó đánh thức người ta lúc nửa đêm [ở Rome] và cơn mưa đang đập lộp bộp trên cửa sổ và cây cối bên đường. Ngày hôm đó nóng nực và không khí lúc này mát mẻ dễ chịu; thị trấn vẫn còn đang ngủ và cơn bão đang hoành hành. Đường sá ướt át và hiểm có

xe cộ khi còn sớm như thế này; bầu trời vẫn còn ảm đạm nhiều mây và hừng đông đã phủ đất đai. Nhà thờ [S. Giovanni ở Laterano] cùng những hình dạng chạm khắc bằng vàng sáng lóa mắt do ánh sáng nhân tạo. Phi trường vẫn còn xa²⁹ và chiếc xe mạnh mẽ đang chạy rất trơn tru; nó đang cố gắng đua cùng những đám mây. Nó vượt qua vài chiếc xe đang chạy trên đường và ôm con đường ở mỗi khúc quanh bằng tốc độ rất cao. Xe chạy quá lâu trong thành phố và lúc này nó đang thanh thoi trên con đường không còn ách tắc. Và đến phi cảng rất mau. Mùi của biển và quả đất ẩm ướt trong không khí; những cánh đồng mới cày xong có màu sẫm đen và màu xanh của cây cối trông rực rỡ; mặc dù mùa thu đã sờ chạm một vài lá cây; gió đang thổi từ phía tây lại và sẽ không có mặt trời trên đất đai trong suốt ngày hôm đó. Mỗi chiếc lá đều được rửa sạch và có vẻ đẹp cùng thanh bình trên đất đai.

Vào giữa khuya, khi vẫn còn sự yên lặng sau những cơn sấm sét, bộ não hoàn toàn bất động và thiền định là một đang mở toang vào trống không vô hạn. Chính nhạy cảm sắc sảo của bộ não đã bắt buộc nó phải bất động, nó bất động không nguyên nhân; hành động của bất động có nguyên nhân là không tổng thể. Nó rất bất động đến độ không gian giới hạn của căn phòng đã biến mất và thời gian đã kết thúc. Chỉ có một chú ý được thức dậy, cùng một trung tâm luôn chú ý; nó là chú ý đã kết thúc khởi nguồn của suy nghĩ, không nhờ vào mọi hành vi bạo lực, một cách tự nhiên, dễ dàng. Bộ não đang nghe mưa rơi và chuyển động trong căn phòng kế bên; nó đang lắng nghe không diễn đạt và đang nhìn ngắm không hiểu biết. Cơ thể cũng bất động. Thiền định nhường chỗ cho cái khác lạ; nó thuộc về tinh khiết tàn phá. Tinh khiết của nó không để lại một cặn bã; nó ở đó, đó là tất cả và không có gì hiện diện. Vì không có gì, nó hiện diện. Nó là tinh khiết của tất cả bản thể. An bình này là một không gian vô tận và mệnh mang, của trống không không bờ bến.

20.

Biển cả, thật xa xôi phía dưới, gần 4000 feet, dường như không một con sóng, rất bình lặng, rất mệnh mông, không có mọi chuyển động; sa mạc, những quả đồi đỏ cháy, trơ trụi, đẹp đẽ và nhẫn tâm; thêm nhiều biển cả và những ánh đèn xa xôi của thị trấn nơi tất cả hành khách đang xuống máy bay; sự huyền ảo, một núi hành lý, khám xét và chuyển xe dài qua đường phố ánh đèn yếu ớt và vỉa hè đông nghẹt dân số gia tăng; nhiều mùi thâm nhập khứu giác, những giọng nói lạnh lạnh, những ngôi đèn trang trí lộng lẫy, những chiếc xe giăng đầy hoa, vì hôm nay là ngày lễ hội, những ngôi nhà

giàu có, những khu ổ chuột tối tăm rồi chạy xuống một con đường dốc đứng, xe ngừng lại và cửa được mở ra.

Có một cái cây đầy những chiếc lá sáng xanh rực rỡ, rất yên tĩnh trong tình khiết và cao quý của nó, được vây quanh bởi những ngôi nhà không cân đối và những con người không bao giờ để mắt tới cái cây huống chi một chiếc lá cô đơn của nó. Nhưng họ kiếm ra tiền, đi làm, nhậu nhẹt, sinh con đẻ cái và ăn uống rất nhiều. Đêm qua mặt trăng ở trên nó và mọi tối tăm tinh tế đều sinh động. Và thức dậy chờ bình minh, thiền định là sự chói lọi của ánh sáng vì cái khác lạ ở đó, trong một căn phòng không thân thuộc. Lại nữa nó là một an lành khẩn khoản và cận kề, không phải an lành của các người chính trị hay của các vị giáo sĩ và cũng không phải của những người mãn nguyện; nó bao la quá không thể bị kèm hãm trong không gian và thời gian, hoặc bị lập thành công thức bởi suy nghĩ và cảm thấy. Nó là trọng lượng của quả đất và mọi vật trên nó; nó là bầu trời và vượt khỏi nó. Con người phải ngừng lại cho nó hiện diện.

Thời gian luôn luôn đang lặp lại thách thức của nó và những vấn đề của nó; những đáp trả và những giải pháp liên quan đến ngay lập tức. Chúng ta hao tổn năng lượng và thời gian bởi thách thức ngay lập tức và bởi giải pháp ngay lập tức cho nó. Giải pháp ngay lập tức cho thách thức ngay lập tức là thuộc thế giới vật chất, cùng tất cả những vấn đề và những phiền muộn liên tục không thể giải quyết; những người trí năng đáp trả bằng hành động được sinh ra từ những

ý tưởng có gốc rễ của chúng trong thời gian, trong ngay lập tức, và những người không suy nghĩ, bị kinh ngạc, tuân theo anh ấy; vị giáo sĩ của tôn giáo có tổ chức tốt về truyền bá và niềm tin đáp trả lại sự thách thức tùy theo sự việc gì anh ấy đã được dạy dỗ; những người còn lại tuân theo khuôn mẫu của những sự việc ưa thích hay không ưa thích, của thành kiến và ác tâm. Và mỗi tranh luận và biểu hiện là sự tiếp tục của đau khổ, thất vọng và hoang mang. Không có kết thúc cho nó. Quay lưng lại mọi việc như thế, gọi hoạt động này bằng những cái tên khác biệt, không là kết thúc nó. Nó ở đó dù bạn khước từ nó hay không; dù bạn phân tích kỹ càng nó hoặc dù bạn nói toàn bộ sự việc là ảo tưởng, huyền hoặc. Nó ở đó và bạn luôn luôn đang đánh giá nó. Phải kết thúc những đáp trả ngay lập tức này đối với một loạt những yêu cầu ngay lập tức. Vậy là bạn sẽ trả lời từ trống không của không thời gian đối với yêu cầu ngay lập tức của thời gian hoặc bạn sẽ không trả lời gì cả mà có lẽ lại là trả

lời trung thực. Mọi phản hồi của suy nghĩ và cảm xúc sẽ chỉ kéo dài thất vọng và phiền muộn của những vấn đề không đáp án; đáp án cuối cùng vượt khỏi ngay lập tức.

Trong ngay lập tức là tất cả hy vọng, kiêu hãnh và tham vọng của bạn, dù rằng ngay lập tức đó được phóng vào tương lai của nhiều ngày mai hoặc trong ngay lúc này. Đây là con đường của đau khổ. Kết thúc đau khổ không bao giờ tìm được trong những đáp trả ngay lập tức đối với nhiều thách thức. Kết thúc nằm trong đang thấy sự kiện này.

21.

Cây cọ đang đong đưa rất uy nghi, vui đùa uốn lượn trong cơn gió nhẹ thổi từ vùng biển phía tây; chúng dường như xa cách khỏi con đường ồn ào đông đúc. Tương phản bầu trời buổi chiều, chúng có màu sẫm, thân cao của chúng có vóc dáng đẹp, được uốn thon thả do nhiều năm tháng chịu đựng nắng mưa; chúng thống trị chiều tối của các vì sao và biển cả ấm áp. Chúng đuổi dài các cành cọ để chào đón bạn, để cướp bạn khỏi con đường bắn thủ nhưng cơn gió buổi chiều đã mang chúng đi để làm ngập tràn bầu trời bằng chuyển động của chúng. Con đường đông nghẹt; nó sẽ không bao giờ sạch sẽ, quá nhiều người khắc nhõ trên nó, những bức tường của nó bị bôi bẩn bởi những tờ quảng cáo giới thiệu những cuốn phim mới nhất; chúng bị đập lên bởi những ứng cử viên mà bạn phải bầu, những biểu tượng của đảng phái; con đường này thật dơ dáy mặc dù nó là một trong những phố chính; những chiếc xe buýt không được lau chùi găm thết qua lại; những chiếc taxi hú còi vào bạn và nhiều con chó dường như đã chạy qua. Xa hơn chút nữa là biển cả và mặt trời hoàng hôn. Mặt trời có hình dạng như một quả bóng lửa tròn và đỏ rực, một ngày nắng cháy da; nó biến biến cả và một ít đám mây thành màu đỏ. Biển không có gợn sóng nhưng nó khuấy động và mơ mộng. Không thể có được một buổi tối dễ chịu vì thời tiết quá nóng và cơn gió hiu hiu có vẻ đã quên bằng sự thích thú của nó. Đi dọc theo con đường dơ dáy đó, cùng những con người đang xô đẩy bạn, thiên định là bản thể tận cùng của sự sống. Bộ não thật tinh tế và hay quan sát hoàn toàn bất động, nhìn ngắm các vì sao, nhận biết về con người, mùi vị, tiếng sủa của những con chó. Một chiếc lá vàng đơn chiếc đang rơi xuống con đường bắn thủ và chiếc xe chạy ngang qua dập nát nó; nó có màu sắc phong phú cùng vẻ đẹp và bị hủy diệt quá dễ dàng.

Khi người ta dạo bộ theo con đường có một ít cây cọ, cái khác lạ hiện diện

như một con sóng đã tinh lọc và đã củng cố sức mạnh; nó ở đó giống như một hương thơm, một hơi thở của bao la. Không có cảm tính, lãng mạn của ảo tưởng hay máy động của suy nghĩ; nó ở đó, sắc sảo và rõ ràng, không mang máng, không ngần ngại, dứt khoát. Nó ở đó, một vật thiêng liêng, và không thứ gì có thể tiếp cận nó, không thứ gì có thể phá vỡ tánh kết thúc của nó. Bộ não nhận biết sự gần gũi của những chiếc xe buýt chạy ngang qua, con đường ướt át và tiếng thắng xe ken két; nó nhận biết tất cả những việc này, và ngoài xa, biển cả, nhưng bộ não không liên quan gì đến một việc gì trong bất kỳ những việc này; nó hoàn toàn trống không, không còn mọi gốc rễ, đang nhìn ngắm, đang quan sát từ trống không này. Cái khác lạ đang dồn ép vào bằng một thôi thúc mãnh liệt. Nó không là một cảm thấy, một cảm xúc nhưng có thật như người đàn ông kia đang gọi ai đó. Nó không là một cảm xúc mà thay đổi, làm cho khác biệt và tiếp tục, và suy nghĩ không thể tiếp xúc nó. Nó ở đó cùng tánh kết thúc của chết mà không lý do nào có thể can ngăn. Vì nó không có gốc rễ và liên hệ, không sự việc gì có thể vấy bẩn nó; nó không thể bị hủy diệt.

23.

Bất động tuyệt đối của bộ não là một việc lạ thường; nó rất nhạy cảm, mãnh liệt, đang sống, nhận biết mọi chuyển động phía bên ngoài nhưng bất động tuyệt đối. Nó bất động vì nó hoàn toàn khoáng đạt, không có mọi cản trở, không có bất kỳ đòi hỏi và theo đuổi bí mật nào; nó bất động vì không có xung đột mà theo căn bản là một trạng thái mâu thuẫn. Nó bất động tuyệt đối trong trống không; trống không này không là một trạng thái của chân không, một không hồn; nó là năng lượng không một trung tâm, không một biên giới. Đang dạo bộ xuống con đường đông đúc, bốc mùi và dơ bẩn, có những chiếc xe buýt gầm thét chạy qua, bộ não nhận biết những sự vật quanh nó và cơ thể đang đi bộ dọc theo con đường, nhạy cảm, nhận biết rõ ràng những mùi vị, sự dơ bẩn, những người lao công đang đổ mồ hôi nhưng không có trung tâm dựa vào đó đang nhìn, đang hướng dẫn, đang kiểm duyệt xảy ra. Trong nguyên một dặm đó và quay lại bộ não không có một chuyển động, như suy nghĩ và cảm thấy; cơ thể đang mệt mỏi, không quen thuộc với sức nóng và độ ẩm kinh khiếp mặc dù mặt trời đã lặn từ lâu. Nó là một hiện tượng lạ lùng mặc dù nó đã xảy ra nhiều lần trước kia. Người ta không bao giờ quen thuộc với bất kỳ việc nào trong những việc này vì nó không là một việc của thói quen và ham muốn. Nó luôn luôn gây ngạc nhiên, sau khi nó chấm dứt.

Chiếc máy bay đông nghẹt người [tới Madras] rất nóng nực và ngay cả ở độ cao đó, khoảng 8000 feet, nó có vẻ không bao giờ mát mẻ được. Trong chuyến máy bay buổi sáng đó, đột nhiên và không mong đợi nhất, cái khác lạ đến. Nó không bao giờ giống nhau, luôn luôn mới mẻ, luôn luôn bất ngờ; sự việc kỳ lạ về nó là suy nghĩ không thể ung dung quay lại nó, xem xét lại nó, kiểm tra lại nó. Ký ức không có vai trò trong nó, vì mỗi lần xảy ra nó hoàn toàn mới mẻ và bất ngờ đến nỗi nó không để lại bất kỳ kỷ niệm nào đằng sau nó. Vì nó là một đang xảy ra tổng thể và trọn vẹn, một sự kiện không để lại dấu vết, như kỷ niệm. Vì vậy nó luôn luôn mới mẻ, tươi trẻ, bất ngờ. Nó đến cùng vẻ đẹp lạ thường, không phải bởi vì hình dạng diễm kiều của những đám mây và ánh sáng trong chúng và cũng không phải bởi vì bầu trời xanh, thật xanh và dịu dàng; không lý do, không nguyên nhân cho vẻ đẹp không thể tin được đó và đó là nguyên do tại sao nó đẹp. Nó là bản thể không phải của tất cả sự việc được xếp đặt vào nhau và cô đọng lại để được cảm thấy và được nhìn thấy nhưng của tất cả sự sống mà đã là, là và sẽ là, sự sống không thời gian. Nó ở đó và nó là cường độ của vẻ đẹp.

Chiếc xe nhỏ xíu đang chạy đến thung lũng tổ ấm của nó,³⁰ xa khỏi những thành phố và những văn minh; nó đang chạy qua những con đường nhồi lên nhồi xuống, qua những ổ gà, queo những khúc quanh đột ngột, đang gầm gừ, đang kêu kít kít nhưng nó vẫn chạy; nó không cũ lắm nhưng nó bị lắp ráp cầu thả; nó bốc ra mùi xăng và mùi dầu nhưng nó đang chạy hết tốc lực về nhà qua những con đường có trải nhựa hoặc bằng đất. Vùng quê thật đẹp; vừa mới có mưa, đêm hôm trước. Cây cối sinh động nhờ vào những chiếc lá xanh tươi và rục rờ – cây me, cây bồ đề và vô số những cây khác; chúng đầy sức sống, tươi mát và non trẻ, dù rằng một số trong chúng chắc chắn đã khá già cỗi. Có những quả đồi và đất đỏ; chúng không là những quả đồi to lớn nhưng hiền lành và nhiều tuổi, một số trong những quả đồi già nua nhất trên quả đất, và trong ánh hoàng hôn chúng rất bình thản, cùng màu xanh cổ xưa mà chỉ có một số quả đồi nào đó mới có. Một số có đá và trơ trụi, một số khác có những bụi rậm nhỏ và một số khác lại có ít cây nhưng chúng thật là thân thiện như thể chúng đã trải qua tất cả đau khổ. Và mặt đất ở chân đồi có màu đỏ; những cơn mưa làm cho nó sẫm đỏ thêm; nó không là màu đỏ của máu hay củ a mặt trời hay của bất kỳ thuốc nhuộm nhân tạo nào; nó là màu đỏ, màu của tất cả những màu đỏ; có một rõ ràng và tinh khiết của nó và màu xanh là màu gây kinh ngạc nhiều vì tương phản nó. Chiều hôm đó thật dễ thương và thời tiết đang mát mẻ hơn vì thung lũng nằm trên một độ cao nào đó.

Ở giữa ánh sáng chiều tối và những quả đồi xanh đậm hơn và đất đỏ màu mỡ hơn, cái khác lạ lặng lẽ hiện diện cùng phước lành. Mỗi lần nó mới mẻ lạ thường tuy vậy nó đều giống hệt. Nó quá bao la cùng sức mạnh, sức mạnh của hủy diệt và mong manh. Nó hiện diện thật phong phú và biến đi trong một ánh chớp; khoảnh khắc vượt khỏi mọi thời gian. Hôm nay là ngày mệt mỏi nhưng bộ não tỉnh thức kỳ lạ, thấy không người quan sát; thấy không bằng trải nghiệm nhưng từ trống không.

24.

Mặt trăng vừa ở trên những quả đồi, được ôm ấp trong đám mây dài ngoằn ngoèo như con rắn, tạo cho nó một hình dạng diêm ảo. Mặt trăng thật to lớn, làm nhỏ lại những quả đồi, quả đất và những cánh đồng xanh; nơi nó đang xuất hiện rõ ràng hơn nhiều, có ít mây hơn, nhưng chẳng mấy chốc nó đã biến mất trong những đám mây u ám có chứa mưa. Bắt đầu có mưa lắt nhắt và quả đất vui mừng; ở đây mưa không nhiều lắm và từng giọt mưa đều có ý nghĩa; cây bồ đề lớn và cây me, cây xoài sẽ tranh đấu để sống sót nhưng những cây nhỏ bé và vụ lúa đang hân hoan thậm chí với mỗi giọt mưa nhỏ xíu. Rủi thay ngay cả vài giọt mưa cũng ngừng và lúc này mặt trăng đã chiếu sáng trong một bầu trời quang đãng. Đang có mưa dữ dội trên bờ biển nhưng nơi này người ta thêm khát những cơn mưa thì những đám mây có chứa mưa lại bay đi mất. Tối nay thật đẹp, và có những cái bóng đầy đặn sẫm màu, thuộc nhiều khuôn mẫu. Mặt trăng sáng rực và những cái bóng rất yên lặng và những chiếc lá, đã được rửa sạch sẽ, đang lấp lánh. Đang dạo bộ và đang nói chuyện, thiên định đang xảy ra dưới những từ ngữ và vẻ đẹp của đêm tối. Nó đang xảy ra tại một chiều sâu không đáy, chảy cả bên ngoài lẫn bên trong; nó đang nổ tung và đang lan rộng. Người ta nhận biết nó; nó đang xảy ra; người ta không đang trải nghiệm nó, đang trải nghiệm là đang giới hạn; nó đang xảy ra. Không có mọi tham gia trong nó; suy nghĩ không thể chia sẻ nó vì suy nghĩ là một vật quá máy móc và vô dụng, cảm thấy cũng không thể làm phức tạp nó; nó quá năng động gây xáo trộn cho suy nghĩ lẫn cảm thấy. Nó đang xảy ra tại một chiều sâu không biết được vì không thể đo lường cái chiều sâu đó. Nhưng có bất động tuyệt đối. Nó gây ngạc nhiên hoàn toàn và không bình thường chút nào cả.

Những chiếc lá sẫm màu đang chiếu sáng và mặt trăng đã lên khá cao; nó đang chuyển động theo đường đi phía tây và tỏa sáng hết căn phòng. Còn nhiều tiếng đồng hồ nữa bình minh mới đến và không có một âm thanh; thậm chí những con chó trong làng, cùng tiếng sữa ăng ăng và lanh lảnh, cũng im

tiếng. Thức dậy, nó ở đó, bằng rõ ràng và chính xác; cái khác lạ ở đó và thức dậy là việc cần thiết, không phải ngủ; có dụng ý, để nhận biết về sự việc gì đang xảy ra, để nhận biết bằng toàn bộ ý thức về sự việc gì đang xảy ra. Khi ngủ, nó có lẽ là một giấc mơ, một gợi ý mơ hồ của tầng ý thức bên trong, một lửa phình của bộ não, nhưng khi thức giấc hoàn toàn, cái khác lạ không thể biết được và lạ thường này là một sự thật rành rành, một sự kiện và không là một ảo tưởng, một giấc mơ. Nó có một chất lượng, nếu có thể dùng từ ngữ đó để áp đặt nó, của tình trạng vô trọng lượng và sức mạnh không thể xuyên thấu. Lại nữa những từ ngữ này có một ý nghĩa nào đó, xác định và chuyển tải, nhưng những từ ngữ này mất đi tất cả ý nghĩa của nó khi cái khác lạ phải được chuyển tải trong những từ ngữ; những từ ngữ là những biểu tượng nhưng không một biểu tượng nào có thể chuyển tải sự thật. Nó ở đó cùng sức mạnh vô song đến độ không thứ gì có thể hủy diệt nó, vì nó không thể tiếp cận được. Bạn có thể tiếp cận một sự việc gì đó mà bạn quen thuộc, bạn phải có cùng ngôn ngữ để cảm thấy gần gũi, một loại nào đó của qui trình suy nghĩ, bằng từ ngữ hoặc không; trên tất cả là phải có sự công nhận lẫn nhau. Không phải như vậy. Về phần bạn, bạn có thể nói nó là cái này hay cái kia, chất lượng này hay chất lượng kia, nhưng ngay khoảnh khắc của sự việc đang xảy ra không có sự phát biểu bằng lời nói vì bộ não hoàn toàn bất động, không còn bất kỳ chuyển động nào của suy nghĩ. Nhưng cái khác lạ không liên quan đến bất kỳ sự việc gì và tất cả suy nghĩ lẫn đang hiện diện là một qui trình nguyên nhân-kết quả và vì thế không có đang hiểu rõ về nó hoặc liên quan đến nó. Nó là một ngọn lửa không thể đến gần và bạn chỉ có thể thấy nó từ xa xa. Và khi thức giấc đột ngột, nó ở đó. Và cùng nó là ngây ngất không mong đợi, một hân hoan không lý do; không nguyên nhân tạo ra nó bởi vì nó không bao giờ được tìm kiếm hay được theo đuổi. Có ngây ngất này khi thức dậy lại vào giờ thường lệ; nó ở đó và tiếp tục suốt một khoảng thời gian dài.

25.

Có một cây lau sậy thân thật dài, một loại cỏ nào đó, mọc lộn xộn trong vườn và nó đang nở hoa tươi và nhẹ như lông vũ, có màu vàng cháy, lóe sáng trong cơn gió nhẹ, run rẩy cho đến khi nó gần bị tan nát nhưng không bao giờ tan nát, ngoại trừ khi gặp phải cơn gió mạnh. Có một lùm lau sậy màu be vàng rực và khi cơn gió nhẹ thổi tới nó nhảy múa; mỗi thân có vũ điệu riêng, sự trắng lệ riêng và chúng giống như một con sóng khi tất cả chuyển động cùng lúc; lúc đó màu sắc của nó; hòa cùng ánh hoàng hôn, đẹp quá không

diễn tả được; nó là màu sắc của mặt trời lặn, của quả đất và của những quả đồi cùng những đám mây vàng óng. Những bông hoa bên cạnh chúng quá khẳng định, quá nguyên vẹn, kiên trì, đòi hỏi bạn phải nhìn ngắm chúng. Những cây lau sậy này có một thanh tú lạ lùng; chúng có mùi hương phảng phất của lúa mì và của thời cổ xưa; chúng cứng cáp và tinh khiết, ngập tràn sự sống phong phú. Một đám mây chiều đang bay qua, đầy ánh sáng khi mặt trời đi xuống phía sau quả đồi sẫm màu. Cơn mưa đã cho quả đất một hương thơm và không khí mát mẻ dễ chịu. Những cơn mưa đang rơi xuống và có hy vọng trong đất đai.

Bỗng nhiên nó xảy ra, khi đang quay về phòng; nó ở đó cùng một nghênh đón ôm ấp, không mong đợi. Người ta đi vào chỉ để đi ra lại; chúng tôi đang nói chuyện về nhiều vấn đề, không có gì quan trọng lắm. Quả là một chấn động và một ngạc nhiên khi phát hiện cái khác lạ đang nghênh đón này trong phòng; nó đang chờ đợi ở đó cùng mời mọc cởi mở đến nỗi một lời xin lỗi có vẻ chẳng tác động bao nhiêu. Nhiều lần, ở khu Common,³¹ rất xa đây và dưới vài cái cây, dọc theo một con đường mòn được sử dụng bởi nhiều người, nó sẽ đang chờ đợi ngay khi con đường queo; đầy kinh ngạc người ta đứng ở đó, gần những cái cây đó, hoàn toàn sẵn sàng đón nhận, mong manh, không thốt ra lời, không một chuyển động. Nó không là một tưởng tượng, một ảo tưởng tự chiếu rọi; người khác, tình cờ có mặt ở đó, cũng cảm thấy nó; vào nhiều dịp nó ở đó, cùng nghênh đón bao bọc của tình yêu và nó hoàn toàn không thể tin được; mỗi lần, nó có một chất lượng mới, một vẻ đẹp mới, một mọc mọc mới. Và nó giống như vậy trong căn phòng này, một cái gì đó hoàn toàn mới mẻ và hoàn toàn bất ngờ. Chính vẻ đẹp này làm cho toàn cái trí tĩnh lặng và cơ thể không một chuyển động; nó làm cho cái trí, bộ não và cơ thể nhận biết và nhạy cảm cực độ; nó làm cho cơ thể run rẩy và trong một vài phút cái khác lạ nghênh đón đó lại đi, chắc cũng quá nhanh như khi nó đến. Không có suy nghĩ hoặc cảm xúc tưởng tượng nào có thể hình thành được một sự kiện đang xảy ra như thế; suy nghĩ tầm thường, làm cái gì nó muốn, và cảm thấy lại quá mơ hồ và dối gạt; không cái nào trong hai sự việc trên, trong nỗ lực nồng cuồng nhất của chúng có thể hình thành được những sự kiện đang xảy ra này. Chúng vĩ đại quá không đo lường được, quá bao la trong sức mạnh và tinh khiết của chúng đến nỗi suy nghĩ và cảm thấy không thể thăm dò được; những cái này có gốc rễ nhưng chúng không có. Chúng không thể được mời mọc hay giam cầm; cảm thấy-suy nghĩ có thể biểu diễn mọi trò lừa gạt tưởng tượng và khôn ngoan nhưng chúng không thể sáng chế hay chứa đựng cái

khác lạ. Nó chỉ có một mình và không thứ gì có thể sờ chạm được nó.

Nhạy cảm hoàn toàn khác biệt tu dưỡng; nhạy cảm là một trạng thái tổng thể, tu dưỡng luôn luôn từng phần.

Không có nhạy cảm từng phần, hoặc nó là trạng thái của đang hiện diện toàn bộ của người ta, toàn thể ý thức hoặc nó không có ở đó. Nó không phải để được thấm lượm từng chút một; nó không thể được vun quén; nó không là kết quả của trải nghiệm và suy nghĩ, nó không là trạng thái của chủ nghĩa cảm xúc. Nó có chất lượng của chính xác, không là bóng gió của chủ nghĩa lãng mạn và tưởng tượng. Chỉ người nhạy cảm mới có thể đối diện những sự kiện, mà không đang tẩu thoát vào mọi loại những kết luận, những quan điểm và những đánh giá. Chỉ người nhạy cảm mới có thể cô đơn và cô đơn này là hủy diệt. Nhạy cảm này được lột bỏ tất cả vui thú và vì thế nó có một mặc, không phải của ham muốn và ý muốn nhưng của đang thấy và đang hiểu rõ. Có vui thú trong tu dưỡng; nó phải liên quan đến giáo dục, văn hóa, môi trường sống. Đường đi của tu dưỡng vô tận; nó là kết quả của chọn lựa, xung đột và đau khổ và luôn luôn có người chọn lựa, người tu dưỡng, người kiểm duyệt. Và vì thế luôn luôn có xung đột, mâu thuẫn và đau khổ. Tu dưỡng dẫn đến cô lập, trạng thái cách biệt tự khép kín, một tách rời bị nuôi dưỡng bởi trí năng và hiểu biết. Tu dưỡng là hoạt động tự cho mình là trung tâm, dù được khai sáng theo luân lý và đẹp đẽ như thế nào chẳng nữa. Có được nhiều thỏa mãn trong qui trình tu dưỡng nhưng theo chiều sâu lại không có hân hoan; nó chỉ ở trên bề mặt và nhỏ nhoi, không có ý nghĩ a lớn lao gì cả. Nhạy cảm và tu dưỡng là hai sự việc khác biệt; một cái dẫn đến cái chết cô độc và cái còn lại dẫn đến sự sống vĩnh cửu.

26.

Có một cái cây, ngay phía bên kia hàng hiên cùng những chiếc lá lớn và nhiều bông hoa lớn có màu đỏ; chúng thật đẹp mắt và bãi cỏ, sau những cơn mưa mới đây, sặc sỡ và mãnh liệt. Những bông hoa có màu đỏ cam tương phản cánh đồng cỏ và quả đồi đá, chúng dường như đã nuốt trọn quả đất và chúng bao phủ toàn bộ không gian của buổi sáng sớm. Một buổi sáng đẹp, có mây và có ánh sáng đó làm cho mỗi màu sắc đều rõ ràng và sắc nét. Không một chiếc lá nào đang lay động và tất cả chúng đều đang chờ đợi, đang hy vọng có mưa thêm nữa; mặt trời sẽ nóng lắm và quả đất cần thêm nhiều mưa nữa. Lòng sông đã cạn khô trong nhiều năm; những bụi cây đang mọc trong chúng và mọi nơi đều cần nước; những cái giếng rất cạn và dân làng sẽ khổ

sở nếu không có thêm nước. Những đám mây đen kịt trên những quả đồi, u ám vì hứa hẹn có mưa. Có những tiếng sấm và sét đánh ở xa xa và lúc này cơn mưa đang trút xuống. Nó không kéo dài lâu lắm nhưng vừa đủ để sự sống hiện diện và có hứa hẹn mưa thêm.

Nơi con đường đi xuống và qua chiếc cầu vắt ngang lòng sông khô có cát đỏ, những quả đồi phía tây tối sẫm, đầy đe dọa và buồn thảm; và trong ánh hoàng hôn, những cánh đồng lúa non ngọt ngào hương thơm đẹp không tưởng được. Bằng qua chúng là cây cối xanh đậm và những quả đồi phía bắc có màu tím than; thung lũng cởi mở đón chào bầu trời. Có mọi màu sắc, trông thấy hoặc không trông thấy, trong thung lũng vào buổi chiều đó; mỗi màu sắc có gợi ý của nó, kín đáo hay lộ liễu, và mỗi chiếc lá cùng mỗi cọng lúa đang bùng nổ trong niềm vui của màu sắc. Màu sắc là chúa tể, không dịu dàng và không hòa nhã. Những đám mây đang tụ tập lại đen kịt và dồn dập, đặc biệt trên những quả đồi và có những tia sét đánh, thật xa xôi trên những quả đồi và yên lặng. Đã có một ít giọt mưa; đang có mưa giữa những quả đồi và chẳng mấy chốc nữa nó sẽ ở đây. Một phước lành cho mảnh đất đang chết khát.

Sau bữa tối ăn nhẹ tất cả chúng tôi đang nói chuyện về những sự việc liên quan đến ngôi trường, việc này hoặc việc kia cần thiết như thế nào, tìm kiếm những giáo viên giỏi thật là khó khăn, những cơn mưa cần thiết như thế nào và vân vân. Họ tiếp tục nói chuyện và đó kia, bất ngờ và không mong đợi, cái khác lạ hiện diện; nó ở đó bằng bao la và bằng một sức mạnh cần quét đến độ người ta hoàn toàn bất động; hai mắt thấy nó, cơ thể cảm được nó và bộ não tỉnh táo mà không có suy nghĩ. Nói chuyện không trang trọng quá và ở giữa bầu không khí thân mật này, một sự việc gì đó lạ thường đang xảy ra. Người ta đi ngủ cùng nó và nó xảy ra như một thì thầm suốt đêm. Không có đang trải nghiệm về nó; nó chỉ đơn giản ở đó cùng một cuồng nộ và phước lành. Muốn trải nghiệm cần có một người trải nghiệm nhưng khi không có cả hai, nó là một hiện tượng khác biệt hoàn toàn. Cũng không có đang chấp nhận nó hay đang phủ nhận nó; đơn giản là nó ở đó, như một sự kiện. Sự kiện này không liên quan đến bất kỳ sự việc gì, không ở trong quá khứ hoặc tương lai và suy nghĩ không thể thiết lập bất kỳ giao tiếp nào với nó. Nó không có giá trị theo ý nghĩa của từ ngữ hữu dụng và lợi lộc, không thể nhận được gì từ nó. Nhưng nó ở đó và qua sự hiện diện của nó có tình yêu, vẻ đẹp, bao la. Nếu không có nó, không có gì cả. Nếu không có mưa, quả đất sẽ chết.

Thời gian là ảo tưởng. Có ngày mai và đã có nhiều ngày hôm qua; thời gian này không là một ảo tưởng. Suy nghĩ mà sử dụng thời gian như một phương tiện để tạo ra một thay đổi phía bên trong, một thay đổi tâm lý là theo đuổi một không thay đổi, bởi vì một thay đổi như thế chỉ là một tiếp tục được bổ sung thêm của cái gì đã là; suy nghĩ như thế là ù lì, trì hoãn, tìm chỗ ẩn nấp trong ảo tưởng của dần dần, trong những lý tưởng, trong thời gian. Qua thời gian thay đổi không thể thực hiện được. Chính phủ nhận thời gian là thay đổi; thay đổi xảy ra nơi những sự việc do thời gian đã làm cho hiện diện, thói quen, truyền thống, đổi mới, những lý tưởng, bị phủ nhận. Phủ nhận thời gian và thay đổi đã xảy ra, một thay đổi tổng thể, không là biến đổi trong những khuôn mẫu và cũng không là thay thế một khuôn mẫu bằng một khuôn mẫu khác. Nhưng kiếm được hiểu biết, học một phương pháp kỹ thuật, cần đến thời gian mà không thể và không được phủ nhận; chúng tối thiết cho sự sinh tồn. Thời gian để đi từ đây đến đó không là một ảo tưởng nhưng mọi hình thức khác của thời gian đều là ảo tưởng. Trong thay đổi này, có chú ý và từ chú ý này có một loại hành động khác biệt hoàn toàn. Hành động đó không trở thành một thói quen, một lặp lại của một cảm xúc, của một trải nghiệm, của hiểu biết mà làm cùn lệt bộ não, vô cảm với một thay đổi. Lúc đó đạo đức không là một thói quen tốt hơn, thái độ cư xử tốt hơn; nó không có khuôn mẫu, không có giới hạn; nó không có nhãn hiệu của kính trọng; vậy thì nó không là một lý tưởng để được theo đuổi, được gom vào chung bởi thời gian. Lúc đó đạo đức là một hiểm họa không phải là một sự việc để bảo của xã hội. Lúc đó yêu thương là hủy diệt; một cách mạng, không phải thuộc kinh tế, xã hội nhưng thuộc về ý thức tổng thể.

27.

Nhiều người chúng tôi đang ngân nga và hát; đang học những nhịp điệu và bài hát mới; căn phòng nhìn xuống một ngôi vườn bảo dưỡng rất khó khăn vì không có đủ nước; những bông hoa và bụi cây được tưới nước bởi những xô nhỏ, thật ra là những lon đựng dầu hôi. Một ngôi vườn rất đẹp có nhiều loại hoa nhưng cây cối thống trị ngôi vườn;

chúng có hình dáng đẹp, tỏa rộng khắp và vào những mùa nào đó, đầy những bông hoa; lúc này chỉ có một cây đang nở hoa, những bông hoa màu đỏ cam có cánh lớn, quá nhiều cánh. Có nhiều cây với những chiếc lá mỏng manh nhỏ và thanh, những cây như cây mimosa nhưng có nhiều tán lá lớn hơn. Có rất nhiều chim đã đến đây và lúc này sau hai cơn mưa rào lớn và kéo

dài chúng trông nhếch nhác, thấm tận da, lông của chúng ướt mềm. Có một con chim màu vàng cánh đen, lớn hơn con sáo đá, gần gần bằng con chim két; màu vàng rực rỡ tương phản những tán lá xanh đen và hai mắt có đuôi dài sáng rực đang nhìn ngắm mọi thứ, chuyển động thanh thoát nhất lần trong những chiếc lá và những lần bay qua bay lại của những con chim khác. Có hai con chim đen, nhỏ hơn con quạ, lông của chúng thấm nước, đậu gần con chim vàng trên cùng một cái cây; chúng đã duỗi rộng lông đuôi và vẫy cánh cho khô ráo; vô số loại chim khác có kích cỡ khác nhau đến cái cây đó, tất cả đều sống hòa bình cùng nhau, tất cả đang nhìn ngắm cảnh giác. Thung lũng cần mưa rất nhiều và mỗi một giọt nước mưa đều được tiếp đãi ân cần; giếng đã rất sâu và những cái bồn lớn chứa nước của thành phố không còn một giọt và những cơn mưa này sẽ giúp chúng đầy lại. Chúng đã cạn khô trong nhiều năm và lúc này có hy vọng. Thung lũng đã trở nên rất đẹp, được nước mưa rửa sạch, trong lành, ngập tràn nhiều màu xanh cây cỏ khác nhau. Những tảng đá đã được lau chùi sạch sẽ và không còn hơi nóng và những bụi cây chậm lớn đang tăng trưởng xen kẽ với đá trong những quả đồi trông thỏa mãn và những đáy sông cạn khô đang ca hát lại. Đất đai đang mỉm cười lại.

Nhịp điệu hòa xướng và bài hát tiếp tục vang lên trong căn phòng khá trống trơn, không có đồ đạc, và ngồi trên nền nhà dường như là điều bình thường lần thoải mái. Ở khoảng thời gian giữa một bài hát khá bất ngờ và không mong đợi cái khác lạ hiện diện; những người khác đang tiếp tục bài hát nhưng họ cũng bật tắt, không nhận biết sự im lặng của họ. Nó ở đó cùng một phước lành và nó ngập tràn không gian giữa quả đất và bầu trời. Về những sự vật thông thường, đến một giới hạn nào đó, sự truyền đạt có thể thực hiện được qua từ ngữ; từ ngữ có ý nghĩa nhưng từ ngữ mất đi ý nghĩa giới hạn của chúng khi chúng ta đang cố gắng diễn đạt về những sự việc không thể nói bằng lời. Tình yêu không là từ ngữ và nó là một sự kiện hoàn toàn khác biệt khi tất cả lời nói và sự phân chia ngu xuẩn của cái gì là và cái gì không là kết thúc. Sự kiện này không là một trải nghiệm, không là một vật của suy nghĩ, sự công nhận về một sự kiện xảy ra của hôm qua, không là một sản phẩm của ý thức tại bất kỳ chiều sâu nào. Nó không bị ô uế bởi thời gian. Nó là một sự kiện vượt khỏi và trên tất cả những cái này; nó ở đó và từng đó đã đủ cho bầu trời và quả đất.

Mỗi lời cầu nguyện là một van xin và không còn van xin khi có rõ ràng và quả tim thanh thản. Theo bản năng, mỗi lần gặp rắc rối, một cầu xin thuộc một loại nào đó bật ra từ đôi môi, để ngăn ngừa sự rắc rối, sự đau khổ hoặc

kiếm được một lợi lộc nào đó. Có một hy vọng rằng một vị thần trần thế hoặc những thần thánh của cái trí sẽ đáp ứng thỏa mãn, và thỉnh thoảng do tình cờ hoặc qua một trùng hợp lạ lùng nào đó của những biến cố, một lời cầu nguyện được đáp ứng. Vậy thì thần thánh đã trả lời và sự trung thành đã được chứng minh là đúng. Thần thánh của con người, thần thánh thực sự duy nhất, có mặt ở đó để an ủi, để che chở, để đáp ứng mọi đòi hỏi cao quý và tầm thường của con người. Thần thánh như thế thật là nhiều, mỗi nhà thờ, mỗi ngôi đền, mỗi thánh đường đều có các vị. Các vị thần trần thế thậm chí còn có nhiều quyền uy và nhiều đáp ứng tức khắc hơn, mỗi chính thể đều có họ. Nhưng con người cứ tiếp tục đau khổ bất kể mọi hình thức cầu nguyện và van xin. Chỉ bằng cuồng nộ của đang hiểu rõ lúc đó đau khổ mới kết thúc nhưng lời cầu nguyện lại dễ dàng hơn, được kính trọng và ít đòi hỏi nỗ lực hơn. Và đau khổ bào mòn bộ não và cơ thể, làm cho nó dần dần, vô cảm và rã rời. Đang hiểu rõ yêu cầu đang hiểu rõ về chính mình, mà không là công việc của chốc lát; đang học hành về chính mình không khi nào kết thúc và vẻ đẹp cùng sự vĩ đại của nó là rằng nó không bao giờ kết thúc. Nhưng đang hiểu rõ về chính mình xảy ra từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc; đang hiểu rõ này chỉ có trong hiện tại đang sống; nó không có sự tiếp tục như hiểu biết. Nhưng cái gì có tiếp tục là thói quen, qui trình máy móc của suy nghĩ. Đang hiểu rõ không có tiếp tục.

28.

Có một bông hoa đỏ ẩn giữa những chiếc lá xanh sẫm và từ hàng hiên bạn chỉ có thể trông thấy bông hoa đó. Có những quả đồi, cát đỏ của những lòng sông, cây bồ đề cao lớn và nhiều cây me, nhưng bạn chỉ có thể trông thấy bông hoa đó, nó thật sặc sỡ, thật phong phú màu sắc; không có một màu sắc nào khác nữa; những mảng trời xanh, những đám mây cháy rực do ánh sáng, những quả đồi tím than, những cánh đồng lúa màu mỡ có màu xanh lục, tất cả màu sắc này đều nhạt nhòa và chỉ có màu sắc kỳ diệu của bông hoa đó còn lại. Nó phủ đầy hết bầu trời và thung lũng; nó sẽ héo tàn và rơi rụng; nó sẽ ngừng sống và những quả đồi sẽ bao dung nó. Nhưng sáng nay nó vĩnh cửu, vượt khỏi thời gian và suy nghĩ; nó ôm trọn tình yêu và hân hoan; không có những lỗ bịch xuẩn ngốc về tình cảm và lãng mạn trong bông hoa đó;

và nó cũng không là biểu tượng của một sự vật gì khác. Nó là chính nó, để chết đi vào buổi chiều tối nhưng nó chứa đựng tất cả sự sống. Nó không là một vật gì đó mà bạn có thể lý luận ra được và nó cũng không là một vật của

sự hỗn mang, một tường tượng lằng mạn nào đó; nó có thật như những quả đồi kia và những giọng nói đang gọi nhau. Nó là thiên định tổng thể của sự sống, và ảo tưởng hiện diện chỉ khi nào tác động của sự thật kết thúc. Đám mây đó đầy ánh sáng là một sự thật mà vẻ đẹp của nó không có tác động mạnh mẽ vào một cái trí đã bị đờ đẫn và vô cảm bởi ảnh hưởng, thói quen và tìm kiếm an toàn vô tận. An toàn trong sự nổi danh, trong sự liên hệ, trong hiểu biết hủy diệt nhạy cảm và thoái hóa bắt đầu xuất hiện. Bông hoa đó, những quả đồi kia và biển xanh luôn luôn khuấy động là những thách thức, giống như những quả bom hạch nhân, của sự sống, và chỉ có cái trí nhạy cảm có thể đáp trả trọn vẹn đến chúng; chỉ có đáp trả trọn vẹn mới không để lại dấu vết của xung đột, và xung đột biểu hiện sự đáp trả từng phần.

Các vị thánh và thầy tu tạm gọi là khổ hạnh đã góp phần vào sự đờ đẫn của cái trí và sự hủy diệt của nhạy cảm. Mỗi thói quen, sự lặp lại, lễ nghi được làm vững chắc bởi niềm tin và giáo điều, những đáp trả giác quan, có thể và được tu dưỡng, nhưng nhận biết tinh tảo, nhạy cảm lại là sự việc hoàn toàn khác hẳn. Nhạy cảm tuyệt đối cần thiết để thâm nhập thăm thẳm bên trong; chuyển động bên trong này không là một phản ứng với bên ngoài; bên ngoài và bên trong là cùng chuyển động, chúng không tách rời. Phân chia của chuyển động này như bên ngoài và như bên trong nuôi dưỡng vô cảm. Chuyển động bên trong là dòng chảy tự nhiên của bên ngoài, chuyển động bên trong có hành động riêng của nó, được diễn tả ra bên ngoài nhưng nó không là một phản ứng của bên ngoài. Nhận biết toàn chuyển động này là nhạy cảm.

29.

Chiều hôm nay đẹp lạ thường. Đã có những cơn mưa nhỏ dứt quãng suốt ngày; người ta bị nhốt trong nhà cả ngày; có một bàn luận cùng nhau, gặp gỡ mọi người và vân vân. Đã ngừng mưa vài tiếng đồng hồ và lúc này rất tốt khi được dạo bộ bên ngoài. Về phía tây, những đám mây u ám, hầu như đen kịt, nặng trĩu mưa và sấm sét; chúng treo lơ lửng trên những quả đồi làm thành màu tím sẫm quá nặng nề và đe dọa. Mặt trời đang lặn trong cơn cuồng nộ hỗn loạn của những đám mây. Về phía đông, những đám mây tỏa ra đầy ánh sáng hoàng hôn; mỗi một đám mây là một hình dạng khác biệt bởi một ánh sáng của riêng nó, cao đồ sộ trên những quả đồi, mênh mang, sinh động nhưng tàn phá, vút lên vào bầu trời cao. Có những mảng bầu trời xanh, xanh mãnh liệt, màu xanh phảng phất đến nỗi nó phai nhạt vào ánh sáng trắng xóa

của những đám mây đang tan vỡ. Những quả đồi được chạm trổ bởi sự trang nghiêm của thời gian vô tận, có một quả đồi sáng lên từ bên trong, trong suốt và tinh tế lạ kỳ, trông như hoàn toàn giả tạo; một quả đồi khác lại như được đục đẽo từ đá granit, cô đơn ảm đạm, có một hình thể của mọi đền chùa trong thế giới. Mọi quả đồi đều sinh động, đầy chuyển động và kênh kiệu bởi chiều sâu của thời gian. Chiều nay quá tuyệt vời, ngập tràn vẻ đẹp, yên lặng và ánh sáng.

Thoạt đầu tất cả chúng tôi dạo bộ cùng nhau nhưng lúc này chúng tôi đã rời và o sự im lặng, tách rời, cách nhau một khoảng cách ngắn. Con đường gập ghềnh qua thung lũng, qua những lòng sông cát đỏ cạn khô chỉ còn lại những dòng nước mưa nhỏ xíu. Con đường queo và hướng về phía đông. Ở phía dưới thung lũng có một ngôi nhà nông trại màu trắng được vây quanh bởi cây cối và một cái cây to lớn bao phủ tất cả chúng. Một cảnh tượng thanh bình và đất đai dường như làm mê hoặc. Ngôi nhà cách đây khoảng một dặm, yên lặng ẩn mình trong những cánh đồng lúa phỉ nhiều và xanh rì. Người ta thường trông thấy nó, vì con đường tiếp tục tới cửa ngõ của thung lũng và đi ra ngoài nó; nó là con đường duy nhất vô ra thung lũng bằng xe hoặc đi bộ. Ngôi nhà trắng nằm giữa cây cối đã ở đó trong vài năm và nó luôn là một cảnh tượng dễ chịu, nhưng đang thấy nó, buổi chiều nay, khi con đường queo, có một cảm giác và vẻ đẹp hoàn toàn khác hẳn về nó. Vì cái khác lạ ở đó, và đang hiện diện khắp thung lũng; nó giống như một bức màn mưa nhưng chỉ khi không có mưa; nó đang đến như một làn gió nhẹ thoang thoảng, êm ả và dịu dàng và nó ở đó cả trong lẫn ngoài. Nó không là suy nghĩ; nó không là cảm thấy và cũng không là một tưởng tượng, một việc của bộ não. Mỗi một lần nó thật mới mẻ và kinh ngạc, sức mạnh tinh khiết cùng bao la của nó tạo ra sự sống và hân hoan. Nó là một cái gì đó hoàn toàn không biết được và cái đã được biết không thể tiếp cận nó. Cái đã được biết phải chết đi hoàn toàn cho nó hiện diện. Trải nghiệm vẫn còn trong lãnh vực của cái đã được biết, và vì thế cái khác lạ không thể là một trải nghiệm. Tất cả trải nghiệm là một trạng thái không chín chắn. Bạn chỉ có thể trải nghiệm và công nhận như trải nghiệm một sự việc nào đó mà bạn đã biết sẵn rồi. Nhưng cái khác lạ không thể trải nghiệm được, không thể biết được; mọi hình thức của suy nghĩ và mọi cảm thấy phải kết thúc; vì tất cả chúng đều đã được biết và có thể biết được; bộ não và tổng thể của ý thức phải được tự do khỏi cái đã được biết và trống không mà không có bất kỳ hình thức nào của nỗ lực. Nó ở đó, cả bên trong lẫn bên ngoài;

người ta đang dạo bộ trong nó và cùng nó. Những quả đồi, đất đai và quả đất cùng nó.

Còn khá sớm vào buổi sáng và vẫn còn tối. Đêm qua đã có sấm sét và mưa; những cửa sổ đập rầm rầm và mưa đang tràn vào căn phòng. Không trông thấy một vì sao nào, bầu trời và những quả đồi phủ đầy mây và đang có mưa dữ dội và ồn ào. Khi thức dậy, mưa đã ngừng và vẫn còn tối. Thiền định không là luyện tập, tuân theo một cơ cấu, một phương pháp; những cái này chỉ dẫn đến sự tối tăm của cái trí và nó luôn luôn là một chuyển động trong những biên giới của cái đã được biết; có thất vọng và ảo tưởng trong hoạt động của chúng. Sáng sớm nay rất yên tĩnh và không một con chim hay một chiếc lá nào lay động. Thiền định được bắt đầu tại những chiều sâu không biết được và tiếp tục bằng một cường độ và cần quét mỗi lúc một gia tăng, khám bộ não vào tĩnh lặng toàn bộ; mức sạch sẽ những hóc hẻm sâu kín của suy nghĩ; nhổ bật gốc rễ của cảm thấy; tẩy rửa bộ não hết sạch những điều đã được biết và những cái bóng của nó. Nó là một giải phẫu và không người giải phẫu, không bác sĩ; nó đang xảy ra, như một bác sĩ giải phẫu bệnh ung thư, cắt bỏ tất cả những mô đã bị thối rữa, để những chỗ bị hư hỏng không lan rộng lại. Nó đang xảy ra, thiền định này suốt một tiếng theo đồng hồ. Và nó là thiền định không người thiền định. Người thiền định ngăn cản bằng những ngu ngốc và kiêu ngạo, tham vọng và ham muốn của anh ấy. Người thiền định là suy nghĩ, được nuôi nấng trong những xung đột và những tổn thương này, và suy nghĩ trong thiền định phải hoàn toàn kết thúc. Đây là nền tảng cho thiền định.

30.

Mọi nơi đều yên lặng; những quả đồi bất động; cây cối đứng yên và những lòng sông trống không; những con chim đã tìm được chỗ ngủ qua đêm và mọi sự vật đều im tiếng, ngay cả những con chó trong làng. Đã có mưa và những đám mây không động dậy. Yên lặng mỗi lúc một gia tăng và mãnh liệt thêm, rộng hơn và sâu hơn. Cái gì ở bên ngoài lúc này ở bên trong; bộ não mà đã lắng nghe yên lặng của những quả đồi, những cánh đồng và những cánh rừng lúc này cũng tự yên lặng; nó không còn lắng nghe chính nó; nó đã đi qua sự việc đó và đã trở nên yên lặng, tự nhiên, không bất kỳ ép buộc nào. Nó vẫn sẵn sàng tự khuấy động chính nó ngay tức khắc. Nó bất động, thăm thăm trong chính nó; giống như một con chim thâu cánh lại, nó đã tự gói trọn chính nó lại; nó không mê muội cũng như lưỡi biếng, nhưng trong đang tự gói trọn

chính nó, nó đã thâm nhập những chiều sâu vượt khỏi chính nó. Tại căn bản bộ não rất thiển cận; những hoạt động của nó hời hợt, gần như máy móc; những hoạt động và đáp trả của nó có tánh ngay lập tức, tuy vậy ngay lập tức này được chuyển tải sang tương lai. Những suy nghĩ và những cảm thấy của nó đều ở trên bề mặt, dù rằng nó có thể suy nghĩ và cảm thấy xa thêm vào tương lai và lùi lại vào quá khứ. Tất cả trải nghiệm và ký ức tuy rằng sâu sắc nhưng chỉ nằm trong mức độ khả năng giới hạn riêng của nó, nhưng bộ não đang bất động và đang tự gói trọn chính nó, nó không còn đang trải nghiệm phía bên ngoài hay phía bên trong. Ý thức, những phân chia của thật nhiều trải nghiệm, những ép buộc, những sợ hãi, những hy vọng và những thất vọng của quá khứ và tương lai, những mâu thuẫn của chủng tộc và những hoạt động tự cho mình là trung tâm riêng của nó, không hiện diện; nó không ở đó. Toàn thân tâm hoàn toàn bất động và bởi vì nó trở nên mãnh liệt, nó không còn nhiều hơn hay ít hơn; nó mãnh liệt, có một đang thâm nhập vào một chiều sâu hay một chiều sâu đang hiện diện mà suy nghĩ, cảm thấy, ý thức không thể thâm nhập vào. Nó là một kích thước mà bộ não không thể nắm bắt hoặc hiểu rõ. Và không có người quan sát, đang chứng kiến chiều sâu này. Mọi ngõ ngách của toàn thân tâm người ta tỉnh táo, nhạy cảm nhưng bất động cực kỳ. Mới mẻ này, chiều sâu này đang lan rộng, đang bùng nổ, đang đi khỏi, đang phát triển trong những bùng nổ riêng của nó nhưng từ thời gian và vượt khỏi thời gian và không gian.

31.

Một buổi chiều đẹp lắm; không khí sạch, những quả đồi có màu xanh, tím và tím than; những cánh đồng lúa có nhiều nước và là một màu xanh phong phú thay đổi từ màu xanh lợt sẫm đến màu kim loại rồi đến màu lạt; một số cây cối đã thu rút lại để chờ đêm tối, sẫm màu và bất động và những cây khác vẫn còn trải ra và chứa đựng ánh sáng ban ngày. Những đám mây đen trên những quả đồi phía tây, và ở phía bắc cùng phía đông những đám mây dày [phản ánh của] mặt trời hoàng hôn mà đã lặn sau những quả đồi tím đen. Không một ai trên đường, một ít người đi ngang qua im lặng và không một mảng trời xanh, những đám mây đang tụ họp lại chờ đợi đêm tối. Tuy nhiên mọi thứ dường như nhận biết, những tảng đá, lòng sông cạn khô, những bụi cây trong ánh sáng nhạt. Thiên định, theo con đường bỏ hoang và yên lặng đó, đến như một cơn mưa nhẹ trên những quả đồi; nó đến thật dễ dàng và tự nhiên như đêm tối đang đến. Không có nỗ lực thuộc mọi loại và không có kiểm soát cùng những tập trung và những xao nhãng của nó; không có mệnh

lệnh hoặc theo đuổi; không có phủ nhận cũng như chấp nhận và cũng không có mọi tiếp tục của ký ức trong thiên định. Bộ não nhận biết môi trường chung quanh của nó nhưng bất động không một đáp trả, không bị ảnh hưởng nhưng đang nhận biết mà không hưởng ứng. Nó rất yên lặng và những từ ngữ đã mất đi cùng suy nghĩ. Có năng lượng lạ thường đó, gọi nó bằng mọi cái tên, cũng không quan trọng chút nào cả, đang sống thăm thẳm, không mục tiêu và không mục đích; nó là sáng tạo, mà không cần khung vải vẽ và đá khắc chạm, và hủy diệt; nó không là sự việc của bộ não con người, của diễn đạt và thoái hóa. Nó không thể tiếp cận, để bị phân hạng hay bị phân tích, và suy nghĩ cùng cảm thấy không là những dụng cụ của sự hiểu rõ của nó. Nó hoàn toàn không liên quan đến mọi thứ và hoàn toàn một mình trong vô hạn và bao la của nó. Và đạo bộ theo con đường đang tối dần đó, có ngây ngất của cái không thể được, không phải của thành tựu, đang đến, thành công và tất cả những đòi hỏi lẫn những phản hồi không chín chắn, nhưng cô đơn của cái không thể được. Cái có thể được thuộc máy móc và cái không thể được có thể được dự kiến, được cố gắng và có lẽ được thành tựu mà luân phiên lại trở thành máy móc. Nhưng ngây ngất này không nguyên nhân, không lý do. Nó ở đó thật đơn giản; không phải như một trải nghiệm nhưng như một sự kiện, không phải để bị chấp nhận hay bị phủ nhận, để bị tranh cãi hay bị phân tích. Nó không là một sự việc để bị tìm kiếm bởi vì không có con đường dẫn đến nó. Mọi sự việc phải chết đi cho nó hiện diện, chết, hủy diệt mà là tình yêu.

Một người lao động kiệt sức, nghèo nàn trong bộ quần áo bẩn thỉu rách rưới, đang quay về nhà cùng con bò đờ xương của ông ấy.

1 tháng 11

Bầu trời đang nóng bỏng bởi màu sắc diễm ảo, từng bệt lửa to lớn không thể tin được; bầu trời phía nam đang hừng lên, bởi những đám mây có màu sắc bùng nổ và mỗi đám mây lại hừng hực hơn đám mây khác. Mặt trời đã lặn phía sau quả đồi có hình nhân ngư nhưng không có màu sắc ở đó, nó ảm đạm, không có sự thanh thản của một buổi chiều đẹp. Nhưng phía đông và phía nam lại có trọn vẹn tất cả sự tráng lệ của một ngày đang chấm dứt. Về phía đông bầu trời xanh, màu xanh của một bông hoa bìm bịp, một bông hoa thật mong manh đến độ chạm nhẹ vào nó sẽ làm tan nát những cánh hoa trong suốt và tinh tế; nó là màu xanh cực mạnh có ẩn hiện màu sáng không thể tin được của xanh lá cây lạt, nhưng và sự tinh khiết của màu trắng; nó đang tỏa ra, từ đông qua tây, những tia xanh diễm ảo qua bầu trời. Và lúc này

phía nam là nhà ở của những bãi lửa rộng lớn không bao giờ có thể dập tắt được. Bên kia màu xanh phong phú của cánh đồng lúa phì nhiêu là một dải mía đường đang nở hoa, nó như tơ, như lụa, như ánh sáng mềm mại của một con chim bồ câu xám than van; nó ôm trọn ánh sáng hoàng hôn vươn lên và băng qua những cánh đồng lúa chín thơm ngát để tới những quả đồi, gần gần giống màu sắc của hoa mía. Những quả đồi liên minh cùng hoa, đất đỏ và bầu trời đang tối dần, và chiều đó những quả đồi đang reo hò hân hoan vì đó là một buổi chiều hài lòng của chúng. Các vì sao đang lộ dạng và lúc này không có một đám mây nên mỗi vì sao chiếu sáng rực rỡ đầy kinh ngạc trong bầu trời đã được rửa sạch bởi cơn mưa. Và sáng sớm nay, khi bình minh còn lâu lắm mới đến, chòm sao Orion chiếm trọn bầu trời và những quả đồi lặng yên. Chỉ ở phía bên kia thung lũng, tiếng kêu của một con chim cú có giọng trầm được đáp lại bởi một con có giọng thanh, bằng một âm điệu cao hơn; trong không khí yên tĩnh và trong trẻo giọng của chúng vang xa và chúng đang tiến lại gần hơn cho đến khi chúng có vẻ yên lặng giữa một lùm cây, sau đó chúng tiếp tục hòa nhịp gọi nhau, con này có âm thấp hơn con khác cho đến khi một người đàn ông cất tiếng gọi và một con chó sủa vang.

Nó là thiên định trong trống không, một trống không không biên giới. Suy nghĩ không thể theo cùng; nó đã được bỏ lại nơi thời gian bắt đầu, và cũng không có cảm thấy để xuyên tạc tình yêu. Đây là trống không không không gian. Bộ não không cách nào đang góp phần trong thiên định này; nó hoàn toàn bất động và trong bất động đó đang chuyển động bên trong chính nó và ra khỏi chính nó nhưng không cách nào đang chia sẻ cùng trống không bao la này. Tổng thể của cái trí đang thấu nhận hoặc đang nhận biết hoặc đang ý thức việc gì đang xảy ra và tuy vậy nó không ở phía ngoài của chính nó, cái gì đó không liên quan, cái gì đó xa lạ. Suy nghĩ là một cản trở cho thiên định nhưng chỉ qua thiên định cản trở này mới có thể tan biến. Vì suy nghĩ lãng phí năng lượng và bản thể của năng lượng là tự do khỏi suy nghĩ và cảm thấy.

2.

Đã có rất nhiều mây, tất cả những quả đồi trĩu nặng chúng và những đám mây đang dồn đọng lại trong mọi phương hướng. Nó đang phun mưa và không có một mảng xanh ở bất kỳ nơi nào; mặt trời đã lặn trong tối tăm và cây cối đứng kênh kiệu, xa cách. Có một cây cọ nhiều tuổi đứng tương phản hoàn toàn cùng bầu trời đen kịt và nó hấp thụ bất kỳ ánh sáng nào còn sót lại; những lòng sông yên lặng, cát đỏ của chúng ẩm ướt nhưng không có tiếng reo

hò; những con chim đã im lặng tìm chỗ qua đêm lẫn trong những chiếc lá dày đặc. Một cơn gió nhẹ đang thổi từ phía đông bắc và đem cùng nó thêm nhiều đám mây đen hơn và đang lác đác những giọt mưa nhưng vẫn chưa bắt đầu nặng hạt lắm; mưa sẽ đến trong những cơn cuồng nộ dồn dập sau đó. Và con đường phía trước không một bóng người; nó có màu đỏ, gồ ghề, nhiều cát và những quả đồi đen kịt nhìn xuống nó; một con đường dễ thương hiếm có xe cộ và dân làng sử dụng những chiếc xe bò di chuyển từ làng này qua làng khác; họ bán thiu, ốm dơ xương, phủ ngoài rách rưới, và bao tử của họ co rút lại nhưng họ rất dẻo dai và cam chịu; họ đã sống như vậy trong nhiều thế kỷ và không một chính phủ nào dự tính thay đổi cấp bách tất cả những sự việc này. Nhưng những người này có một nụ cười, mặc dù hai mắt họ lại mệt mỏi. Họ có thể nhảy múa ca hát sau một ngày lao động cực nhọc và đây cao hứng khi chơi đùa, họ không khi nào bị gục ngã trong tuyệt vọng. Đất đai không có những cơn mưa đáng kể trong nhiều năm và đây có lẽ là một trong những năm may mắn sẽ mang lại nhiều thực phẩm cho họ và cỏ khô cho gia súc ốm yếu của họ. Rồi con đường tiếp tục nhập vào con đường lớn có ít xe buýt và xe hơi tại cửa thung lũng. Và trên con đường này, xa thật xa là những thành phố cùng sự bẩn thỉu, những xí nghiệp, những ngôi nhà giàu có, đền chùa và những bộ não tối tăm của chúng. Nhưng ở đây trên con đường quang đàng này, có hieu quanh và nhiều quả đồi, cổ xưa và lãnh đạm.

Thiền định là đang làm trống không cái trí khỏi tất cả suy nghĩ, bởi vì suy nghĩ và cảm thấy lãng phí năng lượng; chúng lặp lại, tạo ra những hoạt động máy móc mà là một bộ phận cần thiết của sự hiện diện. Nhưng chúng chỉ là bộ phận, và suy nghĩ cùng cảm thấy không thể thâm nhập vào bao la của sự sống. Cần thiết phải có một tiếp cận hoàn toàn khác hẳn, không phải con đường của thói quen, liên tưởng và cái đã được biết; phải có tự do khỏi những thứ này. Thiền định là đang làm trống không cái trí khỏi cái đã được biết. Nó không thể được thực hiện bởi suy nghĩ hoặc bởi sự thúc giục giấu giếm của suy nghĩ, cũng không phải bởi ham muốn trong hình thức cầu nguyện, cũng không phải qua sự thôi miên tự ti của những từ ngữ, những hình ảnh, những hy vọng và những hảo huyền. Tất cả những thứ này phải kết thúc, dễ dàng, không nỗ lực và chọn lựa, trong ngọn lửa của sự nhận biết.

Và kia kìa khi đang dạo bộ trên con đường đó, có trống không hoàn toàn của bộ não, và cái trí được tự do khỏi tất cả trải nghiệm, cái đang biết của ngày hôm qua, dù rằng một ngàn ngày hôm qua đã hiện diện. Thời gian, món đồ của suy nghĩ, đã kết thúc; chính xác không còn chuyển động trước và sau;

không có đang đi hay đang đến hay đang đứng yên. Không gian như khoảng cách không còn; có những quả đồi và những bụi cây nhưng không có cao và thấp. Không có liên quan đến mọi thứ nhưng có nhận biết về cây cầu và người qua lại. Tổng thể của cái trí, trong đó là bộ não cùng những suy nghĩ và những cảm thấy của nó, trống không; và vì nó trống không, có năng lượng, một năng lượng đang mở rộng và đang thăm thẳm không thể đo lường. Tất cả so sánh, đo lường đều lệ thuộc vào suy nghĩ và vì thế vào thời gian. Cái khác lạ là cái trí không thời gian; nó là hơi thở của vô nhiễm và bao la. Những từ ngữ không là sự thật; chúng chỉ là phương tiện truyền đạt nhưng chúng không là vô nhiễm và bao la đó. Trống không là cô đơn.

3.

Hôm nay là một ngày ảm đạm, u ám; những đám mây đang dồn ép vào và mưa rất lớn. Những lòng sông cát đỏ đã có ít nước nhưng đất đai cần nhiều mưa hơn nữa cho những lưu vực sông, bồn chứa và những cái giếng được đầy nước thêm; sẽ không có mưa trong nhiều tháng và mặt trời nóng bỏng sẽ thiêu rụi đất đai. Nước được cần đến khẩn cấp cho khu vực vùng quê này và mỗi giọt mưa đều được nghênh đón. Người ta đã phải ở trong nhà suốt ngày và rất tốt khi đi ra ngoài lúc này. Đường sá tung tóe đầy nước, có một cơn mưa rào lớn và dưới mỗi cái cây đều có một vũng nước và cây cối ướt sũng. Đang tối i dần, những quả đồi vẫn còn trông thấy, chúng tối sẫm tương phản bầu trời, màu sắc của những đám mây; cây cối yên lặng và bất động, mất hút trong sự đe dọa của chúng; chúng đã rút lui và từ chối tiếp xúc. Người ta nhận biết, bỗng nhiên, về cái khác lạ lạ thường đó; nó ở đó và nó đã ở đó, chỉ khi nào có những nói chuyện, gặp gỡ mọi người vân vân và cơ thể không có đủ sự nghỉ ngơi để nhận biết về cái khác lạ nhưng khi đi ra ngoài nó ở đó và chỉ lúc đó mới có được nhận biết rõ ràng rằng nó đã ở đó. Vẫn vậy, nó bất ngờ và không mong đợi, cùng mãnh liệt đó mà là bản thể của vẻ đẹp. Người ta đi cùng nó xuống con đường không phải như một cái gì đó tách rời, không phải như một trải nghiệm, một sự việc gì đó để được quan sát và được tìm hiểu, được ghi nhớ. Đây là những phương cách của suy nghĩ nhưng suy nghĩ đã kết thúc và vì thế không có đang trải nghiệm nó. Tất cả đang trải nghiệm đều tách rời và gây thoái hóa, nó là một bộ phận của bộ máy suy nghĩ và mọi qui trình máy móc đều gây thoái hóa. Nó là một cái gì đó, mỗi lần, hoàn toàn mới mẻ và cái mới mẻ không liên hệ gì với cái đã được biết, với quá khứ. Và có vẻ đẹp, vượt khỏi tất cả suy nghĩ và cảm thấy.

Không có tiếng gọi bạn của con cú bên kia thung lũng yên lặng; vẫn còn rất sớm; mặt trời vẫn chưa lên đỉnh đồi nhiều tiếng đồng hồ nữa. Có nhiều mây và không trông thấy một vì sao nào cả; nếu bầu trời quang đãng, chòm sao Orion sẽ ở phía bên này của ngôi nhà, đối diện phía tây nhưng mọi nơi đều có bóng tối và yên lặng. Thói quen và thiên định không bao giờ có thể hi ện diện cùng nhau; thiên định không bao giờ có thể trở thành thói quen; thiên định không bao giờ có thể tuân theo một khuôn mẫu được đặt ra bởi suy nghĩ mà hình thành thói quen. Thiên định là hủy diệt suy nghĩ và không còn suy nghĩ bị trói buộc vào những rối ren, những tầm nhìn, những theo đuổi hão huyền riêng của nó. Suy nghĩ đang tự phá tan chính nó dựa vào trống không riêng của nó là sự bùng nổ của thiên định. Thiên định này có chuyển động riêng của nó, không phương hướng và vì vậy không nguyên nhân. Và trong căn phòng đó, trong yên lặng đặc biệt đó khi những đám mây thật thấp, hầu như đang chạm vào những ngọn cây; thiên định là một chuyển động trong đó bộ não đã tự làm trống không chính nó và ở trạng thái bất động. Nó là một chuyển động của tổng thể cái trí trong trống không và có không thời gian. Suy nghĩ là vật chất bị giam cầm trong xiềng xích của thời gian; suy nghĩ không bao giờ tự do, không bao giờ mới mẻ; mỗi một trải nghiệm chỉ làm tăng thêm trói buộc và vì vậy có đau khổ. Trải nghiệm không bao giờ có thể giải thoát suy nghĩ; nó khiến cho suy nghĩ càng thêm ranh mãnh, và tu dưỡng không là sự kết thúc của đau khổ. Suy nghĩ, dù khôn ngoan đến mức nào, dù trải nghiệm nhiều bao nhiêu, không bao giờ có thể kết thúc đau khổ; nó có thể tẩu thoát đau khổ nhưng nó không bao giờ kết thúc đau khổ. Kết thúc của đau khổ là kết thúc của suy nghĩ. Không có một sự việc hay sự vật gì có thể kết thúc nó [suy nghĩ], không những thần thánh riêng của nó, những lý tưởng, những niềm tin, những tín điều riêng của nó. Mọi suy nghĩ, dù khôn ngoan hay tầm thường, định hướng sự đáp trả tới thách thức của sự sống vô giới hạn và đáp trả của thời gian này nuôi dưỡng đau khổ. Suy nghĩ có tính máy móc và vì thế nó không bao giờ có thể tự do; chỉ trong tự do mới không có đau khổ. Kết thúc của suy nghĩ là kết thúc của đau khổ.

4.

Thời tiết liên tục đe dọa có mưa nhưng không bao giờ có mưa; những quả đồi xanh nặng trĩu những đám mây; chúng luôn luôn đang thay đổi, đang di chuyển từ quả đồi này sang quả đồi kia nhưng có một đám mây xám trắng dài, vươn dài

ở hướng tây qua nhiều quả đồi đến đường chân trời, mà bắt đầu gom tụ từ một trong những quả đồi phía đông; nó có vẻ bắt đầu từ đó, từ một bên triền đồi, và liên tục cuộn cuộn trôi về đường chân trời phía tây, sống động thêm bởi ánh sáng của mặt trời hoàng hôn; màu trắng và màu xám nhưng cái nền sâu ở dưới lại là tím nhung, một màu tím đang phai lạt; nó có vẻ đang chuyển động cùng màu sắc như vậy qua những quả đồi nó viếng thăm. Nơi khoảng trống phía tây mặt trời đang lặn trong cuồn cuộn của những đám mây và những quả đồi đang sẫm hơn và nhiều màu xám hơn và cây cối đang nghiêm nghị bởi sự tĩnh lặng. Có một cây bồ đề khổng lồ không bị quấy nhiễu, đã có nhiều tuổi, bên cạnh con đường, nó thật uy nghi, to lớn, đầy sức sống, hờ hững và chiều hôm đó nó là vị chúa của những quả đồi, quả đất và những con suối; nó có vẻ oai vệ và các vì sao dường như rất nhỏ bé. Dọc con đường đó, một người dân làng và người vợ đang đi bộ, người này sau người kia, người chồng dẫn đường và người vợ theo sau; họ trông có vẻ hơi giàu có khi so sánh với những người mà người ta gặp trên đường. Họ đi qua chúng tôi, bà ấy không bao giờ nhìn chúng tôi và ông ấy nhìn vào ngôi làng xa xa. Chúng tôi bắt kịp người vợ; bà ấy là một phụ nữ

nhỏ nhắn, không bao giờ nhắc hai mắt khỏi mặt đất; bà ấy không sạch sẽ lắm; bà ấy mặc một cái sari vấy đất màu xanh và áo có màu hồng cam bết bần mồ hôi. Bà ấy có một bông hoa trên mái tóc chải dầu óng mượt và đang đi chân đất.

Khuôn mặt có nước da ngăm đen và quanh bà ấy là một cảm giác buồn bã. Có một tươi vui và vững vàng nào đó trong dáng đi của bà ấy nhưng lại không tác động vào sự buồn thảm của bà ấy; mỗi tâm trạng đang theo đuổi sống riêng của nó, độc lập, sinh động và cách biệt. Nhưng có bi ai thăm thẳm và bạn cảm nhận nó ngay tức khắc; nó là một âu sầu không cứu vãn được; không có cách giải quyết, không thể suy giảm, không thể tạo ra một thay đổi. Nó ở đó và nó sẽ ở đó. Bà ấy ở bên kia đường, cách đây vài feet nhưng không gì có thể tiếp xúc bà ấy. Chúng tôi đi bộ bên cạnh nhau khá lâu và lúc này bà ấy quẹo rồi băng qua lòng sông cát đỏ và tiếp tục hướng về ngôi làng, người chồng dẫn đường, không bao giờ nhìn lại và bà ấy theo sau. Trước khi bà ấy quẹo một việc lạ thường đang xảy ra. Vài feet của con đường giữa hai chúng tôi biến mất và cùng nó cũng biến mất hai thực thể; chỉ có người phụ nữ đó đang đi bộ trong nỗi buồn bí hiểm của bà ấy. Không có một đồng hóa cùng bà ấy, cũng không có đồng cảm và thương yêu ngập tràn; những sự việc này ở đó nhưng chúng không ở đó do hiện tượng. Đồng hóa cùng một sự việc

khác, dù sâu đậm bao nhiêu, vẫn còn duy trì tách rời và phân chia; vẫn còn có hai thực thể, một cái đồng hóa cùng cái khác, một qui trình có ý thức hoặc không ý thức, qua tình thương hay qua hận thù; trong nó có một gắng sức của một loại nào đó, tinh tế hay lộ liễu. Nhưng ở đây không phải tất cả những sự việc kia. Bà ấy là một con người duy nhất hiện diện trên con đường đó. Bà ấy ở đó và người còn lại thì không. Nó không là một tưởng tượng hay ảo ảnh; nó là một sự kiện đơn giản và không một mức độ lý luận khôn ngoan lẫn giải thích khéo léo nào có thể thay đổi được sự kiện đó. Ngay cả khi bà ấy quẹo khỏi con đường và đi rồi, cái người còn lại không ở trên con đường thẳng tiếp tục đó. Nó kéo dài một khoảng thời gian trước khi người còn lại phát giác ông ta đang đi bên cạnh một đồng đá bề nổi, được chuẩn bị sẵn để sửa lại con đường.

Dọc theo con đường đó, trên khoảng trống trong những quả đồi phía nam, cái khác lạ đến cùng mãnh liệt và quyền lực đến nỗi người ta chỉ có thể đứng thẳng và tiếp tục chuyển đi bộ bằng rất nhiều khó khăn. Nó giống như một cơn bão cuồng nộ không có gió và ồn ào nhưng mãnh liệt của nó đang áp đảo. Lạ lùng là mỗi lần nó đến, luôn luôn có một sự việc gì đó mới mẻ, nó không bao giờ giống nhau và luôn luôn bất ngờ. Cái khác lạ này không là sự việc gì đó bất thường, một năng lượng huyền bí nào đó, nhưng lại huyền bí trong ý nghĩa rằng nó là một sự việc vượt khỏi thời gian và suy nghĩ. Một cái trí bị trói buộc vào thời gian và suy nghĩ không bao giờ có thể hiểu rõ nó. Nó không là một sự kiện để được hiểu rõ, giống như tình yêu không thể bị phân tích hay hiểu rõ, nhưng nếu không có bao la, sức mạnh và năng lượng này, sự sống và tất cả mọi hiện diện, ở mọi mức độ, trở thành tầm thường và đau khổ. Có một trạng thái tuyệt đối về nó, không là một kết thúc; nó là năng lượng tuyệt đối; nó tự hiện diện không cần nguyên nhân; nó không là năng lượng tối hậu và kết thúc bởi vì nó là tất cả năng lượng. Mọi hình thức của năng lượng và hành động phải kết thúc để cho nó hiện diện. Nhưng trong nó lại có mọi hành động. Thương yêu và làm cái gì bạn muốn. Phải có chết và hủy diệt toàn bộ để cho nó hiện diện; không là cách mạng những sự việc bên ngoài nhưng là hủy diệt toàn bộ cái đã được biết mà trong đó tất cả chỗ trú ẩn và hiện diện được nuôi dưỡng. Phải có trống không hoàn toàn và chỉ lúc đó cái khác lạ, cái không thời gian, xuất hiện. Nhưng trống không này không được tạo thành bởi ý định vun quén, nó không là kết quả mà nguyên nhân có thể mua hay bán được; nó cũng không là kết quả của thời gian và qui trình tiến hóa; thời gian chỉ có thể sinh ra nhiều thời gian thêm. Hủy diệt thời gian

không là một qui trình; tất cả những phương pháp và qui trình kéo dài thời gian. Kết thúc của thời gian là kết thúc của toàn bộ suy nghĩ và cảm thấy.

5.

Vẻ đẹp không bao giờ riêng tư. Những quả đồi xanh sẫm và chứa ánh sáng hoàng hôn. Trước đó đã có mưa và lúc này những khoảng không gian rộng lớn màu xanh xuất hiện; màu xanh rực sáng nhờ vào những đám mây trắng vây quanh nó; nó là màu xanh làm cặp mắt long lanh bởi những giọt nước mắt bị bỏ quên; nó là màu xanh của tuổi ấu thơ và vô nhiễm. Và màu xanh đó trở thành màu xanh pha vàng nhạt của những lá non mùa xuân và xa xa khỏi nó là màu đỏ rực lửa của một đám mây đang thu gom tốc độ để băng qua những quả đồi. Và trên những quả đồi là những đám mây mưa, sẫm đen, u ám và bất động; những đám mây này đang chong chát để chạm vào những quả đồi ở phía tây và mặt trời bị nhốt giữa những quả đồi và những đám mây. Mặt đất thấm nước, đỏ đậm và sạch sẽ, và mỗi cái cây cùng bụi nhỏ có hơi nước đọng dày đặc; đã có những lá non rồi; cây xoài có những chiếc lá mềm mại màu hung hung, cây me có những chiếc lá nhỏ xíu vàng óng, cây mưa có vài nụ màu xanh tươi sáng; sau đợi chờ nhiều tháng dài của mặt trời nóng nung người, những cơn mưa mang lại dễ chịu cho quả đất; thung lũng đang mỉm cười. Ngôi làng nghèo đói bốc mùi hôi, bẩn thỉu và quá nhiều trẻ em đang đùa giỡn, la hét cùng cười đùa; chúng có vẻ chẳng thêm lưu tâm đến việc gì ngoại trừ những trò chơi chúng đang tận hưởng. Bố mẹ chúng trông kiệt sức, hốc hác và bị bỏ quên; họ chẳng bao giờ có được một ngày nghỉ ngơi, sạch sẽ hoặc thoải mái; đói khát lao lực và đói khát nhiều thêm nữa; họ sâu thẳm, dù vẫn sẵn sàng mỉm cười, hai mắt họ lơ đãng, không còn nhớ chuyện gì. Mọi nơi đều có vẻ đẹp, bãi cỏ, những quả đồi và bầu trời dồn ép vào; những con chim đang gọi nhau và vút cao trên không gian một con chim đại bàng đang lượn quanh. Có những con dê ốm yếu trên đồi, ngẫu nhiên mọi thứ có thể nhai được; chúng đói quá mức và những con nhỏ hơn đi nghênh ngang từ tảng đá này sang tảng đá khác. Chúng thật mềm mại khi sờ chạm, da của chúng lấp lánh, sạch sẽ và khỏe mạnh. Cậu bé chăm sóc chúng đang ca hát, ngồi trên một tảng đá và thỉnh thoảng gọi chúng.

Tu dưỡng cá thể để có được vui thú của vẻ đẹp là hoạt động tự cho mình là trung tâm; nó dẫn đến vô cảm.

6.

Sáng hôm nay thật đẹp, quang đãng, các vì sao tỏa sáng và thung lũng rất yên lặng. Những quả đồi tối đen, tối hơn bầu trời và không khí mát mẻ có mùi mưa, mùi những chiếc lá và vài cây lài đang nở hoa thơm ngát. Mọi sự vật đang ngủ và mỗi chiếc lá đều đứng yên và vẻ đẹp của buổi sáng thật diễm ảo; nó là vẻ đẹp của quả đất, bầu trời và của con người, của những con chim đang ngủ và dòng nước mát mẻ trong một lòng sông cạn khô; không thể tin được rằng nó không riêng tư. Có một mộc mạc nào đó quanh nó, không phải mộc mạc được vun quén mà rõ ràng là những hoạt động của sợ hãi và từ bỏ nhưng là mộc mạc của tổng thể, hoàn toàn nguyên vẹn đến nỗi nó không biết đến sự phân rã. Ở đó trên hàng hiên, cùng chòm sao Orion trên bầu trời phía tây, cuồn cuộn của vẻ đẹp lau sạch những phòng vệ của thời gian. Đang thiền định

ở đó, vượt khỏi những giới hạn của thời gian, đang thấy bầu trời rực sáng cùng các vì sao và quả đất yên lặng, vẻ đẹp không là sự theo đuổi cá thể của vui thú, của những sự việc cùng gom lại, của những sự việc đã được biết, hay những hình ảnh và ảo tưởng không biết được của bộ não cùng những suy nghĩ và những cảm thấy của nó. Vẻ đẹp không liên quan gì đến suy nghĩ hay cảm tính hay cảm giác thích thú được khơi dậy bởi một buổi hòa nhạc hay một hình ảnh, hoặc xem một trận bóng đá; những vui thú của hòa nhạc, những bài thơ, có lẽ tao nhã hơn bóng đá nhưng tất cả vui thú đó đều giống hệt như một buổi thánh lễ Mass hoặc lễ cầu nguyện của Ấn giáo trong một ngôi đền. Nó là vẻ đẹp vượt khỏi thời gian và vượt khỏi đau khổ cùng vui thú của suy nghĩ. Suy nghĩ và cảm thấy làm lãng phí năng lượng và vì thế vẻ đẹp không bao giờ được nhìn thấy. Năng lượng, cùng mãnh liệt của nó, là yếu tố cần thiết để nhìn thấy vẻ đẹp – vẻ đẹp vượt khỏi thị lực của người quan sát. Khi có một người đang nhìn, một người quan sát, vậy thì không có vẻ đẹp.

Đó kìa trên hàng hiên có hương thơm, khi bình minh chưa ló dạng và cây cối vẫn còn đứng yên, cái gì là bản thể là vẻ đẹp. Nhưng bản thể này không thể trải nghiệm được; trải nghiệm phải kết thúc, vì trải nghiệm chỉ củng cố thêm cái đã được biết. Cái đã được biết không bao giờ là bản thể. Thiền định không bao giờ là trải nghiệm thêm nữa; nó không chỉ là sự kết thúc của trải nghiệm, sự đáp trả đến thách thức, to tát hay nhỏ xíu, nhưng nó còn mở cánh cửa đến bản thể, mở cánh cửa của một cái lò luyện kim mà lửa của nó thiêu rụi toàn bộ, không để lại bất kỳ tro bụi nào; không vật gì còn sót lại. Chúng ta là những tàn tích còn sót lại, những người nói vâng chấp nhận của nhiều ngàn ngày hôm qua, một chuỗi liên tục của những kỷ niệm vô tận, của chọn lựa và

thất vọng. Cái ngã to lớn và cái tôi nhỏ xíu là khuôn mẫu của sự hiện diện và sự hiện diện là sự suy nghĩ và sự suy nghĩ là sự hiện diện, cùng đau khổ vô tận. Trong ngọn lửa thiền định suy nghĩ kết thúc và theo cùng nó là cảm thấy, vì cả hai đều không là tình yêu. Nếu không có tình yêu, không có bản thể; nếu không có nó chỉ có tro bụi mà đặt nền tảng cho sự hiện diện của chúng ta. Từ trống không tình yêu hiện diện.

7.

Sáng nay tuy còn rất sớm, những con cú đã bắt đầu gọi nhau. Thoạt đầu chúng ở những khu khác nhau của thung lũng; một con ở hướng tây còn con khác ở hướng bắc; giọng của chúng rất rõ ràng trong không khí yên tĩnh và vang vọng rất xa. Trước tiên chúng ở rất xa nhau và dần dần chúng đến gần hơn; giọng của chúng trở nên khàn khàn, sâu, không kéo lê, ngắn hơn và khẳng khăng nhiều hơn. Khi chúng đến gần hơn nữa chúng tiếp tục gọi nhau thường xuyên hơn; chúng phải là những con chim to lớn, người ta không thể trông thấy chúng, trời còn quá tối thậm chí khi chúng ở cùng một cái cây khá gần và âm điệu cũng như chất lượng của giọng thay đổi. Chúng đang nói chuyện cùng nhau tại một chiều sâu thăm thẳm đến độ khó có thể nghe được. Chúng ở đó trong một khoảng thời gian đáng kể, cho đến khi bình minh đến. Sau đó chậm chậm một loạt những tiếng ồn bắt đầu, một con chó sủa, một ai đó kêu lên, một viên pháo nổ – trong hai ngày cuối có một loại lễ hội nào đó – một cái cửa ra vào mở và khi trời sáng rõ hơn tất cả sự ồn ào của một ngày bắt đầu.

Phủ nhận là cốt lõi. Phủ nhận ngày hôm nay mà không biết ngày mai sẽ ra sao là duy trì sự tỉnh thức. Phủ nhận khuôn mẫu của xã hội, kinh tế và tôn giáo là cô đơn, đó là nhạy cảm. Không thể phủ nhận toàn bộ là tầm thường. Không thể phủ nhận tham vọng và tất cả phương cách của nó là chấp nhận qui tắc của sự hiện diện mà nuôi dưỡng xung đột, hoang mang và đau khổ. Phủ nhận những người chính trị và vì vậy phủ nhận những người chính trị trong chính chúng ta, sự đáp trả đến nga y lập tức, sống bằng tầm nhìn ngắn ngủi, là tự do khỏi sợ hãi. Phủ nhận toàn bộ là sự tiêu cực của sự tích cực, sự thôi thúc của bắt chước, tuân phục. Nhưng chính phủ nhận này tự nó là tích cực, vì nó không là một phản ứng. Phủ nhận tiêu chuẩn đã được chấp nhận của vẻ đẹp, quá khứ hay hiện tại, là khám phá vẻ đẹp vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy, nhưng, muốn khám phá nó, cần thiết phải có năng lượng. Năng lượng này hiện diện khi không còn xung đột, mâu thuẫn, và hành động không

còn từng phần nữa.

8.

Khiêm tốn là bản thể của mọi đạo đức. Khiêm tốn không thể được tu dưỡng, đạo đức cũng vậy. Luân lý được kính trọng của bất kỳ xã hội nào chỉ là sự điều chỉnh đến một khuôn mẫu được thiết lập bởi môi trường tôn giáo, kinh tế, xã hội, nhưng cái luân lý của sự điều chỉnh luôn thay đổi như thế không là đạo đức. Sự tuân phục và tự quan tâm bắt chước của an toàn, được gọi là luân lý, là phủ nhận đạo đức. Trật tự không bao giờ vĩnh cửu; nó phải được nuôi dưỡng mỗi ngày, như một căn phòng phải được lau chùi mỗi ngày. Trật tự phải được nuôi dưỡng từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc, mỗi ngày. Trật tự này không là sự điều chỉnh cá thể, riêng tư đến khuôn mẫu của những đáp trả bị quy định của ưa thích và không ưa thích, vui thú và đau khổ. Trật tự này không là một phương tiện của tẩu thoát khỏi đau khổ; đang hiểu rõ đau khổ và đang kết thúc đau khổ là đạo đức, mà sáng tạo trật tự. Trật tự không là một kết thúc trong chính nó; trật tự, như một kết thúc trong chính nó dẫn đến sự bế tắc của kính trọng, mà thoái hóa và phân rã. Đang học hành chính là bản thể thực sự của khiêm tốn, đang học hành từ mọi sự vật và từ mọi con người. Không có sự phân cấp trong đang học hành. Uy quyền khước từ đang học hành và một người theo sau sẽ không bao giờ học hành.

Có một đám mây đơn côi, rực sáng do ánh hoàng hôn, phía sau những quả đồi hướng đông; không một tưởng tượng nào có thể nghĩ ra được đám mây như thế. Nó là hình dạng của mọi hình dạng; không một kiến trúc sư nào đã thiết kế được một cấu trúc như vậy. Nó là kết quả của nhiều cơn gió, của nhiều mặt trời và đêm tối, của áp lực và căng thẳng. Những đám mây khác đều tối đen không ánh sáng; chúng không có chiều sâu hoặc chiều cao nhưng đám mây này phá tan không gian. Quả đồi, nơi có đám mây ở xa xa, dường như mất hẳn sự sống và sức mạnh; nó đã mất đi sự uy nghi thường lệ và vẻ sắc sảo của đường nét. Đám mây đó đã hấp thụ mọi chất lượng của những quả đồi, vẻ hùng vĩ và sự tĩnh lặng của chúng. Dưới đám mây đồ sộ đó là thung lũng, xanh rì và sạch sẽ do cơn mưa; có một cái gì đó rất đẹp trong thung lũng cổ xưa này khi vừa hết mưa; nó sáng rực và xanh đẹp mắt, màu xanh của mọi sắc thái và quả đất lại đỏ rực thêm. Không khí trong sạch và những tảng đá lớn trên những quả đồi được đánh bóng thành màu đỏ, xanh, xám và tím lạt.

Có nhiều người trong căn phòng, một số người đang ngồi trên nền nhà và

số khác trên ghế; có sự yên lặng của am hiểu sâu sắc và thường thức. Một người đàn ông đang chơi một loại đàn tám giây. Ông ấy đang chơi bằng hai mắt nhắm chặt, cũng thỏa mãn như nhóm nhỏ thánh giả. Nó là âm thanh tinh khiết và người ta lướt đi cùng âm thanh đó, thật xa và rất sâu; mỗi một âm thanh cuốn hút người ta vào sâu thêm. Chất lượng âm thanh mà nhạc cụ tạo ra đưa chuyển hành trình vào vô tận; từ khoảnh khắc ông ấy chạm vào nó sang khoảnh khắc ngừng chơi, nó là âm thanh có chất lượng không thuộc về nhạc cụ, không thuộc về người đàn ông đang trình diễn, không thuộc về thánh giả. Nó có tác động ngăn chặn mọi âm thanh khác, thậm chí cả tiếng pháo các em bé đang đốt; bạn nghe tiếng pháo kêu lách tách và răng rắc nhưng nó là bộ phận của âm thanh đó và âm thanh đó là mọi thứ – con ve sầu đang kêu, những cậu bé đang cười, tiếng gọi của một em gái nhỏ và âm thanh của yên lặng. Chắc hẳn ông ấy đã chơi trên nửa tiếng đồng hồ và trong toàn bộ thời gian đó chuyển hành trình, xa xăm và thăm thẳm, tiếp tục; nó không là một chuyển hành trình bị lôi cuốn trong tưởng tượng, đang bay bổng của suy nghĩ hoặc trong sự kích động của cảm xúc. Những chuyển hành trình như thế rất ngắn ngủi, cùng chút ít ý nghĩa hay vui thú; chuyển hành trình này không ý nghĩa và không vui thú. Chỉ có âm thanh và không có gì thêm nữa, không suy nghĩ, không cảm thấy. Âm thanh đó đưa người ta đi qua và vượt khỏi những giới hạn của thời gian, và lặng lẽ nó tiếp tục vào trống không bao la để từ đó không bao giờ trở lại. Cái gì đang quay lại luôn luôn là kỷ niệm, một sự việc đã là, nhưng

ở đây không kỷ niệm, không trải nghiệm. Sự thật không có bóng, kỷ niệm.

9.

Không một đám mây trong bầu trời khi mặt trời hạ dần sau những quả đồi; không khí đứng yên và không một chiếc lá nào lay động. Mọi sự vật có vẻ được kết chặt lại, trong ánh sáng của bầu trời không mây. Phản ánh của ánh hoàng hôn trên một dải nước nhỏ gần vĩa đường đầy năng lượng ngây ngất và bông hoa dại nhỏ xíu, bên lối đi, là tất cả sự sống. Có một quả đồi i trông giống như một trong những ngôi đền cổ xưa và vĩnh cửu; nó có màu đỏ tía, sẫm hơn màu tím, đậm và rất hờ hững; nó sinh động bởi một ánh sáng bên trong, không có bóng, và mỗi tảng đá và bụi cây đang reo hò, hân hoan. Một chiếc xe có hai con bò kéo đang đi dọc con đường, chất cỏ khô; một cậu bé đang ngồi trên đồng cỏ và một người đàn ông đang điều khiển chiếc xe gây ra nhiều ồn ào. Họ nổi bật rõ ràng giữa bầu trời; đặc biệt những đường nét của khuôn mặt cậu bé; mũi và trán cậu ta rõ ràng, dịu dàng; đó là khuôn mặt

không có học hành, và có lẽ không bao giờ có; nó là một khuôn mặt chưa bị hư hỏng, chưa quen thuộc với công việc nặng nhọc cũng như với bất cứ trách nhiệm nào; nó là một khuôn mặt tươi cười. Bầu trời quang đãng được phản ánh trên nó. Đang dạo bộ dọc theo con đường đó, thiên định dường như là một điều rất tự nhiên; có một thiết tha và một rõ ràng và cơ hội đó phù hợp cho trạng thái thiên định. Suy nghĩ là một lãng phí của năng lượng và cảm thấy cũng vậy. Suy nghĩ và cảm thấy mời mọc xao nhãng và sự tập trung biến thành trạng thái tự thu rút để phòng vệ, giống như một em bé bị mãi mê bởi món đồ chơi của cậu ta. Món đồ chơi gây cuốn hút và cậu bé chìm đắm trong nó; lấy món đồ chơi đi và cậu bé bị bất an. Cũng vậy với những người lớn; những món đồ chơi của họ là nhiều tẩu thoát. Đó kia, trên con đường, suy nghĩ, cùng cảm thấy của nó không còn quyền lực của thu hút; nó không còn năng lượng tự sản sinh và vì vậy nó kết thúc. Bộ não trở nên yên lặng, giống như những dòng nước trở nên yên lặng khi không có gió nhẹ. Nó là bất động trước khi sáng tạo xảy ra. Và kia kia trên quả đồi đó, rất gần gũi, một con cú bắt đầu nhẹ nhàng kêu và bỗng nhiên ngừng lại và thật cao trên bầu trời một trong những con chim đại bàng nâu đang bay qua thung lũng. Chính là chất lượng của bất động mới có ý nghĩa; một bất động bị kích thích là trì trệ; một bất động được mua là một món hàng không có giá trị nào cả; một bất động thuộc kết quả của kiểm soát, kỷ luật, trấn áp chỉ gây ra âm ỉ trong tuyệt vọng. Không có một âm thanh trong thung lũng cũng như trong cái trí, nhưng cái trí đi khỏi thung lũng và thời gian. Và không quay trở lại vì nó đã đi rồi. Tĩnh lặng là chiều sâu của trống không.

Tại khúc quanh của con đường, con đường êm ả đi xuống bằng qua vài cây cầu vắt qua những lòng sông cát đỏ cạn khô, đến phía bên kia của thung lũng. Chiếc xe bò đã đi xuống con đường đó; vài dân làng đang đi đến đó, nhút nhát và không tiếng ồn; có đám trẻ em đang đùa giỡn dưới lòng sông và một con chim luôn miệng hót. Ngay lúc con đường quay về hướng đông; cái khác lạ đến. Nó đến ngập tràn trong những đợt sóng lớn của phước lành, huy hoàng và bao la. Nó như thể là bầu trời mở toang và từ bao la này hiện diện cái không thể gọi tên; nó đã ở đó suốt ngày, người ta bất thành linh nhận ra và chỉ có lúc này, đang dạo bộ một mình, những người khác đã ở hơi xa, người ta mới nhận ra sự kiện đó, và cái gì làm cho nó lạ thường, là sự kiện đang xảy ra này; nó là tột đỉnh của cái gì đã và đang xảy ra và không là một sự cố cô lập. Có ánh sáng, không là ánh sáng của mặt trời lặn và cũng không là ánh sáng giả tạo cực mạnh; những cái này tạo ra những cái bóng nhưng có ánh

sáng không có bóng và nó là ánh sáng.

10.

Một con cú có giọng trầm đang kêu trong những quả đồi; giọng trầm của nó xuyên qua căn phòng và kích động thính giác. Ngoài trừ những tiếng kêu này mọi thứ đều yên lặng; thậm chí chẳng có tiếng kêu của con ếch ương hay tiếng sột soạt của một con thú nào đó chạy ngang qua. Sự yên lặng tăng thêm lên giữa những tiếng kêu vọng đến từ những quả đồi phía nam; chúng vang vọng thung lũng và những quả đồi và không gian rộn ràng theo từng tiếng kêu. Nó không được đáp lại trong một thời gian lâu và khi nó đến, nó ở hướng tây dưới thung lũng; giữa chúng, chúng chứa đựng yên lặng và vẻ đẹp của đêm tối. Bình minh sẽ đến trong chốc lát nhưng lúc này vẫn còn tối; bạn có thể trông thấy những đường viền của quả đồi và cây bồ đề to lớn. Chòm sao Pleiades và chòm sao Orion đang lặn trong một bầu trời không mây quang đãng; không khí trong lành do cơn mưa rào ngăn ngủi; nó có một hương thơm đến từ những cây già cỗi, mưa, những bông hoa và những quả đồi rất cổ xưa. Một buổi sáng quá tuyệt vời. Cái gì ở bên ngoài đang xảy ra ở bên trong và thiên định đúng là một chuyển động của cả hai, không bị phân chia. Nhiều hệ thống thiên định chỉ bẫy cái trí vào trong một khuôn mẫu mà dâng tặng những cảm xúc và những tẩu thoát tuyệt vời; chỉ có những người không chín chắn mới đùa giỡn với chúng, nhận được nhiều thỏa mãn nơi chúng. Nếu không có đang hiểu rõ về chính mình tất cả thiên định đều dẫn đến ảo tưởng và đến những hình thức tự dối gạt khác nhau, thực sự và được tưởng tượng. Nó là một chuyển động của năng lượng mãnh liệt, năng lượng đó mà xung đột sẽ không bao giờ biết được. Xung đột làm chệch hướng và gây lãng phí năng lượng, giống như những lý tưởng và sự tuân phục các qui ước và phong tục. Suy nghĩ không còn nữa cùng cảm thấy nhưng bộ não vẫn sinh động và đầy nhạy cảm. Mỗi chuyển động, hành động có nguyên nhân là không hành động; chính không hành động này gây lãng phí năng lượng. Tình yêu có nguyên nhân không còn là tình yêu; có tình yêu mà không cần nguyên nhân. Cơ thể hoàn toàn bất động và bộ não ở trạng thái tĩnh nhưng cả hai thực sự nhận biết mọi sự vật và sự việc mà lại không có suy nghĩ lẫn cử động. Nó không là một trạng thái thôi miên, một dạng thôi thúc vì không kiểm được bất kỳ lợi lộc nào từ nó, không những ảo tưởng, không những cảm xúc, tất cả việc đó chỉ là sự kinh doanh xuẩn ngốc. Nó là một sự kiện và một sự kiện không có vui thú lẫn đau khổ. Và chuyển động này không còn bị ảnh hưởng bởi tất cả công nhận, bởi cái đã được biết.

Bình minh đang đến mang cùng cái khác lạ mà là phần cốt lõi của thiên định. Một con chó sủa và ngày bắt đầu.

11.

Chỉ có những sự kiện, không có những sự kiện lớn hơn hoặc nhỏ hơn. Sự kiện, cái gì là, không thể được hiểu rõ khi bị tiếp cận bởi những quan điểm hay những nhận xét; lúc đó những quan điểm, những nhận xét trở thành sự kiện và không phải sự kiện mà bạn muốn hiểu rõ. Trong đang theo đuổi sự kiện, trong đang nhìn ngắm sự kiện, cái gì là, sự kiện dạy bảo bạn và lời giáo huấn của nó không bao giờ máy móc, và muốn tuân theo lời giáo huấn của nó, đang lắng nghe, đang nhìn ngắm phải thật nhạy bén; chú ý này bị phủ nhận nếu có động cơ cho đang lắng nghe. Động cơ lãng phí năng lượng, biến dạng nó; hành động có một động cơ là không hành động, dẫn đến hoang mang và đau khổ. Đau khổ bị sắp xếp vào chung bởi suy nghĩ và suy nghĩ tự nuôi sống chính nó tạo thành cái tôi làm chủ và cái tôi lệ thuộc. Giống như một cái máy có sự sống, cái tôi làm chủ và cái tôi lệ thuộc cũng vậy, một sự sống được nuôi nấng bởi suy nghĩ và cảm thấy. Sự kiện triệt tiêu bộ máy này.

Niềm tin không cần thiết, những lý tưởng cũng vậy. Cả hai đều lãng phí năng lượng được cần đến để theo đuổi sự bộc lộ của sự kiện, cái gì là. Những niềm tin giống như những lý tưởng là những tẩu thoát khỏi sự kiện và trong hành động tẩu thoát này không có kết thúc đau khổ. Đang kết thúc đau khổ là đang hiểu rõ sự kiện từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc. Không có một hệ thống hay phương pháp nào sẽ tạo ra đang hiểu rõ ngoại trừ một nhận biết không chọn lựa về một sự kiện. Thiên định tuân theo một hệ thống là sự lẩn tránh của sự kiện bạn là gì; rất quan trọng phải hiểu rõ về chính bạn, sự thay đổi liên tục của những sự kiện về chính bạn, hơn là bạn thiên định với mục đích tìm được Thượng đế, có những tầm nhìn hoặc trải nghiệm về tôn giáo, những cảm xúc và những hình thức giải trí khác nhau.

Một con quạ đang vươn dài cổ kêu; nó đang đậu trên một cành cây có tán lá dày đặc. Không trông thấy được nó; những con quạ khác đến và đi nhưng con này cứ tiếp tục và hầu như không ngừng nghỉ cái giọng quác quác sắc bén và xuyên thấu của nó; nó tức giận chuyện gì đó hoặc đang phàn nàn chuyện gì đó. Những chiếc lá lay động quanh nó và thậm chí vài giọt mưa cũng không bắt nó ngừng kêu được. Nó hoàn toàn mê mải vào cái sự kiện đang gây bức tức cho nó. Nó ló ra ngoài, lắc lư thân hình và bay đi chỉ để bắt đầu lại lời phàn nàn lạnh lạnh; lúc này, nó mệt lắm và nghỉ ngơi. Và cùng

một loài quạ, trong cùng một nơi lại xuất hiện một con quạ khác, thuần thực hơn, khá thân thiện và lôi cuốn. Cũng có những con chim khác trên cây, con chim cu Ấn độ, một con chim màu vàng sáng có cánh đen, một con chim béo màu xám bạc, một trong số những con chim này đang bới tìm dưới gốc cây. Một trong những con sóc có vệt nhỏ xuất hiện và leo lên cây. Tất cả chúng đều ở đó trên cây nhưng tiếng kêu của con quạ lại lớn nhất và khăng khăng nhất. Mặt trời đã chui ra khỏi những đám mây và cái cây tỏa ra một cái bóng, đậm đen và bên kia chỗ trũng xuống chật hẹp và nhỏ của vùng đất vọng lên những âm thanh của một chiếc sáo, gây xúc động lạ lùng.

12.

Suốt ngày đều có mây, những đám mây sẫm màu và u ám nhưng chúng lại không đem mưa đến và nếu không có mưa lớn trong nhiều tiếng đồng hồ, người dân sẽ khổ sở, đất đai sẽ không trồng trọt được và sẽ không còn những âm thanh dưới con sông; mặt trời sẽ nung nóng đất đai; màu xanh của vài tuần này sẽ biến mất, quả đất sẽ trơ trụi. Sẽ là một thảm họa và tất cả làng mạc quanh đây sẽ phải chịu đựng, họ đã quen thuộc bị đau khổ, bị bóc lột, để sống sót bằng chút ít lương thực. Mưa là một phước lành và lúc này nếu không có mưa sẽ không có mưa trong sáu tháng kế tiếp và đất đai sẽ cằn cỗi, đầy cát và đá. Những cánh đồng lúa thường được tưới nước từ những cái giếng và sẽ có một hiểm họa rằng chúng cũng bị cạn khô. Hiện diện thật là khó khăn, tàn bạo, và chẳng có bao nhiêu vui thú. Những quả đồi dừng dừng; chúng đã trông thấy quá nhiều đau khổ từ thế hệ sang thế hệ; chúng đã trông thấy muôn vẻ của đau khổ, đến và đi vì chúng là một trong số những quả đồi cổ xưa nhất trên thế giới, và chúng biết nhưng chúng không thể làm gì được. Con người đã chặt phá rừng của chúng, cây cối của chúng để làm củi đốt và những con dê đã làm tan nát những bụi cây của chúng và những con người đó phải sống. Và chúng dừng dừng, đau khổ sẽ không bao giờ tác động đến chúng; chúng cách biệt, và mặc dù chúng thật gần gũi, chúng lại quá xa cách. Hôm đó chúng có màu xanh sáng và một số lại chuyển thành tím hoặc xám trong màu xanh của chúng. Chúng không dâng tặng sự giúp đỡ nào mặc dù chúng đẹp đẽ và mạnh mẽ cùng cảm thấy thanh bình hiện diện, thật tự nhiên và dễ dàng, không có sự mãnh liệt sâu thẳm bên trong, trơn tru và không gốc rễ. Nhưng sẽ không có thanh bình và phong phú những cơn mưa không đến. Thật là khủng khiếp khi tìm kiếm hạnh phúc của con người mà lại lệ thuộc vào mưa, và những con sông cùng những con kênh dẫn nước ở quá xa trong khi chính phủ lại bận rộn bởi những đường lối chính trị và những kế hoạch

của họ. Nước mà thật sinh động cùng ánh sáng và nhảy múa không mệt mỏi được mọi người và mọi sự vật tha thiết cầu xin, chứ không phải những từ ngữ và hy vọng.

Đang có mưa phùn và hơi thấp trên quả đồi là một cái cầu vồng, rất tinh tế và tạo ảo tưởng; nó uốn vòng cung ngay trên những cái cây và băng qua những quả đồi phía bắc. Nó không hiện diện lâu vì cơn mưa phùn chỉ là một hiện tượng thoáng qua nhưng nó đã để lại thật nhiều những giọt nước đọng trên những chiếc lá giống như hoa mi mô sa của một cái cây có tán rộng gần bên. Trên những chiếc lá này, ba con quạ đang tắm, vùng vẫy đôi cánh xám đen của chúng để đón nhận những giọt nước vào phần dưới của những cái cánh và cơ thể chúng; chúng kêu gọi lẫn nhau và có sáng khoái trong tiếng kêu của chúng; khi không còn một giọt mưa nào, chúng lại bay sang phần khác của cái cây. Hai mắt sáng rực nhìn ngăm bạn và cái mỏ đen lách thật sắc bén; có một chút ít nước đang chảy nơi một trong những lòng sông gần bên và có một cái vòi nước nhỏ giọt tạo thành một vũng khiêm tốn cho những con chim; chúng đến đó thường xuyên nhưng ba con quạ này lại thích tắm buổi sáng giữa những chiếc lá mát mẻ tinh khiết. Đó là một cái cây bao phủ rất rộng, hình dáng đẹp và nhiều con chim đến để ẩn nấp vào buổi trưa. Luôn luôn có một con chim nào đó trên nó, đang kêu lên hoặc liến thoắng hoặc la mắng. Cây cối thật đẹp đẽ trong sống và trong chết; chúng sống và không bao giờ nghĩ về chết; chúng luôn luôn đang tự làm mới mẻ lại chính chúng.

Rất dễ dàng khi thoái hóa, trong mọi phương cách, buông thả cơ thể phóng đảng, trở nên lơ đãng, béo phì; chấp nhận cho những cảm giác chai lì đi; cái trí tự cho phép chính nó trở nên nông cạn, nhỏ nhen và tối tăm. Một cái trí khôn ngoan là một cái trí nông cạn và nó không thể tự làm mới mẻ được vì thể chết dần đi trong nỗi cay đắng riêng của nó; nó suy sụp bởi sự sử dụng một cách máy móc tánh nhạy cảm mong manh riêng của nó, bởi suy nghĩ riêng của nó. Mọi suy nghĩ định hình cái trí trong cái khuôn của cái đã được biết; mọi cảm giác, mọi cảm xúc, dù được tinh lọc chừng nào chẳng nữa cũng trở thành lãng phí và trống rỗng, và cơ thể sống nhờ vào suy nghĩ và cảm thấy mất đi nhạy cảm của nó. Năng lượng cơ thể, mặc dù nó cần thiết, không thể phá vỡ sự dờ dẩn rã rời; nhiệt thành hay cảm tính cũng không tạo ra nhạy cảm của toàn thân tâm người ta; nhiệt thành và cảm tính gây thoái hóa. Chính suy nghĩ là nhân tố không hiệp thông; bởi vì suy nghĩ có gốc rễ trong cái đã được biết. Một sống dựa vào suy nghĩ và những hoạt động của nó, trở thành máy móc; dù nó được vận hành êm ả chừng nào chẳng nữa, nó vẫn còn là hành động

máy móc. Hành động có động cơ lãng phí năng lượng và vì thế sinh ra không hiệp thông. Mọi động cơ, nhận biết hay không nhận biết, nảy sinh từ cái đã được biết. Một sống của cái đã được biết, mặc dù được chiếu rọi vào tương lai như cái không biết được, là thoái hóa; trong sống đó sẽ không có mới mẻ lại. Suy nghĩ không bao giờ có thể sáng chế vô nhiễm và khiêm tốn, tuy nhiên chính vô nhiễm và khiêm tốn mới khiến cho cái trí tươi trẻ, nhạy cảm, không thể thoái hóa. Tự do khỏi cái đã được biết là kết thúc của suy nghĩ; chết đi suy nghĩ, từ tích tắc sang tích tắc, là tự do khỏi cái đã được biết. Do bởi chết này mới kết thúc được thoái hóa.

13.

Có một tảng đá láng bóng to lớn nhô ra khỏi những quả đồi phía nam; nó thay đổi màu sắc từ giờ này qua giờ khác, nó là một loại đá cẩm thạch láng bóng màu đỏ, có màu hoa hồng sậm, một màu đỏ gạch đục, một màu đất nung bởi ánh mặt trời được rửa sạch bằng nước mưa, một màu xám từ màu xanh lá cây có rêu, một bông hoa chứa nhiều màu sắc và thỉnh thoảng nó có vẻ giống như một khối đá không có sự sống. Nó là tất cả những sự vật này và sáng nay, ngay khi bình minh đang tạo màu xám cho những đám mây, tảng đá này là một ngọn lửa; một ánh lửa hồng sáng giữa những bụi cây xanh; nó đang cúi kinh như một con người hư hỏng nhưng tâm trạng của nó không bao giờ nham hiểm, gây sợ hãi; nó luôn luôn có màu sắc, lờ lợc hay giản dị, reo hò hay mỉm cười, ngênh đón hay khép kín. Nó có lẽ là một trong những vị thần được thờ phụng nhưng nó vẫn còn là một tảng đá, của màu sắc và uy nghiêm. Tất cả những quả đồi này dường như có một cái gì đó đặc biệt cho từng quả đồi riêng rẽ, không quả đồi nào quá cao, chúng mạnh mẽ trong một khí hậu khắc nghiệt, chúng có vẻ như được chạm trổ và bùng nổ. Chúng có vẻ hiệp thông cùng thung lũng, không lớn quá, xa lánh thị trấn và giao thông, xanh tươi khi trời mưa ngược lại thì khô cằn; vẻ đẹp của thung lũng là những cây cối ở trong những cánh đồng lúa non. Một số cây thật đồ sộ, thân và cành to lớn và do hình thể nên chúng rất oai vệ; những cây khác đang chờ đợi, mong ngóng cơn mưa, bị ngăn cản tăng trưởng nhưng lại lớn lên từ từ; những cây khác đầy những chiếc lá và những bóng râm. Không có quá nhiều cây cối nhưng những cây còn sống được rất đẹp. Đất có màu đỏ sẫm và cây cối lại màu xanh đậm và những bụi cây mọc sát mặt đất đỏ. Tất cả chúng đều sống sót sau nhiều tháng ngày nắng nóng khắc nghiệt không mưa và khi có mưa, những reo hò được sống lại của chúng phá tan sự tĩnh lặng của thung lũng; mỗi một cây và bụi nhỏ đang hò hét hồi sinh và chiếc lá xanh tươi không thể

tin được; những quả đồi cũng tham dự vào hân hoan và toàn quả đất có hạnh phúc của thiên đường.

Không một âm thanh trong thung lũng; vẫn còn tối lắm và không một chiếc lá nào lay động; bình minh sẽ đến trong một tiếng đồng hồ hay hơn. Thiên định không là tự thôi miên, bằng từ ngữ hay suy nghĩ, bằng lặp lại hay hình ảnh; tất cả tưởng tượng thuộc mọi loại phải bị gạt đi vì chúng dẫn đến ảo tưởng. Đang hiểu rõ về những sự kiện và không phải những lý thuyết, không là những theo đuổi của những kết luận và những điều chỉnh đến chúng cũng như những tham vọng của ảo tưởng. Tất cả những việc này phải được xóa sạch và thiên định là đang hiểu rõ về những sự kiện này và thế là đang vượt khỏi chúng. Đang hiểu rõ về chính mình là đang khởi đầu của thiên định; ngược lại cái tạm gọi là thiên định chỉ dẫn đến mọi hình thức dốt nát và không chín chắn. Vẫn còn sớm và thung lũng đang ngủ. Khi thức giấc, thiên định là sự tiếp tục của cái gì đã xảy ra; cơ thể không một chuyển động; nó không bị bắt buộc yên lặng nhưng nó là yên lặng; không có suy nghĩ nhưng bộ não lại nhận biết, mà không có bất kỳ cảm xúc nào; cũng không còn hiện diện cảm thấy hoặc suy nghĩ. Và một chuyển động không thời gian bắt đầu. Từ ngữ là thời gian, đang thể hiện không gian; từ ngữ thuộc về quá khứ và tương lai nhưng hiện tại đang sống không có từ ngữ. Những vật chết có thể diễn tả bằng từ ngữ nhưng những vật đang sống không thể dùng từ ngữ để diễn đạt. Mọi từ ngữ được sử dụng để diễn tả về cái đang sống là phủ nhận cái đang sống. Nó là một chuyển động lướt qua và giữa những bức tường của bộ não nhưng bộ não không tiếp xúc được nó; bộ não không thể theo đuổi hay công nhận nó. Chuyển động này là một sự kiện gì đó không được sinh ra từ cái đã được biết; bộ não có thể theo sát cái đã được biết vì nó có thể công nhận cái đã được biết nhưng ở đây không có công nhận, thuộc bất kỳ loại nào, có thể xảy ra được. Một chuyển động có phương hướng nhưng cái này không có phương hướng; nó không cố định. Bởi vì nó không phương hướng, nó là bản thể của hành động. Tất cả phương hướng đều thuộc về ảnh hưởng hoặc thuộc về phản ứng. Nhưng hành động mà không là kết quả của phản ứng, tiến tới hay thối lui, là năng lượng tổng thể. Năng lượng này, tình yêu, có chuyển động riêng của nó. Nhưng từ ngữ tình yêu, cái đã được biết, không là tình yêu. Chỉ có sự kiện, tự do khỏi cái đã được biết. Thiên định là nổ tung của sự kiện đó.

Những vấn đề của chúng ta sinh sôi và tiếp tục; sự tiếp tục của một vấn đề làm biến dạng và hủy hoại cái trí. Một vấn đề là một xung đột, một chủ đề

không được hiểu rõ, những vấn đề như thế trở thành những vết sẹo và vô nhiễm bị hủy diệt. Mọi xung đột phải được hiểu rõ tường tận và vì thế được kết thúc. Một trong những yếu tố của thoái hóa là sự sống của một vấn đề được tiếp tục; mỗi vấn đề nuôi dưỡng một vấn đề khác, và một cái trí nóng bỏng những vấn đề, cá thể hay tập thể, xã hội hay kinh tế, đang ở trong một tình trạng thoái hóa.

14.

Nhạy cảm và cảm xúc là hai sự việc khác biệt. Những cảm xúc, những cảm giác, những cảm thấy luôn luôn để lại một căn bã, mà tích lũy của nó làm dần dần và gây sai lạc. Những cảm xúc luôn luôn mâu thuẫn và vì thế gây xung đột; xung đột luôn luôn làm dần dần cái trí, gây sai lạc sự nhận biết của tri giác. Am hiểu và đánh giá về đẹp dựa vào cảm xúc, dựa vào ưa thích và không ưa thích, không là nhận biết về đẹp; cảm xúc chỉ có thể phân chia thành cái đẹp dễ và cái xấu xí nhưng sự phân chia không là về đẹp. Vì những cảm xúc, những cảm thấy, nuôi dưỡng xung đột, để loại bỏ xung đột, kỷ luật, kiểm soát, kiểm chế đã được mọi người chủ trương nhưng việc này chỉ tạo ra sự kháng cự và thế là gia tăng xung đột và gây ra sự dờ dẫm lẫn sự vô cảm trầm trọng hơn. Kiểm soát và kiểm chế thuộc thánh thiện là sự dờ dẫm hung tợn lẫn sự vô cảm thánh thiện nhưng lại được đánh giá rất cao. Để khiến cho cái trí dốt nát và tối tăm thêm, những lý tưởng và kết luận được sáng chế và tuyên truyền rộng rãi. Mọi hình thức của những cảm xúc, dù tao nhã hay thô thiển, luôn luôn nuôi dưỡng kháng cự và gây thoái hóa. Nhạy cảm là chết đi mọi căn bã của cảm xúc; nhạy cảm, hoàn toàn và mãnh liệt, với một bông hoa, với một con người, với một nụ cười, là không có mọi vết sẹo của ký ức, vì mỗi vết sẹo hủy diệt nhạy cảm. Nhận biết mọi cảm xúc, cảm thấy, suy nghĩ khi nó máy động, từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc, không chọn lựa, là tự do khỏi những vết sẹo, không bao giờ cho phép một vết sẹo được hình thành. Những cảm xúc, những cảm thấy, những suy nghĩ luôn luôn từng phần, phân chia và hủy hoại. Nhạy cảm là một tổng thể của cơ thể, cái trí và quả tim.

Hiểu biết là máy móc và phục vụ chức năng; hiểu biết, khả năng, được sử dụng để kiểm được uy thế và thanh danh, nuôi dưỡng xung đột, phản kháng, ganh ghét. Người nấu bếp và người cai trị là những chức năng và khi địa vị của họ bị đánh cắp, rồi thì bắt đầu những cãi cọ, khinh miệt và tôn sùng về địa vị, chức năng và quyền lực. Quyền lực luôn luôn xấu xa và chính xấu xa này làm hư hỏng xã hội. Sự quan trọng thuộc tâm lý của chức năng nuôi

dường sự phân cấp của uy thế và thanh danh. Phủ nhận sự phân cấp là phủ nhận uy thế và thanh danh; có sự phân cấp trong chức năng nhưng không có trong uy thế và thanh danh. Những từ ngữ không quan trọng bao nhiêu nhưng sự kiện lại quan trọng vô cùng. Sự kiện không bao giờ mang lại đau khổ nhưng những từ ngữ đang che lấp sự kiện và những tẩu thoát khỏi sự kiện, có nuôi dưỡng xung đột và đau khổ không kể xiết.

Nguyên một đàn gia súc đang gặm cỏ trên một bãi cỏ xanh tươi; tất cả chúng đều có màu nâu thuộc nhiều sắc màu khác biệt và khi chúng đồng di chuyển có vẻ quả đất cũng chuyển động theo. Chúng khá to lớn, biếng nhác và bị quấy nhiễu bởi ruồi nhặng thật nhiều, những con này được chăm sóc đặc biệt, được cho ăn no đủ, không giống như những gia súc trong làng; những con kia nhỏ bé ốm dơ xương, sinh sản rất ít, khá hôi thối và thường xuyên bị đói. Luôn luôn có một cậu bé hoặc cô gái nhỏ nào đó theo chúng, đang la hét chúng, đang nói chuyện với chúng, đang gọi chúng. Sống vô vàn khó khăn khắp mọi nơi, có bệnh tật và chết chóc. Có một cụ già đi qua đây mỗi ngày, mang một bình sữa nhỏ hoặc thức ăn thuộc một loại nào đó; bà cụ có vẻ nhút nhát, không răng; quần áo bẩn thỉu và có nét cực khổ trên khuôn mặt; thỉnh thoảng bà cụ mỉm cười nhưng có vẻ khá gượng ép. Bà cụ từ ngôi làng gần bên và luôn luôn đi chân đất; chúng là những bàn chân nhỏ nhắn kinh ngạc và cứng ngắt nhưng có sự rực lửa nơi bà cụ; bà là một cụ già gân guốc dẻo dai. Dáng đi thanh thản của bà cụ không có một chút gì là thanh thản. Mọi nơi đều hiện diện nỗi cơ cực và một nụ cười miễn cưỡng. Thần thánh đã đi rồi ngoại trừ trong những đền thờ và quyền lực của đất đai không bao giờ quan tâm đến cụ già đó. Nhưng đã có mưa, một cơn mưa rào rất lớn và kéo dài và những đám mây xâm chiếm trọn những quả đồi. Cây cối theo sau những đám mây và những quả đồi đang đuổi theo chúng và con người bị bỏ lại đằng sau.

15.

Đã bình minh; những quả đồi trong những đám mây và mọi chim chóc đang hát, gọi nhau, kêu ríu rít, một con bò đang rống và một con chó đang tru. Sáng nay thật dễ chịu, ánh sáng rất dịu và mặt trời đằng sau những quả đồi và những đám mây. Và một ống sáo đang được chơi dưới cây bồ đề to lớn già cỗi; nó được phụ họa bởi một cái trống nhỏ. Tiếng sáo át hẳn tiếng trống và ngập tràn không gian; bằng những nốt nhạc rất êm ả và mềm mại, nó dường như thấm qua toàn thân tâm đang hiện diện của bạn; bạn lắng nghe nó

dù rằng những âm thanh khác cũng đang tiến đến bạn; nhiều tiếng bập bùng thay đổi của cái trống nhỏ lướt trên những đợt sóng của tiếng sáo tiến đến bạn và tiếng kêu khàn khàn của con quạ theo cùng tiếng trống. Mọi âm thanh đều thâm nhập, một số bạn ngăn cản và số khác bạn lại đón chào, âm thanh khó chịu và âm thanh dễ chịu và thế là bạn tẩu thoát khỏi sự kiện âm thanh. Tiếng kêu của con quạ theo cùng tiếng trống và tiếng trống lướt trên những nốt nhạc tinh tế của ống sáo và vì thế tất cả mọi âm thanh đều dễ dàng thâm nhập thăm thẳm vượt khỏi mọi kháng cự và vui thú. Và trong đó có vẻ đẹp lạ thường, không phải vẻ đẹp mà suy nghĩ và cảm thấy biết đến. Và thiên định đang bùng nổ lướt trên âm thanh đó; và trong thiên định đó, tiếng sáo, tiếng trống bập bùng, tiếng kêu khàn khàn của con quạ và tất cả những sự vật trên quả đất này đều tham gia vào chặt chẽ và bằng cách đó tạo chiều sâu và rộng lớn cho bùng nổ. Bùng nổ có tính hủy diệt và hủy diệt là quả đất và sự sống, giống như tình yêu. Nốt nhạc của tiếng sáo đó bùng nổ, nếu bạn cho phép nó, nhưng bạn sẽ không vì bạn muốn một sống an toàn chắc chắn và thế là sống trở thành một nhàm chán; đã khiến cho nó nhàm chán rồi, sau đó bạn cố gắng cho ý nghĩa, mục đích đến cái xấu xí, bằng vẻ đẹp tầm thường của nó. Và thế là âm nhạc là một cái gì đó để được thưởng thức, kích thích nhiều cảm giác, giống như bóng đá hoặc lễ nghi tôn giáo nào đó. Cảm thấy, cảm xúc là lãng phí và vì thế dễ dàng dẫn đến hận thù. Nhưng tình yêu không là cảm xúc, một sự việc được nắm bắt bởi cảm thấy. Đang lắng nghe trọn vẹn, không kháng cự; không cản trở là điều kỳ diệu của bùng nổ, phá tan cái đã được biết và khi lắng nghe sự bùng nổ đó, mà không động cơ, không phương hướng là thâm nhập vào nơi mà suy nghĩ, thời gian không thể theo đuổi.

Thung lũng có thể rộng khoảng một dặm tại nơi hẹp nhất, nơi những quả đồi tụ vào và chúng chuyển về hướng đông và tây, mặc dù một hoặc hai quả đồi ngăn cản những quả đồi khác không di chuyển tự do; chúng chuyển về phía tây; nơi mặt trời đến thật khoáng đạt, đồi này sang đồi khác. Những quả đồi này nhạ dần vào chân trời bằng sự chính xác và mãnh liệt nhất; chúng dường như có chất lượng lạ thường của màu nhung xanh có được do tuổi tác và mặt trời nóng bỏng. Vào chiều tối những quả đồi này hấp thụ ánh sáng của mặt trời hoàng hôn và sau đó chúng trở nên hoàn toàn ảo mộng, điểm tuyệt trong màu sắc của chúng; tiếp theo bầu trời phía đông có mọi màu sắc của hoàng hôn, bạn có lẽ lại nghĩ rằng mặt trời hoàng hôn ở đó. Một buổi chiều của những đám mây sâm sẫm và hồng nhẹ. Ngay lúc người ta bước ra khỏi nhà, đang nói chuyện với một người khác về những sự việc hoàn toàn khác

hắn, cái khác lạ, cái không thể biết được, ở đó. Nó thật bất ngờ, vì người ta đang ở điểm mấu chốt của sự bàn luận quan trọng và nó ở đó đầy thúc bách. Tất cả nói chuyện kết thúc, rất dễ dàng và tự nhiên. Người còn lại không nhận thấy sự thay đổi trong chất lượng của không khí và tiếp tục nói một việc gì đó mà không cần đáp lại. Chúng tôi dạo bộ nguyên một dặm hầu như không nói một lời và chúng tôi đi cùng nó, dưới nó và trong nó. Nó hoàn toàn là cái không biết được, mặc dù nó đến và đi; mọi công nhận đều ngừng lại vì công nhận vẫn còn là phương cách của cái đã được biết. Mỗi lần đều có vẻ đẹp và mãnh liệt “lớn lao hơn” cùng sức mạnh vô song. Đây cũng là bản chất của tình yêu.

16.

Một chiều tối rất yên tĩnh, những đám mây đã bay đi và đang tụ họp quanh mặt trời hoàng hôn. Cây cối lay động liên tục do cơn gió nhẹ đang chuẩn bị chờ đêm tối; chúng cũng đã yên lặng; những con chim đang bay đến, kiếm chỗ ngủ qua đêm giữa những cây cối có tán lá dày đặc. Có hai con cú nhỏ, đang đậu thật cao trên những sợi dây điện, cặp mắt không nhấp nháy, nhìn chăm chăm. Và như thường lệ, những quả đồi đứng cô đơn tách xa hẳn mọi loại quấy nhiễu; suốt ban ngày chúng đã phải chịu đựng những ồn ào của thung lũng nhưng lúc này chúng rút lui khỏi mọi giao tiếp và bóng đêm đang vây quanh chúng, dù vẫn còn ánh sáng yếu ớt của mặt trăng. Mặt trăng có quầng của những đám mây bốc hơi quanh nó; mọi sự vật đang chuẩn bị chìm vào giấc ngủ ngoại trừ những quả đồi. Chúng không bao giờ ngủ; chúng luôn luôn đang canh chừng, đang chờ đợi, đang quan sát và đang nói chuyện thân mật cùng nhau, vô tận. Hai con cú nhỏ kia trên dây điện đang gây ra những tiếng ồn lách cách, giống những hòn đá lay động trong một cái hộp kim loại, tiếng kêu lách cách của chúng còn lớn hơn cơ thể nhỏ xíu của chúng nhiều, thân chúng giống như những nắm tay to; bạn sẽ nghe được chúng trong đêm tối, bay từ cây này qua cây khác, đường bay của chúng cũng yên lặng như những con lớn hơn. Chúng bay khỏi sợi dây điện và bay xuống thấp ngay trên những bụi cây, bay lên lại đến những nhánh thấp của một cái cây, và từ một khoảng cách an toàn chúng sẽ nhìn và chẳng mấy chốc mất đi sự thích thú. Xa hơn một chút trên cái cột điện cong queo là một con cú lớn, nó có màu nâu với hai mắt thật to và một cái mỏ bén trông như thể lòi ra giữa hai mắt đang nhìn chăm chăm. Nó bay đi chỉ bằng ít nhịp đập của đôi cánh, bằng một yên lặng và từ tốn đến nỗi nó làm bạn phải thắc mắc về cấu trúc và sức mạnh của đôi cánh duyên dáng kia; nó bay thẳng vào trong những quả đồi và mất

hút trong bóng đêm. Con này đúng là con cú, cùng bạn tình có tiếng hú trầm, gọi nhau trong đêm; đêm qua chắc hẳn chúng đã bay vào những thung lũng khác bên kia quả đồi; chúng sẽ quay lại, vì nhà của chúng ở một trong những quả đồi phía bắc kia nơi bạn có thể nghe được tiếng gọi nhau vào buổi chiều sớm nếu bạn tình cò yên lặng đi ngang qua. Bên kia những quả đồi này là những mảnh đất phì nhiêu hơn, cùng những cánh đồng lúa xanh rì ngọt ngào hương thơm.

Đang nghi ngờ chỉ trở thành một nổi loạn, một phản ứng với cái gì là và mọi phản ứng không có ý nghĩa gì cả. Những người cộng sản nổi loạn chống lại những người tư bản, cậu trai chống lại người cha; phản đối chống lại luật lệ của xã hội, phá vỡ ngục tù của giai cấp và kinh tế. Có lẽ, những nổi loạn này cũng cần thiết nhưng vẫn vậy chúng không thăm thẳm lắm; để thay thế cái cũ, một khuôn mẫu mới được lập lại và trong khi phá vỡ cái cũ một cái mới xuất hiện, rào cái trí lại và thế là hủy diệt nó. Nổi loạn vô tận trong ngục tù là phản ứng do nghi ngờ về cái ngay tức khắc, và xây dựng lại và trang trí lại những bức tường của ngục tù dường như trao tặng chúng ta một thỏa mãn mãnh liệt đến độ chúng ta không bao giờ phá vỡ những bức tường. Bất mãn do nghi ngờ vẫn còn trong giới hạn của những bức tường, không dẫn chúng ta xa lắm; nó sẽ mang bạn lên mặt trăng và đến những quả bom hạt nhân nhưng tất cả những việc này vẫn còn ở trong tiếng kêu than của đau khổ. Nhưng đang nghi ngờ về cấu trúc của sự đau khổ và vượt khỏi nó không là sự tẩu thoát của phản ứng. Đang nghi ngờ này còn cấp bách nhiều hơn là đi lên mặt trăng hoặc đến đền chùa; chính đang nghi ngờ này mới phá sập cấu trúc chứ không phải xây dựng một ngục tù mới và đắt tiền hơn, với những thần thánh và những đáng cứu rỗi của nó, với những người kinh tế và những người lãnh đạo của nó. Đang nghi ngờ này triệt tiêu bộ máy của suy nghĩ chứ không phải sự thay thế một cái bởi một suy nghĩ, kết luận, lý thuyết khác. Đang nghi ngờ này đập tan uy quyền, uy quyền của trải nghiệm, từ ngữ và quyền lực xấu xa được kính trọng nhất. Đang nghi ngờ này, mà không được sinh ra từ phản ứng, từ chọn lựa và động cơ, làm nổ tung hoạt động tự cho mình là trung tâm được kính trọng và có luân lý; chính hoạt động này luôn luôn đang được đổi mới và không bao giờ bị vỡ tan. Đổi mới vô tận này là đau khổ vô tận. Chắc chắn cái gì có nguyên nhân và động cơ phải nuôi dưỡng phiền muộn và thất vọng.

Chúng ta sợ hãi hủy diệt toàn bộ cái đã được biết, nền tảng của cái tôi làm chủ, cái tôi lệ thuộc và cái của tôi; cái đã được biết vẫn tốt hơn cái không biết

được, cái đã được biết cùng hỗn loạn, xung đột và đau khổ của nó; tự do khỏi cái đã được biết này có lẽ hủy diệt điều gì chúng ta gọi là thương yêu, liên hệ, hạnh phúc và vân vân. Tự do khỏi cái đã được biết, đang nghi ngờ nổ tung, không thuộc phản ứng, kết thúc đau khổ, và thế là lúc đó tình yêu là cái gì đó mà suy nghĩ và cảm thấy không thể đo lường.

Sống của chúng ta rất nông cạn và trống rỗng, những suy nghĩ nhỏ nhen và những hoạt động tầm thường, được đan kết trong xung đột và đau khổ và luôn luôn đang thực hiện chuyển hành trình từ cái đã được biết sang cái đã được biết, sự an toàn đòi hỏi thuộc tâm lý. Không có an toàn trong cái đã được biết dù người ta tha thiết nó nhiều bao nhiêu. An toàn là thời gian và không có thời gian tâm lý; nó là một hoang đường và một ảo tưởng, đang nuôi dưỡng sợ hãi. Không có sự việc và sự vật nào vĩnh cửu lúc này hoặc từ lúc này trở đi, trong tương lai. Bằng cách đang nghi ngờ và đang lắng nghe đúng đắn, cái khuôn mẫu được đúc ra bởi suy nghĩ và cảm thấy, cái khuôn mẫu của cái đã được biết, bị tiêu tan. Đang hiểu rõ về chính mình, đang biết những phương cách của suy nghĩ và cảm thấy, đang lắng nghe mọi máy động của suy nghĩ và cảm thấy, kết thúc cái đã được biết. Cái đã được biết nuôi dưỡng đau khổ, và tình yêu là tự do khỏi cái đã được biết.

17.

Quả đất là màu sắc của bầu trời; những quả đồi, những cánh đồng lúa chín xanh tươi, cây cối và lòng sông có cát khô cạn là màu sắc của bầu trời; mỗi tảng đá trên những quả đồi, những hòn đá cuội to, là những đám mây và chúng là những tảng đá. Thiên đàng là quả đất và quả đất là thiên đàng; mặt trời hoàng hôn đã thay đổi mọi sự vật. Bầu trời đang rực lửa, xuyên qua mỗi tia mây, mỗi cục đá, mỗi cọng cỏ, mỗi hạt cát. Bầu trời bừng bừng xanh lá cây, đỏ tía, tím biếc, lam sẫm, cùng cuồn cuộn của lửa. Trên quả đồi đó nó là một lan rộng bao la của màu đỏ ửng và màu vàng; trên những quả đồi phía nam một màu xanh lá cây phảng phất đang bừng sáng cùng những màu xanh nước biển đang phai nhạt; về phía đông có một mặt trời hoàng hôn đối xứng rất trắng lệt trong màu đỏ thắm, màu nâu vàng rực, màu đỏ tía và tím biếc đang phai nhạt. Mặt trời hoàng hôn đối xứng đang bùng nổ sự trắng lệt giống như ở phía tây; một ít đám mây đã tụ họp quanh mặt trời hoàng hôn và chúng là lửa không khói và tinh khiết mà sẽ không bao giờ chết đi. Mệnh mệnh của lửa này cùng mãnh liệt của nó xuyên thấu mọi thứ và thâm nhập quả đất. Quả đất là bầu trời và bầu trời là quả đất. Và mọi sự vật đều sinh động và bừng

bùng màu sắc và màu sắc là thượng đế, không phải thượng đế của con người. Những quả đồi trở thành trong suốt, mọi tảng đá và đá cuội không còn trọng lượng, trôi nổi bồng bềnh trong màu sắc và những quả đồi xa xa có màu xanh, màu xanh của mọi biển cả và bầu trời thuộc mọi khí hậu. Những cánh đồng lúa chín có màu hồng và xanh lá cây cực mạnh, một mảnh đất giăng dài hấp dẫn sự chú ý ngay tức khắc. Và con đường qua thung lũng có màu đỏ tía và trắng, sinh động đến độ nó là một trong những tia sáng đang thi đua tốc độ ngang qua bầu trời. Bạn thuộc ánh sáng đó, mãnh liệt, cuồng nộ, bùng nổ, không bóng, không gốc rễ và không từ ngữ. Và khi mặt trời hạ thấp thêm nữa, mỗi màu sắc rực rỡ hơn, mãnh liệt hơn và bạn hoàn toàn không hiện diện nữa, vượt khỏi mọi hồi tưởng. Một buổi chiều không kỷ ức.

Mỗi suy nghĩ và cảm thấy phải nở hoa để cho chúng sống và chết; đang nở hoa mọi sự kiện trong bạn, tham vọng, tham lam, hận thù, sung sướng, đam mê; trong đang nở hoa đó có chết của chúng và tự do. Chỉ trong tự do mọi thứ mới có thể hưng thịnh, không phải trong kiềm chế, trong kiểm soát và kỷ luật; những thứ này chỉ gây sai lạc, làm hư hỏng. Đang nở hoa và tự do là tốt lành cùng mọi đức hạnh. Muốn cho phép ganh ghét được nở hoa không phải dễ dàng; nó bị chê trách hoặc được ấp ủ nhưng không bao giờ được cho tự do. Chỉ trong tự do cái sự kiện của ganh ghét mới phơi bày ra màu sắc của nó, hình dạng của nó, chiều sâu của nó, những tính chất riêng của nó; nếu bị kiềm chế, nó sẽ không tự phơi bày đầy đủ và tự nguyện. Khi nó đã tự bộc lộ trọn vẹn, có một kết thúc của nó chỉ để phơi bày một sự kiện khác, trống rỗng, cô độc, sợ hãi, và khi mỗi sự kiện được cho phép bộc lộ ra, trong tự do, trong trọn vẹn của nó, xung đột giữa người quan sát và vật được quan sát kết thúc; không còn người kiểm duyệt nhưng chỉ quan sát, chỉ đang thấy. Tự do chỉ có thể trong tổng thể và không trong lặp lại, kiềm chế, tuân phục vào một khuôn mẫu của suy nghĩ. Có tổng thể chỉ trong đang nở hoa và đang chết; không có đang nở hoa nếu không có đang kết thúc. Cái gì có sự tiếp tục là suy nghĩ trong thời gian. Đang nở hoa của suy nghĩ là đang kết thúc của suy nghĩ; bởi vì chỉ trong chết mới có cái mới mẻ. Cái mới mẻ không thể hiện diện nếu không có tự do khỏi cái đã được biết. Suy nghĩ, cái cũ kỹ, không thể tạo ra sự hiện diện của cái mới mẻ; nó phải chết cho cái mới mẻ hiện diện. Cái gì nở hoa phải kết thúc.

20.

Rất tối; các vì sao sáng rõ trong một bầu trời không mây và không khí

vùng núi mát mẻ và trong lành. Những ngọn đèn pha quét rõ những cây xương rồng cao và chúng được đánh bóng màu bạc; những giọt sương mai lóng lánh đọng lại trên chúng; những cây nhỏ xịu sáng lên cùng sương mai và những ngọn đèn pha làm cánh đồng xanh lấp lánh và lóe sáng một màu xanh không thuộc về ban ngày. Mỗi cây đều yên lặng, huyền bí, đang mơ mộng và không thể tiếp cận được. Chòm sao Orion và chòm sao Pleiades đang lặn giữa những quả đồi tối sẫm; ngay cả những con cú cũng xa xôi và yên lặng; ngoại trừ tiếng ồn của chiếc xe đang chạy, vùng quê đang ngủ; chỉ còn những con cú muỗi, hai mắt đỏ rực lóng lánh, trông thấy được do ánh đèn pha, đang ngồi trên mặt đường, nhìn chăm chăm vào chúng tôi rồi vỗ cánh bay đi. Còn quá sớm, những ngôi làng đang ngủ và một ít người ở trên đường quần quanh kín người chỉ lộ rõ những khuôn mặt đang kéo lê mệt mỏi từ làng này sang làng khác; họ nhìn như thể họ đã phải đi bộ suốt đêm; một ít người dồn cục quanh một đồng lửa, đổ những cái bóng dài qua con đường. Một con chó đang ngồi gãi giữa đường; nó sẽ không đi chỗ khác và chiếc xe hơi phải chạy quanh nó. Rồi bỗng nhiên, sao mai ló dạng; ngay tức khắc to bằng cái đĩa, rực sáng kinh ngạc và dường như lắc lư lay động cả hướng đông. Khi nó lên cao, sao Mercury xuất hiện, ngay phía dưới nó, nhợt nhạt và lẩn lút. Có một hừng hửng sáng và bình minh đang bắt đầu ở xa xa. Con đường uốn khúc vào ra, không khi nào thẳng và những hàng cây ở hai bên đường kèm chặt nó không cho lang thang vào những cánh đồng. Có những con kênh dẫn nước rộng lớn, được sử dụng để tưới ruộng vào mùa hè khi nước khan hiếm. Những con chim vẫn còn đang ngủ, ngoại trừ một hoặc hai con và khi bình minh đến gần hơn, chúng bắt đầu thức dậy, những con quạ, những con kền kền, những con bồ câu và vô số những con chim nhỏ khác nữa. Chúng tôi đang đi xe lên cao và qua một rừng núi dài phủ nhiều cây cối; không một con thú rừng nào chạy băng qua đường. Và lúc này có những con khỉ trên đường, một con khỉ to lớn, đang ngồi dưới gốc cây me lớn; nó không bao giờ di chuyển khi chúng tôi đi qua trong khi những con khác lại chạy lung tung bất kể phương hướng. Có một con nhỏ xịu, chắc chỉ mới được sanh ra ít ngày, bầu vào bụng con mẹ trông hơi bức dọc mọi thứ. Bình minh đang nhượng bộ ban ngày và những chiếc xe tải âm ỉ chạy qua đã tắt đèn. Và lúc này những ngôi làng đã thức dậy, người ta đang quét những bậc tam cấp trước nhà và hất bụi ra ngoài đường; nhiều con chó gầy còm vẫn còn ngủ say ngay giữa đường; chúng có vẻ thích ngay trung tâm con đường hơn; những chiếc xe tải phải vòng quanh chúng, những chiếc xe nhỏ và mọi người cũng vậy. Phụ nữ đang xách nước từ cái giếng, có những em nhỏ theo sau. Mặt trời mỗi lúc một

nóng lên và chói lòa và những quả đồi cằn cỗi có ít cây hơn và chúng tôi đang rời núi non để đi xuống biển vào trong một vùng quê bằng phẳng và rộng rãi; không khí ẩm ướt nóng nực và chúng tôi đang tiến đến gần hơn một thành phố lớn, bần thiêu và đông đúc³² bỏ lại sau lưng những quả đồi.

Xe hơi đang chạy khá nhanh và nơi này rất tốt cho thiền định. Phải được tự do khỏi từ ngữ và không cho nó quá nhiều quan trọng; phải thấy rằng từ ngữ không là sự vật và sự vật không bao giờ là từ ngữ; phải không bị trói buộc trong những gợi ý của từ ngữ nhưng sử dụng những từ ngữ cẩn thận và đang hiểu rõ, phải nhạy cảm với những từ ngữ và không bị oằn xuống bởi chúng; phải phá vỡ rào cản thuộc từ ngữ và hiểu rõ sự kiện; phải tránh sự đầu độc của những từ ngữ và cảm nhận vẻ đẹp của chúng; phải xóa sạch mọi đồng hóa cùng những từ ngữ và thâm nhập chúng, bởi vì những từ ngữ là một cái bẫy và một cám dỗ. Chúng là những biểu tượng chứ không phải sự kiện. Màn che của những từ ngữ hành động như một chỗ trú ẩn cho cái trí đối gạt, cái trí không suy nghĩ và cái trí lười biếng. Nô lệ cho những từ ngữ là khởi đầu của không hành động mà có vẻ là hành động và một cái trí bị trói buộc trong những biểu tượng không thể thâm nhập thăm thẳm. Mỗi từ ngữ, mỗi suy nghĩ định hình cái trí và nếu không hiểu rõ mọi suy nghĩ, cái trí trở thành một nô lệ cho từ ngữ và đau khổ bắt đầu. Những kết luận và những giải thích không kết thúc đau khổ.

Thiền định không là một phương tiện dẫn đến một kết thúc; không có kết thúc, không có đến được; nó là một chuyển động trong thời gian và vượt khỏi thời gian. Mỗi hệ thống, phương pháp, trói chặt suy nghĩ vào thời gian nhưng nhận biết không chọn lựa mọi suy nghĩ và cảm thấy, đang hiểu rõ những động cơ của chúng, hệ thống máy móc của chúng, đang thả cho chúng nở hoa là đang khởi đầu của thiền định. Khi suy nghĩ và cảm thấy ở tột đỉnh và chết đi, thiền định là chuyển động vượt khỏi thời gian. Trong chuyển động này có ngây ngất; trong trống không tuyệt đối có tình yêu, và cùng tình yêu có hủy diệt và sáng tạo.

21.

Tất cả sự hiện diện là chọn lựa; chỉ trong cô đơn không có chọn lựa. Chọn lựa, trong mọi hình thức, là xung đột. Mâu thuẫn chắc chắn xảy ra trong chọn lựa; mâu thuẫn này, cả bên trong lẫn bên ngoài nuôi dưỡng hoang mang và đau khổ. Tẩu thoát khỏi đau khổ này, thần thánh, niềm tin, chủ nghĩa quốc

gia, cam kết vào những khuôn mẫu hoạt động khác nhau trở thành những nhu cầu cấp bách. Tẩu thoát rồi, chúng trở nên quan trọng nhất và tẩu thoát là con đường của ảo tưởng; tiếp theo sợ hãi và lo âu bắt đầu hiện diện. Thất vọng và đau khổ là con đường của chọn lựa và không có kết thúc cho đau khổ. Chọn lựa, tuyến lựa, phải luôn luôn hiện diện khi nào còn có người chọn lựa, cái ký ức tích lũy của đau khổ và vui thú, và mọi trải nghiệm của chọn lựa chỉ củng cố thêm ký ức mà phản hồi của nó trở thành suy nghĩ và cảm thấy. Ký ức chỉ có một ý nghĩa từng phần, để đáp trả một cách máy móc; đáp trả này là chọn lựa. Không có tự do trong chọn lựa. Bạn chọn lựa dựa vào nền quá khứ mà trong nó bạn đã được nuôi dưỡng, dựa vào tình trạng bị quy định thuộc tôn giáo, kinh tế và xã hội của bạn. Chọn lựa luôn luôn củng cố thêm tình trạng bị quy định này; không có tẩu thoát khỏi tình trạng bị quy định này, nó chỉ nuôi dưỡng nhiều đau khổ thêm nữa.

Có một ít đám mây đang tụ họp quanh mặt trời; chúng

ở xa phía dưới trên đường chân trời và đang rực lửa. Những cây cọ dừa có màu sẫm tương phản bầu trời chói lọi; chúng đứng trong những ruộng lúa có màu xanh lá cây vàng nhẹ trải dài vào đường chân trời. Có một cây hoàn toàn riêng lẻ, trong một cánh đồng lúa xanh đang chín vàng; nó không cô đơn, dù rằng nó trông khá thương tâm và xa cách. Một cơn gió nhẹ êm ả đang thổi từ biển vào và một ít đám mây đang đuổi bắt nhau, nhanh hơn cơn gió. Những ngọn lửa đang yếu dần và

ánh trăng tỏ đậm thêm những cái bóng. Mọi nơi đều có những cái bóng, đang thì thầm lặng lẽ cùng nhau. Mặt trăng vừa trên đỉnh đầu và bên kia đường những cái bóng đậm màu nhào quện lẫn nhau. Một con rắn nước có lẽ đang băng qua đường; yên lặng trườn đi, đuổi theo một con ếch; có nước trong những ruộng lúa và những con ếch đang kêu ộp ộp, hầu như cùng nhịp điệu; trong cái kênh dẫn nước dài bên cạnh con đường, đầu của chúng ngoi lên, khỏi mặt nước, chúng đang đuổi bắt nhau; chúng sẽ chìm xuống và ngoi lên để rồi lại biến mất. Mặt nước màu sáng bạc, lấp lánh và ấm áp khi sờ vào và đầy những tiếng ồn kỳ lạ. Những chiếc xe bò đi qua, chở củi đến thị trấn; một tiếng chuông xe đạp kêu leng keng, một chiếc xe tải với ngọn đèn pha lóa mắt rít lên đòi nhường chỗ và những cái bóng vẫn bất động. Một buổi tối thật đẹp và kia kia trên con đường rất gần thị trấn, có tĩnh lặng thăm thẳm và không một âm thanh nào quấy nhiễu được nó, thậm chí cả mặt trăng hoặc chiếc xe tải. Nó là một tĩnh lặng mà không suy nghĩ nào, không từ ngữ nào diễn đạt được, một tĩnh lặng kéo theo ếch nhái và những chiếc xe đạp, một

tĩnh lặng theo sát bạn, bạn đi trong nó, bạn hít thở cùng nó, bạn thấy nó. Nó không e thẹn, nó ở đó nài nỉ và nghênh đón. Nó vượt khỏi bạn vào trong những bao la vô hạn và bạn có thể theo cùng nó nếu suy nghĩ và cảm thấy của bạn hoàn toàn yên lặng, tự quên bằng chúng và tự mất chúng cùng những con ếch dưới dòng nước; chúng không quan trọng và có thể tự làm mất đi rất dễ dàng, để bị nhặt lên khi được cần đến. Một buổi tối mê hoặc, đầy rõ ràng và nụ cười tắt nhanh.

Chọn lựa luôn luôn đang nuôi dưỡng đau khổ. Hãy nhìn ngắm nó và bạn sẽ thấy nó, rình rập, đòi hỏi, nặng nề và nài nỉ, và trước khi bạn biết bạn ở nơi nào bạn đã bị kẹt trong mạng lưới của những bốn phân, những trách nhiệm và những thất vọng không tẩu thoát được. Hãy nhìn ngắm nó và bạn sẽ nhận biết sự kiện đó. Hãy nhận biết sự kiện đó; bạn không thể thay đổi sự kiện đó; bạn có thể bao bọc nó, chạy trốn nó, nhưng bạn không thể thay đổi nó. Nó ở đó. Nếu bạn thả nó một mình, không ngăn cản nó bằng những ý kiến và những hy vọng, những sợ hãi và những thất vọng của bạn, bằng những nhận xét ranh mãnh và toan tính của bạn, nó sẽ nở hoa và bộc lộ tất cả những phức tạp của nó, những phương cách nhỏ nhiệm của nó và có nhiều, những nguyên tắc đạo đức và sự quan trọng bề ngoài của nó, những tưởng tượng và những động cơ của nó. Nếu bạn thả cho sự kiện một mình, nó sẽ phơi bày cho bạn tất cả những sự việc này và còn nhiều thêm nữa. Nhưng bạn phải nhận biết nó không chọn lựa, theo sát nó thật thanh thản. Sau đó bạn sẽ hiểu rằng chọn lựa, đã nở hoa, chết đi và có tự do, không phải rằng bạn được tự do nhưng có tự do. Bạn là người tạo ra chọn lựa, bạn phải ngừng tạo ra chọn lựa. Không có gì để chọn lựa. Từ trạng thái không chọn lựa này cô đơn nở hoa. Chết của nó không bao giờ kết thúc. Nó luôn luôn đang nở hoa và nó luôn luôn mới mẻ. Chết đi cái đã được biết là cô đơn. Tất cả chọn lựa đều ở trong lĩnh vực của cái đã được biết; hành động trong lĩnh vực này luôn luôn nuôi dưỡng đau khổ. Có kết thúc đau khổ trong cô đơn.

22.³³

Trong khoảng hở của những đồng lá cây là một bông hoa màu hồng ba cánh; nó được ấp ủ trong màu xanh lá cây và chắc hẳn nó cũng ngạc nhiên lắm bởi vẻ đẹp riêng của nó. Nó mọc trên một bụi hoa cao, đấu tranh để sinh tồn giữa tất cả đám cây cỏ xanh rì này; có một cái cây thật to đồ sộ phủ trên nó và có vài bụi hoa nhỏ khác, tất cả đều đang đấu tranh để sinh tồn. Có nhiều bông hoa khác trên bụi hoa này nhưng bông hoa này lẫn trong những

chiếc lá không có bạn đồng hành, nó tuyệt đối chỉ có một mình và vì thế gây
sững sờ nhiều hơn. Có một làn gió nhẹ len lỏi giữa những chiếc lá nhưng
không bao giờ chạm được bông hoa này; nó bất động và cô đơn và bởi vì nó
cô đơn, nó có một vẻ đẹp lạ thường, giống như một vì sao duy nhất khi bầu
trời trống không. Và ra ngoài những chiếc lá xanh là một thân cây cọ màu
đen; không đen lắm nhưng nó trông giống một cái vòi voi. Và khi bạn nhìn
ngắm nó, màu đen chuyển thành màu hồng đang rực rỡ nhất; mặt trời hoàng
hôn ập vào nó và tất cả những ngọn cây đều rực lửa, bất động. Cơn gió nhẹ
không còn thổi nữa và những đốm sáng của mặt trời hoàng hôn đang phủ
trên những chiếc lá. Một con chim nhỏ đậu trên nhánh cây, đang rĩa lông. Nó
ngừng lại nhìn chung quanh và lúc này bay đi vào mặt trời. Chúng tôi đang
ngồi đối diện những nhạc công và họ đang hướng về mặt trời hoàng hôn; có
rất ít người trong chúng tôi và cái trống nhỏ đang được vỗ bằng kỹ thuật phi
thường cùng vui thú; những ngón tay kia thật uyển chuyển dịu dàng làm sao.
Người chơi trống không bao giờ nhìn bàn tay anh ấy; chúng dường như có sự
sống riêng, chuyển động rất vững vàng và mau lẹ, đập vào mặt trống căng
thật chính xác và rõ ràng; không bao giờ lưỡng lự. Công việc bàn tay phải
làm bàn tay trái không bao giờ biết đến vì lúc đó nó đang bận rộn tạo ra một
âm điệu khác hẳn nhưng luôn luôn kết hợp hiệp thông. Nhạc công còn rất trẻ,
nghiêm nghị nhưng hai mắt sáng long lanh; anh ấy có tài năng và mẫn
nguyện khi đang chơi cho một nhóm nhỏ thính giả trân trọng thưởng thức.
Tiếp theo một nhạc khí bằng dây nhập vào và cái trống nhỏ đuổi theo. Nó
không còn cô đơn nữa.

Mặt trời đã lặn và một ít đám mây lang thang chuyển màu hoa hồng nhạt; ở
độ cao này không có ánh hoàng hôn và mặt trăng, gần gần tròn trịa, trông rõ
ràng trong một bầu trời không mây. Đạo bộ trên con đường đó, cùng ánh
trăng trên mặt nước và tiếng ộp ộp của nhiều con ếch, trở thành một phước
lành. Thật lạ lùng khi thấy rằng thế giới đã ở thật xa và người ta đã thâm nhập
vào chiều sâu bao la. Cột điện báo, những chiếc xe buýt, những chiếc xe bò
và những người dân làng còm cõi ở đó bên cạnh bạn nhưng bạn lại thật xa
xôi, thăm thẳm đến nỗi mọi suy nghĩ không thể theo sau được; mọi cảm thấy
đều ở quá xa. Bạn đang dạo bộ, nhận biết mọi sự vật đang xảy ra quanh bạn,
mặt trăng đang tối dần đi bởi những đám mây đồ sộ, tiếng chuông xe đang
leng keng để cảnh báo, nhưng bạn ở thật xa, không phải bạn nhưng chiều sâu
bao la, vô tận. Chiều sâu này tiếp tục tự thăm thẳm thêm trong chính nó, vượt
khỏi thời gian và những giới hạn của không gian. Ký ức không thể theo nó;

ký ức bị xiềng xích, nhưng cái này lại không. Nó là tự do nguyên vẹn và tổng thể, không gốc rễ và phương hướng. Và thật thắm sâu, thật xa xôi khỏi suy nghĩ có một năng lượng đang bùng ra là ngây ngất, một từ ngữ có ý nghĩa bày tỏ sự biết ơn và làm vừa lòng suy nghĩ nhưng suy nghĩ không bao giờ nắm bắt được nó hoặc vượt một khoảng cách không không gian để đuổi theo nó. Suy nghĩ là một căn cỗi và không bao giờ có thể theo sau hoặc giao tiếp với cái không thời gian. Chiếc xe buýt to lớn, với đèn pha lóa mắt, gần như hất người ta ra khỏi con đường, vào những vùng nước đang nhảy múa.

Bản thể của kiểm soát là kiểm chế. Đang thấy thuần khiết kết thúc mọi hình thức kiểm chế; đang thấy tinh tế vô vàn hơn là chỉ kiểm soát. Kiểm soát tương đối dễ dàng, nó không cần nhiều đang hiểu rõ; tuân theo một khuôn mẫu, vâng lời quyền lực được thiết lập, sợ hãi không làm điều đúng đắn, sợ hãi vì truyền thống, thôi thúc để thành công, đây chính là những thứ gây ra sự kiểm chế cái gì là hoặc sự thăng hoa cái gì là. Động thái thuần khiết của đang thấy sự kiện, dù sự kiện là bất cứ việc gì, sáng tạo đang hiểu rõ riêng của nó và từ cái này, thay đổi xảy ra.

25.

Mặt trời đang sau những đám mây và những mảnh đất bằng phẳng trải dài vào đường chân trời đang chuyển thành nâu vàng và đỏ; có một con kênh nhỏ trên nó là con đường giữa nhiều ruộng lúa. Chúng là màu vàng của vàng và xanh lá cây, trải rộng trên cả hai bên đường, cả đông và tây, đến biển và đến cả mặt trời hoàng hôn. Có một sự việc gì đó gây xúc động và đẹp lạ thường khi nhìn ngắm những cây cọ dừa, đen kịt tương phản bầu trời nóng bỏng, giữa những ruộng lúa; không phải bởi phong cảnh lãng mạn hay đa cảm hay giống như tấm bưu ảnh; có thể bởi tất cả sự vật này nhưng có mãnh liệt và cao quý lan rộng cùng hài lòng trong chính quả đất và trong những sự vật thông thường mà người ta đi ngang qua mỗi ngày. Con kênh, một dải nước hẹp và dài có màu của lửa dịu, chảy về phía bắc và nam giữa những ruộng lúa, yên lặng và cô đơn; không có nhiều giao thông trên nó; có những chiếc xà lan, được làm thô sơ, với những cánh buồm hình tam giác hoặc vuông đang chở gỗ hoặc cát và những người đàn ông ngồi chụm vào nhau, nhìn rất nghiêm nghị. Những cây cọ thống trị quả đất xanh và rộng; chúng có mọi hình thể và kích cỡ, độc lập và vô tư, cuộn theo gió và hừng hực cùng mặt trời. Những ruộng lúa đang chín có màu vàng của vàng và có những con chim màu trắng khá lớn trong ruộng lúa; lúc này chúng đang bay vào mặt trời

hoàng hôn, những cái chân dài duỗi thẳng ra phía sau, cánh võ thanh thân trong không gian. Những chiếc xe bò, chở củi thông đến thị trấn, đi qua, một hàng dài xe, kêu cọt két và người đánh xe đi bộ và xe chất đầy củi. Không phải những cảnh tượng thông thường này làm nên sự mê hoặc của chiều tối; chúng là mọi bộ phận của chiều tối, những chiếc xe buýt ồn ào, những chiếc xe đạp yên lặng, những tiếng kêu ộp ộp của ếch nhái, mùi của chiều tối. Có mãnh liệt đang mở rộng ở thăm thẳm, một rõ ràng kề cận của cái khác lạ, cùng sức mạnh không xuyên thủng và tinh khiết của nó. Lúc này cái gì đẹp dễ được tôn vinh trong trắng lệt; mọi sự vật được bao phủ trong nó; có ngây ngất và hân hoan không những thăm thẳm bên trong mà còn lẫn trong những cây cọ và ruộng lúa. Tình yêu không chỉ là một sự việc thông thường nhưng nó ở đó trong ngôi nhà tranh cùng ngọn đèn dầu; nó ở đó cùng bà cụ già, đang đội trên đầu một thứ gì đó nặng nề; nó ở đó cùng cậu bé trần truồng, đang nhún nhảy trên một miếng gỗ xẹt ra nhiều tia lửa, vì nó là pháo hoa của cậu ta. Nó ở đó khắp mọi nơi, thông thường đến nỗi bạn có thể nhặt nó dưới một chiếc lá rụng hoặc trong cây hoa nhài kia bên cạnh ngôi nhà cũ kỹ xiêu vẹo. Nhưng mọi người đều bị đây ghệt; bận rộn và mất hút. Nó ở đó ngập tràn quả tim của bạn, cái trí của bạn và bầu trời; nó vẫn còn ở đó và sẽ không bao giờ rời xa bạn. Bạn chỉ cần chết đi mọi thứ, không còn gốc rễ, không còn một giọt nước mắt. Lúc đó nó sẽ đến cùng bạn, nếu bạn may mắn và bạn vĩnh viễn không còn theo đuổi nó, nài nỉ, hy vọng, khóc lóc, van xin. Dừng đừng với nó, nhưng không có đau khổ, và suy nghĩ bỏ lại thật xa. Và nó sẽ ở đó, trên con đường tối tăm và bụi bặm kia.

Đang nở hoa của thiên định là tốt lành. Nó không là một đức hạnh được thâu lượm từng chút một, từ từ trong không gian của thời gian; nó không là luân lý được kính trọng bởi xã hội và nó cũng không là lễ giáo do uy quyền quy định. Chính vẻ đẹp của thiên định sáng tạo hương thơm cho đang nở hoa của nó. Làm thế nào có thể có hân hoan trong thiên định nếu nó là đang dụ dỗ của ham muốn và đau khổ; làm thế nào nó có thể nở hoa nếu bạn đang tìm kiếm nó qua kiểm soát, kiềm chế và hy sinh; làm thế nào nó có thể nở hoa trong tối tăm của sợ hãi hoặc trong tham vọng đòi bại và trong hương vị của thành công; làm thế nào nó có thể nở rộ trong bóng của hy vọng và thất vọng? Bạn sẽ phải bỏ lại tất cả những thứ này thật xa, không tiếc nuôi, thật dễ dàng, thật tự nhiên. Bạn biết chứ, thiên định không có dòng giống xây dựng những phòng vệ, để chống cự và để tàn tạ; nó không được tạo thành từ sự luyện tập được duy trì của bất kỳ hệ thống nào. Tất cả mọi hệ thống chắc

chấn định hình suy nghĩ đến một khuôn mẫu và sự tuân phục hủy diệt đang nở hoa của thiền định. Nó nở hoa chỉ trong tự do và trong đang héo tàn của cái là. Nếu không có tự do không có đang hiểu rõ về chính mình và nếu không có đang hiểu rõ về chính mình không có thiền định. Suy nghĩ luôn luôn nhỏ nhen và nông cạn dù nó có thể lang thang xa bao nhiêu trong tìm kiếm hiểu biết; đang kiếm được hiểu biết nhiều hơn không là thiền định. Nó nở hoa chỉ trong tự do khỏi cái đã được biết và héo tàn trong cái đã được biết.

26.

Có một cây cọ dừa, hoàn toàn một mình, ở giữa một ruộng lúa; nó không còn nhỏ nữa, chỉ có một ít cây cọ. Nó rất cao và rất thẳng; nó có chất lượng của đạo đức trái nghịch sự nhốn nháo và ồn ào của kính trọng. Nó ở đó và nó cô đơn. Nó không bao giờ biết đến mọi sự vật khác và nó sẽ tiếp tục như thế cho đến khi nó chết hoặc bị hủy hoại. Bạn bỗng nhiên gặp nó tại khúc quanh của con đường và bạn bị giật mình khi thấy nó giữa những ruộng lúa phì nhiêu và dòng nước đang chảy; dòng nước và những ruộng lúa xanh rì đang thì thầm cùng nhau như chúng luôn luôn làm như vậy từ những ngày xa xưa và những tiếng thì thầm hòa nhã này không bao giờ với tới cây cọ; nó cô đơn cùng bầu trời cao và những đám mây trôi nhanh. Nó ở đó một mình, toàn diện và cách biệt và nó sẽ không là bất kỳ sự vật gì khác nữa. Dòng nước đang lấp lánh trong ánh hoàng hôn và xa xa khỏi con đường hướng về phía tây là cây cọ dừa và qua khỏi nó là nhiều cánh đồng lúa hơn; trước khi bắt gặp nó bạn phải đi qua vài con đường bụi bặm, bẩn thỉu và ồn ào, nhiều trẻ em, những con dê và trâu bò; những chiếc xe buýt tốc những đám bụi lên mà dường như không một người nào thèm quan tâm và những con chó dơ xương đông nghẹt con đường. Chiếc xe tách khỏi con đường phố chính chạy thẳng, qua nhiều ngôi nhà nhỏ và vườn tược, qua những ruộng lúa. Chiếc xe queo trái, băng qua vài cái cống tráng lệ, và xa hơn chút nữa, kia kìa ở khoảng trống có những con nai, đang gặm cỏ. Phải có đến hai hoặc ba tá; một vài con đã có những cái sừng cao nặng và một số những con nhỏ đang nhú sừng, nhon nhon, cái gì chúng sẽ là; đa số chúng đều có đốm trắng; chúng trông kích động, ve vẩy đôi tai lớn nhưng vẫn tiếp tục gặm cỏ. Nhiều con đã băng qua con đường đất đỏ để vào khu đất trống và có nhiều con nữa đang chờ đợi giữa những bụi cây để xem thử chuyện gì sắp sửa xảy ra; chiếc xe nhỏ đã ngừng lại và lúc này tất cả bọn chúng đã băng qua đường và nhập vào những con khác. Buổi tối thật trong lành và các vì sao đang lộ dạng, rực rỡ và rõ ràng; cây cối đang co rút lại cho đêm tối và tiếng hót riu rít nôn nóng của

những con chim đã ngừng lại. Ánh sáng chiều tối trên mặt nước.

Trong ánh sáng chiều tối đó, dọc theo con đường chật hẹp đó, mãnh liệt của hân hoan gia tăng và không có nguyên nhân tạo ra nó. Nó bắt đầu khi đang nhìn ngắm con nhện nhỏ bé đang nhảy nhót bằng sự ma u lệ kinh ngạc vào những con ruồi và kẹp chặt chúng rất dữ tợn; nó bắt đầu khi đang nhìn ngắm một chiếc lá duy nhất lay động trong khi những chiếc lá khác đứng yên; nó bắt đầu khi đang nhìn ngắm con sóc nhỏ có vằn, đang la mắng cái gì đó hoặc một con khác, cái đuôi dài của nó đang nhấp nhô lên xuống. Hân hoan không có nguyên nhân, và niềm vui mà là một kết quả quá nhỏ nhoi và bị biến đổi theo sự thay đổi. Hân hoan không mong đợi, lạ thường này gia tăng trong mãnh liệt của nó và cái gì mãnh liệt không bao giờ hung bạo; nó có phẩm chất nhượng bộ tuy nhiên nó vẫn duy trì mãnh liệt. Nó không là mãnh liệt của tất cả năng lượng, được tập trung; nó không bị gây ra bởi suy nghĩ đang theo đuổi một ý tưởng hoặc bị choán đầy bởi chính nó; nó không là một cảm thấy được đẩy lên cực điểm, bởi vì tất cả sự việc này có những động cơ và những mục đích. Mãnh liệt này không nguyên nhân, không kết thúc, nó cũng không được làm hiện diện qua tập trung mà thực sự ngăn cản sự thức dậy của năng lượng tổng thể. Nó gia tăng mà không cần một sự việc nào đó thực hiện giúp nó; nó là, như một kiện nào đó bên ngoài bạn, mà bạn không kiểm soát được nó; bạn không có quyền quyết định trong sự kiện này. Trong đà gia tăng của mãnh liệt, có hòa nhã. Từ ngữ này gây lầm lẫn; nó thể hiện sự yếu ớt, ủy mị, không kiên quyết, một rút lui, nhút nhát, một sợ hãi nào đó và vân vân. Nhưng nó không là một trong những sự việc này; nó đầy sinh khí và mạnh mẽ, không có những phòng vệ và vì thế, mãnh liệt. Bạn không thể quên nó, nếu bạn muốn làm; nó không thuộc sự phân loại của mạnh mẽ và yếu ớt. Nó mong manh giống như tình yêu vậy. Hân hoan cùng hòa nhã của nó gia tăng mãnh liệt. Không có sự việc nào khác nữa ngoại trừ nó. Việc đến và đi của con người, chuyển đi trong xe hơi và buổi nói chuyện, con nai và cây cọ dừa, các vì sao và những ruộng lúa ở đó, trong vẻ đẹp và trong sáng của chúng, nhưng tất cả chúng đều ở bên trong và ở bên ngoài mãnh liệt này. Một ngọn lửa có một hình dạng, một đường nét, nhưng bên trong ngọn lửa chỉ có sức nóng mãnh liệt không hình dạng và đường nét.

27.

Những đám mây đang chồng chất bị cuốn đi về hướng tây nam bởi một cơn gió mạnh; chúng là những đám mây cuộn cuộn to lớn, oai nghiêm, đầy

cuồng nộ và chiếm không gian; chúng có màu trắng và xám sẫm, có mang mưa, lấp kín bầu trời. Những cây già cổ tức giận chúng và cơn gió. Chúng muốn được để lại một mình, mặc dù chúng cần mưa; cơn mưa sẽ tắm rửa chúng, tẩy sạch mọi bụi bặm và những chiếc lá của chúng sẽ lấp lánh lại nhưng chúng không thích bị quấy nhiễu, giống như những người già. Ngồi vườn có thật nhiều hoa, thật nhiều màu sắc và mỗi bông hoa đang thực hiện một vũ điệu, một điệu nhảy cách quãng hay một điệu nhảy vọt và mỗi chiếc lá đều lay động; ngay cả những cọng cỏ nhỏ xíu trên bãi cỏ nhỏ cũng đang lắc lư. Và hai bà cụ gầy còm đang nhổ cỏ; hai cụ già; già trước tuổi, ốm yếu và mệt mỏi; họ đang ngồi chồm hổm trên bãi cỏ, nói chuyện đùa và nhổ cỏ, thanh thản; họ không phải ở đó hoàn toàn, họ ở nơi nào đó, bị mang đi bởi suy nghĩ, mặc dù họ đang nhổ cỏ và nói chuyện. Họ trông thông minh, hai mắt long lanh nhưng có lẽ do có quá nhiều con cái và thiếu thốn thức ăn bổ dưỡng làm cho họ già nua và tiều tụy. Bạn trở thành họ, họ là bạn và cỏ và những đám mây; nó không là một chuyển tải của từ ngữ mà nhờ đó bạn có lòng trắc ẩn hay cảm tình lạ lùng, hão huyền nào đó; bạn không đang suy nghĩ gì cả, những cảm xúc của bạn cũng không bị khuấy động. Họ là bạn và bạn là họ; kho ảng cách và thời gian đã kết thúc. Một chiếc xe hơi chạy đến cùng người tài xế và ông ấy nhập vào thế giới đó. Nụ cười nhút nhát và sự chào đón kính trọng của ông ấy là những sự việc của bạn và bạn đang thắc mắc không hiểu ông ấy đang mỉm cười với ai và ông ấy đang chào đón ai; ông ấy cảm thấy hơi hơi ngượng ngùng, không quen thuộc hoàn toàn với cảm giác cùng nhau đó. Hai bà cụ và người tài xế là bạn và bạn là họ; hàng rào họ thiết lập đã biến mất và khi những đám mây trên đầu trôi đi, có vẻ tất cả sự kiện đó giống như một vòng tròn đang lan rộng, bao gồm thật nhiều thứ, con đường bẩn thỉu và bầu trời hoành tráng và người qua đường. Nó không liên quan gì đến suy nghĩ, suy nghĩ chỉ là một sự việc hèn hạ và cảm thấy cũng không liên quan đến. Nó giống như một ngọn lửa thiêu rụi mọi thứ trên đường đi mà không để lại một dấu vết, không để lại tro tàn; nó không là một trải nghiệm, với những kỷ niệm của nó, để được lặp lại. Họ là bạn và bạn là họ và nó chết cùng cái trí.

Thật lạ lùng, ham muốn để phô trương mình hoặc để là một ai đó. Đồ kỵ là hận thù và tự cao gây thoái hóa. Có vẻ quá khó khăn khi muốn đơn giản, để là bạn là gì mà không giả vờ. Là bạn là gì trong chính nó rất gay go mà không cố gắng trở thành một cái gì đó, một điều quá dễ dàng. Bạn có thể luôn giả vờ, khoác vào một cái mặt nạ nhưng là bạn là gì là một công việc vô cùng

phức tạp; bởi vì bạn luôn luôn đang thay đổi; bạn không bao giờ giống như hết và mỗi tích tắc lại bộc lộ một khía cạnh mới, một chiều sâu mới, một bề mặt mới. Bạn không thể là tất cả những sự kiện này trong một tích tắc vì mỗi tích tắc mang lại sự thay đổi riêng của nó. Vì vậy nếu bạn thực sự thông minh, bạn nên từ bỏ là bất kỳ cái gì. Bạn nghĩ bạn rất nhạy cảm và một sự kiện xảy ra, một suy nghĩ thoáng qua, chứng tỏ rằng bạn không như vậy; bạn nghĩ bạn khôn ngoan, đọc nhiều, có năng khiếu nghệ thuật, có đức hạnh nhưng khi bạn gặp tình huống khó xử, bạn phát hiện rằng bạn không là một trong những sự kiện này nhưng thật ra bạn rất tham vọng, đổ kỵ, thiếu sót, hung dữ và lo âu. Bạn tuân tự là tất cả những sự kiện này và bạn muốn thứ gì đó được tiếp tục, vĩnh cửu, dĩ nhiên chỉ những thứ trao tặng bạn lợi lộc, khoái trá. Thế là bạn đuổi theo thứ gì đó và tất cả nhiều sự việc là bạn khác nữa đang âm ỉ đòi hỏi để có dịp hiện diện, để có dịp thể hiện chúng. Thế là bạn trở thành bãi chiến trường và thông thường là tham vọng, cùng những vui thú và đau khổ, đạt được, mà có cả ganh tỵ và sợ hãi. Từ ngữ tình yêu được thêm vào để bày tỏ sự kính trọng và để giam cầm gia đình vào cùng nhau nhưng bạn lại bị trói buộc trong những cam kết và hoạt động riêng của bạn, cách biệt, la hét đòi hỏi sự công nhận và nổi danh, bạn và quốc gia của bạn, bạn và đảng phái của bạn, bạn và vị thượng đế an ủi của bạn.

Vì vậy là bạn là gì là một công việc vô cùng gian nan; nếu bạn thực sự tỉnh táo, bạn biết mọi sự việc này và mọi đau khổ của nó. Thế là bạn tự dìm chết chính mình trong công việc, trong niềm tin của bạn; trong những lý tưởng và những hệ thống thiên định tuyệt vời của bạn. Đến lúc đó bạn đã già và sẵn sàng chờ đợi năm mờ, nếu bạn không chết sẵn rồi phía bên trong. Gạt bỏ tất cả những sự việc này, cùng những mâu thuẫn và đau khổ đang gia tăng của chúng, và không là gì cả là điều thông minh và tự nhiên nhất phải thực hiện. Nhưng trước khi bạn có thể không là gì cả, bạn phải khai quật tất cả những sự việc giấu giếm này, phơi bày chúng ra và vì thế đang hiểu rõ chúng. Muốn đang hiểu rõ những thôi thúc và ép buộc giấu giếm này, bạn phải nhận biết chúng, không chọn lựa, như với chết; sau đó trong hành động đang thấy thuần túy, chúng sẽ tan biến và bạn sẽ không còn đau khổ và vì thế không là gì cả. Là không là gì cả không là một tiêu cực, chính sự phủ nhận mọi sự việc bạn đã là là hành động tích cực nhất, không phải tích cực của phản ứng, mà là không hành động; chính không hành động này gây ra đau khổ. Phủ nhận này là tự do. Hành động tích cực này cho năng lượng, và chính những ý tưởng lãng phí năng lượng. Ý tưởng là thời gian và sống trong thời gian là không

hiệp thông, đau khổ.

28.

Có một khoảng trống rộng lớn trong cánh rừng trồng thông sát nhau và dày đặc bên cạnh một con đường yên tĩnh; gần về chiều tối cánh rừng tối thui, hiu quạnh và khoảng trống đó mời mọc bầu trời. Xa hơn phía dưới con đường là một cái nhà nhỏ có tường mỏng và những chiếc lá cọ, được bện thắt vào nhau, dùng lợp mái; trong nhà có một ánh sáng mập mờ, một cái bắc đang cháy trong một đĩa dầu và hai người, một người đàn ông và một người đàn bà, đang ngồi trên nền nhà, đang ăn tối, nói chuyện lớn tiếng, thỉnh thoảng có tiếng cười. Hai người đàn ông đang tiến đến qua những ruộng lúa trên một con đường mòn nhỏ, phân chia ruộng lúa và dùng chặn nước. Họ đang nói chuyện huyền thuyên, mang một cái gì đó trên đầu. Có một nhóm dân làng, cười the thé và đang giải thích một điều gì đó cho nhau, bằng rất nhiều cử chỉ điệu bộ. Một con bê vài ngày tuổi đang được dắt đi bởi một phụ nữ, theo sau là con mẹ dịu dàng tạo tự tin cho con con. Một đàn chim trắng có chân dài đang bay về hướng bắc, cánh của chúng vỗ trong không gian chậm chậm và theo nhịp điệu. Mặt trời đã lặn trong bầu trời quang đãng và một tia sáng có màu hoa hồng vạch ngang bầu trời gần như từ chân trời sang chân trời. Một buổi tối rất yên tĩnh và những ánh đèn thành phố thật xa. Chính khoảng trống nhỏ xíu đó trong cánh rừng trồng thông ôm trọn buổi tối và khi người ta dạo bộ qua nó, người ta nhận biết tĩnh lặng lạ thường của nó; tất cả những ánh sáng và sự chói lòa của ban ngày đã bị quên lãng và sự nhộn nhịp đến và đi của những người đàn ông cũng vậy. Lúc này khoảng trống đó yên lặng, được bao bọc bởi cây cối tối thui và ánh sáng phai nhạt nhanh. Không những yên lặng mà còn có hân hoan trong nó, hân hoan của cô đơn bao la và khi người ta đi qua nó, cái khác lạ luôn luôn lạ thường đó đến, như một con sóng bao bọc quả tim và cái trí trong vẻ đẹp và rõ ràng của nó. Tất cả thời gian ngừng lại, khoảnh khắc kế tiếp không có khởi đầu. Chỉ từ trống không mới có tình yêu.

Thiền định không là một trò chơi của tưởng tượng. Mọi hình thức của hình ảnh, từ ngữ, biểu tượng phải kết thúc cho đang nở hoa của thiền định. Cái trí phải mất đi tánh nô lệ của nó vào những từ ngữ và phản ứng của chúng. Suy nghĩ là thời gian, và biểu tượng, dù cổ xưa và có ý nghĩa như thế nào chẳng nữa, phải không tác động vào suy nghĩ. Lúc đó suy nghĩ không còn tánh liên tục; và ngay đó suy nghĩ chỉ là khoảnh khắc sang khoảnh khắc và thế là mất

đi tánh khăng khăng máy móc của nó; sau đó suy nghĩ không định hình cái trí và giam cầm nó trong cái khung của những ý tưởng và quy định nó theo văn hóa, theo xã hội, mà nó sống trong đó. Không phải tự do khỏi xã hội nhưng tự do khỏi ý tưởng; sau đó liên hệ, xã hội không còn quy định cái trí. Toàn ý thức là cặn bã còn sót lại, đang sửa đổi, đang bổ sung, đang tuân phục và thay đổi chỉ có thể được khi thời gian và suy nghĩ kết thúc. Kết thúc không là một kết luận; một từ ngữ để bị hủy hoại, một ý tưởng để bị phủ nhận hay được chấp nhận. Nó phải được hiểu rõ qua đang hiểu rõ về chính mình; đang biết không là đang học hành; đang biết là công nhận và tích lũy mà ngăn cản đang học hành. Đang học hành từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc bởi vì cái tôi làm chủ, cái tôi lệ thuộc, luôn luôn đang thay đổi, không bao giờ cố định. Tích lũy, hiểu biết, gây biến dạng và kết thúc đang học hành. Đang thu lượm hiểu biết, dù ranh giới của nó có mở rộng bao nhiêu chăng nữa, trở thành máy móc và một cái trí máy móc không là một cái trí tự do. Đang hiểu rõ về chính mình giải phóng cái trí khỏi cái đã được biết; sống nguyên cuộc đời trong hoạt động của cái đã được biết chỉ nuôi dưỡng xung đột và đau khổ vô tận. Thiên định không là sự thành tựu riêng tư, một tìm kiếm sự thật của cá thể; thiên định trở thành một riêng tư khi nó bị kèm kẹp bởi những phương pháp và những hệ thống và thế là những dối gạt và những ảo tưởng được nuôi dưỡng. Thiên định giải phóng cái trí khỏi sự hiện diện giới hạn, chật hẹp để đến sự sống không thời gian và luôn luôn đang lan rộng.

29.

Nếu không có nhạy cảm không thể có thương yêu; phản ứng riêng tư không thể hiện nhạy cảm; bạn có lẽ nhạy cảm về gia đình của bạn, về thành tựu của bạn, về địa vị và khả năng của bạn. Loại nhạy cảm này là một phản ứng, bị giới hạn, chật hẹp, và gây thoái hóa. Nhạy cảm không là khiếu thẩm mỹ tốt vì khiếu thẩm mỹ tốt thuộc cá thể và tự do khỏi phản ứng cá thể là nhận biết vẻ đẹp. Nếu không trân trọng vẻ đẹp và nếu không nhận biết nhạy cảm được nó, không có tình yêu. Nhận biết nhạy cảm này về thiên nhiên, về con sông, về bầu trời, về con người, về con đường bản thiêu là thương yêu. Bản thể của thương yêu là nhạy cảm. Nhưng hầu hết mọi người đều sợ hãi nhạy cảm; đối với họ nhạy cảm là bị tổn thương và vì vậy họ tự làm chai lì chính họ và thế là duy trì đau khổ của họ. Hoặc họ tẩu thoát vào mọi hình thức giải trí, nhà thờ, đền chùa, ngồi lê đôi mách và phim ảnh và đổi mới xã hội. Nhưng nhạy cảm không là cá thể và khi nó là cá thể, nó dẫn đến đau khổ. Phá vỡ phản ứng cá thể này là tình yêu, và tình yêu dành cho một người cùng

nhiều người; nó không bị hạn chế cho một người hay cho nhiều người. Muốn nhạy cảm, tất cả giác quan phải hoàn toàn sinh động, đang sống và sự sợ hãi của là một nô lệ cho những giác quan chỉ là sự lẩn tránh về một sự kiện tự nhiên. Nhận biết sự kiện không dẫn đến sự nô lệ; do bởi sợ hãi về sự kiện mới dẫn đến ngục tù. Suy nghĩ thuộc những giác quan và suy nghĩ góp phần vào sự giới hạn nhưng vẫn vậy bạn lại không sợ hãi suy nghĩ. Trái lại, nó được tạo thêm cao quý bằng sự kính trọng và làm cho linh thiêng bằng tính tự phụ. Nhận biết nhạy cảm được suy nghĩ, cảm giác, thế giới quanh bạn, văn phòng của bạn và thiên nhiên, là bùng nổ trong tình yêu từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc. Nếu không có tình yêu, mọi hành động trở thành nhàm chán, máy móc và dẫn đến thoái hóa.

Một buổi sáng có mưa và bầu trời nặng trĩu những đám mây, u ám và hỗn loạn; bắt đầu có mưa rất sớm và bạn đang nghe nó lẩn trong những chiếc lá. Và có rất nhiều chim chóc trên bãi cỏ nhỏ xíu, những con lớn và những con nhỏ, màu xám nhẹ, màu nâu với hai mắt vàng; những con quạ màu đen to lớn và những con chim bé tí, nhỏ hơn những con chim sẻ; chúng đang bới tìm, lôi kéo, hót líu lo, liên tu bất tận, than van và hài lòng. Đang có mưa bụi và chúng có vẻ không thêm bận tâm nhưng khi bắt đầu mưa lớn hơn, tất cả những con chim đều bay tán đi, than van âm ỉ. Nhưng những bụi cây và những cây già cỗi to lớn lại đang sung sướng; những chiếc lá của chúng được rửa sạch mọi bụi bặm của nhiều ngày. Những giọt mưa đang vút vào ngọn của những chiếc lá; một giọt sẽ rơi xuống mặt đất và một giọt khác sẽ hình thành để rơi xuống; mỗi giọt là cơn mưa, con sông và biển cả. Và mỗi giọt đều sáng ngời, long lanh; nó lộng lẫy hơn tất cả những viên kim cương và đáng yêu nhiều hơn; nó gom tụ thành một giọt, vẫn còn y nguyên trong vẻ đẹp của nó và tiêu tan trong quả đất, không để lại dấu vết. Nó là một đám rước vô tận và biến mất vào lòng quả đất. Nó là một đám rước vô tận vượt khỏi thời gian. Lúc này đang có mưa và quả đất đang nuốt trọn những giọt mưa để bù đắp cho những ngày cháy bỏng trong nhiều tháng trường. Mặt trời ở đằng sau nhiều đám mây và quả đất đang nghỉ ngơi sau đợt nóng. Con đường rất xấu, quá nhiều ổ gà sâu, đầy nước đục ngầu; thỉnh thoảng một chiếc xe nhỏ chạy qua chúng, thỉnh thoảng tránh chúng nhưng lại tiếp tục chạy. Có những bông hoa màu hồng leo lên cây cối, dọc theo những hàng rào kẽm gai, mọc hoang dại trên những bụi cây, và cơn mưa lẩn trong chúng, khiến cho màu sắc của chúng mịn màng hơn và hòa nhã hơn; chúng ở khắp mọi nơi và sẽ không bị khước từ. Con đường chạy qua một ngôi làng bản

thủ, có những cửa hàng bán thủ và những nhà hàng bán thủ và khi nó queo, có một ruộng lúa, được vây quanh bởi những cây cọ dừa. Chúng bao bọc thửa ruộng, gần như giữ nó cho riêng chúng, vì sợ rằng con người sẽ phá hỏng nó. Ruộng lúa này nương theo những hàng cây cọ quanh co và vượt xa nó là những mảnh rừng chuối và những chiếc lá to bóng láng của chúng có thể nhìn thấy qua những cây cọ. Thửa ruộng đó gây mê hoặc, màu xanh lục của nó thật kinh ngạc, thật đậm đà và kỳ diệu; không thể tin nổi, nó tước đoạt quả tim và cái trí của bạn. Bạn nhìn ngắm nó và bạn tan biến, không bao giờ giống như trước lại. Màu sắc đó là thượng đế, là âm nhạc, là tình yêu của quả đất; bầu trời tiến đến những cây cọ và bao bọc quả đất. Nhưng ruộng lúa đó lại là phước lành của vĩnh cửu. Và con đường tiếp tục ra biển; biển có màu xanh lục lạt, cùng những con sóng cuộn cuộn, khổng lồ đang vỗ mạnh vào bờ; chúng là những con sóng tàn phá và khốc liệt do bởi sự cuồng nộ bị dồn ép lại của nhiều cơn bão; biển trông bình thản nhưng lại hung tợn ngấm ngầm và những con sóng biểu lộ sự nguy hiểm của nó. Không một chiếc thuyền nào trên biển, những chiếc thuyền thân đôi mỏng manh và nhẹ nhàng kia, được buộc chặt lại với nhau thật thô thiển bằng một sợi dây thừng; tất cả dân chài đều ở trong những cái nhà lợp lá cọ dừa tối tăm trên những bãi cát, sát cạnh nước. Và những đám mây cuộn cuộn được những cơn gió mang đến mà bạn không thể cảm thấy được. Và sẽ có mưa lại, cùng vui tươi dễ chịu.

Đối với những người tạm gọi là tôn giáo khi có nhạy cảm là phạm tội lỗi, một điều xấu xa chỉ dành riêng cho thế giới trần tục; đối với những người tôn giáo, cái đẹp là sự cảm dỗ, phải bị kềm hãm lại; nó là một xao nhãng đầy tội lỗi phải bị khước từ. Những công việc phước đức không là một thay thế cho tình yêu, và nếu không có tình yêu mọi hoạt động đều dẫn đến đau khổ, cao quý hoặc thấp hèn. Bản thể của tình yêu là nhạy cảm và nếu không có nó mọi thờ phụng là một tẩu thoát khỏi sự thật. Đối với các thầy tu, các khất sĩ, những giác quan là phương tiện của đau khổ, hướng chỉ là suy nghĩ đều phải dành cho vị thượng đế của tình trạng bị quy định của họ. Nhưng suy nghĩ lại thuộc về những giác quan. Chính suy nghĩ tập hợp thời gian lại và chính suy nghĩ khiến cho nhạy cảm thành tội lỗi. Vượt khỏi suy nghĩ là đạo đức và đạo đức đó là nhạy cảm ở cực điểm mà chính là tình yêu. Tình yêu và không có tội lỗi; tình yêu và làm việc gì bạn muốn và vậy là không có đau khổ.

30.

Một vùng quê nếu không có một con sông rất bất hạnh. Nó là một con

sông nhỏ, nếu nó có thể được gọi là một con sông, nhưng nó lại có một cái cầu bằng đá và gạch khá lớn;³⁴ nó không rộng lắm nên những chiếc xe buýt và xe hơi phải chạy chậm chậm và luôn luôn có dân làng đi bộ cũng như những chiếc xe đạp. Nó giả vờ là một con sông và trong thời điểm có những cơn mưa nó trông giống như một con sông căng phồng nhưng lúc này khi những cơn mưa gần chấm dứt, nó lại là một dải nước rộng lớn với một hòn đảo to, có nhiều bụi cây ở giữa nó. Nó chảy ra biển, ở ngay phía đông, bằng nhiều náo nhiệt và hân hoan. Nhưng lúc này đã có một bờ cát rộng chặn lại và thế là nó chờ đợi mùa mưa sau. Gia súc đang lội lên hòn đảo và vài dân chài đang cố gắng bắt một ít cá; những con cá luôn luôn nhỏ, khoảng cỡ một ngón tay lớn và chúng ngửi tanh hôi khi người ta đang bày bán dưới những cái cây. Và chiều tối đó, dưới dải nước lặng, có một con cò lớn, hoàn toàn cứng đờ và yên lặng. Nó là một con chim duy nhất trên sông; vào chiều tối những con quạ và những con chim khác thường đang bay qua con sông nhưng chiều nay không có con chim nào cả, ngoại trừ duy nhất con cò đó. Bạn không thể nào không nhìn nó được; nó rất trắng, bất động, hòa cùng bầu trời có ánh sáng mặt trời. Mặt trời ngả vàng và biển màu xanh lạt ở xa xa và khi đất đai chuyển về phía chúng, ba cây cọ lớn đối diện với con sông và biển cả. Mặt trời hoàng hôn phủ tràn chúng và biển ở xa xa, náo động, nguy hiểm và có màu xanh dễ chịu. Từ nơi cầu, bầu trời dường như thật mênh mông, thật gần gũi và tinh khiết; nó cách phi trường thật xa. Nhưng buổi chiều đó, con cò cô đơn và ba cây cọ là toàn quả đất, thời gian quá khứ và hiện tại và sự sống không quá khứ. Thiên định trở thành một nở hoa không gốc rễ và vì thế một chết. Tiêu cực là một chuyển động kỳ diệu của sự sống và tích cực chỉ là một phản ứng đối với sự sống, một kháng cự. Với kháng cự không có chết nhưng chỉ có sợ hãi; sợ hãi nuôi dưỡng sợ hãi thêm nữa và thoái hóa. Chết là đang nở hoa của mới mẻ; thiên định là đang chết của cái đã được biết.

Lạ thay khi người ta không bao giờ có thể nói, “Tôi không biết”. Muốn thực sự nói nó và cảm thấy nó, phải có khiêm tốn. Nhưng người ta không bao giờ thú nhận sự kiện là không bao giờ biết; chính tự cao nuôi dưỡng cái trí bằng hiểu biết. Tự cao là một căn bệnh lạ lùng, luôn luôn hy vọng và luôn luôn thất vọng. Nhưng thú nhận không biết là kết thúc qui trình máy móc của biết. Có nhiều ý nghĩa khi nói, “Tôi không biết” – giả vờ và tất cả những phương pháp lén lút và nhỏ nhiệm của nó, để gây ấn tượng, để có được sự quan trọng và vân vân; “Tôi không biết” mà thực sự đang chờ thời gian để tìm ra và “Tôi không biết” mà không đang tìm kiếm để biết; trạng thái đầu

tiên không bao giờ học hành, nó chỉ trâu lợm và vì vậy không bao giờ học hành, và trạng thái sau luôn luôn đang học hành, mà không bao giờ đang tích lũy. Phải có tự do để học hành và vì thế cái trí có thể duy trì trong sáng và hồn nhiên; tích lũy khiến cho cái trí suy sụp, bị già nua và tàn tạ. Hồn nhiên không là không trải nghiệm nhưng là tự do khỏi trải nghiệm; tự do này là chết đi mọi trải nghiệm và không cho phép nó bám rễ trong mảnh đất của bộ não phong phú. Sống không là gì cả nếu không có trải nghiệm nhưng sống không là gì cả khi mảnh đất chất đầy gốc rễ. Nhưng khiêm tốn không là cố ý lau sạch cái đã được biết; đó là tự cao của thành tựu, nhưng khiêm tốn là tuyệt đối không biết đó mà là đang chết. Sự hãi chết chỉ xảy ra trong biết, không trong không biết. Không có sự hãi về cái không biết được, chỉ có sự hãi trong thay đổi cái đã được biết, trong kết thúc cái đã được biết.

Nhưng thói quen của từ ngữ, nội dung cảm xúc của từ ngữ, những hàm ý giấu giếm của từ ngữ, ngăn cản tự do khỏi từ ngữ. Nếu không có tự do này bạn là một nô lệ của những từ ngữ, của những kết luận, của những ý tưởng. Nếu bạn sống dựa vào những từ ngữ, giống như nhiều người sống như vậy, sự nghèo khó bên trong không thể thỏa mãn được; nó mãi mãi đang cày bừa và không bao giờ đang gieo hạt. Vậy thì bạn sống trong thế giới của không thật, của giả dối, của đau khổ mà không có ý nghĩa gì cả. Một niềm tin là một từ ngữ, một kết luận của suy nghĩ, được sáng chế bởi những từ ngữ và chính vì điều này mới gây hủy hoại, gây hư hỏng vẻ đẹp của cái trí. Hủy diệt từ ngữ là phá sập cấu trúc bên trong của an toàn, mà không có thực sự gì cả. Không an toàn, mà không là cảm giác đau khổ cực độ khi mất đi an toàn, đang dẫn dắt đến nhiều hình thức khác nhau của bệnh tật, nhưng không an toàn đó mà có từ đang nở hoa của an toàn, là khiêm tốn và hồn nhiên mà sức mạnh của nó người ngạo mạn không bao giờ có thể biết được.

1 tháng 12, 1961

Con đường nhào bùn, bị làm lún sâu, đông người; nó

ở ngoài thị trấn và dần dần một vùng ngoại ô đang được xây dựng, nhưng lúc này nó dơ dáy không thể tưởng tượng, đầy những hố; những con chó, những con dê, gia súc lang thang, những chiếc xe buýt, những chiếc xe hơi, mỗi lúc một đông người thêm; những cửa hàng đang bán những thứ nước uống có màu trong chai, những cửa hàng bày bán vải vóc, thực phẩm, củi đốt, một ngân hàng, một cửa hàng sửa xe đạp, nhiều thực phẩm thêm, nhiều dê và nhiều người thêm. Vẫn còn có vùng quê ở hai bên đường, những cây cọ,

những ruộng lúa, và những vũng nước lớn. Mặt trời ở giữa những đám mây sau những cây cọ đang bùng lên màu sắc và những cái bóng rộng lớn; những vũng nước rực sáng và mỗi bụi nhỏ và mỗi cái cây bị sừng sờ bởi sự bao la của bầu trời. Những con dê đang nhăm nháp những cái rể của chúng, phụ nữ đang giặt giũ quần áo tại vòi nước, trẻ em đang liên tục nô đùa; mọi nơi đều có hoạt động và không một ai bỏ chút thời gian nhìn ngắm bầu trời hay những đám mây kia, mang đầy màu sắc; một buổi chiều sẽ biến mất thật mau và không bao giờ tái hiện và có vẻ không một người nào thêm lưu tâm. Ngay lập tức là quan trọng nhất, ngay lập tức mà có lẽ kéo dài vào tương lai ra khỏi tầm nhìn. Tầm nhìn xa là tầm nhìn ngay lập tức. Chiếc xe buýt xuất hiện ào ào trên đường, không bao giờ nhường đường, tự tin về chính nó, mọi người đều nhường lối, nhưng con trâu kênh càng đã chặn nó lại; nó ở ngay giữa

đường, di chuyển bằng dáng điệu nặng nề cố hữu, không lúc nào thêm quan tâm đến tiếng kèn và tiếng kèn tắt ngấm đầy điên tiết. Tận đáy lòng, mỗi người đều là một người chính trị, quan tâm đến ngay lập tức và cố gắng kèm kẹp tất cả sống vào ngay lập tức. Và tiếp theo sẽ có đau khổ, quanh góc đường, nhưng sự kiện đó không thể tránh khỏi; có thuốc men, nhậu nhẹt, đèn chùa và gia đình của những ngay lập tức. Bạn có thể kết thúc tất cả sự kiện đó nếu bạn tin tưởng mãnh liệt một sự kiện nào đó hoặc đắm chìm trong công việc hoặc giao phó bản thân vào một khuôn mẫu nào đó của suy nghĩ. Nhưng bạn đã thử qua tất cả những việc đó rồi và cái trí của bạn cần cỏi như quả tim của bạn và bạn băng qua phía bên kia con đường và bị rơi tõm trong ngay lập tức. Lúc này những đám mây nặng trĩu trong bầu trời và chỉ còn một mảng màu sắc nơi mặt trời đã hiện diện. Con đường tiếp tục, qua những cây cọ, những cây thông, những ruộng lúa, những chòi tranh và tiếp tục tiếp tục rồi bỗng nhiên như luôn luôn không mong đợi, cái khác lạ đến cùng tinh khiết và sức mạnh đó mà không có suy nghĩ hoặc trạng thái điên khùng nào đã từng hình thành được và nó ở đó và quả tim của bạn dường như nổ tung vào bầu trời trống không, cùng ngây ngất. Bộ não hoàn toàn tĩnh lặng, bất động, nhưng nhạy cảm, đang nhìn ngắm. Nó không thể theo vào trống không; nó thuộc thời gian nhưng thời gian đã kết thúc và nó không thể trải nghiệm; trải nghiệm là công nhận và cái gì nó công nhận sẽ là thời gian. Vì thế bộ não bất động, im lìm thụ động, không đang dò hỏi, không đang tìm kiếm. Và tổng thể của tình yêu này hoặc bất kỳ từ ngữ nào bạn muốn, từ ngữ không là sự kiện đó, đã thẩm thấu mọi thứ và tan biến. Mọi sự việc có không gian của nó, nơi chỗ của nó, nhưng cái này không có và vì thế nó không thể được tìm ra; dù bạn muốn làm bất kỳ sự việc gì bạn sẽ không tìm được nó. Nó không ở nơi

chợ búa cũng như trong mọi đền chùa; mọi thứ phải được hủy diệt, mọi ngõ ngách sâu kín phải được lật tung, không còn một nền tảng để bám víu, nhưng thậm chí sau đó trống không này phải không kèm một giọt nước mắt, lúc đó cái không thể biết được có lẽ trôi qua. Nó ở đó và vẻ đẹp.

Mọi khuôn mẫu cố ý của thay đổi là không thay đổi; thay đổi có động cơ, mục đích, phương hướng và vì thế nó chỉ là một tiếp tục, bị bổ sung thêm, của cái gì đã là. Thay đổi như thế đều vô ích; nó giống như thay quần áo cho một con búp bê nhưng con búp bê vẫn y nguyên, máy móc, không sinh khí, dễ vỡ, dễ bị đập bể và bị quăng đi. Chết là sự kết thúc hiển nhiên của thay đổi; cách mạng xã hội, kinh tế là chết trong khuôn mẫu của thay đổi. Nó không là một cách mạng gì cả, nó là một tiếp tục, bị bổ sung thêm, của cái gì đã là. Thay đổi, cách mạng tổng thể, xảy ra chỉ khi nào thay đổi, khuôn mẫu của thời gian, được thấy như điều giả dối và trong phủ nhận toàn bộ của nó thay đổi xảy ra.

2.

Biển động, với những con sóng gầm thét hung bạo ập vào từ xa; gần bên là một cái làng được xây dựng quanh một cái ao sâu và rộng, nó được gọi là bồn chứa nước, và một ngôi đền đã sụp đổ. Nước của cái bồn chứa này có màu xanh lục nhạt và có những bậc thềm dẫn xuống nó, từ mọi phía. Cái làng bị bỏ quên, bẩn thiu và hiếm có con đường nào, và quanh cái bồn này là những ngôi nhà và ở một phía là ngôi đền cũ bị phá hủy hoàn toàn và một ngôi đền hơi mới, có những bức tường kẻ vạch đỏ; những ngôi nhà xiêu vẹo nhưng cái làng đó có một cảm giác thân thiện, quen thuộc quanh nó. Bên cạnh lối đi dẫn ra biển nguyên một nhóm phụ nữ đang mặc cả rất to tiếng để mua một số cá; mọi người có vẻ hứng thú về mọi thứ; đó là cách giải trí buổi chiều của họ vì họ đều đang cười đùa vui vẻ. Và rác rưởi bụi bặm của con đường dồn thành đồng lớn ở một góc và những con chó xơ xác chúi mũi vào sục sạo và một cửa hàng gần đồng rác đang bán thức uống, đồ ăn, và một người đàn bà cơ cực bế một em bé quăn trong những cái giỏ rách đang đứng xin ăn tại cửa của cửa hàng. Biển hung dữ gần bên, tiếng âm âm vọng lại và những ruộng lúa xanh rì thơm ngát ở ngoài ngôi làng, thanh bình, đầy hứa hẹn trong ánh hoàng hôn. Những đám mây đang bay đến từ hướng biển, chậm rãi, mang theo mặt trời và mọi nơi đều có hoạt động và chẳng một ai thèm ngược nhìn bầu trời. Những con cá chết, nhóm người ồn ào, dòng nước xanh trong cái ao sâu đó, những bức tường kẻ vạch của ngôi đền dường như giữ lại mặt trời

hoàng hôn. Nếu bạn dạo bộ trên con đường, ngang qua con kênh, bên cạnh ruộng lúa và cánh rừng thông, mọi người đi ngang qua mà bạn biết, họ đều thân thiện, họ ngừng lại nói chuyện với bạn, rằng bạn nên đến sống cùng họ, rằng họ sẽ chăm sóc bạn, và bầu trời đang tối dần và màu xanh của những ruộng lúa không còn thấy nữa và các vì sao sáng rực rỡ.

Dạo bộ trên con đường đó dưới bóng đêm cùng ánh đèn của thành phố trong những đám mây, sức mạnh không thể xâm phạm đó đến cùng phong phú và rõ ràng đến nỗi nó làm bạn sửng sờ. Tất cả sự sống là sức mạnh đó. Nó không là sức mạnh do ý muốn cẩn thận phát triển thành, cũng không là sức mạnh của những phòng vệ hay kháng cự; nó không là sức mạnh của lòng can đảm và cũng không là sức mạnh của ganh tị và chết. Nó không có chất lượng, không diễn tả nào có thể bộc lộ được nó và tuy vậy nó ở đó như những quả đồi xa xăm tối đen kia và những cây cối kia bên cạnh con đường. Nó bao la quá đến độ suy nghĩ không thể sáng chế hay suy đoán. Nó là một sức mạnh không nguyên nhân và vì thế không thứ gì có thể được thêm vào hoặc lấy bớt đi khỏi nó. Nó không thể biết được; nó không có hình thể, vóc dáng và không thể tiếp cận được. Biết là công nhận nhưng nó luôn luôn mới mẻ, một sự việc gì đó không thể được đo lường trong thời gian. Nó ở đó suốt ngày, ngập ngừng, không một kèo nài giống như tiếng thì thầm nhưng lúc này nó ở đó đầy khẩn khoản và phong phú đến độ không còn sự kiện gì khác ngoại trừ nó. Những từ ngữ đã bị làm hư hỏng và bị biến thành thông thường; từ ngữ tình yêu đã bị mua bán nhưng từ ngữ đó có một ý nghĩa hoàn toàn khác hẳn, khi đang dạo bộ trên con đường không một bóng người đó. Nó theo cùng sức mạnh không thể xuyên thấu đó; hai thứ không tách rời, giống như màu sắc của một cánh hoa. Bộ não, quả tim, và cái trí bị nó nuốt trọn và không còn sót lại bất kỳ thứ gì ngoại trừ cái đó. Nhưng vẫn vậy những chiếc xe buýt chạy rất nhanh, dân làng đang nói chuyện lớn tiếng và chòm sao Pleiades vừa ở trên đường chân trời. Nó tiếp tục, dù dạo bộ một mình hay cùng những người khác, và nó tiếp tục suốt đêm đến lúc bình minh xuất hiện giữa những cây cọ. Nhưng nó vẫn ở đó giống như một tiếng thì thầm lẫn trong những chiếc lá.

Thiền định là một sự kiện thật lạ thường. Nếu có bất kỳ loại ép buộc nào, nỗ lực nào để khiến cho suy nghĩ phải tuân phục, bắt chước, vậy thì nó trở thành một chịu đựng nhằm chán. Yên lặng được ham muốn kết thúc đang soi sáng; nếu nó là sự theo đuổi của những tưởng tượng và những trải nghiệm, vậy thì nó dẫn đến những ảo tưởng và tự thôi miên. Chỉ trong đang nở hoa của suy nghĩ và vì thế đang kết thúc suy nghĩ thì thiền định mới có ý nghĩa;

suy nghĩ chỉ có thể nở hoa trong tự do chứ không phải trong những khuôn mẫu luôn luôn mở rộng của hiểu biết. Hiểu biết có lẽ tạo thêm những trải nghiệm mới mẻ hơn của cảm xúc thú vị hơn nhưng một cái trí đang tìm kiếm những trải nghiệm thuộc mọi loại đều không chín chắn. Chín chắn là tự do khỏi tất cả trải nghiệm; nó không còn bị trói buộc bởi bất kỳ mọi ảnh hưởng để là và để không là. Chín chắn trong thiền định là đang làm tự do cái trí khỏi hiểu biết vì hiểu biết tạo khuôn mẫu và kiểm soát tất cả trải nghiệm. Một cái trí mà là một ngọn đèn cho chính nó không cần trải nghiệm. Không chín chắn là đang khao khát có được trải nghiệm rộng rãi hơn và lớn lao hơn. Thiền định là đang rong chơi qua thế giới của hiểu biết và đang tự do khỏi nó để thâm nhập vào cái không biết được.

3.

Họ đang cãi nhau trong cái túp lều nhỏ đó, có ngọn đèn dầu lập lòe, trên con đường dễ chịu đó; bằng giọng nói lớn và rít lên, bà ấy đang the thé một điều gì đó về tiền bạc, không còn sót lại thứ gì để mua gạo; trong âm điệu hù dọa, hạ thấp giọng ông ấy đang lầm bầm một điều gì đó. Bạn có thể nghe được giọng nói của bà ấy từ khá xa và chỉ có chiếc xe buýt đông nghẹt mới lấn át được nó. Những cây cọ đã yên lặng và ngay cả những ngọn thông nhẹ như lông cũng ngừng sự rung động dịu dàng của nó. Không có trăng và trời tối thui, mặt trời đã lặn giữa những đám mây đang tập hợp, cách đây một khoảng thời gian. Những chiếc xe buýt và xe hơi đã chạy qua, quá nhiều xe, vì tất cả những chiếc xe đã đến đây để tham quan một ngôi đền cổ và con đường lại yên lặng, tách rời và xa cách. Một ít dân làng đi qua nói chuyện nhỏ nhẹ, rã rời sau một ngày lao động. Bao la lạ thường đó đang hiện diện và nó ở đó đầy dịu dàng và thương yêu không thể tin được; giống như một chiếc lá non, mềm mại vào mùa xuân, thật dễ dàng bị tan nát, nó ở đó hoàn toàn không phòng vệ và vì thế luôn luôn không thể hủy diệt. Mọi suy nghĩ và cảm thấy biến mất và công nhận ngừng hẳn.

Rất lạ lùng khi tiền bạc đã trở thành quan trọng cực kỳ, cả với người cho lẫn người nhận, người có quyền hành lẫn người nghèo khổ. Họ liên tục nói về tiền bạc hoặc lẫn tránh nói về nó, vì nó là xấu xa nhưng lại biết rõ về tiền bạc. Tiền bạc để làm công việc phước đức, tiền bạc cho tiệc tùng, tiền bạc cho đền chùa, và tiền bạc để mua gạo. Nếu bạn có tiền bạn bị khổ sở và nếu bạn không có tiền bạn cũng khổ sở. Họ bảo với bạn anh ấy trị giá bao nhiêu khi họ kể với bạn chức vụ của anh ấy và những bằng cấp anh ấy đã đậu, sự tài

khéo của anh ấy, khả năng của anh ấy và anh ấy đang kiếm được bao nhiêu tiền. Sự ganh tị của người giàu có và sự ganh tị của người nghèo khổ, sự ganh đua để phô trương, hiểu biết, quần áo và tài giỏi khi nói chuyện. Mọi người đều muốn gây ấn tượng đến một người nào đó, đám đông càng lớn bao nhiêu càng tốt hơn bấy nhiêu. Nhưng tiền bạc quan trọng hơn bất kỳ thứ gì khác ngoại trừ quyền lực. Hai sự việc này là một kết hợp tuyệt vời; vị thánh có quyền lực, mặc dù ông ấy không có tiền; ông ấy đang gây ảnh hưởng đến cả người giàu có lẫn người nghèo khổ. Người chính trị sẽ sử dụng quốc gia, vị thánh, các thần thánh hiện diện, để đạt đến tột đỉnh và bảo cho bạn điều vô lý của tham vọng lẫn sự tàn nhẫn của quyền lực. Không có chấm dứt đối với tiền bạc và quyền lực; bạn càng có nhiều bao nhiêu, bạn càng muốn nhiều thêm bấy nhiêu và không có chấm dứt đối với nó. Nhưng đằng sau cả tiền bạc lẫn quyền lực, có đau khổ mà không thể bị phủ nhận;

bạn có thể cắt nó qua một bên, cố gắng quên nó nhưng nó luôn luôn ở đó, một vết thương hằn sâu mà không thứ gì có vẻ chữa khỏi.

Không người nào muốn được tự do khỏi đau khổ, nó phức tạp quá không thể hiểu rõ được; tất cả nó đều được giải thích trong những quyển sách, và những quyển sách, những từ ngữ, những kết luận, trở thành quan trọng nhưng đau khổ vẫn còn ở đó bị bao bọc bởi những ý tưởng. Và tẩu thoát trở thành quan trọng; tẩu thoát là bản thể của hơi hợt, mặc dù nó có lẽ có chiều sâu biến đổi. Nhưng đau khổ không dễ dàng bị lừa gạt. Bạn phải đi vào ngay tâm điểm của nó để kết thúc nó; bạn phải đào bới thật sâu vào chính bạn, không bao giờ để lại một ngõ ngách nào chưa được lật tung. Bạn phải thấy được mọi vận vẹo và biến đổi của suy nghĩ tinh ranh, mọi cảm thấy về mọi thứ, mọi chuyển động của mọi phản ứng, mà không kiềm chế, mà không chọn lựa. Nó giống như theo sau một con sông về nguồn của nó; con sông sẽ mang bạn đến đó. Bạn phải theo sát mọi đe dọa, mọi manh mối dẫn đến tâm điểm của đau khổ. Bạn chỉ cần quan sát, nhìn, nghe; tất cả đều ở đó rõ ràng và không che đậy. Bạn phải thực hiện chuyển hành trình, không phải lên mặt trăng, không phải đến các thần thánh nhưng thâm nhập vào chính bạn. Bạn có thể thực hiện một bước tức khắc vào chính bạn và vì thế tức khắc kết thúc đau khổ hoặc kéo dài chuyển hành trình, thư thả, lười biếng và bình thản. Bạn cần có đam mê để kết thúc đau khổ, và đam mê không mua được nhờ vào tẩu thoát. Nó ở đó khi bạn không còn tẩu thoát.

Rất yên lặng dưới những cái cây; có quá nhiều chim chóc đang gọi nhau, đang hót, đang líu lo, náo động liên tục.

Những nhánh cây rất to lớn, có hình dáng đẹp, bóng loáng, nhẵn thín và bạn rất sững sờ khi nhìn thấy chúng và chúng có một cảm xúc và một duyên dáng làm bạn rơi lệ và làm bạn kinh ngạc bởi mọi sự vật của quả đất. Quả đất không còn sự vật nào đẹp đẽ hơn cái cây đó và khi nó chết nó sẽ vẫn còn đẹp đẽ; mọi nhánh cây đều trơ trụi, phơi bày trước bầu trời, bị tẩy trắng bệch bởi mặt trời và sẽ có chim chóc dựa vào sự trơ trụi của nó. Sẽ có nơi ẩn náu cho những con cú, ở đó trong những cái lỗ sâu, và những con vẹt rực rỡ đang lạnh lạnh sẽ làm tổ cao thật cao trong cái lỗ của nhánh cây đó; những con chim gõ kiến sẽ đến, cùng những cái lông trang trí trên cái mào đỏ nhô thẳng ra khỏi đầu của chúng để điều khiển vào trong một vài cái lỗ; tất nhiên sẽ có những con sóc có sóc kia, chạy thật nhanh quanh những cành cây, luôn luôn cầu nhàu một điều gì đó và luôn luôn hiếu kỳ; ngay trên nhánh cây cao nhất, sẽ có một con chim đại bàng màu đỏ và trắng đang quan sát vùng đất đầy uy nghi và cô đơn. Sẽ có nhiều kiến, đỏ và đen, chạy lon ton thẳng lên cây và những con khác cũng lon ton chạy xuống và nếu bị nó cắn chắc sẽ đau lắm. Nhưng lúc này cái cây vẫn còn sống, tuyệt vời, có nhiều bóng râm và mặt trời đang khạc lửa không bao giờ chạm đến bạn; bạn có thể ngồi đó cả tiếng đồng hồ trông thấy và lắng nghe mọi thứ còn sống và đã chết, bên ngoài và bên trong. Bạn không thể trông thấy và lắng nghe bên ngoài mà không nghĩ lan man vào bên trong. Thật ra bên ngoài là bên trong và bên trong là bên ngoài và rất khó khăn, hầu như không thể tách rời chúng được. Bạn nhìn cái cây hoành tráng đó và bạn thắc mắc ai đang nhìn ngắm ai và lúc này không còn người quan sát. Mọi thứ rất sinh động và chỉ còn lại sự sống và người quan sát đã chết như chiếc lá đó. Không có đường phân chia giữa cái cây, chim chóc, và người đàn ông đó đang ngồi dưới bóng râm và quả đất thật trù phú. Đạo đức

ở đó mà không có suy nghĩ và vì thế có trật tự; trật tự không là vĩnh cửu; nó ở đó chỉ từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc và thật tự nhiên, đang nghênh đón đầy khoáng đạt, bao la đó hiện diện hiệp thông cùng mặt trời đang lặn. Chim chóc bắt đầu im lặng vì trời đang tối và mọi sự vật đang dần dần sẵn sàng hoàn toàn cho đêm tối. Bộ não, cái vật sinh động, nhạy cảm, tuyệt diệu đó hoàn toàn bất động, chỉ quan sát, nghe mà không có một lao xao của phản ứng, mà không ghi lại, mà không trải nghiệm, chỉ thấy và nghe. Cùng bao la đó, có tình yêu và hủy diệt và hủy diệt đó là một sức mạnh không thể tiếp

cận. Tất cả những câu này chỉ là những từ ngữ, giống như cái cây chết đó, một biểu tượng củ a cái đã là và nó không bao giờ là. Nó đã trôi qua rồi, di chuyển vượt khỏi từ ngữ; từ ngữ không có sức sống và sẽ không bao giờ nắm bắt được trống không cần quét đó. Chỉ từ trống không bao la đó mới có tình yêu, cùng hồn nhiên của nó. Làm thế nào bộ não hiểu rõ được tình yêu đó, bộ não mà thật năng động, nhồi nhét, trĩu nặng bởi hiểu biết, bởi trải nghiệm? Mọi thứ phải bị phủ nhận để cho cái đó hiện diện.

Thói quen, dù thuận tiện bao nhiêu, hủy diệt nhạy cảm; thói quen cho cảm giác an toàn và làm thế nào có thể tỉnh thức, nhạy cảm, khi thói quen được nuôi dưỡng; cũng không phải rằng không an toàn có thể mang lại nhận biết tinh táo. Mọi thứ trở thành thói quen thật mau lẹ làm sao, đau khổ cũng như vui thú và tiếp theo đó chán nản hiện diện và một việc đặc biệt đó được gọi là nhàn hạ. Sau thói quen mà đã vận hành suốt bốn chục năm dài, lúc đó bạn mới có nhàn hạ hoặc là nhàn hạ vào cuối một ngày. Thói quen có chuyển động tròn của nó và lúc này đến phiên của nhàn hạ mà lại chuyển thành thói quen. Nếu không có nhạy cảm không có tình yêu và hiệp thông đó mà không là phản ứng thúc bách của sự hiện diện mâu thuẫn. Bộ máy của thói quen là suy nghĩ luôn luôn đang tìm kiếm an toàn, một trạng thái dễ chịu nào đó để từ đó nó sẽ không bao giờ bị quấy rầy. Chính bởi sự tìm kiếm có được vĩnh cửu mới khước từ nhạy cảm. Nhạy cảm không bao giờ gây tổn thương, chỉ những thứ mà bạn đã tìm đến ẩn náu mới tạo ra đau khổ. Nhạy cảm tổng thể là đang sống trọn vẹn và đó là tình yêu. Nhưng suy nghĩ rất tinh ranh; nó sẽ lẩn tránh người theo đuổi, mà là một suy nghĩ khác; suy nghĩ không thể theo đuổi một suy nghĩ khác. Chỉ có đang nở hoa của suy nghĩ có thể được trông thấy, được lắng nghe, và cái gì nở hoa trong tự do kết thúc, chết đi mà không để lại một dấu vết.

5.

Con chim cu đang gáy từ lúc bình minh này nhỏ hơn một con quạ, có màu xám hơn, cái đuôi dài và cặp mắt đỏ rực sáng; nó đang đậu trên một cái cây cọ nhỏ gần gần giấu mình; gáy bằng những âm điệu êm ả rõ ràng; đuôi và đầu của nó đang nhô ra và đó kìa trên một cái cây nhỏ là bạn tình của nó. Con mái nhỏ hơn, nhút nhát hơn, giấu mình nhiều hơn; sau đó con đực bay đến con cái đã lộ ra đậu trên một nhánh cây trống; chúng ở đó, con đực gáy và lúc này chúng bay đi. Có những đám mây trong bầu trời và một cơn gió nhẹ đang nô đùa giữa những chiếc lá; những cây cọ nặng nề đứng yên, giờ của chúng sẽ đến, muộn hơn trong ngày, gần về chiều tối để biểu diễn vũ điệu dữ dội

của chúng nhưng lúc này chúng đứng yên, im lìm và đứng dưng. Chắc đã mưa suốt đêm và mặt đất ướt át và cát tơi vụn; ngôi vườn thanh bình vì ngày vẫn chưa bắt đầu; những cây to còn ngủ và những cây nhỏ hơn đều thức giấc, và hai con sóc đang đuổi bắt nhau giỡn cợt luồn lách ra sau ra trước những nhánh cây. Những đám mây của bình minh sớm đang nhường chỗ cho những đám mây của ban ngày và những cây thông đang lay động.

Mỗi động thái của thiên định không bao giờ giống nhau, có một hơi thở mới mẻ, một tàn phá mới mẻ; không có khuôn mẫu để bị phá nát vì không có đang xây dựng của một sự kiện khác, một thói quen mới đang che lấp thói quen cũ. Tất cả những thói quen, dù vừa có được, đều cũ; chúng được hình thành từ những sự việc cũ nhưng thiên định không tàn phá những khuôn mẫu cũ để có một khuôn mẫu mới. Thiên định mới mẻ và đang hủy diệt; nó mới mẻ, không ở trong lãnh vực của những khuôn mẫu cũ; nó đã không bao giờ đi vào mảnh đất đó; nó mới mẻ vì nó không bao giờ biết những cái cũ; nó đang tàn phá trong chính nó; nó không đang phá nát một sự kiện nào đó nhưng chính nó là hủy diệt. Nó hủy diệt và vì thế nó mới mẻ và có sáng tạo.

Không có một đồ chơi trong thiên định mà cuốn hút bạn hoặc bạn cuốn hút chúng. Chính là sự hủy diệt của tất cả món đồ chơi, những tầm nhìn, những ý tưởng, những trải nghiệm mới đang hình thành thiên định. Bạn phải đặt nền móng cho thiên định đúng đắn nếu không bạn sẽ bị trói buộc trong những hình thức khác nhau của ảo tưởng. Thiên định là sự tiêu cực thuần túy nhất, tiêu cực mà không là kết quả của phản ứng. Phủ nhận và ở lại cùng phủ nhận trong tiêu cực là hành động không động cơ, mà là tình yêu.

6.

Có một con chim đốm xám, to gần bằng con quạ; nó không nhút nhát lắm và nó có thể được nhìn ngắm lâu đến chừng nào người ta còn thích; nó đang ăn những quả dâu, chọn lựa rất cẩn thận, đang đeo lưng lửng trong những chùm nặng trĩu, có màu xanh lục và bạc. Lúc này hai con chim khác; to gần bằng con chim có đốm, đến để bám trên những chùm dâu khác; chúng là những con chim cu của ngày hôm qua; lần này không có những tiếng gáy êm dịu từ cổ họng, tất cả chúng đều đang bận rộn ăn. Thông thường chúng là những con chim nhút nhát, những con chim cu này, nhưng chúng có vẻ không quan tâm đến người nào đó đang đứng rất gần nhìn ngắm chúng, chỉ cách một vài feet. Sau đó con sóc có sọc đến để nhập vào chúng nhưng cả ba con đều bay đi và con sóc quả quyết bắt đầu và đang ăn ngẫu nhiên thì bỗng

nhiên một con quạ vừa đến vừa kêu và từng này đã quá no cho con sóc nên nó chạy biến đi. Con quạ không ăn quả dâu nào cả nhưng có thể không thích những con khác thụ hưởng. Buổi sáng mát mẻ và mặt trời đang lên chậm chậm đằng sau những cái cây rậm rạp; có những cái bóng dài và những giọt sương mai mịn màng vẫn còn trên cỏ, và trong cái ao nhỏ có hai bông huệ tây màu xanh cùng nhụy màu vàng; nó có màu vàng nhạt và màu xanh là màu xanh của bầu trời mùa xuân và những cái lá đang nổi của nó tròn trĩnh, xanh lục sẫm và một con ếch nhỏ đang ngồi trên một trong những chiếc lá, không cựa quậy, hai mắt nhìn chăm chăm. Hai bông huệ tây này là vui thú của cả ngôi vườn, ngay cả những cây lớn cũng nhìn xuống chúng mà không có cái bóng nào; chúng mảnh khảnh, mềm mại và lặng lẽ trong cái ao của chúng. Khi bạn nhìn ngắm chúng, mọi phản hồi ngừng hẳn, những suy nghĩ và những cảm thấy của bạn kết thúc và chỉ có hai bông hoa còn hiện diện, trong vẻ đẹp và yên lặng của chúng; chúng mãnh liệt, giống như mọi sự vật đang sống, ngoại trừ con người luôn luôn bận rộn với bản thân. Khi bạn nhìn ngắm hai bông hoa này, thế giới được thay đổi, không phải để vào một trật tự xã hội tốt đẹp hơn nào đó, có ít chuyên chế hơn và nhiều tự do hơn hoặc là sự nghèo khổ được loại bỏ, nhưng không có đau thương, không sầu khổ, đến và đi của lo âu và không có sự nặng nhọc của buồn chán; nó được thay đổi bởi vì hai bông hoa kia ở đó, màu xanh với nhụy vàng. Nó là kỳ diệu của vẻ đẹp.

Lúc này con đường đó thân thuộc với tất cả chúng tôi, người dân làng, một hàng dài xe bò cùng một người đàn ông bên cạnh mỗi chiếc xe, mười lăm hoặc hai chục chiếc theo một hàng dài, cùng những con chó, những con dê và những ruộng lúa đang chín, và chiều tối đó nó đang mỉm cười cởi mở và bầu trời rất gần gũi. Đã tối rồi và con đường sáng lên do ánh sáng của bầu trời và đêm đang vây kín. Thiên định không là con đường của nỗ lực; mọi nỗ lực đều gây mâu thuẫn, kháng cự; nỗ lực và chọn lựa luôn nuôi dưỡng xung đột và rồi thì thiên định chỉ trở thành một tẩu thoát khỏi sự kiện, cái gì là. Nhưng trên con đường đó, thiên định nhường lối cho cái khác lạ, làm bật tâm hoàn toàn bộ não đã yên lặng sẵn rồi; bộ não chỉ là một nơi chuyển sang cho cái không thể đo lường được đó; như một con sông rộng và sâu chảy giữa hai bờ dốc đứng, cái khác lạ lạ thường đó chuyển động, không phương hướng, không thời gian.

7.

Từ cửa sổ bạn có thể trông thấy một cây cọ non và một cái cây đầy những

bông hoa lớn có cánh hồng giữa những chiếc lá xanh lục. Những chiếc lá cò đong đưa mọi phương hướng, nặng nề và vụng về và những bông hoa không lay động. Ở thật xa là biển cả và bạn nghe được nó suốt đêm, sâu thẳm và xuyên thấu; nó không bao giờ thay đổi âm thanh nặng nề của nó mà cứ cuộn cuộn vào; trong nó có một đe dọa, không ngơi nghỉ và một sức mạnh hung bạo. Theo cùng bình minh tiếng gầm thét của biển tắt dần và những tiếng ồn khác thế chỗ, chim chóc, xe cộ và cái trống. Thiên định là ngọn lửa thiêu rụi tất cả thời gian và khoảng cách, thành tựu và trải nghiệm. Chỉ có trống không không giới hạn, bao la nhưng trong nó có chuyển động, sáng tạo. Suy nghĩ không thể sáng tạo; nó có thể gom góp mọi sự việc vào chung, trên một bức tranh vải, trong những từ ngữ, khắc trên đá hay trong một hỏa tiễn phi thường; suy nghĩ, dù được đánh bóng bao nhiêu, dù tinh tế bao nhiêu vẫn còn trong những giới hạn của thời gian; nó chỉ có thể bao phủ không gian; nó không thể vượt khỏi chính nó. Nó không thể tự làm tinh khiết; nó không thể theo đuổi chính nó; nó chỉ có thể nở hoa, nếu nó không ngăn chặn chính nó và chết. Mọi cảm thấy đều là cảm xúc và trải nghiệm thuộc về nó, và cảm thấy cùng suy nghĩ thiết lập những biên giới của thời gian.

9.

Từ khá xa bạn đã có thể nghe được biển, âm âm vọng lại, con sóng này tiếp theo con sóng khác, vô tận; đây không là những con sóng vô hại; chúng nguy hiểm, cuồng nộ, tàn nhẫn. Biển trông có vẻ êm đềm, mơ mộng, nhẫn nại nhưng những con sóng rất to, cao và kinh hãi. người ta bị cuốn đi, bị chết đuối và có một dòng nước đang chuyển động mạnh mẽ. Những con sóng không bao giờ dịu dàng, những hình cong cao của chúng hoành tráng, hùng vĩ khi nhìn ngắm từ xa nhưng có sức mạnh hung tợn và tàn khốc. Những con thuyền thân đôi, rất ọp ẹp, những người đàn ông ốm yếu có nước da ngăm đen, chun qua những con sóng kia, dừng dưng, cầu thả, không bao giờ gợn chút sợ hãi; họ sẽ ra xa đến tận chân trời và có thể sẽ trở lại muộn trong ngày, trên thuyền đầy cá. Những con sóng chiều nay đặc biệt cuồng nộ, rất cao kèm theo trạng thái mất kiên nhẫn và tiếng âm âm của chúng khi đập vào bờ làm điếc tai mọi người; bờ biển trải dài theo hướng bắc nam, cát được rửa sạch sẽ, hơi hơi vàng, bị thiêu cháy bởi mặt trời. Và mặt trời cũng chẳng dịu dàng gì cả; nó luôn luôn nóng bỏng, bùng bùng và chỉ trong sáng sớm, ngay khi nó đang ló dạng khỏi biển hay hoàng hôn giữa những đám mây đang tụ họp, nó mới dịu dàng dễ chịu. Biển cuồng nộ và mặt trời cháy bỏng đang tra tấn đất đai và con người cơ cực, ốm yếu, luôn luôn đói; đau khổ ở đó, luôn luôn hiện

diện và chết chóc rất dễ dàng, còn dễ hơn sinh sản, đang nuôi dưỡng sự dừng dừng và suy sụp. Những người khá giả cũng dừng dừng, chai lì, ngoại trừ trong việc kiếm tiền và tìm quyền lực hay trong việc xây dựng một cây cầu; họ rất khôn ngoan khi làm loại công việc này, có thêm nhiều hơn và nhiều hơn – nhiều hiểu biết hơn, nhiều khả năng hơn – nhưng luôn luôn đang mất mát và luôn luôn có chết. Chết có tính kết thúc, nó không thể bị lừa gạt, không có biện luận nào, dù sâu sắc và tinh khôn, có thể ngăn chặn nó; nó luôn luôn ở đó. Bạn không thể xây dựng những bức tường chống lại nó nhưng bạn có thể chống lại sống; bạn có thể lừa gạt nó, chạy trốn khỏi nó, đi đến đền chùa, tin tưởng những đấng cứu rỗi, đi lên mặt trăng; bạn có thể làm mọi thứ với sống nhưng đau khổ ở đó và chết. Bạn có thể giấu giếm đau khổ nhưng không giấu giếm được chết. Ngay cả tại khoảng cách đó bạn vẫn nghe được những con sóng vọng lại âm âm và nhìn thấy những cây cọ tương phản bầu trời hoàng hôn đỏ rực. Những vũng nước và con kênh đang lóe sáng cùng mặt trời hoàng hôn.

Mọi loại động cơ điều khiển chúng ta, mọi hành động có một động cơ và vì thế chúng ta không có tình yêu. Chúng ta cũng không thương yêu điều gì chúng ta đang làm. Chúng ta nghĩ rằng chúng ta không thể hành động, hiện diện, sống mà không có một động cơ và vì thế khiến cho sự hiện diện của chúng ta trở thành một sự việc tầm thường và tối tăm. Chúng ta sử dụng chức năng để đạt được địa vị; chức năng chỉ là một phương tiện dẫn đến một sự việc nào khác. Tình yêu cho chính sự việc đó không hiện diện và vì thế mọi sự việc trở thành xoàng xĩnh và liên hệ chỉ là một vấn đề gây kinh hãi. Quyền luyện chỉ là một phương tiện bao bọc nông cạn, cô độc, thiếu thốn riêng của chúng ta; đồ kỵ chỉ nuôi dưỡng hận thù. Tình yêu không có động cơ và bởi vì không có tình yêu, mọi loại động cơ rón rén len vào. Sống không động cơ rất dễ dàng; nó cần đến hiệp thông và không tuân phục vào những ý tưởng, những niềm tin. Muốn có hiệp thông cần phải nhận biết tự phê bình, nhận biết được người ta là gì từ khoảnh khắc sang khoảnh khắc.

10.

Một mặt trăng còn rất non dường như đang treo lơ lửng giữa những cây cọ; nó không ở đó ngày hôm qua; nó có lẽ đang núp sau những đám mây, nhút nhát lẫn trốn, vì nó chỉ là một vệt nhỏ giống như một đường cong màu vàng mảnh khảnh, và ở giữa những cây cọ, tối và trang nghiêm, nó là hân hoan lạ thường. Những đám mây đang dồn vào che giấu nó nhưng nó ở đó

cởi mở, dịu dàng và thật gần gũi. Những cây cọ yên lặng, khô khan, khắc nghiệt và những ruộng lúa đang ngả vàng do gần chín. Chiều tối đầy những câu chuyện giữa những chiếc lá và biển đang vỗ ầm ầm xa xa. Dân làng không thấy được vẻ đẹp của chiều tối; họ đã quen thuộc với nó; họ chấp nhận mọi thứ, nghèo khổ của họ, đói kém của họ, bụi bặm, dơ bẩn và những đám mây đang tập hợp. Người ta quen thuộc với mọi sự vật, với đau khổ và với hạnh phúc; nếu bạn không quen thuộc với mọi thứ bạn sẽ đau khổ hơn, bức dọc hơn. Nên sống vô cảm, chai lì còn hơn là mời mọc thêm phiền phức; chết từ từ, dễ dàng hơn nếu sống như thế. Bạn có thể tìm ra những lý do tâm lý và kinh tế cho tất cả việc này nhưng sự thật vẫn còn nguyên, với cả người giàu có lẫn người nghèo khổ, rằng sẽ dễ dàng hơn khi quen thuộc với mọi thứ, đi tới cơ quan, nhà máy, trong ba chục năm kế tiếp, nhàm chán và vô ích trong tất cả sự việc này; nhưng người ta phải sống, người ta còn có trách nhiệm và vì thế sẽ an toàn hơn khi quen thuộc với mọi thứ. Chúng ta quen thuộc với tình yêu, với sợ hãi và với chết. Thói quen trở thành tốt lành và đạo đức và thậm chí cả những tẩu thoát lẫn thần thánh. Một cái trí nhồi nhét đầy những thói quen là một cái trí đờ đẫn, nông cạn.

11.

Bình minh đang đến chậm chậm; các vì sao vẫn còn sáng rực và cây cối vẫn còn khép kín; không có con chim nào đang hát, thậm chí cũng không còn tiếng kêu của những con cú nhỏ đã huyền thuyên suốt đêm từ cây này qua cây khác. Yên lặng lạ thường ngoại trừ tiếng ầm ầm của biển. Có mùi của nhiều bông hoa đó, những chiếc lá đang rửa nát và mặt đất ẩm ướt; không khí quá lạnh và có mùi ở khắp nơi. Quả đất đang chờ đợi bình minh và ngày sắp đến; có sự chờ đợi; kiên nhẫn và tĩnh lặng lạ kỳ. Thiên định tiếp tục cùng tĩnh lặng đó và tĩnh lặng đó là tình yêu; nó không là tình yêu về một sự việc gì đó hoặc về một người nào đó, hình tượng và biểu tượng, từ ngữ và những bức họa. Nó đơn giản chỉ là tình yêu, không cảm giác, không cảm thấy. Nó là một sự việc gì đó trọn vẹn trong chính nó, trống không, mãnh liệt, không gốc rễ và phương hướng. Âm thanh của con chim xa xa kia là tình yêu đó; nó là phương hướng và khoảng cách, nó ở đó không thời gian và từ ngữ. Nó không là một cảm xúc, mà phai lạt và tàn ác; biểu tượng, từ ngữ có thể bị thay thế nhưng không là tình yêu. Vì trống không, nó hoàn toàn mong manh và vì thế không thể hủy diệt. Nó có sức mạnh không thể tiếp cận của cái khác lạ, cái không thể biết được, đang đến qua cây cối và vượt khỏi biển cả. Thiên định là âm thanh của con chim đó đang hát từ trống không đó và tiếng gầm rống của

biển, âm âm vỗ vào bờ. Tình yêu chỉ có thể trong trống không tuyệt đối. Bình minh đang nhạt nhòa ở đó xa xa trên đường chân trời và những cái cây sẫm màu sẫm hơn và mạnh mẽ hơn. Trong thiên định không có lặp lại, một tiếp tục của thói quen; có chết của mọi sự việc đã được biết và đang nở hoa của cái không biết được. Các vì sao đã phai nhạt và những đám mây đã thức giấc cùng mặt trời đang đến.

Trải nghiệm giết chết rõ ràng và đang hiểu rõ. Trải nghiệm là cảm xúc, sự đáp trả đến mọi loại kích thích khác nhau, và mọi trải nghiệm làm dày đặc những bức tường vây bọc, dù trải nghiệm đó có phát triển và rộng lớn như thế nào chẳng nữa. Tích lũy hiểu biết có tính máy móc, mọi qui trình thêm vào đều như thế, và đều cần thiết cho sự hiện diện máy móc, nhưng hiểu biết trói buộc vào thời gian. Khao khát trải nghiệm không ngừng nghỉ giống như tất cả cảm xúc. Sự tàn khốc của tham vọng là tăng thêm trải nghiệm, trong cảm xúc của năng lực và vô cảm trong chức năng. Trải nghiệm không thể mang lại khiêm tốn mà là bản thể của đạo đức. Trong khiêm tốn, một mình nó, có đang học hành và đang học hành không là thâm lường hiểu biết.

Một con quạ bắt đầu buổi sáng và mọi chim chóc trong vườn phụ hoạ và bỗng nhiên mọi sự vật thức giấc và cơn gió nhẹ len lỏi giữa những chiếc lá và có hân hoan.

13.

Có một dải dài những đám mây đen chứa đầy mưa từ chân trời sang chân trời, bắc, nam, và màu trắng là những vệt chặn ngang; nó đang dồn đông ở phía bắc và từ từ chuyển về phía nam, và từ chiếc cầu bắc ngang con sông có một đường dài màu trắng của những con sóng tương phản chân trời màu đen. Những chiếc xe buýt, xe hơi, xe đạp và những bàn chân đất đang cố gắng tìm lối đi qua cầu và mưa đang trút xuống đầy hung tợn. Con sông hiu quạnh, vì nó thường như vậy vào thời gian này và nước sông cũng tối đen như bầu trời; thậm chí cũng chẳng còn con cò dễ thương và nó rất cô đơn. Qua bên kia cầu là một phần của thị trấn lớn, đông đúc, ồn ào, bắn thiêu, phô trương, phồn thịnh, và xa hơn chút nữa phía bên trái là những ngôi nhà tranh trét bùn, những tòa nhà đổ nát, những cửa hàng nhỏ, dơ dáy, một nhà máy nhỏ và một con đường đông nghẹt, một con bò đang nằm ngay chính giữa con đường, xe buýt và xe hơi đi quanh nó. Có những vệt đỏ rực ở phía tây nhưng chúng cũng đang bị che lại bởi cơn mưa đang đến. Đi qua khỏi đồn cảnh sát, qua một chiếc cầu chật hẹp, là một con đường len lỏi giữa những ruộng lúa,

hướng về phía nam, thoát khỏi thị trấn ồn ào bắn thủ. Sau đó bắt đầu có mưa, mưa như trút nước và nặng hạt nên trong chốc lát tạo thành vũng nước trên con đường và có dòng nước chảy nơi đất cứng; một cơn mưa hung tợn, một cơn mưa đang bùng nổ và rửa sạch, tẩy xóa, làm tinh khiết quả đất. Dân làng thấm ướt sũng đến tận da nhưng họ có vẻ không thèm quan tâm; họ vẫn tiếp tục cười cợt và nói chuyện gẫu, bàn chân đất của họ trong những vũng nước. Cái chòi tranh nhỏ xíu có ngọn đèn dầu đang bị dột, những chiếc xe buýt gầm thét chạy ngang qua, bắn nước tung tóe vào mọi người, và những chiếc xe đạp, có những bóng đèn yếu ớt, chạy qua kêu leng keng, chun vào cơn mưa tầm tã.

Mọi sự việc đang được lau chùi sạch sẽ, quá khứ và hiện tại, không thời gian, không tương lai. Mỗi một bước chân đều không thời gian, và suy nghĩ, một vật của thời gian, kết thúc; nó không thể tiến xa hơn hoặc lùi lại, nó không hiện diện. Và mỗi giọt nước của cơn mưa hung tợn đó là sông ngòi, biển cả, và tuyết đông đặc. Có trống không tuyệt đối, toàn bộ và trong nó là sáng tạo, tình yêu và chết, không phân lìa. Bạn phải bước đi thật cẩn thận, những chiếc xe buýt chạy ngang qua gần như chạm vào bạn.

15.

Chiều tối rất đẹp; một vài đám mây đã tập hợp quanh mặt trời hoàng hôn; có vài đám mây lang thang, quá nhiều màu sắc lóa mắt và mặt trăng non bị nhốt lại giữa chúng. Tiếng gầm thét của biển vọng lại qua cây thông và cây cọ, làm dịu bớt cơn cuồng nộ. Những cây cọ thẳng, cao có màu đen đối nghịch màu đỏ hồng chát chúa, rực rỡ của bầu trời và nguyên một đàn chim nước màu trắng đang bay về phương bắc, đàn này tiếp theo đàn khác, đôi chân mảnh khảnh của chúng duỗi thẳng ra phía sau, cánh của chúng vẫy chầm chầm. Và một hàng dài xe bò kêu cọt két đang hướng về thị trấn, chất đầy củi, những cây thông bị đốn xuống. Con đường đông nghẹt người trong một khoảng thời gian và hầu như vắng tanh khi bạn tiếp tục đi xa thêm nữa và khi trời tối thêm. Ngay lúc mặt trời lặn, lặng lẽ trên đất đai kia là một nhận biết lạ thường của an bình, một hòa dịu, một đang tẩy sạch. Nó không là một phản ứng; nó ở đó trong thị trấn cùng những tiếng ồn ào, dơ bẩn, cơ cực, những con người bận rộn hối hả; nó ở đó trong một mảnh đất nhỏ xíu bị bỏ bê; nó ở đó nơi cái cây có chiếc điều khiển màu sắc bị vướng vào; nó ở đó trên con đường trống không, bên kia ngôi đền; nó ở mọi nơi, chỉ cần người ta phải trống không ngày hôm đó. Và chiều hôm đó, dọc theo con đường đó, nó ở đó,

dịu dàng cuốn hút bạn ra khỏi mọi sự vật và mọi con người, và khi trời tối thêm, nó càng trở nên mãnh liệt và đẹp đẽ. Các vì sao giữa những cây cọ và chòm sao Orion lại ở giữa chúng, đang vươn lên từ biển, và vượt khỏi tầm đến của chúng là chòm sao Pleiades đã thực hiện xong ba phần tư chuyển hành trình. Dân làng đang dần dần biết chúng tôi, muốn nói chuyện với chúng tôi, bán cho chúng tôi miếng đất nào đó, để cho chúng tôi có thể gần gũi họ. Và khi chiều tối đang đến cái khác lạ ập xuống cùng phước lành đang nổ tung và bộ não bất động như những cái cây kia, không một chiếc lá nào lay động. Mọi sự vật trở nên mãnh liệt hơn, mỗi một màu sắc, mỗi một hình thể và trong ánh trăng nhạt đó mọi vũng nước ở phía bên đường là nước của sự sống. Mọi sự vật phải qua đi, phải được xóa sạch, không phải để thu nhận nó nhưng bộ não phải hoàn toàn bất động, nhạy cảm, để quan sát, để nhìn ngắm. Giống như một cơn lụt phủ lên một mảnh đất khô nứt nẻ nó hiện diện hân hoan vô cùng và rõ ràng và nó ở lại.

17³⁵.

Còn lâu lắm mới đến bình minh thì bỗng nhiên có tiếng kêu lạnh lạnh của một con chim đã đánh thức đêm tối trong chốc lát và sự thanh thoát của tiếng kêu đó tan dần. Và cây cối vẫn còn tối đen, bất động, tan vào không gian; một đêm yên tĩnh và êm dịu, sinh động vô tận; nó không ngủ, có chuyển động; đang có khuấy động thăm thẳm cùng yên lặng hoàn toàn. Ngay cả ngôi làng gần bên, có nhiều con chó luôn luôn sủa vang, cũng yên lặng. Nó là yên lặng lạ thường, đầy tiềm năng, đang sống nhưng hủy diệt. Nó đang sống và tĩnh lặng đến độ bạn sợ hãi chuyển động; vì thế cơ thể bạn đông cứng thành bất động và bộ não, mà đã được đánh thức bởi tiếng kêu lạnh lạnh của con chim, đã trở nên bật tằm, cùng nhạy cảm cực điểm. Một đêm sáng cùng các vì sao trong một bầu trời không mây; chúng dường như thật gần gũi và chòm sao Southern Cross vừa ở trên cây cối, lóe sáng trong không khí ấm áp. Mọi sự vật rất yên lặng. Thiên định không bao giờ trong thời gian; thời gian không thể tạo ra thay đổi; nó có thể tạo ra thay đổi mà cần được thay đổi lại, giống như tất cả những đổi mới, thiên định khởi nguồn từ thời gian luôn luôn đang trôi buộc, không có tự do trong nó và nếu không có tự do luôn luôn có chọn lựa và xung đột.

18.

Thật cao trong những hòn núi, giữa những tảng đá trơ trụi không một cái

cây lẫn một bụi rậm, là một con suối nhỏ, bắt đầu từ tảng đá đồ sộ, không đến được; hầu như không gọi là con suối được, nó là một giọt nước rỉ rỉ. Khi chảy xuống nó tạo thành một thác nước, chính xác là một tiếng thì thầm, và nó chảy xuống, xuống tới thung lũng, và nó đang la hét để tập hợp sức mạnh, nó sẽ chảy thật xa, qua những thị trấn, những thung lũng, những cánh rừng và những khoảng không gian khoáng đãng. Nó sẽ là một con sông không kèm hãm nổi, quét qua hai bờ, tự làm trong sạch khi nó chảy đi, đâm sầm vào những tảng đá, trôi vào những nơi xa xôi, chảy vô tận ra biển cả.³⁶ Nó không quan tâm đến việc đang chảy ra biển, nhưng nó đang là một con sông, rất rộng, rất sâu, màu mỡ và hoành tráng; nó sẽ nhập vào biển cả và tan biến trong đại dương mênh mông không đáy nhưng biển cả còn xa lắm, cách đây nhiều ngàn dặm, nhưng từ bây giờ đến lúc đó nó là sự sống, vẻ đẹp và tươi vui vô tận; không thứ gì có thể ngăn cản sự kiện đó, thậm chí cả những nhà máy hay những cái đập. Nó đúng là một con sông kỳ diệu, rộng, sâu, cùng rất nhiều thành phố bên hai bờ sông, trôi chảy tự do và không bao giờ ruồng bỏ chính nó. Mọi sự sống đều ở đó trên hai bờ của nó, những cánh đồng xanh tươi, những cánh rừng, những ngôi nhà cô đơn, chết, tình yêu và hủy diệt; có những chiếc cầu bắc qua nó rộng và dài, thanh tú và được sử dụng cẩn thận. Những dòng suối và những con sông khác nhập vào nó nhưng nó là mẹ của mọi con sông, những con sông nhỏ và những con sông lớn. Nó luôn luôn đầy nước, luôn luôn tự làm trong sạch, và vào một chiều tối nhìn ngắm con sông là một phước lành, cùng màu sắc đang sậm thêm trong những đám mây và nước rực vàng của nó. Nhưng giọt nước rỉ rỉ ở thật xa, giữa những tảng đá đồ sộ kia mà dường như rất tập trung trong việc sinh ra con suối, là khởi đầu của sự sống và kết thúc của nó vượt khỏi hai bờ và biển cả.

Thiên định cũng giống con sông đó, chỉ không có khởi đầu và kết thúc; nó khởi đầu và kết thúc của nó là khởi đầu của nó. Không có nguyên nhân và chuyển động của nó là mới mẻ của nó. Nó luôn luôn mới mẻ, nó không bao giờ thân nhận để trở nên cũ kỹ; nó không bao giờ bị ô uế vì nó không có gốc rễ trong thời gian. Rất tốt khi thiên định, không ép buộc nó, không tạo ra bất kỳ nỗ lực nào, khởi đầu cùng giọt nước rỉ rỉ đó và vượt khỏi thời gian và không gian, nơi suy nghĩ và cảm thấy không thể đi vào, nơi trải nghiệm không còn.

19.

Sáng nay đẹp quá, khá mát mẻ và bình minh vẫn còn lâu lắm; một vài cái

cây và bụi rậm quanh ngôi nhà dường như đã trở thành một cánh rừng trong suốt đêm và đang giấu giếm nhiều con rắn và thú hoang và ánh trăng cùng hàng ngàn cái bóng làm sâu đậm thêm ấn tượng; chúng là những cây to lớn, ở xa và cao trên ngôi nhà và chúng đều yên lặng chờ bình minh.

Và bỗng nhiên, qua cây cối và từ xa xa vọng lại một bài hát, một bài hát hiến dâng của tôn giáo; giọng hát rất thanh thoát và người hát đang hướng hết quả tim vào nó và giọng hát lướt thật xa vào đêm tối có ánh trăng. Khi bạn lắng nghe nó, bạn lướt trên làn sóng âm thanh và bạn thuộc về nó và vượt khỏi nó, vượt khỏi suy nghĩ và cảm thấy. Tiếp đó lại có một âm thanh khác của một loại nhạc cụ, rất yếu ớt nhưng rõ ràng.

26.

Ở đây con sông rộng và hoành tráng; rất sâu và phẳng lặng như một cái hồ, không một lần tăn. Có vài con thuyền, hầu hết đều của dân chài và một chiếc thuyền lớn, với một cánh buồm bị rách, đang chờ cát đến thị trấn, bên kia chiếc cầu. Cái gì thực sự đẹp đẽ là dải nước chảy về hướng đông và hai bờ sông; con sông trông giống như một cái hồ khổng lồ, đầy vẻ đẹp không thể diễn tả được và không gian tương xứng

cùng bầu trời; nó là một vùng quê bằng phẳng và bầu trời ngập tràn quá đất, và đường chân trời vượt ngoài cây cối, xa thật xa. Cây cối ở bờ bên kia ngoài cánh đồng lúa mì vừa gieo hạt; có những cánh đồng trải rộng xanh tươi và xa xa chúng là cây cối, vây quanh những ngôi làng. Con sông dâng lên rất cao trong suốt những cơn mưa và mang theo phù sa màu mỡ và vụ lúa mì đông được gieo khi mực nước sông hạ xuống; một cánh đồng tuyệt vời, thật màu mỡ và trù phú, và bờ sông rộng và dài là một tấm thảm xanh mê hoặc. Từ bờ bên này con sông cây cối trông giống như một cánh rừng dày đặc nhưng có những ngôi làng tùm lại trong chúng. Nhưng có một cái cây, thật to lớn, rễ lộ trên mặt đất, là sự vinh hạnh của bờ sông; một ngôi đền màu trắng, nhỏ xíu ở dưới nó nhưng các vị thần của nó cũng giống như những dòng nước chảy đi và cái cây còn ở lại; nó có tán lá dày và những chiếc lá có phần cuối dài và chim chóc vượt sông để qua đêm ở đó; nó cao và phủ trùm những cây khác và dù bạn đi bộ thật xa ở bờ bên này con sông bạn vẫn có thể trông thấy nó. Nó có sự hiện diện của vẻ đẹp, sự uy nghi của cô đơn. Nhưng những ngôi làng kia rất đông đúc, nhỏ xíu, lơ lửng, và con người phóng uế bừa bãi quanh chúng. Từ bờ bên này, những bức tường màu trắng của ngôi làng lẫn trong cây cối trông tươi mát, dịu dàng và có vẻ đẹp lạ thường. Vẻ đẹp không

phải do con người tạo ra được; những sự vật của con người kích thích những cảm giác, cảm tính, nhưng những sự vật này không liên hệ đến vẻ đẹp. Vẻ đẹp không bao giờ có thể xếp đặt vào chung, không ở sự vật được làm ra, cũng không trong viện bảo tàng. Người ta phải vượt khỏi tất cả những sự việc này, mọi lựa chọn và thưởng thức cá nhân, phải tẩy sạch mọi cảm xúc bởi vì tình yêu là vẻ đẹp. Con sông lượn quanh hoành tráng khi nó chảy về hướng đông, ³⁷ qua làng mạc, thị trấn, và những cánh rừng hun hút nhưng ở đây, ngay dưới thị trấn và chiếc cầu, con sông và bờ bên kia là bản thể mọi sông ngòi và hai bờ của chúng; mọi con sông đều có bài hát riêng của nó, hân hoan và tinh anh riêng của nó, nhưng ở đây từ yên lặng của nó, nó chứa đựng quả đất và bầu trời. Nó là một con sông thiêng liêng, như mọi con sông khác, nhưng lại nữa ở đây một phần của con sông khúc khuỷu và dài, có điệu dàng của hủy diệt và chiều sâu vô hạn. Lúc này đang nhìn ngắm nó, bạn sẽ bị đắm đuối bởi tuổi tác chín chắn và sự thanh tịnh của nó. Và bạn sẽ quên cả quả đất lẫn thiên đàng. Trong tĩnh lặng an bình đó cái khác lạ lạ thường hiện diện và thiên định chẳng còn ý nghĩa. Nó giống như một con sóng, đang tiến đến từ xa, đang tăng sức mạnh khi nó đến, đang đâm sầm vào bờ, đang quét sạch mọi thứ trước mặt nó. Chỉ không có thời gian và khoảng cách; nó ở đó bằng sức mạnh vô song, bằng sức sống hủy diệt và vì thế là bản thể của vẻ đẹp mà là tình yêu. Không một tưởng tượng nào có thể hình dung ra tất cả sự kiện này; không một thôi thúc ẩn nấp sâu thẳm có thể chiếu rọi bao la này. Mỗi suy nghĩ và mỗi cảm thấy, mỗi khao khát và thúc giục hoàn toàn vắng mặt. Nó không là một trải nghiệm; trải nghiệm hàm ý công nhận, một trung tâm đang tích lũy, ký ức và một tiếp tục. Nó không là một trải nghiệm; chỉ có những người không chín chắn mới thèm muốn trải nghiệm và vì vậy bị trói buộc trong ảo tưởng; nó đơn giản chỉ là một sự kiện, một đang xảy ra, một sự thật, giống như một mặt trời lặn, giống như chết và con sông uốn khúc. Ký ức không thể chụp bắt nó trong cái lưới của ký ức và giam cầm nó và vì vậy hủy diệt nó. Thời gian và ký ức không thể chứa đựng nó và suy nghĩ cũng không thể theo đuổi nó. Nó là một lóe sáng trong đó tất cả thời gian và vĩnh cửu bị nuốt trọn, không để lại bất kỳ tro bụi, ký ức. Thiên định là đang làm trống không hoàn toàn và toàn bộ cái trí, không phải với mục đích để thấu nhận, để kiểm được, để đến được, nhưng là một xóa sạch không động cơ; nó thực sự đang làm trống không cái trí khỏi cái đã được biết, ý thức bên trong và bên ngoài, khỏi mọi trải nghiệm, suy nghĩ và cảm thấy. Tiêu cực chính là bản thể của tự do; khẳng định và theo đuổi tích cực là ngục tù.

30.

Hai con quạ đang đánh nhau, chúng tức giận nhau đầy ác ý; có sự hung tợn trong tiếng kêu của chúng, cả hai đều ở trên mặt đất nhưng một con đang có lợi thế chúi cái mỏ đen và cứng vào con kia. La hét can ngăn chúng từ cửa sổ không có hiệu quả và một con sắp sửa bị giết chết. Một con quạ bay ngang đột ngột bẻ quặp đường bay đâm bổ xuống, kêu lên, quạc quạc lớn tiếng hơn hai con ở dưới đất; nó hạ xuống bên cạnh chúng, đập hai cánh bóng láng và đen thui của nó vào hai con kia. Trong chốc lát, hơn nửa tá quạ đến, tất cả đều quạc quạc hung dữ và nhiều con trong số chúng dùng đôi cánh và cái mỏ tách lìa hai con đang dự tính giết nhau. Chúng có lẽ giết những con chim khác, những sinh vật khác, nhưng sẽ không có giết chóc trong loài riêng của chúng và điều đó có nghĩa là kết thúc tất cả chúng. Hai con vẫn còn muốn đánh nhau nữa nhưng những con khác đang bảo chúng ngừng lại và lúc này tất cả bọn chúng đều bay đi và có yên lặng trong khoảng không gian trống trải nhỏ xíu giữa cây cối bên cạnh con sông. Đã trở vào buổi chiều, mặt trời đằng sau cây cối và cái lạnh rất khắc nghiệt đã chấm dứt và mọi chim chóc, suốt ngày đang hót líu lo, đang gọi nhau và đang tạo ra mọi âm thanh dễ chịu mà chúng ưa thích. Những con vẹt đang diên đại bay vào cây me lớn để nghỉ đêm; còn hơi sớm nhưng chúng đang bay vào; cây me đó có thể chứa được chúng rất nhiều; màu của chim chóc gần giống màu của những chiếc lá nhưng màu xanh của chúng mạnh hơn nhiều, sinh động hơn nhiều; nếu bạn quan sát kỹ càng bạn sẽ thấy được sự khác biệt và bạn cũng thấy được những cái mỏ cong rục rờ của chúng mà chúng dùng để cắn và leo trèo; chúng khá vụng về khi di chuyển giữa những nhánh cây, từ nhánh này sang nhánh khác nhưng chúng là ánh sáng của bầu trời khi di chuyển; âm thanh của chúng phát ra gay gắt và the thé và đường bay của chúng không bao giờ ngay thẳng, nhưng màu sắc của chúng là mùa xuân của quả đất. Sớm hơn, vào sáng nay, trên một cái nhánh của cây đó, hai con cú nhỏ đang phơi nắng, phơi cơ thể trước mặt trời đang mọc; chúng đứng yên đến độ bạn sẽ không nhận thấy chúng, chúng là màu sắc của nhánh cây, màu xám và những đốm khác màu, chỉ do tình cờ, bạn mới thấy được, chúng đang ló ra ngoài cái lỗ của cây me. Thời tiết đã lạnh khắc nghiệt, rất bất thường, và hai con chim ăn ruồi đã rơi xuống chết sáng nay vì đợt lạnh này; một con là con đực và con kia là con cái, chúng đúng là bạn tình của nhau; chúng chết cùng một lúc và cơ thể vẫn còn mềm mại khi sờ vào. Chúng có màu xanh lá cây ánh vàng, với những cái mỏ cong và dài; chúng rất mỏng manh, vẻ sinh động trong bất động của

chúng rất lạ lùng. Màu sắc kỳ lạ lắm; màu sắc là chúa tể và hai con chim kia là vinh quang của ánh sáng; màu sắc sẽ hiện diện, mặc dù bộ máy của sống đã chấm dứt. Màu sắc khoan dung nhiều hơn quả tim; nó vượt khỏi thời gian và đau khổ.

Nhưng suy nghĩ không thể nào giải quyết được sự đau đớn của đau khổ. Bạn có thể lý luận thông suốt mọi chi tiết nhưng nó vẫn còn đó sau chuyến hành trình phức tạp và lê thê của suy nghĩ. Suy nghĩ không bao giờ giải quyết được những vấn đề của con người; suy nghĩ có tính máy móc và đau khổ lại không. Đau khổ cũng lạ lùng như tình yêu, nhưng đau khổ khiến cho tình yêu không hiện diện. Bạn có thể giải quyết hoàn toàn đau khổ nhưng bạn không thể rời bỏ tình yêu. Đau khổ là tự thương xót cùng tất cả những lo âu, những sợ hãi, tội lỗi của nó nhưng tất cả những việc này không thể được xóa sạch bởi suy nghĩ. Suy nghĩ nuôi dưỡng người suy nghĩ và đau khổ là kết quả giữa chúng. Kết thúc đau khổ là tự do khỏi cái đã được biết.

31.

Có nhiều thuyền đánh cá khi mặt trời đã lặn sâu ở phía tây và bỗng nhiên con sông được đánh thức bởi tiếng cười và chuyện trò lớn tiếng; có hai mươi ba người trong bọn họ và mỗi chiếc thuyền chở hai hoặc ba người. Ở đây con sông rộng và một vài con thuyền này dường như đã là chủ nhân của vùng nước này, họ đang đua thuyền, la hét, gọi nhau bằng giọng nói hứng khởi, giống như các em bé khi đùa giỡn; họ là những con người nghèo khổ, mặc những bộ quần áo rách nát dơ bẩn nhưng ngay lúc này họ chẳng thèm quan tâm đến việc gì và trò chuyện lớn tiếng cùng tiếng cười đùa vang đầy không gian. Con sông đang lấp lánh và cơn gió nhẹ tạo những khuôn mẫu trên dòng nước. Lúc này những con quạ đang bắt đầu bay trở lại từ bên kia con sông để đến những cái cây thân thuộc của chúng; những con nhạn đang bay thật thấp, gần như chạm mặt nước.

1 tháng 1, 1962³⁸

Một con suối uốn khúc đang vạch đường đến con sông rộng; nó chảy qua một vùng bãi thiu của thị trấn bị làm dơ dáy bởi mọi thứ có thể tưởng tượng được và chảy đến sông gần như đã kiệt sức; gần nơi nó gặp gỡ con sông lớn, có một chiếc cầu yếu ớt bắc qua nó được làm bằng tre, dây thừng và rơm; khi nó đang gần gần sụp đổ, họ cắm một cái cọc tại chỗ đáy mềm của con suối và thêm nhiều rơm và bùn và bện chặt nó lại bằng một sợi dây thừng không to

lầm và sợi dây thừng đó có nhiều nút. Nguyên chiếc cầu là một vật gần quy xuống; lúc trước chắc nó khá thẳng, nhưng bây giờ nó trĩu xuống gần chạm vào con suối lơ dờ và khi bạn đi bộ qua nó, bạn nghe bùn và rơm rơi lồm bồm xuống dòng nước. Nhưng trên một mức độ nào đó nó phải rất cứng cáp; nó là một chiếc cầu chật hẹp; khá khó khăn khi tránh không chạm phải người đi ngược chiều. Những chiếc xe đạp chất đầy thùng sữa, vui vẻ vượt qua nó, mà không một chút quan tâm cho chính họ lẫn những người khác; nó luôn luôn bận rộn bởi dân làng đi tới thị trấn mang theo nông sản và quay trở về vào buổi chiều đến những ngôi làng của họ, rã rời, kèm theo một món đồ này hay món đồ kia, cái kẹp, cái điều, dầu hôi, một miếng gỗ, một phiến đá mỏng, và những vật dụng họ không thể nhặt nhanh trong ngôi làng riêng của họ. Họ đều mặc những bộ quần áo như giẻ rách, bẩn thỉu, bệnh tật và có sự nhần nại vô biên, đi bộ, bàn chân trần, những dặm dài vô tận; họ không còn năng lượng để phản kháng, để đuổi tất cả các chính khách ra khỏi quốc gia nhưng tiếp theo đó chính bản thân họ chẳng mấy chốc sẽ trở thành các chính khách, trục lợi, ma mãnh, sáng chế những chính sách và phương tiện để bám chặt vào quyền lực, cái tội lỗi mà hủy diệt con người. Chúng tôi đang băng qua chiếc cầu đó cùng một con trâu to sụ, nhiều xe đạp và những dân làng cùng đi; chiếc cầu đã sẵn sàng sụp đổ nhưng dù sao tất cả chúng tôi đã vượt qua nó và con vật cồng kềnh đó dường như chẳng thêm quan tâm. Đi thẳng trên bờ theo một con đường nhỏ có cát đã mòn nhẵn, qua một ngôi làng có một cái giếng lâu đời, bạn đi vào một vùng quê bằng phẳng và trải rộng. Có những cây xoài, những cây me và những cánh đồng lúa mì mùa đông; nó là một vùng quê bằng phẳng trải dài dặm này qua dặm khác cho đến khi nó gặp gờ, rất xa, những chân đồi và những dãy núi trùng điệp. Con đường mòn rất xưa rồi, nhiều ngàn năm và vô số người hành hương đã giẫm lên nó, với những ngôi đền điêu tàn.³⁹ Khi con đường queo, bạn bắt gặp cảnh tượng của con sông, giữa cây cối ở xa xa.

Một chiều tối dễ thương, mát mẻ, yên tĩnh và bầu trời bao la, không cây cối, không đất đai nào có thể chứa đựng nó; ở chừng mực nào đó, không có đường chân trời, cây cối và quả đất bằng phẳng vô tận tan vào bầu trời lan rộng. Nó là màu xanh da trời thanh thanh và nhợt nhạt và ánh hoàng hôn đã để lại làn sương mù rực vàng nơi đáng lẽ ra là đường chân trời. Chim chóc đang gọi nhau từ những cái cây trú ẩn của chúng, một con dê đang kêu be be và ở xa một chiếc xe lửa đang huýt còi; vài dân làng, tất cả là phụ nữ, chen chúc nhau quanh một đồng lửa và lạ thay tất cả bọn họ đều yên lặng. Cây mù

ạt đang nở hoa, một màu vàng lan rộng và từ một ngôi làng bên kia những cánh đồng một cột khói bốc thẳng lên vào không gian. Tĩnh lặng đang thâm nhập rất lạ thường; nó qua bạn và ra ngoài bạn; nó không có một chuyển động, không có một làn sóng; bạn đi trong nó, bạn cảm thấy nó, bạn hít thở nó, bạn thuộc về nó. Không phải bạn mang tĩnh lặng này hiện diện, bởi những phình phờ thường lệ của bộ não. Nó ở đó và bạn thuộc về nó; bạn không đang trải nghiệm nó; không có suy nghĩ nào có thể trải nghiệm, có thể hồi tưởng, thấu lượm. Bạn không tách rời nó, để quan sát, để phân tích. Chỉ là nó ở đó và không có gì thêm nữa. Thời gian, theo đồng hồ đang muộn và, theo đồng hồ, tĩnh lặng lạ thường này kéo dài gần nửa tiếng đồng hồ nhưng không có một khoảng thời gian xác định, không thời gian. Bạn đang dạo bộ trở lại trong nó, qua cái giếng cổ, ngôi làng, vượt qua chiếc cầu chật hẹp, vào căn phòng tối thui. Nó ở đó và cùng nó là cái khác lạ, tràn ngập và nghênh đón. Tình yêu không là một từ ngữ lẫn một cảm thấy; nó ở đó cùng sức mạnh vô song và sự mong manh của một chiếc lá non, rất dễ dàng bị hủy diệt. Chòm sao Pleiades lơ lửng ngay trên đầu và chòm sao Orion trên những ngọn cây và vì sao sáng nhất trên dòng nước.

2.

Những cậu bé của làng đang thả diều trên bờ dọc theo con sông; chúng đang thả thả reo hò, cười đùa, đuổi bắt nhau và lội vào con sông để nhặt lên những chiếc diều bị rơi xuống; hứng khởi của chúng lây lan qua những người lớn tuổi, ngồi cao trên bờ sông, đang quan sát chúng, la hét chúng, khuyến khích chúng. Có vẻ đó là sự giải trí của toàn ngôi làng; ngay cả những con chó đói dơ xương cũng đang sủa; mọi người đang tham dự đầy hứng thú. Họ đều đói lửng lửng, không một ai mập mạp trong số họ, ngay cả những người già; họ càng già bao nhiêu họ càng ốm yếu bấy nhiêu; ngay cả đám trẻ cũng thật gầy còm nhưng dường như chúng có nhiều năng lượng. Tất cả mọi người đều mặc những bộ quần áo bẩn thỉu và rách rưới, vá chằng vá đụp bằng những mảnh vải khác nhau thuộc nhiều màu sắc. Nhưng mọi người đều reo hò vui vẻ, ngay cả những người già yếu và bệnh tật; họ có vẻ không nhận biết về cơ cực riêng của họ, về yếu ớt của cơ thể họ, vì nhiều người trong số họ đã vác những bó nặng nề; họ có ánh mắt ngại ngùng và họ phải có nó vì chết chóc ở đó, rất gần gũi và cũng có cả khổ sở của sống; mọi sự kiện ở đó cùng một thời điểm, chết chóc, sinh nở, ái ân, nghèo khổ, thiếu ăn, hứng khởi, nước mắt. Họ có một nơi, dưới vài cái cây cao hơn trên bờ sông, không xa

ngôi đền cổ hư nát lắm dành chôn cất những người chết; ⁴⁰ có nhiều em bé nhỏ xú quén thuộc với đói, mùi của cơ thể không tắm rửa và mùi của chết. Nhưng con sông luôn luôn ở đó, thỉnh thoảng đe dọa ngôi làng nhưng lúc này yên lặng, bình thản với những con nhạn đang bay lượn rất thấp, gần như chạm vào mặt nước, có màu sắc của lửa dịu. Con sông là mọi thứ, họ thỉnh thoảng ngâm mình trong nó, họ giặt giũ quần áo và rửa ráy sạch sẽ cơ thể gầy yếu của họ trong nó, và họ thờ cúng con sông và thả những bông hoa, khi nào họ có thể hái được chúng, trong con sông để bày tỏ sự tôn kính; họ bắt cá trong nó và chết bên cạnh nó. Con sông quá dừng dừng với niềm vui và đau khổ của họ; nó rất sâu, có một trọng lượng và quyền năng đằng sau nó; nó rất sinh động và đầy nguy hiểm. Nhưng lúc này nó yên tĩnh, không một gợn sóng và mỗi một con nhạn đều tỏa ra một cái bóng trên nó; chúng không bay xa lắm, chúng thường bay thấp trong khoảng một trăm feet, bay lên cao một chút, lượn vòng và chúi xuống lại và bay trong một trăm feet hay như thế, cho đến khi màn đêm buông xuống.

Có những con chim nước nhỏ, đuôi của chúng nhấp nhô lên xuống, nhanh nhẹn khi bay; có những con lớn hơn, gần đồng màu với đất ẩm ướt, màu nâu hơi xám, đang lội lên xuống bờ sông. Nhưng điều lạ thường của tất cả là bầu trời, thật mênh mông, không giới hạn, không cả đường chân trời. Ánh sáng chiều muộn rất mềm mại, rõ ràng và rất dịu; nó không để lại một cái bóng và mỗi bụi rậm, mỗi cái cây và mỗi con chim đều cô đơn. Con sông lóe sáng ban ngày lúc này là ánh sáng của bầu trời, bị mê hoặc, đang mơ màng và mất hút trong tình yêu và vẻ đẹp của nó. Trong ánh sáng này, mọi thứ đều ngừng hiện diện, quả tim đang kêu van và bộ não đang xáo quấy; vui thú và đau khổ đã tan biến và chỉ còn lại ánh sáng, trong suốt, dịu dàng và âu yếm. Nó là ánh sáng; suy nghĩ và cảm thấy không dự phần trong nó, chúng không bao giờ cho ánh sáng; chúng không ở đó, chỉ có ánh sáng này khi mặt trời hoàn toàn ở phía sau những bức tường của thành phố và không một đám mây trong bầu trời. Bạn không thể thấy ánh sáng này nếu bạn không biết chuyển động không thời gian của thiên định; kết thúc của suy nghĩ là chuyển động này. Nhưng tình yêu không là đường đi của suy nghĩ hay cảm thấy.

Rất yên lặng, không một chiếc lá nào đang lay động và trời tối thui; tất cả các vì sao có thể lấp đầy con sông đều ở đó và chúng lan tràn khắp bầu trời. Bộ não hoàn toàn bất động nhưng rất tỉnh táo và đang quan sát, đang quan sát không một người quan sát, không một trung tâm để từ đó nó đang quan sát; cũng không bất kỳ cảm giác nào. Cái khác lạ

ở đó, thăm thăm bên trong tại một chiều sâu không còn là chiều sâu; nó là hành động, đang quét sạch mọi sự kiện không lưu lại một dấu vết của cái gì đã là và cái gì là. Không có không gian trong đó có một biên giới và cũng không có thời gian trong đó suy nghĩ có thể định hình cho chính nó.

3.

Có một sự việc gì đó thú vị kỳ lạ khi dạo bộ, một mình, theo một con đường mòn, sâu trong vùng quê, đã được sử dụng trong nhiều ngàn năm bởi những người hành hương; có những cây rất già cổ dọc theo nó, cây me và cây xoài, và nó băng qua nhiều ngôi làng. Nó đi qua giữa những cánh đồng lúa mì xanh tươi; nó mềm mại dưới bàn chân, như bột khô và mịn màng, và chắc chắn nó trở thành đất sét cứng vào mùa mưa; đất tươi và mịn đó bám vào bàn chân, vào mắt và mũi của bạn, không quá nhiều. Có những ngôi đền và những cái giếng cổ và các vị thần đang bị quên lãng. Đất đai bằng phẳng, bằng phẳng như lòng bàn tay, trải dài tận đường chân trời, nếu có một đường chân trời. Con đường nhỏ có rất nhiều khúc quanh, chỉ cần một vài phút nó đã hướng về mọi phương hướng của cái la bàn. Bầu trời dường như theo sau con đường đó đầy cởi mở và thân thiện. Chỉ có một ít con đường mòn giống như thế trong thế giới mặc dù mỗi con đường đều có sự quyến rũ và vẻ đẹp. Có một con đường [tại Gstaad] đi qua thung lũng, leo lên êm ả, giữa đồng cỏ màu mỡ, sẽ được cắt cho mùa đông để làm thức ăn cho những con bò; thung lũng trắng xóa bởi tuyết nhưng vào lúc đó [thời gian ông ở đó] nó là cuối mùa hè, đầy hoa, cùng những hòn núi tuyết vây quanh và có một con suối ồn ào chảy qua thung lũng; hầu như không có ai trên con đường đó và bạn đi trên nó trong tĩnh lặng. Rồi thì còn có một con đường mòn khác [ở Ojai], leo dốc đứng bên một sườn núi dễ sụp lở có bụi bặm và khô cằn; nó có đá, gỗ ghè và trơn trượt; không một cây nào gần bên, ngay cả một bụi rậm; một con chim cú với một đàn chim non còn bé của nó, trên một tá, ở đó và xa hơn ở trên cao bạn bất ngờ gặp phải một con rắn rung chuông nguy hiểm, cuộn tròn toàn cơ thể lại, sẵn sàng để mổ nhưng lại thẳng thắn cảnh báo bạn. Nhưng lúc này, con đường mòn này không giống như bất kỳ con đường nào khác; nó đầy bụi bị làm dơ bẩn đó đây bởi con người, và có những ngôi đền cổ bị hư hại cùng những hình ảnh của chúng; một con bò lớn đang nhét đầy bụng bằng những hạt ngũ cốc chưa chín, không bị quấy rầy; cũng có những con khỉ và những con vẹt, ánh sáng của bầu trời. Nó là con đường mòn của hàng ngàn con người trong nhiều ngàn năm. Khi bạn dạo bộ trên nó bạn không còn nữa; bạn bước đi mà chẳng còn một suy nghĩ nào và có bầu trời quá lạ thường

cùng cây cối đầy tán lá và chim chóc. Có một cây xoài rất to lớn trên con đường đó; nó có lá nhiều đến nỗi không thể trông thấy cảnh và nó rất già. Khi bạn tiếp tục đi, không một cảm thấy nào cả; suy nghĩ cũng biến mất nhưng có vẻ đẹp. Nó ngập tràn quả đất và bầu trời, mỗi chiếc lá và cả mỗi cọng cỏ đang héo tàn. Nó ở đó bao phủ mọi sự vật và bạn thuộc về nó. Bạn không bị bắt buộc để cảm thấy tất cả sự kiện này nhưng nó ở đó và vì bạn không hiện diện nữa, nó ở đó, không một từ ngữ, không một chuyển động. Bạn đi bộ trở lại trong tĩnh lặng và ánh sáng đang phai lạt.

Mọi trải nghiệm để lại một dấu vết và mỗi dấu vết làm biến dạng trải nghiệm; vì thế không có một trải nghiệm nào mà đã không là. Mọi thứ đều cũ kỹ và không có gì mới mẻ. Nhưng đây không là như thế. Tất cả những dấu vết của mọi trải nghiệm đều bị quét sạch; bộ não, kho lưu trữ của quá khứ, trở nên hoàn toàn tĩnh lặng và bất động, không một phản ứng, nhưng đang sống, nhạy cảm; ngay lúc đó nó mất quá khứ và được sáng tạo mới mẻ.

Nó ở đó, bao la đó, không quá khứ, không tương lai; nó ở đó, không lần nào đang biết hiện tại. Nó ngập tràn căn phòng, đang lan rộng vượt khỏi mọi đo lường.

5.

Mặt trời ra khỏi cây cối và lặn trên thị trấn và ở giữa cây cối và thị trấn là tất cả sự sống, là tất cả thời gian. Con sông chảy giữa chúng, sâu, sinh động và bình thản; nhiều con thuyền nhỏ đi tới lui trên nó; một số có những cánh buồm vuông và lớn, chèo gỗ, cát, đá chẻ và thỉnh thoảng đàn ông và đàn bà quay về làng của họ nhưng đa phần đều là những con thuyền đánh cá nhỏ bé, với những người đàn ông đen đuôi gầy còm. Họ có vẻ là những con người lém lỉnh và rất hạnh phúc, đang kêu gọi và la hét nhau mặc dù họ đều phủ bởi những miếng giẻ rách, không có nhiều lắm để ăn, và không tránh khỏi có quá nhiều con cái. Họ không biết đọc và viết; họ không có một giải trí nào phía bên ngoài, không rạp xi nê vân vân, nhưng họ tự vui đùa bằng cách ca hát, trong hợp xướng, những bài ca hiến dâng hoặc kể những câu chuyện tôn giáo. Họ đều rất nghèo nàn và sống rất cơ cực, bệnh tật và chết chóc luôn luôn ở đó, giống như quả đất và con sông. Và chiều hôm đó có nhiều chim nhạn hơn bao giờ, bay thấp, gần chạm mặt nước và nước là màu của ngọn lửa đang tàn. Mọi thứ thật sinh động, thật mãnh liệt; bốn hay năm con chó con mập mập đang nô đùa bên cạnh con mẹ đói và ốm yếu của chúng; những con quạ, nhiều đàn trong chúng, đang bay trở lại bờ bên kia; những con vẹt đang bay

trở lại cây cối của chúng, trong dáng điệu rít lên và vút đi thật nhanh; một chiếc xe lửa đang băng qua cầu và tiếng ồn ào của nó vang xa xuống con sông và một người đàn bà đang tắm rửa trong con sông lạnh buốt. Mọi thứ đều đang tranh đấu để sinh tồn, một cuộc chiến để sinh tồn và luôn luôn có chết chóc, để chiến đấu mỗi khoảnh khắc của sống và sau đó để chết. Nhưng giữa khoảng mặt trời mọc và lặn đằng sau những bức tường của thành phố, thời gian đã nuốt trọn tất cả sự sống, thời gian quá khứ và hiện tại bào mòn quả tim của con người; anh ấy hiện diện trong thời gian và vì vậy biết đau khổ.

Nhưng những người đàn ông ở làng đang đi bộ đằng sau trên con đường mòn chật hẹp bên cạnh con sông, kéo dài thẳng hàng người này tiếp theo người khác, vì lý do nào đó là bộ phận của người đàn ông đang đi bộ phía trước; có tám người trong số họ và người đàn ông già ngay phía sau luôn luôn ho sù sụ và khạc nhổ và những người khác hầu như đang im lặng rảo bước. Người đàn ông phía trước nhận biết họ, yên lặng của họ, rã rời của họ sau một ngày dài; họ không khuấy động nhưng yên lặng và không biết chút vui vẻ gì cả. Ông ta nhận biết họ như ông ta nhận biết con sông rực sáng, nhận biết ngọn lửa dịu dàng của bầu trời và chim chóc đang quay về tổ của chúng; không có trung tâm từ đó ông ta đang nhìn, đang cảm thấy, đang quan sát; tất cả sự việc này hàm ý từ ngữ, suy nghĩ. Không có suy nghĩ nhưng chỉ có những sự kiện này. Tất cả họ đang rảo bước thật nhanh và thời gian không còn hiện diện; những dân làng kia đang quay về những mái nhà lợp xúp của họ và người đàn ông đang đi cùng họ; họ là bộ phận của ông ta, không phải bởi vì ông ta nhận biết họ là bộ phận. Họ đang trôi cùng con sông, bay cùng chim chóc và khoáng đãng lẫn rộng khắp như bầu trời. Nó là một sự kiện và không là tưởng tượng, tưởng tượng là một sự việc giả dối và sự kiện là một sự thật nóng bỏng. Tất cả chín người kia đang đi bộ vô tận, không đi nơi nào và không đến từ đâu; đó là một đám rước vô tận của sự sống. Thời gian và mọi nhận dạng đã chấm dứt, thật lạ lùng. Khi người đàn ông phía trước quay người đi trở lại, tất cả dân làng, đặc biệt người đàn ông già đi rất gần, ngay đằng sau ông ta, chào hỏi như thể họ đã là bạn bè từ lâu. Trời đang tối dần, những con chim nhạn đã bay đi; có những ngọn đèn trên chiếc cầu dài và cây cối đang thu rút vào trong chúng. Xa xa một tiếng chuông của ngôi đền đang ngân vang.

Có một con kênh nhỏ, rộng khoảng một foot, chảy giữa những cánh đồng lúa mì xanh tươi. Có một con đường mòn dọc theo nó và bạn có thể dạo bộ cùng con kênh trong một khoảng thời gian, mà không gặp gỡ một con người nào.

Chiều hôm đó yên tĩnh lạ lùng; một con chim giẻ cùi với đôi cánh màu xanh rực rỡ gây kinh ngạc đang uống nước trong con kênh đó; nó có màu nâu vàng, với đôi cánh xanh rực rỡ kia; nó không là một trong những con chim giẻ cùi kia; bạn có thể tiến lại nó khá gần mà không bị kêu lên. Nó nhìn bạn sững sốt thú vị và bạn nhìn nó bằng tình yêu bùng nổ; nó tròn trịa và thanh thoát và rất đẹp. Nó chờ đợi bạn để xem thử bạn sẽ làm gì và khi bạn không làm gì cả, nó bình tĩnh hơn và lúc này bay vụt đi không một tiếng kêu. Trong con chim đó bạn đã gặp gỡ mọi chim chóc đã từng có trên quả đất này; nhờ vào bùng nổ đó đã tạo cho bạn như thế. Nó không là bùng nổ được suy nghĩ hình dung, và được lên kế hoạch cẩn thận; nó chính xác đã xảy ra bởi i một mãnh liệt và cuồng nộ mà chính sự choáng váng bị gây ra bởi chúng kết thúc mọi thời gian. Nhưng bạn dạo bộ trên con đường mòn chật hẹp đó, ngang qua một cái cây đã trở thành biểu tượng của một ngôi đền, vì đã có những bông hoa và một hình ảnh được sơn phết vụng về và ngôi đền là biểu tượng của một sự việc nào đó và một sự việc nào đó cũng là một biểu tượng bao la. Những từ ngữ, những biểu tượng đã trở thành, giống như lá cờ, quan trọng kinh khiếp. Những biểu tượng là tro bụi dùng nuôi sống cái trí và cái trí cần cối không còn đơm hoa kết quả nữa và suy nghĩ lại sinh ra từ chất thải đó. Nó khôn khéo, có tài sáng chế, giống như tất cả mọi thứ sinh ra từ trống rỗng vô vị đó. Nhưng cái cây rất hùng vĩ, đầy lá, đang ấp ủ vô số chim chóc; mặt đất chung quanh được quét dọn và giữ gìn sạch sẽ; họ đã làm một bệ đất bùn quanh cái cây và trên nó là một bức tượng, dựa vào thân cây đồ sộ. Chiếc lá rất dễ bị héo tàn nhưng bức tượng bằng đá lại không; nó sẽ bao dung, những cái trí đang bị hủy hoại.

8.

Mặt trời sáng sớm trên mặt nước, tỏa ánh sáng long lanh, gần như làm mù mắt; chiếc thuyền của một người chài lưới đang chui qua con đường mòn rực rỡ đó và có một làn sương mù mỏng lẫn trong cây cối, trên bờ bên kia. Con sông không bao giờ đứng yên, luôn luôn có một chuyển động, một vũ điệu với vô số bước nhảy và sáng nay nó rất sinh động, đang làm cây cối, bụi rậm nặng nề và đờ đẫn ngoại trừ chim chóc đang gọi nhau, đang hót và những con

vẹt khi chúng bay ngang kêu két két. Những con vẹt này sống trong cây me bên cạnh ngôi nhà và chúng sẽ bay đến và bay đi suốt ngày, không giây phút nào ngơi nghỉ trên đường bay của chúng. Những cơ thể màu xanh lá cây sáng này óng ánh dưới mặt trời và những cái mỏ cong rục rờ lên khi chúng bay xẹt qua. Đường bay của chúng nhanh và không chao đảo và bạn có thể nhìn thấy chúng trong những lá cây xanh nếu bạn nhìn kỹ càng, và ngay khi chúng ở trên lá cây chúng trở nên vụng về và không ồn ào như trên đường bay của chúng. Tuy rằng còn sớm nhưng tất cả những con chim đã bay khỏi chỗ nghỉ đêm từ lâu trước khi mặt trời ở trên con sông. Thậm chí vào giờ đó con sông được đánh thức bởi ánh sáng của bầu trời và thiên định là đang mài bén sự bao la của cái trí; cái trí không bao giờ ngủ; luôn luôn tỉnh thức; đó đây những mảnh vá ráp nối của nó, bị bào mòn bởi xung đột và đau thương, bị làm dằn độn bởi thói quen và những thỏa mãn trôi nhanh, và mỗi vui thú để lại một vết của ham muốn. Nhưng tất cả những sự việc gây tối tăm này không để lại một chút không gian nào cho tổng thể của cái trí. Những sự việc này trở nên quan trọng khủng khiếp và luôn luôn nuôi dưỡng thêm nhiều sự quan trọng ngay lập tức và cái bao la vô hạn bị gạt đi để nhường chỗ cho cái nhỏ xíu, cái ngay lập tức. Cái ngay lập tức là thời gian của suy nghĩ và suy nghĩ không bao giờ có thể giải quyết bất kỳ vấn đề nào ngoại trừ những vấn đề thuộc máy móc. Nhưng thiên định không theo phương cách của một cái máy; nó không bao giờ có thể tập hợp cùng nhau để đạt tới một chỗ nào đó; nó không là con thuyền để đi qua bờ bên kia. Không có bờ, không đang đến và, giống như tình yêu, nó không có động cơ. Nó là một chuyển động vô tận mà hành động của nó ở trong thời gian nhưng không thuộc thời gian. Mọi hành động của ngay lập tức, của thời gian, là mảnh đất của đau khổ; không sự việc nào có thể tăng trưởng trên nó ngoại trừ xung đột và đau khổ. Nhưng thiên định là nhận biết mảnh đất này và một cách không chọn lựa, không bao giờ cho phép một hạt giống bám rễ, dù nó có thú vị bao nhiêu và dù nó có đau thương bao nhiêu. Thiên định là đang chết đi trải nghiệm. Và ngay lúc đó chỉ còn rõ ràng mà tự do của nó

ở trong đang thấy. Thiên định là một hân hoan lạ thường không mua được nơi chợ búa; không một đạo sư hay đệ tử nào có thể thuộc về nó; mọi tuân theo và hướng dẫn phải kết thúc thật dễ dàng và tự nhiên như một chiếc lá rụng xuống đất.

Vô hạn ở đó, ngập tràn khoảng không gian nhỏ xíu và toàn thể không gian; nó đến êm ả như cơn gió nhẹ thổi qua dòng nước nhưng suy nghĩ không thể

nắm bắt nó và quá khứ, thời gian, không thể đo lường nó.

9.

Bên kia sông, khói đang bốc lên theo một cụm thẳng đứng; nó là một chuyển động đơn giản bùng lên bầu trời. Không có một hơi thở của không khí; không có một gợn sóng trên con sông và mọi chiếc lá đứng yên; những con vẹt là chuyển động ồn ào duy nhất khi chúng bay xẹt qua. Ngay cả con thuyền của người đánh cá nhỏ xíu cũng không khuấy rầy dòng nước; mọi thứ có vẻ đã đông cứng trong bất động, ngoại trừ khói. Mặc dù nó đang bốc thẳng lên bầu trời nhưng vẫn có một vẻ tươi vui nào đó trong nó và tự do của hành động tổng thể. Và xa khỏi ngôi làng và khói là bầu trời bừng sáng của buổi chiều. Đã có một ngày mát mẻ và bầu trời khoáng đãng và có ánh sáng của một ngàn mùa đông; nó ngăn, đang xuyên thấu và đang lan rộng; nó theo cùng bạn khắp mọi nơi, nó sẽ không rời bạn. Giống như hương thơm, nó ở trong những nơi không mong đợi nhất; nó dường như đã thâm nhập vào mọi ngõ ngách bí mật nhất của thân tâm đang hiện diện của người ta. Nó là một ngọn đèn không có bóng và mọi cái bóng đã mất đi chiều sâu của nó; bởi vì nó, mọi vật chất đều mất đi tính dày đặc; như thể bạn nhìn xuyên thủng mọi thứ, qua cây cối ở phía bên kia bức tường, qua cái tôi riêng của bạn. Cái tôi của bạn cũng phảng phất và khoáng đãng như bầu trời. Nó rất mãnh liệt và ở cùng nó là ở cùng đam mê, không phải đam mê của cảm thấy hay ham muốn, nhưng một đam mê sẽ không bao giờ úa tàn hay chết đi. Nó là một ánh sáng lạ thường, nó phơi bày mọi thứ và khiến cho chúng mong manh, và cái gì không phòng vệ là tình yêu. Bạn không thể là cái gì bạn đã là, bạn bị đốt cháy rụi, không để lại bất kỳ tro tàn nào và thật bất ngờ không còn một thứ gì ngoại trừ ánh sáng đó.

12.

Một bé gái nhỏ xíu cỡ mười hoặc mười hai tuổi đang dựa vào một cái cọc trong vườn; em bé bẩn thỉu, tóc không được gội trong nhiều tuần lễ, đầy bụi và không được chải; quần áo em bé rách nát và cũng không giặt giũ, giống như cơ thể em. Em bé có một miếng giẻ dài quấn quanh cổ và em đang nhìn vài người đang ngồi uống trà ở mái hiên; em nhìn bằng dừng dưng hoàn toàn, không một cảm thấy, không một suy nghĩ về việc gì đang xảy ra; cặp mắt em bé dán vào nhóm người dưới lầu và mỗi con vẹt bay xẹt qua không tạo ấn tượng gì nơi em và cả những con chim bồ câu mềm mại có màu đất ở rất gần em bé cũng vậy. Em không bị đói, có thể em bé là con gái của một trong

những người hầu vì dường như em đã thân thuộc nơi này và được nuôi ăn khá đầy đủ. Em kiểm chế bản thân như thể em là một cô gái trẻ đã trưởng thành, đầy tự tin và quanh em có một xa cách lạ lùng. Khi bạn nhìn ngắm em tương phản con sông và cây cối, bạn bỗng nhiên cảm thấy rằng bạn đang nhìn ngắm buổi tiệc trà, không mọi cảm xúc, không mọi suy nghĩ, hoàn toàn dừng dừng với mọi sự vật và với mọi chuyện có thể xảy ra. Và khi em bé đi khỏi tới một cái cây nhìn ra con sông, chính là bạn đang đi khỏi, chính là bạn ngồi trên đất, bụi bặm và gồ ghề; chính là bạn nhặt một khúc cây lên và ném nó qua bờ sông, cô đơn, không cười và không bao giờ quan tâm. Lúc này bạn đứng dậy đi khỏi và lang thang quanh ngôi nhà. Và lạ lùng thay, bạn là những con chim bồ câu, những con sóc chạy thật nhanh lên cây và người tài xế bắn thiu, không tắm rửa đó và con sông chảy đi, rất lặng lẽ. Tình yêu không là đau khổ và nó cũng không được tạo ra do ghen tuông nhưng nó nguy hiểm bởi vì nó hủy diệt. Nó hủy diệt mọi thứ con người đã xây dựng quanh anh ấy ngoại trừ những viên gạch. Nó không thể xây dựng đền chùa và cũng không đổi mới xã hội đang thối nát; nó không thể làm gì cả, nhưng nếu không có nó không gì có thể được làm ra, dù bạn có làm bất kỳ việc gì. Mọi máy tính và sự tự động hóa có thể thay đổi hình thể của những sự vật và cho con người sự nhàn nhã mà sẽ trở thành một vấn đề khác khi đã có quá nhiều vấn đề rồi. Tình yêu không có vấn đề và đó là lý do tại sao nó rất hủy diệt và nguy hiểm. Con người sống bằng những vấn đề, những sự việc liên tục và không giải quyết được kia; nếu không có chúng, anh ấy sẽ không biết làm cái gì; anh ấy sẽ không còn nữa và trong không còn nữa không kiếm được cái gì cả. Vì vậy những vấn đề gia tăng vô tận; trong khi đang giải quyết một cái thì lại nảy sinh một vấn đề khác, nhưng dĩ nhiên, chết là hủy diệt; nó không là tình yêu. Chết là tuổi già, bệnh tật và những vấn đề mà không máy tính nào có thể giải quyết được. Nó không là hủy diệt mà tình yêu mang lại; nó không là chết mà tình yêu mang lại. Nó là tro tàn của một ngọn lửa đã được tạo ra cẩn thận và nó là ồn ào của những cái máy tự động đang chạy liên tục không bị gián đoạn. Tình yêu, chết, sáng tạo không thể tách rời được; bạn không thể có một việc nhưng lại phủ nhận hai việc còn lại, bạn không thể mua nó nơi chợ búa hay trong mọi nhà thờ; đó là những nơi cuối cùng mà bạn sẽ tìm nó. Nhưng nếu bạn không nhìn và nếu bạn không có những vấn đề, không một vấn đề nào, vậy thì nó có lẽ đến khi bạn đang nhìn hướng khác.

Nó là cái không biết được, và mọi thứ bạn biết phải tự cháy rụi, không để lại tro tàn; quá khứ, hạnh phúc hay bi thảm, phải bị bỏ lại thật ngẫu nhiên,

không cần mọi động cơ như cô bé đó đang ném một cây gậy qua bờ sông. Đốt cháy của cái đã được biết là hành động của cái không biết được. Ở xa xa một ống sáo đang thổi không hay lắm và mặt trời đang lặn, một quả cầu đỏ rực khổng lồ đằng sau những bức tường của thị trấn, và con sông là màu sắc của lửa dịu và chim chóc đang ủa vào cây cối để qua đêm.

13.

Bình minh vừa ló dạng và sẵn sàng rồi, mọi con chim dường như thức giấc, đang gọi nhau, đang hót líu lo, đang lặp đi lặp lại liên tục một hoặc hai âm điệu; những con quạ là những con lớn tiếng nhất. Có rất nhiều trong chúng, đang quác quác nhau và bạn phải lắng nghe cẩn thận để bắt được những âm điệu của những con chim khác. Những con vẹt luôn luôn kêu két két khi đang bay, xẹt qua thật lẹ và trong ánh sáng nhạt, màu xanh lá cây dễ yêu của chúng rất trắng lẹ. Không một chiếc lá lay động và con sông ánh màu bạc, rộng khắp, dạt dào, sâu thẳm qua một đêm; đêm tối đã làm một sự việc gì đó cho nó; nó đã trở nên màu mỡ hơn, thâm sâu cùng quả đất và không thể tách rời; nó rất sinh động bằng mãnh liệt gây hủy diệt trong tinh khiết của nó. Bờ bên kia còn chưa tỉnh giấc, cây cối và những cánh đồng lúa mì xanh tươi giăng dài và rộng vẫn còn huyền bí và tĩnh mịch và xa xa một tiếng chuông của ngôi đền ngân vang, không có tiếng nhạc. Mọi thứ lúc này đang bắt đầu thức dậy, reo hò cùng mặt trời đang đến. Mọi tiếng quác quác đều lớn hơn và mỗi tiếng két két và màu sắc của mỗi chiếc lá và bông hoa, và mùi của đất bốc lên rất nồng nặc. Mặt trời đã ở trên những chiếc lá và tạo ra một con đường vàng rực băng qua con sông. Buổi sáng hôm nay rất đẹp và vẻ đẹp của nó sẽ còn hiện diện, không phải trong ký ức; ký ức là giả dối; nó là một vật chết và ký ức không bao giờ có thể nắm bắt được vẻ đẹp hay tình yêu. Nó hủy diệt chúng. Nó là máy móc, có công dụng của nó, nhưng vẻ đẹp không thuộc ký ức. Vẻ đẹp luôn luôn mới mẻ nhưng mới mẻ không liên hệ với cũ kỹ, mà thuộc thời gian.

14⁴¹

Mặt trăng còn hơi non tuy vậy nó đã tỏa ra đủ ánh sáng cho những cái bóng; có nhiều bóng và chúng rất tĩnh. Dọc theo con đường mòn chật hẹp đó, mỗi cái bóng dường như sinh động, đang thì thầm cùng nhau, mỗi chiếc lá có bóng đang chuyện phiếm cùng người hàng xóm của nó. Hình thể của chiếc lá và thân cây nặng nề rõ ràng trên mặt đất và con sông phía dưới thuộc về màu

bạc; nó rộng, yên lặng và có một dòng nước chuyển động ngầm rất sâu không thấy rung động nào trên bề mặt. Ngay cả cơn gió nhẹ buổi chiều cũng ngừng nghỉ và không có đám mây nào tụ tập quanh mặt trời hoàng hôn; cao hơn trong bầu trời có một làn mây mỏng manh màu hoa hồng và cô đơn bất động đến khi nó biến mất vào màn đêm. Mỗi cây xoài và cây me đang thu rút vào để chờ đêm tối và tất cả chim chóc đều im lặng, tìm chỗ trú ẩn, thật sâu giữa những chiếc lá. Một con cú nhỏ đang đậu trên đường dây điện báo và đứng lúc bạn ở dưới nó, nó bay đi bằng đôi cánh tĩnh lặng lạ thường. Sau khi giao sữa xong, những chiếc xe đạp đang quay trở lại, những cái thùng thiếc trống không kêu leng keng; có rất nhiều người trong họ, đi một mình hoặc trong từng nhóm, ngoại trừ mọi huyền thuyên và ồn ào của họ chỉ còn lại sự tĩnh lặng đặc biệt của vùng quê thoáng đãng và bầu trời bao la. Chiều hôm đó không gì có thể quấy rầy nó, thậm chí không cả chiếc xe lửa chở hàng hóa đang băng qua cây cầu bằng thép. Có một con đường mòn nhỏ ở phía bên phải ngoằn ngoèo giữa những cánh đồng lúa mì xanh tươi và khi bạn đi trên nó, rất xa khỏi mọi thứ, khỏi những bộ mặt, những giọt nước mắt, đột nhiên, bạn nhận biết một việc gì đó đang xảy ra. Bạn biết nó không là tưởng tượng, ham muốn, đang nhờ cậy vào một ảo tưởng nào đó hay vào một trải nghiệm bị bỏ quên hay sự hồi phục của vui thú và hy vọng nào đó; bạn biết rõ nó không là một trong những sự việc này; bạn đã trải qua kỳ sát hạch này trước kia rồi và bạn phải sạch tất cả những việc này, thật mau lẹ bằng một động tác và bạn nhận biết rằng một việc gì đó đang xảy ra. Nó cũng bất ngờ như con bò mộng kia đang xuất hiện qua chiều tối; nó ở đó đầy quả quyết và bao la, cái khác lạ, mà không một từ ngữ hay biểu tượng nào có thể giam cầm; nó ở đó ngập tràn bầu trời và quả đất và mỗi một vật bé tí đều ở trong nó. Bạn và người dân làng nhỏ người mà không nói một lời nào với bạn khi đi ngang qua, thuộc về nó. Vào cái thời điểm không thời gian đó, chỉ còn lại bao la đó, không còn suy nghĩ lẫn cảm thấy và bộ não hoàn toàn bất động. Tất cả nhạy cảm do thiên định đều biến mất, chỉ còn lại tinh khiết kinh ngạc ở đó. Nó là tinh khiết của sức mạnh, không thể xuyên thấu và không thể tiếp cận nhưng nó ở đó. Mọi sự vật bất động, không chuyển động, không lay động và ngay cả âm thanh của tiếng còi xe lửa cũng trong bất động. Nó theo cùng bạn khi bạn đi bộ trở lại căn phòng và nó cũng ở đó, vì nó đã không bao giờ lìa xa bạn.

16.

Cùng con lạc đà chất nặng trên lưng, ắt cả chúng tôi băng qua cây cầu mới

bắc ngang con suối nhỏ, những người đạp xe đạp, những phụ nữ trong làng quay trở về từ thị trấn, một con chó ốm đói và một ông cụ có chòm râu bạc dài kiêu ngạo. Cây cầu cũ ọp ẹp đã bị tháo đi và có cây cầu mới này, được làm bằng những cái cột nặng, tre, rơm và bùn; nó được xây dựng vững chắc và con lạc đà không do dự khi băng qua nó; nó kiêu ngạo hơn ông cụ già, đầu ngẩng cao lên trời, khinh khi và bốc mùi khá hôi. Tất cả chúng tôi vượt qua cầu và một số dân làng đi xuống theo con sông và con lạc đà đi về hướng khác. Nó là một con đường mòn đầy bụi, đất sét khô mịn và con lạc đà để lại một vết hằn to rộng và không chịu khuất phục để đi nhanh hơn nó muốn; nó đang chở những bao lúa mì và nó có vẻ hoàn toàn dừng đứng với mọi thứ; nó đi qua cái giếng cổ và những ngôi đền bị hư hỏng và người lái lạc đà cố gắng hết sức bắt nó đi nhanh hơn, vồ vào nó bằng bàn tay trần của ông ấy. Có một con đường mòn khác nữa quẹo về bên phải, qua những cây mù tạt màu vàng đang nở hoa, những cây đỗ đang nở hoa và những cánh đồng lúa mì xanh tươi màu mỡ; con đường này không được sử dụng nhiều và rất dễ chịu khi dạo bộ trên nó. Cây mù tạt có mùi nhẹ nhẹ nhưng cây đậu có mùi nồng hơn, và cây lúa mì, đang bắt đầu có bông, cũng có mùi riêng của nó và sự pha trộn của ba mùi này phảng phất đầy không khí buổi chiều bằng một mùi hương không quá hắc, dễ chịu và thoáng thoáng. Một buổi chiều thật đẹp, cùng mặt trời hoàng hôn đằng sau cây cối; trên con đường mòn đó bạn cách xa mọi nơi, dù có những ngôi làng rải rác chung quanh nhưng bạn rất cách xa và không gì có thể đến gần được bạn. Nó không ở trong không gian, thời gian hay khoảng cách; bạn thật xa xôi và không có đo lường. Chiều sâu không còn trong những đơn vị đo độ sâu; có một chiều sâu mà không có cực điểm, không vòng chu vi. Một người dân làng tình cờ đi ngang qua bạn, mang một vài thứ sơ sài ông ấy đã mua trong thị trấn và khi ông ấy đi ngang qua, hầu như chạm vào bạn, ông ấy lại không gần bạn. Bạn thật xa xôi, đang ở trong một thế giới không biết được nào đó mà không còn ba chiều; thậm chí nếu bạn muốn biết, bạn không thể biết nó được. Nó quá xa khỏi cái đã được biết; nó không liên quan với cái đã được biết. Nó không là một việc mà bạn trải nghiệm; không có cái gì để được trải nghiệm, và hơn nữa tất cả trải nghiệm luôn luôn ở trong lãnh vực của cái đã được biết, được công nhận bởi cái đã là. Bạn ở thật xa, xa vô tận, nhưng cây cối, những bông hoa màu vàng và bông hoa lúa mì gần gũi kinh ngạc, gần hơn cả suy nghĩ của bạn và sinh động tuyệt vời, cùng mãnh liệt và vẻ đẹp không bao giờ ulla tàn. Chết, sáng tạo và tình yêu ở đó và bạn không biết cái nào là cái nào và bạn là bộ phận của nó; chúng không tách rời, không là một thứ gì đó để bị phân chia và bị tranh luận. Chúng không tách

rời, liên quan gần gũi lẫn nhau, không phải sự liên quan của từ ngữ và hành động, diễn đạt. Suy nghĩ không thể định hình nó, và cảm thấy cũng không bao bọc nó, những sự việc này quá máy móc, quá chậm chạp, có gốc rễ của chúng trong cái đã được biết. Tưởng tượng ở trong mảnh đất của chúng và không bao giờ có thể đến gần. Tình yêu, chết, sáng tạo là một sự kiện, một sự kiện có thật, như cái xác chết họ đang thiêu trên bờ sông dưới cái cây. Cái cây, ngọn lửa, nước mắt là thực sự, là những sự kiện không thể phủ nhận nhưng chúng là những sự kiện của cái đã được biết; và tự do khỏi cái đã được biết, và trong tự do đó ba thứ kia hiện diện – không thể tách rời. Nhưng bạn phải đi rất xa và tuy nhiên lại rất gần.

Người đàn ông trên xe đạp đang ca hát bằng một giọng mệt mỏi và hơi khàn khàn, quay trở về từ thành phố mang theo những cái thùng sữa trống rỗng kêu leng keng; ông ấy háo hức muốn nói chuyện với một người nào đó và khi ông ấy đang đi ngang qua ông ấy nói một điều gì đó, do dự, bình tĩnh lại và tiếp tục. Lúc này mặt trăng đang thả ra những cái bóng, những cái bóng sẫm màu gần như trong suốt và mùi của đêm tối đang thâm sâu thêm. Và quanh khúc queo của con đường là con sông; nó dường như được thắp sáng lên từ bên trong, bằng ngàn cây nến; ánh sáng rất dịu có màu bạc và vàng nhạt và hoàn toàn tĩnh, bị mê hoặc bởi mặt trăng. Chòm sao Pleiades ở trên đỉnh đầu và chòm sao Orion khá cao trong bầu trời và một chiếc xe lửa đang thở hừng hực để leo lên con dốc thoải thoải vượt qua cái cầu. Thời gian đã ngừng và vẻ đẹp ở đó cùng tình yêu và chết. Và trên cái cầu bằng tre mới này không có một con người, thậm chí không một con chó. Con suối nhỏ đầy các vì sao.

20.

Còn lâu lắm mới đến bình minh, một bầu trời đầy sao rõ ràng; có một làn sương nhỏ trên con sông và bờ sông phía bên kia vừa trông thấy được; chiếc xe lửa kêu bình bịch leo lên cái dốc qua cầu; nó là một chiếc xe lửa chở hàng hóa và những chiếc xe lửa này luôn luôn hỗn hển leo lên cái dốc theo một cách đặc biệt, từng đợt chậm chạp và dài của những hơi hỗn hển nặng nề, không giống với những chiếc chở hành khách [xe lửa], mà có những đợt bùng nổ gọn và nhanh và lên trên cầu ngay lập tức. Chiếc xe lửa chở hàng hóa này, trong tĩnh lặng mênh mang đó, đã gây ra tiếng gầm thét lạnh kanh đó, ồn ào hơn mọi lần trước kia nhưng dường như không có gì quấy rầy tĩnh lặng đó mà ở trong nó tất cả những chuyển động đều mất hút. Nó là tĩnh lặng không thể phá vỡ, rõ ràng, mạnh mẽ, xuyên thấu; có một khăn trương mà không thời

gian nào có thể tập hợp. Ngôi sao yếu ớt trông thấy rõ ràng và cây cối tối đen trong giấc ngủ của chúng. Thiên định là nhận biết tất cả những sự kiện này và đang vượt khỏi tất cả những sự kiện này và thời gian. Chuyển động trong thời gian là suy nghĩ và suy nghĩ không thể thoát khỏi nhà tù thời gian riêng của nó và không bao giờ được tự do. Hừng đông đang đến trên cây cối và con sông, vẫn còn là một dấu hiệu lơ mờ nhưng các vì sao đang mất đi sự rực rỡ của chúng và đã có một tiếng kêu của buổi sáng, một con chim ẩn trong một cái cây rất gần. Nhưng tĩnh lặng mênh mang đó vẫn khẳng khẳng và nó sẽ luôn luôn ở đó, dù rằng chim chóc và sự ồn ào của con người sẽ tiếp tục.

21.⁴²

Thời tiết lạnh lẽo quá khắc nghiệt, nó đã thấp dưới độ đông; hàng đậu đã bị cái lạnh biến thành màu nâu, những chiếc lá nâu đã rụng; bãi cỏ có màu nâu xám, màu của đất; ngoại trừ vài bông hoa păn xê màu vàng và những bông hồng, ngôi vườn trơ trụi. Thời tiết quá lạnh lẽo và những người nghèo, như thường lệ, đang chịu đựng và đang chết; dân số đang bùng nổ và con người đang chết. Bạn thấy họ run lập cập, trong những bộ quần áo rách rưới bẩn thỉu, hầu như không còn thứ gì phủ thêm vào; một bà cụ đang run rẩy từ đầu đến chân, co rút toàn thân, răng đánh lập cập; một phụ nữ trẻ đang rửa ráy bằng một miếng vải rách nát bên con sông lạnh buốt [con sông Jumna] và một ông cụ đang ho sù sụ lớn tiếng còn đám trẻ đang nô đùa, cười cợt và la hét. Họ nói rằng mùa đông năm nay lạnh khác thường và nhiều người đang chết. Bông hồng đỏ và bông păn xê vàng rất sinh động, rực sáng cùng màu sắc; bạn không thể nào rời mắt khỏi chúng và hai màu sắc kia dường như lan rộng và ngập tràn ngôi vườn trơ trụi; dù rằng đám trẻ đang la hét, bà cụ già đó đang run lập cập có mặt mọi nơi; màu vàng và đỏ không thể tin được và chết không thể tránh khỏi. Màu sắc là chúa tể và chết vượt khỏi những thần thánh. Nó có mặt khắp mọi nơi và màu sắc cũng vậy. Bạn cũng không thể tách rời hai sự việc và nếu bạn tách rời vậy thì không có sống. Bạn cũng không thể tách rời tình yêu khỏi chết và nếu bạn tách rời nó không là vẻ đẹp nữa. Mọi màu sắc đều tách rời, dù tách rời thật nhiều nhưng có màu sắc duy nhất và khi bạn nhìn thấy mọi màu sắc khác nhau như màu sắc duy nhất, chỉ ngay đó mới có trắng lệ trong màu sắc. Bông hồng đỏ và bông păn xê vàng không là những màu sắc khác nhau nhưng màu sắc ngập tràn ngôi vườn trơ trụi bằng lòng lầy của nó. Bầu trời có màu xanh nhạt, màu xanh của một mùa đông không mưa, lạnh lẽo nhưng nó là màu xanh của tất cả màu sắc. Bạn thấy nó và bạn thuộc về nó; những tiếng ồn của thành phố đã mất đi nhưng

màu sắc, không thể biến mất được, bao dung, trường cửu.

Đau khổ đã được mọi người chuyển thành kính trọng; một ngàn lời giải thích đã được giành cho nó; nó đã được người ta coi là một phương cách dẫn đến đạo đức, đến giác ngộ, nó đã được đặt vào chỗ thiêng liêng nhất trong nhà thờ và được tôn thờ lẫn thánh hóa trong mọi nhà. Mọi nơi đều có sự thương cảm nó, bằng những giọt nước mắt và phước lành. Và vì thế đau khổ lại tiếp tục; mỗi quả tim đều biết nó, hiện diện cùng nó hay tẩu thoát khỏi nó, mà chỉ tạo cho nó mạnh mẽ thêm, để phồn thịnh thêm và làm căn cỗi quả tim. Nhưng đau khổ là một cách tự thương xót bản thân, cùng vô số những kỷ niệm của nó. Đau khổ có gốc rễ của nó trong ký ức, trong những sự việc đã chết của ngày hôm qua. Nhưng ngày hôm qua luôn luôn rất quan trọng; nó là bộ máy cho ý nghĩa đến sống; nó là phong phú của cái đã được biết, những sự việc được sở hữu. Nguồn cung cấp của suy nghĩ ở trong ngày hôm qua, những ngày hôm qua cho ý nghĩa đến một sống của đau khổ. Chính ngày hôm qua là đau khổ và nếu không tẩy sạch cái trí khỏi ngày hôm qua sẽ luôn luôn có đau khổ. Bạn không thể lau chùi nó bằng suy nghĩ vì suy nghĩ là sự tiếp tục của ngày hôm qua và vì thế cũng là của nhiều ý tưởng và lý tưởng. Sự mất mát của ngày hôm qua là đang bắt đầu của tự thương xót và tối tăm của đau khổ. Đau khổ mài bén suy nghĩ nhưng suy nghĩ lại nuôi dưỡng đau khổ. Suy nghĩ là ký ức. Nhận biết tự phê bình về toàn qui trình này, giải thoát một cách không chọn lựa cái trí khỏi đau khổ. Thấy sự kiện phức tạp này, mà không có quan điểm, mà không có nhận xét, là kết thúc của đau khổ. Cái đã được biết phải kết thúc, không cần nỗ lực, cho cái không biết được hiện diện.

22.

Hình dáng bên ngoài được làm tao nhã hết sức; mỗi một đường nét, mỗi một lọn tóc xoắn đều được tỉm hiểu và đặt vào đúng chỗ, mọi hành vi cử chỉ và nụ cười đều được kiểm chế và mọi cử động đều được xem xét cẩn thận trước gương. Bà ấy có nhiều con cái và mái tóc đang chuyển hoa râm; bà ấy phải có tiền của và có một thanh lịch cùng xa cách nào đó. Chiếc xe hơi cũng được lau chùi bóng loáng; chất crôm rực rỡ và lấp lánh trong mặt trời buổi sáng; những vỏ xe sơn thêm bằng màu trắng sạch sẽ, không có dấu vết và những chỗ ngồi không vấy bẩn. Nó là chiếc xe tốt và có thể chạy nhanh, ôm mọi khúc queo rất dễ dàng. Sự tiến bộ mở rộng và mạnh mẽ này đang mang lại an toàn và giả tạo, và đau khổ lẫn tình yêu đều có thể được giải thích và

kiềm chế dễ dàng và luôn luôn có những viên thuốc an thần khác nhau và những thần thánh khác nhau cùng những chuyện hoang đường mới mẻ đang thay thế những chuyện cũ kỹ. Sáng hôm nay lạnh và sáng sủa; sương mù mỏng manh đã tan theo mặt trời mọc và không gian tĩnh lặng. Những con chim béo, có chân và mỏ hơi vàng, đã ra ngoài ở trên bãi cỏ nhỏ, rất hài lòng, sẵn sàng líu lo líu lít; chúng có cánh màu đen trắng với cơ thể màu nâu vàng và sẫm. Chúng vui vẻ kỳ lạ, nhảy tung tăng và rượt đuổi nhau. Sau đó những con quạ có cổ họng màu xám đen và những con chim béo bay vụt đi chửi mắng ồm tỏi. Những cái mỏ nặng nề và dài của chúng chiếu sáng và những cái thân đen thui lóng lánh; chúng đang nhìn ngắm mỗi cử chỉ bạn làm và không có sự việc gì ra khỏi tầm kiểm soát của chúng và chúng biết con chó to đó đang đến qua bờ dậu trước khi nó nhìn thấy chúng nhưng chúng đã bay khỏi miệng kêu quác quác và bãi cỏ nhỏ lại vắng tanh.

Cái trí luôn luôn bận rộn bởi sự việc này hay sự việc khác, dù ngớ ngẩn hay ra vẻ quan trọng. Nó giống như con khi đó luôn luôn khuấy động, luôn luôn khọt khẹt, chuyển từ sự việc này qua sự việc khác và cố gắng yên lặng trong vô vọng. Trống không, hoàn toàn trống không, không là một sự việc gây sợ hãi; rất quan trọng cho cái trí được nhàn rỗi, trống không, không bị ép buộc, vì chỉ đến lúc đó nó mới có thể di chuyển vào trong những chiều sâu không biết được. Mọi bận rộn hoàn toàn giả tạo, với người phụ nữ đó hay với một người tạm gọi là thánh. Một cái trí bận rộn không bao giờ có thể thâm nhập vào chiều sâu riêng của nó, vào những khoảng không chưa từng bị giày xéo của nó. Chính trống không dâng tặng khoảng không cho cái trí và thời gian không thể xâm nhập vào khoảng không này. Từ trống không này có sáng tạo mà tình yêu của nó là chết.

23.

Cây cối trơ trụi, mọi chiếc lá đã rụng hết, ngay cả những cái cuống mảnh mai và yếu ớt cũng đang tách rời; cái lạnh quá sức chịu đựng đối với chúng; có những cây khác vẫn còn giữ được những chiếc lá nhưng chúng không xanh tươi lắm, một số đang ngả qua màu nâu. Mùa đông này lạnh rất bất thường; có tuyết dày đặc dọc theo mọi rặng núi thấp hơn của dãy Hi mã Lạp sơn, dày vài feet và trong những bình nguyên cách xa đó vài trăm dặm thời tiết quá lạnh; sương gi á có nhiều trên mặt đất và các bông hoa không nở; những bãi cỏ bị chết. Có vài bông hồng màu sắc tỏa đầy ngôi vườn nhỏ và hoa păn sê vàng cũng vậy. Nhưng trên đường sá và những nơi công cộng bạn

trông thấy những người nghèo khổ, quần trong những chiếc giẻ rách rưới và bẩn thỉu, chân trần, đầu phủ kín, bộ mặt sạm hiem khi lộ rõ; những phụ nữ có mọi loại vải vóc đủ màu sắc đắp trên người, bẩn thỉu, và những vòng bằng bạc hoặc một món trang sức nào đó quanh cổ chân và cổ tay của họ; họ bước đi thông thả, thoải mái và bằng một duyên dáng nào đó; họ giữ tư thế rất vững vàng. Hầu hết mọi người đều là những lao công nhưng vào chiều tối khi họ quay trở lại tổ ấm của họ, thật ra là những cái chòi, họ sẽ cười đùa, chọc ghẹo lẫn nhau và những người trẻ sẽ la hét và cười cợt, hồ hởi hơn những người lớn. Lúc đó là cuối ngày và họ đã phải lao động nặng nề suốt ngày; họ thường mệt nhoài rất mau và họ đã xây dựng những ngôi nhà và những văn phòng nơi họ sẽ không bao giờ sống hay đã từng làm việc trong đó. Tất cả những người quan trọng đều đi ngang qua đó trong những chiếc xe hơi của họ và những người cơ cực không bao giờ thêm bận tâm để xem thử ai đã đi qua. Mặt trời đang lặn sau cái tòa nhà được trang trí lộng lẫy nào đó, trong một làn sương khói đã lơ lửng suốt ngày; nó không có màu, không nồng nhiệt và không có một phe phẩy của những lá cờ thuộc những quốc gia khác nhau; những lá cờ này cũng quá kiệt sức; chúng chỉ là những miếng vải màu sắc nhưng chúng đã phải đảm nhận trọng trách lớn lao đến chừng nào. Một vài con quạ đang uống nước từ cái vũng và những con quạ khác đang bay vào để chia phần. Bầu trời nhạt nhòa và sẵn sàng chờ màn đêm buông xuống.

Mỗi suy nghĩ; mỗi cảm thấy đều tan biến và bộ não hoàn toàn bật tắt; đã quá nửa đêm và không một tiếng động; rất lạnh và ánh trăng đang len vào qua một trong những cái cửa sổ; nó chiếu thành một cái khuôn cửa sổ trên tường. Bộ não rất tỉnh táo, đang quan sát, không đang đáp trả, không đang trải nghiệm, không còn một chuyển động nào trong chính nó nhưng nó không là không nhạy cảm hay bị tạo ảo giác bởi ký ức. Và bỗng nhiên bao la không thể biết được ở đó, không những trong căn phòng và bên ngoài nhưng cũng thăm thẳm, trong những ngõ ngách bí ẩn thăm kín nhất, mà lúc trước là cái trí. Suy nghĩ có một biên giới, được sinh ra bởi mọi loại phản ứng, và mỗi động cơ tạo hình thể cho nó giống như mỗi cảm thấy; mọi trải nghiệm đều từ quá khứ và mọi công nhận đều từ cái đã được biết. Nhưng bao la đó không để lại dấu vết, nó ở đó rõ ràng, mãnh liệt, không thể xuyên thấu và không thể tiếp cận mà mãnh liệt của nó là lửa không có tro. Cùng nó là phước lành và cũng không để lại ký ức vì không có đang trải nghiệm nó. Đơn giản là nó ở đó, đến và đi, mà không có theo đuổi và hồi tưởng.

Quá khứ và cái không biết được không gặp nhau tại bất kỳ điểm nào;

chúng cũng không thể được mang vào cùng nhau bằng bất kỳ động thái nào; không có cây cầu nào để băng qua và cũng không có con đường nào dẫn đến nó. Hai sự việc này đã không bao giờ gặp nhau và sẽ không bao giờ gặp nhau. Quá khứ phải kết thúc cho cái không thể biết được, cho bao la đó hiện diện.

[Bản dịch 2005 – Sửa lại tháng 3-2013]

Đã dịch: [www.jkrishnamurtionghong.com]

1 – Sổ tay của Krishnamurti (Dịch 2005 - Sửa 3-2013)

Krishnamurti's Notebook

2 – Ghi chép của Krishnamurti (Dịch 2005 - Sửa 3-2013)

Krishnamurti's Journal

3 – Krishnamurti độc thoại (Dịch 2006-Sửa 3-2013)

Krishnamurti to Himself

4 – Ngâm nghĩ hàng ngày cùng Krishnamurti Dịch 2005 - Sửa 3-2013

Daily Meditation with Krishnamurti

5 – Thiền định 1969 (Dịch 2005 - Sửa 3-2013)

Meditation 1969

6 – Thư gửi trường học (Dịch 7-2008 – Sửa 3-2013)

Letters to Schools

7 – Nói chuyện cuối cùng 1985 tại Saanen Dịch 2007 - Sửa 2012

Last Talks at Saanen 1985

8 – Nghĩ về những điều này (Dịch 2006 - Sửa 3-2013)

Think on these things

9 – Tương lai là ngay lúc này (Dịch 9-2008)

The Future is now

10 – Bàn về Thượng đế (Dịch 10-2008)

On God

11 – Bàn về liên hệ (Dịch 2008)

On Relationship

12 – Bàn về giáo dục (Dịch 2007 - Sửa 10-2012)

On Education

13 – Bàn về sống và chết (Dịch 2-2009)

On living and dying

14 – Bàn về tình yêu và sự cô độc (Dịch 2-2009)

On Love and Loneliness

15 – Sự thức dậy của thông minh-Tập I/II Dịch 2009 - Sửa 2-2013

The Awakening of Intelligence

16 – Bàn về xung đột (Dịch 4-2009)

On Conflict

17 – Bàn về sợ hãi (Dịch 7-2009)

On Fear

18 – Vượt khỏi bạo lực (Dịch 6-2009)

Beyond Violence

19 – Bàn về học hành và hiểu biết (Dịch 8-2009)

On Learning and Knowledge

20 – Sự thức dậy của thông minh-Tập II/II Dịch 2009 – Sửa 2-2013

The Awakening of Intelligence

21 – Nghi vấn không đáp án (Dịch 2009)

The Impossible Question

22 – Tự do đầu tiên và cuối cùng (Dịch 4-2010 - sửa 2013)

The First and Last Freedom

23 – Bàn về kiếm sống đúng đắn Dịch 1-2010 - sửa 3-2013

On Right Livelihood

24 – Bàn về thiên nhiên và môi trường (Dịch 5-2010)

On Nature and The Environment

25 – Tương lai của nhân loại (Dịch 5-2010)

The Future of Humanity

26 – Sự kết thúc của thời gian (Dịch 5-2010)

The Ending of Time

27 – Sống chết của Krishnamurti (Dịch 2009)

The Life and Death of Krishnamurti A Biography by Mary Lutyens

28 – Trách nhiệm với xã hội (Dịch 6-2010)

Social Responsibility

29 – Cá thể và xã hội (Dịch 7-2010)

Individual & society

30 – Cái gương của sự liên hệ (Dịch 11-2010)

The Mirror of Relationship

31 – Bàn về cái trí và suy nghĩ (Dịch 8-2010)

On mind & thought

32 – Tại sao bạn đang được giáo dục? (Dịch 2-2011)

Why are you being educated?

33 – Bàn về Sự thật (Dịch 3-2011)

On Truth

34 – Tiểu sử của Krishnamurti – Tập I/II (Dịch 5-2011)

Krishnamurti's biography by Pupul Jayakar

35 – Tiểu sử của Krishnamurti – Tập II/II (Dịch 6-2011)

Krishnamurti's biography by Pupul Jayakar

36 – Truyền thống và Cách mạng (Dịch 7-2011)

Tradition & Revolution

37 – Khởi đầu của học hành (Dịch 8-2011)

Beginnings of Learning

38 – Giáo dục và ý nghĩa của sống (Dịch 9-2011)

Education and Significance of Life

39 – Cuộc đời trước mặt (Dịch 10-2011)

Life Ahead

40 – Gặp gỡ sự sống (Dịch 11-2011)

Meeting Life

41 – Giới hạn của suy nghĩ (Dịch 12-2011)

The Limits of Thought

42 – Lửa trong cái trí (Dịch 2-2012)

Fire in the mind

43 – Nói chuyện tại Nhà bếp (Dịch 2011)

1001 Bữa trưa cùng J. Krishnamurti

The Kitchen Chronicles

1001 Lunches with J. Krishnamurti

44 – Nói chuyện cùng sống Tập I/III (Dịch 2012)

Commentaries on living-First Series

45 – Bàn về tự do (Dịch 12-2012)

On Freedom

46 – Thâm nhập Thấu triệt (Dịch 3-2013)

Exploration Into Insight

47 – Nói chuyện cùng sống Tập II/III (Dịch 3-2013)

Commentaries on living - Second Series

48 – Nói chuyện cùng sống Tập III/III (Dịch 4-2013)

Commentaries on Living-Third Series

Bìa sau:

Trong tập ghi chép hàng ngày duy nhất này chúng ta hiểu rõ điều gì đó có lẽ được gọi là nguồn suối tuôn tràn lời giảng của Krishnamurti – toàn bộ tinh túy trong lời giảng của ông, khởi thủy từ nguồn suối tự nhiên này. Lời giảng đó không bao giờ hoàn toàn giống nhau, m ặc dù thường được lặp lại. Trong cùng một cách, cây cối, núi non, sông ngòi, mây, ánh mặt trời i, chim chóc, và những bông hoa mà ông miêu tả lặp đi lặp lại mãi mãi “mới mẻ” vì chúng được nhìn ngắm mỗi lần bằng hai mắt không bao giờ thân thuộc với chúng; mỗi ngày chúng là một cảm nhận hoàn toàn mới mẻ cho ông, và vì vậy chúng có thể như thế cho chúng ta.

Notes

[← 1]

Ojai Valley, Bắc Los Angeles khoảng 80 dặm

[← 2]

il L: một ngôi nhà trên Florence, nơi ông đã ở lại vào tháng 4

[← 3]

Đang bay đến Geneva và từ đó ông lái xe đến ngôi nhà nhỏ trên núi

của một người bạn tại Gstaad.

[← 4]

Người bạn ông đang ở cùng tại Gstaad.

[← 5]

Buổi nói chuyện đầu tiên trong chín buổi tại Saanen, ngôi làng kế cận Gstaad.

[← 6]

Nói chuyện thứ tư tại Saanen

[← 7]

Nói chuyện ngày hôm qua.

[← 8]

Đây là nói chuyện thứ bảy, chủ yếu về đề tài thiên định.

[← 9]

Đoán rằng ông đang đạo bộ cùng nhiều người bạn.

[← 10]

Quyển sổ tay lớn hơn bắt đầu từ đây, lần đầu tiên ông viết thêm năm vào.

[← 11]

Đây là nói chuyện cuối cùng. Căn bản nó bàn về cái trí tôn giáo.

[← 12]

Tiến trình không được đề cập nữa, mặc dù có lẽ nó vẫn tiếp tục.

[← 13]

Ông đi máy bay đến Paris nơi ông ở với bạn bè trong một căn hộ tầng 8 tại Avenue de la Bourdonnas.

[← 14]

Ông thực hiện nói chuyện đầu tiên trong chín nói chuyện ở Paris vào ngày này. Những nói chuyện kéo dài đến 24 tháng 9.

[← 15]

Đây là nói chuyện thứ ba, chủ yếu về đề tài xung đột và ý thức.

[← 16]

Ông có một nói chuyện lần thứ năm sáng hôm đó.

[← 17]

Tại nói chuyện của ông ngày hôm qua. Nó là nói chuyện lần thứ bảy và hầu hết đều liên quan đến chết. Khi bắt đầu nói chuyện ông lịch sự đề nghị khán giả nên cố tránh ghi chép.

[← 18]

Ông thực hiện nói chuyện cuối cùng ở Paris vào ngày này.

[← 19]

Lúc này ông ở Rome. Ông đã đi máy bay đến đó ngày 25.

[← 20]

Trên đường đến Circeo, gần biển, giữa Rome và Naples.

[← 21]

Trên đường quay lại Rome từ Circeo nơi ông đã trải qua ba đêm trong khách sạn La Baya d'argento.

[← 22]

Một trong những ngôi nhà nhỏ của khách sạn tại Circeo, ở trong một vườn cây. Nó rất yên lặng ở đó. Mỗi ngôi nhà có hai phòng ngủ, một phòng tắm và một phòng khách.

[← 23]

Ông đang ở Rome tại đường Via dei colli della Farnesina, một con đường mới còn ít xe cộ, con đường đó băng qua cánh rừng nhỏ.

[← 24]

Một cây gỗ sồi. Ông đang ở trong một biệt thự, Il Leccio, bắc Florence, trên Fiesole.

[← 25]

Một cái hồ nhỏ được hình thành bởi một con suối trong một cánh rừng.

[← 26]

Một căn hộ ở Florence nơi ông đang viếng thăm.

[← 27]

Từ S.Minciato al Monte ở phía nam của Arno.

[← 28]

Đi máy bay đến Bombay và có mặt vào ngày 20. Không viết vào ngày

[← 29]

Ciampino. Phi trường tại Fiumicino vẫn chưa xây dựng.

[← 30]

Rishi Valley, khoảng 170 dặm phía bắc Madras và 2500 feet trên mực nước biển trung bình. Có một trường của Krishnamurti và ông ở lại tại đó.

[← 31]

Khu Wimbledon Common. Ông đang nhớ lại Luân đôn nơi ông đã ở vào tháng 5 trong một ngôi nhà tại Wimbledon

[← 32]

Madras. Ông ở tại một ngôi nhà trong khu đất rộng bảy mẫu năm trên bờ phía bắc của con sông Adyar. Con sông này chảy vào vịnh Bengal phía nam Madras.

[← 33]

Sáng hôm đó ông có nói chuyện đầu tiên trong tám nói chuyện ở Madras, tiếp tục đến 17 tháng 12.

[← 34]

Cầu Elphinstone trên sông Adyar. Ngôi nhà ông đang ở phía bắc cái cầu.

[← 35]

Ngày ông có nói chuyện cuối cùng.

[← 36]

Lúc này ông đang ở Benares và đang nhớ lại cái nguồn sông Hằng mà ông đã viếng thăm lúc trước. Ông ở tại Rajghat, ngay phía bắc Benares, trên bờ sông Hằng, nơi có một trường học của Krishnamurti. Người Ấn độ gọi đó là Benares Banaras hay Varanesi.

[← 37]

Mặc dầu Rajghat ở phía bắc của Benares nhưng nó xuôi dòng, vì con sông uốn về phía đông bắc tại vị trí này trước khi chảy trở lại về hướng nam.

[← 38]

Vào ngày này ông có nói chuyện đầu tiên trong bảy nói chuyện tại Rajghat.

[← 39]

Con đường hành hương đi qua khu Rajghat, nối Kashi với Sarnath nơi Đức Phật thuyết pháp lần đầu tiên sau khi Giác ngộ.

[← 40]

Những dân làng này là tín đồ đạo Hồi.

[← 41]

Ông có nói chuyện cuối cùng trong bảy nói chuyện sáng hôm đó.

[← 42]

Lúc này ông đang ở New Delhi nơi ông có tám nói chuyện, từ 21 tháng 1 đến 14 tháng 2. Chắc ông đã đi bằng máy bay từ Benares đến Delhi vào ngày 20 tháng 1.